

PZ ANTWERPEN (5345)

ZONAAL VEILIGHEIDSPAN 2020 – 2025

Oktober 2019
Versie zonale veiligheidsraad

<u>MANAGEMENTSAMENVATTING</u>	11
<u>VOORWOORD</u>	14
<u>HOOFDSTUK 1: MISSIE – VISIE – WAARDEN</u>	17
1. Getrokken lessen uit het vorige plan	17
2. Onze belanghebbenden en hun verwachtingen	20
2.1. Verwachtingen van de bewoners en bezoekers van Antwerpen	20
2.2. Verwachtingen van de bestuurlijke overheid	20
2.3. Verwachtingen van de procureur des Konings, DIRCO en DIRJUD	21
2.4. Verwachtingen van de hogere overheid – het NVP	22
2.5. Verwachtingen van de politiezone	23
3. Missie – Visie – Waarden	24
3.1. Bestaansreden Politiezone Antwerpen?	24
3.2. Hoe zien wij onszelf, hoe willen wij gezien worden en wat willen wij betekenen voor Antwerpen?	24
<u>HOOFDSTUK 2: SCANNING EN ANALYSE</u>	27
1. Methodologie	27
2. Socio-economische en demografische beschrijving van de zone	28
2.1. Situering globaal Antwerpen	28
2.2. Grootstedelijk klimaat	29
2.3. Economisch klimaat	30
2.4. Sociodemografisch klimaat	30
2.5. Technologisch klimaat	31
2.6. Politiek-juridisch klimaat	32
2.7. Internationaal politiek-religieus klimaat	32
2.8. Algemene beschrijving stad: geografie, bereikbaarheid en mobiliteit, toerisme en vrije tijd	33
2.8.1. <i>Sociodemografische gegevens</i>	33
2.8.2. <i>Criminaliteit en overlast</i>	33
2.8.3. <i>Nieuwe trends</i>	34
2.8.4. <i>Zes regio's</i>	35
2.8.5. <i>Criminaliteit binnen de regio's</i>	36
2.8.6. <i>Inzet voor ordehandhaving bij evenementen</i>	36
2.8.7. <i>De regio's intramuros</i>	37

2.8.7.1.	<u>Regio Centrum</u>	37
2.8.7.1.1.	Geografische situering	37
2.8.7.1.2.	Criminaliteit	38
2.8.7.1.3.	Overlast	39
2.8.7.1.4.	Nieuwe trends	40
2.8.7.1.5.	Verkeer	40
2.8.7.1.6.	Openbare orde	40
2.8.7.2.	<u>Regio City</u>	41
2.8.7.2.1.	Geografische situering	41
2.8.7.2.2.	Criminaliteit	42
2.8.7.2.3.	Overlast	43
2.8.7.2.4.	Nieuwe trends	44
2.8.7.2.5.	Verkeer	44
2.8.7.2.6.	Openbare orde	45
2.8.7.3.	<u>Regio West</u>	46
2.8.7.3.1.	Geografische situering	46
2.8.7.3.2.	Criminaliteit	46
2.8.7.3.3.	Overlast	48
2.8.7.3.4.	Nieuwe trends	48
2.8.7.3.5.	Verkeer	48
2.8.7.3.6.	Openbare orde	49
2.8.8.	<u>De regio's extramuros</u>	49
2.8.8.1.	<u>Regio Noord</u>	49
2.8.8.1.1.	Geografische situering	49
2.8.8.1.2.	Criminaliteit	50
2.8.8.1.3.	Overlast	51
2.8.8.1.4.	Nieuwe trends	51
2.8.8.1.5.	Verkeer	52
2.8.8.1.6.	Openbare orde	52
2.8.8.2.	<u>Regio Oost</u>	53
2.8.8.2.1.	Geografische situering	53
2.8.8.2.2.	Criminaliteit	54
2.8.8.2.3.	Overlast	55
2.8.8.2.4.	Nieuwe trends	55
2.8.8.2.5.	Verkeer	55
2.8.8.2.6.	Openbare orde	55

2.8.8.3.	<i>Regio Zuid</i>	56
2.8.8.3.1.	<i>Geografische situering</i>	56
2.8.8.3.2.	<i>Criminaliteit</i>	57
2.8.8.3.3.	<i>Overlast</i>	58
2.8.8.3.4.	<i>Nieuwe trends</i>	58
2.8.8.3.5.	<i>Verkeer</i>	58
2.8.8.3.6.	<i>Openbare orde</i>	58
2.8.9.	<i>Besluit beeld van de regio's</i>	59
3.	Beeld van de veiligheid en leefbaarheid	60
3.1.	Objectieve gegevens	61
3.1.1.	<i>Criminaliteit</i>	61
3.1.1.1.	<u><i>Overzicht van de geregistreeerde criminaliteit in Antwerpen van 2013 tot en met 2018</i></u>	61
3.1.1.2.	<u><i>Overzicht van de geregistreeerde criminaliteit opgesplitst voor de prioriteiten van het ZVP 2013-2017</i></u>	62
3.1.1.3.	<u><i>Omvang en evolutie van de veiligheidsprioriteiten 2013-2018</i></u>	62
3.1.1.3.1.	<i>Woninginbraken</i>	62
3.1.1.3.2.	<i>Drugshandel en daaraan gerelateerde overlast</i>	64
3.1.1.3.3.	<i>Intrafamiliaal geweld</i>	67
3.1.1.3.4.	<i>Agressieve diefstallen en straatgeweld</i>	69
3.1.1.3.4.1.	<i>Agressieve diefstallen</i>	69
3.1.1.3.4.2.	<i>Straatgeweld</i>	71
3.1.1.3.5.	<i>Jongerencriminaliteit en -overlast</i>	71
3.1.1.3.5.1.	<i>Jongerencriminaliteit</i>	71
3.1.1.3.5.2.	<i>Jongerenoverlast</i>	73
3.1.1.3.6.	<i>Overlast</i>	74
3.1.1.3.7.	<i>Verkeer</i>	76
3.1.1.3.7.1.	<i>Evolutie geregistreeerde verkeersveiligheid</i>	77
3.1.1.3.7.2.	<i>Geleverde inspanningen inzake verkeersveiligheid</i>	78
3.1.1.3.8.	<i>Fietsdiefstallen</i>	80

3.2. Subjectieve gegevens	81
3.2.1. <i>Veiligheidsmonitor, A-monitor en stadsmonitor</i>	81
3.2.1.1. <i>Buurtproblemen</i>	81
3.2.1.2. <i>Onveiligheidsgevoel</i>	83
3.2.1.3. <i>Slachtofferschap – niveau gezin</i>	85
3.2.1.4. <i>Slachtofferschap – niveau persoon</i>	86
3.2.1.5. <i>Preventie</i>	87
3.2.1.6. <i>Beoordeling politiewerking</i>	88
3.2.2. <i>Bevraging afdelingschefs, regiomanagers en diensthoofden</i>	89
3.2.2.1. <i>Overlast</i>	89
3.2.2.2. <i>Drugshandel en drugsoverlast</i>	90
3.2.2.3. <i>Verkeer</i>	91
3.2.2.4. <i>Jongerenoverlast en -criminaliteit</i>	91
3.2.2.5. <i>Door georganiseerde misdaadfenomenen geïmpacteerde commerciële voorzieningen en overlastinstellingen</i>	92
3.2.2.6. <i>Opzettelijke slagen en verwondingen</i>	92
3.2.2.7. <i>Diefstallen</i>	93
3.2.2.8. <i>Digitalisering van criminaliteit</i>	93
3.2.3. <i>Bevraging afdeling lokale recherche</i>	94
4. Inrichting van het korps	96
4.1. <i>Structurele reorganisatie</i>	96
4.2. <i>Overzicht van de personeelscapaciteit in 2018</i>	98
4.3. <i>Organogram</i>	99
4.4. <i>Personeelsbezetting – medewerkersprofielen</i>	101
5. Beeld van de dienstverlening en de werking	103
5.1. <i>Uitvoering van de dienstverlening aan de bevolking</i>	103
5.1.1. <i>Onthaal</i>	103
5.1.1.1. <i>Norm</i>	103
5.1.1.2. <i>Huidige situatie</i>	103
5.1.1.3. <i>Personeelsinzet onthaal</i>	106

5.1.2.	<i>Wijkwerking</i>	106
5.1.2.1.	<i>Norm</i>	106
5.1.2.2.	<i>Huidige situatie</i>	106
5.1.2.3.	<i>Personeelsinzet wijkwerking</i>	108
5.1.3.	<i>Slachtofferzorg</i>	109
5.1.3.1.	<i>Norm</i>	109
5.1.3.2.	<i>Huidige situatie</i>	109
5.1.3.3.	<i>Personeelsinzet slachtofferzorg</i>	110
5.1.4.	<i>Interventie</i>	110
5.1.4.1.	<i>Norm</i>	110
5.1.4.2.	<i>Huidige situatie</i>	111
5.1.4.3.	<i>Personeelsinzet interventie</i>	112
5.1.5.	<i>Openbare orde</i>	114
5.1.5.1.	<i>Norm</i>	114
5.1.5.2.	<i>Huidige situatie</i>	115
5.1.5.3.	<i>Personeelsinzet openbare orde</i>	115
5.1.6.	<i>Lokale recherche en onderzoek</i>	118
5.1.6.1.	<i>Norm</i>	118
5.1.6.2.	<i>Huidige situatie</i>	118
5.1.6.3.	<i>Personeelsinzet lokale recherche en onderzoek</i>	118
5.1.7.	<i>Verkeer</i>	121
5.1.7.1.	<i>Norm</i>	121
5.1.7.2.	<i>Huidige situatie</i>	121
5.1.7.3.	<i>Personeelsinzet verkeer</i>	123
5.1.8.	<i>Gecentraliseerde operationele ondersteuning</i> <i>– afdeling operationele steun</i>	123
5.1.8.1.	<i>Dienst mobiele eenheid (ME)</i>	124
5.1.8.1.1.	<i>Hondenteam</i>	124
5.1.8.1.2.	<i>Fototeam</i>	125

5.1.8.2.	<u>Dienst arrestatie-eenheid (AE)</u>	126
5.1.8.3.	<u>Dienst ondersteuningseenheid (OE)</u>	126
5.1.8.3.1.	Team geweldbeheersing	126
5.1.8.3.2.	Team gerechtshoven en overbrengingen (GEOV)	127
5.1.8.3.3.	Team amigo	127
5.1.8.3.4.	Team Orida	128
5.1.8.3.5.	Sporenteam	128
5.1.8.4.	<u>Dienst probatie-eenheid (PE)</u>	128
5.1.8.5.	<u>Dienst DIA/ISRA – Taskforce GOUDI</u>	129
5.1.9.	Transversale afdelingen en diensten: afdeling INTEL	130
5.2.	Beeld van de interne werking	132
5.2.1.	Management van medewerkers	132
5.2.1.1.	<u>Directie HRM</u>	132
5.2.1.2.	<u>Afdeling informatiegestuurde politiezorg (IGPZ)</u>	136
5.2.1.3.	<u>Afdeling kwaliteitszorg (KZ)</u>	137
5.2.1.4.	<u>Afdeling communicatie</u>	139
5.2.1.5.	<u>Dienst strategische coördinatie</u>	140
5.2.2.	Management van middelen – Directie financiën en logistiek (FILOG) ...	141
5.2.2.1.	<u>Afdeling financiën</u>	142
5.2.2.2.	<u>Afdeling supply chain</u>	142
5.2.2.3.	<u>Afdeling facility</u>	142
5.2.2.4.	<u>Mastergebouw</u>	143
5.2.3.	Management van processen – Directie ICT	144
5.3.	Opdrachten en taken van federale aard	145
5.4.	Bijdrage aan het nationaal veiligheidsplan	146
6.	Overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake interne prioriteiten ...	146

7. Overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake de externe prioriteiten	148
7.1. Beslissingsmatrix ZVP 2020-2025	148
7.2. Getrokken lessen en methodiek	149
7.3. Uitvoering van de acties	149
7.4. Risicogroepen	150
7.5. Gebieden	151
8. Samenwerking	151
9. Synthese van de bestede capaciteit	153
9.1. De beschikbare capaciteit	155
9.2. De onbeschikbaarheden	155
10. Conclusie	156
<u>HOOFDSTUK 3: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN .....</u>	<u>157</u>
1. Inleiding	157
2. De strategische doelstellingen 2019-2025 – synthese van de argumentatie	158
2.1. Veiligheid en leefbaarheid	158
2.1.1. <i>Leidende principes toekomstige aanpak</i>	158
2.1.2. <i>Fenomeengerichte aanpak – prioriteiten</i>	159
2.1.2.1. <i>Radicalisme en extremisme</i>	162
2.1.2.2. <i>Drugs</i>	162
2.1.2.3. <i>Lichamelijk geweld</i>	162
2.1.2.4. <i>Omgevingsoverlast</i>	162
2.1.2.5. <i>Geweld binnen de familie</i>	163
2.1.2.6. <i>Woninginbraken</i>	163
2.1.2.7. <i>Fietsdiefstallen als bijzonder aandachtspunt</i>	163
2.1.2.8. <i>Verbinding met het nationaal veiligheidsplan 2016-2019</i>	163
2.1.3. <i>Persoonsgerichte aanpak – prioriteiten</i>	164
2.1.3.1. <i>Weging</i>	165
2.1.3.2. <i>Strategische doelstellingen</i>	166
2.1.4. <i>Gebiedsgebonden aanpak</i>	166
2.1.4.1. <i>Situering – begrippenkader – methodiek</i>	166
2.1.4.2. <i>Strategische doelstelling</i>	168

2.2. Dienstverlening en werking	168
2.2.1. <i>Verder optimaliseren van de basisfunctionaliteiten</i>	168
2.2.1.1. <i>Wijkwerking</i>	168
2.2.1.2. <i>Interventie</i>	169
2.2.1.3. <i>Onthaal</i>	169
2.2.1.4. <i>Slachtofferzorg</i>	170
2.2.1.5. <i>Lokale recherche en onderzoek</i>	170
2.2.1.6. <i>Openbare orde</i>	170
2.2.1.7. <i>Verkeer</i>	171
2.2.2. <i>Evolueren van een informatie- naar een intelligencegestuurde politiedienst</i>	172
2.2.3. <i>Versterken van het imago van PZA</i>	172
2.2.4. <i>Verhogen van de veiligheid, het welzijn en het welbevinden van de medewerkers</i>	172
2.2.5. <i>Instaan voor een proactief kwaliteitsbeleid</i>	173
2.2.6. <i>Integere medewerkers</i>	173
<u>HOOFDSTUK 4: HET COMMUNICATIEBELEID</u>	174
1. Externe communicatie	174
1.1. <i>Te trekken lessen over de externe communicatie van het politiebeleid 2013-2019</i>	174
1.2. <i>Intenties betreffende de externe communicatie van het politiebeleid 2019-2025</i>	174
2. Interne communicatie	174
2.1. <i>Te trekken lessen over de interne communicatie van het politiebeleid 2013-2019</i>	174
2.2. <i>Intenties betreffende de interne communicatie van het politiebeleid 2019-2025</i>	175
<u>HOOFDSTUK 5: GOEDKEURING VAN HET PLAN</u>	176
1. <i>Initiatieven</i>	176
2. <i>Goedkeuring</i>	176
<u>HOOFDSTUK 6: ACTIEPLANNEN EN PROJECTEN</u>	177
<u>VERSPREIDINGSLIJST</u>	178
<u>BIJLAGEN</u>	179

MANAGEMENTSAMENVATTING

In dit zonaal veiligheidsplan houden we onszelf een spiegel voor en kijken we rondom ons. We evalueren de periode tussen 2012 en 2018, waarin we niet enkel werkten aan de doelstellingen inzake criminaliteitsbestrijding, maar ons ook geplaatst zagen voor enkele grote uitdagingen zoals de terreurbestrijding en de uitvoering van het bestuursakkoord 2013-2018 dat resulteerde in een zeer groot aantal projecten. We zullen in dit plan een beeld schetsen van onze organisatie, de omgeving waarin we werken, de uitdagingen waar we voor staan, onze toekomstige ambities op het vlak van criminaliteitsbestrijding en de manier waarop we onze organisatie daarop willen afstemmen.

Een evaluatie van de geleverde inspanningen leert ons een aantal zaken. In de eerste plaats slaagden we erin om alle **inspanningsverbintenissen** die werden aangegaan meer dan na te komen. Dit was een grote opgave, omdat na de aanslagen in Zaventem en Maalbeek het niveau van de terreurdreiging verhoogd werd. Dit dwong ons om uitzonderlijke maatregelen te nemen en een significant aantal medewerkers in te zetten voor zowel bewakings- en beveiligingsopdrachten als voor de bestrijding van gewelddadig radicalisme. De mobiele eenheid, arrestatie-eenheid en de afdeling INTEL namen deze taken grotendeels voor hun rekening. Het feit dat we hierin slaagden zonder een grote impact op onze reguliere interventie- en wijkwerking vormt het bewijs dat ons korps na de reorganisatie in staat is om flexibel en snel in te spelen op zelfs de meest uitzonderlijke omstandigheden. Ook in crisistijden worden de basisfunctionaliteiten uitgevoerd.

De tweede vaststelling is dat we succesvol enkele jaren op rij de criminaliteitscijfers sterk hebben kunnen doen dalen. Bij vele fenomenen is deze daling zelfs zeer uitgesproken. Alhoewel deze dalende trend zich ook op nationaal vlak manifesteerde, is deze veel sterker in Antwerpen. Hiermee is Antwerpen de veiligste grootstad van België geworden. Daar staat tegenover dat nieuwe criminaliteitsvormen in opmars zijn en deze een grotere invloed beginnen te krijgen op de criminaliteitscijfers. Een voorbeeld hiervan is cybercrime. Het is nodig om ons te bezinnen over een aanpak van deze nieuwe fenomenen.

Een derde conclusie is dat de **centralisatie** van de functionaliteiten interventie, klachten en aangiften en ordehandhaving heeft geleid tot een betere aansturing van deze eenheden. De centralisatie leverde ons extra manschappen op en de diensten werken nu, elk op hun eigen terrein, beter aan het bestrijden van een aantal fenomenen. Om de effectiviteit van onze aanpak nog verder te vergroten, kiezen we voor een nog meer **geïntegreerde werking**.

Een vierde conclusie is dat we de **bevolking** nog meer willen betrekken. Via de wijkwerking betrekken we onze burgers al bij de criminaliteitsbestrijding maar willen we dit nog beter opvolgen. Naast de klassieke partners in de veiligheidsketen kunnen immers ook de burgers een grotere rol van betekenis spelen. Op die manier kan de heterdaadkracht significant verhoogd worden. We kiezen dus voor het vergroten van **burgerparticipatie**.

Ten vijfde willen we onze **informatiepositie** bij de criminaliteitsbestrijding, die de voorbije bestuursperiode al sterk verbeterde, optillen naar een nog hoger niveau. De afdeling informatiegestuurde politiezorg (IGPZ) werd de afgelopen jaren uitgebreid en voorziet onze operationele diensten dagelijks van informatie en inzichten op basis van de uitgevoerde

analyses. De telecommandokamer stuurt dagelijks een groot aantal noodploegen aan en maakt daarbij gebruik van het track-and-tracesysteem om op de meest optimale manier de meest nabije beschikbare ploegen in te zetten. Met de ontwikkeling van de FOCUS-applicatie slaagden we erin om de informatie waarover we beschikken op elk tijdstip, op elke plaats en op elk toestel tot bij de eindgebruiker te brengen. Niemand gaat nog blind de straat op. Door de interne prioriteit *intelligence led policing* in te schrijven zowel in dit veiligheidsplan als in het bestuursakkoord 2019-2024 willen we de informatiesturing op effectieve wijze verder automatiseren. Op die manier kan data sneller en efficiënter worden doorgegeven aan de juiste ploegen, op het juiste moment.

Tot slot willen we de **effectiviteit** van onze criminaliteitsbestrijding nog verder vergroten. De burger heeft steeds grotere verwachtingen van de overheid. De overheid verwacht op haar beurt steeds meer van de politie, met een groter aantal taken tot gevolg. We zijn dan ook genoodzaakt om de effectiviteit van onze werking en van onze inzet op het terrein kritisch te bekijken. De afgelopen bestuursperiode professionaliseerden we onze bedrijfsvoering. De komende bestuursperiode beogen we dit op het vlak van criminaliteitsbestrijding nog verder te verbeteren. Waar we ons de voorbije periode baseerden op informatie rond fenomenen, willen we deze aanpak verder verfijnen door een combinatie van fenomeengerichte en buurtgerichte aanpak, gericht op specifieke risicogroepen van zowel daders als slachtoffers. *Hotspots, hot crimes, hot targets* en *hot victims* vormen de basis van onze werking.

We willen de acties die voortvloeien uit deze strategische keuzes meer resultaatgericht maken. In de actieplannen definiëren we die indicatoren die een gewenst resultaat weergeven. Op die manier werken we zoveel mogelijk naar een gewenste *outcome* en niet louter naar een vastgelegde *output*. De rapportering zal ook in die zin worden opgezet.

Onze interne én externe samenwerking moet meer geïntegreerd verlopen, waarbij een brede waaier aan problemen integraal wordt aangepakt, vanuit een lokale inbedding, op basis van geanalyseerde informatie over specifieke daders, specifieke buurten en welomschreven fenomenen.

Als organisatie worden we in belangrijke mate gekenmerkt door onze wil om op verscheidene domeinen uit te blinken. We willen innoverend blijven werken en onze voortrekkersrol blijven opnemen. De ondersteunende directies HRM, ICT en FILOG professionaliseerden hun bedrijfsvoering en processen de afgelopen jaren in belangrijke mate. Een pad dat we verder willen volgen door in te zetten op ons belangrijkste, menselijke

kapitaal, door verdere digitalisering, door optimalisatie van kwaliteit en kosten, door welzijn te bevorderen, diversiteit centraal te plaatsen en integriteit verder in te bedden.

Leeswijzer: Het zonaal veiligheidsplan bestaat uit volgende onderdelen:

HOOFDSTUK 1: MISSIE – VISIE – WAARDEN

We overlopen de getrokken lessen uit het vorige plan, overlopen de verwachtingen van zowel de partners binnen de zonale veiligheidsraad als van de bewoners en bespreken onze missie, visie en waarden. Zo ontstaat een eerste beeld over onze organisatie.

HOOFDSTUK 2: SCANNING EN ANALYSE

Het meest omvangrijke hoofdstuk behandelt een aantal grote thema's. Om een duidelijk beeld te krijgen van onze maatschappelijke context waarin we werken, wordt uitvoerig ingegaan op de socio-economische en demografische beschrijving, op criminaliteit en overlast en op nieuwe trends. Zowel op het niveau van de zone als van de zes onderscheiden regio's binnen de zone.

Het beeld van de veiligheid en leefbaarheid krijgt verder vorm met de objectieve criminaliteitscijfers en de resultaten van de subjectieve veiligheidsmonitor, A-monitor en stadsmonitor. Maar ook met de resultaten van de bevraging van eigen medewerkers zoals onder meer regiomanagers en afdelingschefs.

Het werk dat de afgelopen jaren werd verricht, komt uitvoerig in beeld bij de schets van de inrichting van het korps en de manier waarop de dienstverlening aan de bevolking werd uitgevoerd. We bekijken wat de minimale werkingsnormen zijn bij de wettelijke basisfunctionaliteiten en hoe deze binnen onze grote organisatie organisatorisch vertaald worden.

We bouwen verder aan het beeld met een overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake de externe en interne prioriteiten.

Tot slot gaan we dieper in op alle samenwerkingsvormen die de afgelopen jaren werden opgezet en uitgebreid.

HOOFDSTUK 3: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Op basis van de evaluatie van de realisaties tijdens de afgelopen periode en het uitgebreide beeld dat ontstond bij de scanning en analyse van de context waarin we werken, schetsen we in dit hoofdstuk het toekomstbeeld. Wat zijn onze strategische doelstellingen, zowel op het vlak van onze interne werking als op het vlak van de criminaliteitsbestrijding?

HOOFDSTUK 4: HET COMMUNICATIEBELEID

In dit hoofdstuk gaan we kort in op ons communicatiebeleid.

HOOFDSTUK 5: GOEDKEURING VAN HET PLAN

In dit hoofdstuk wordt het plan formeel goedgekeurd.

HOOFDSTUK 6: ACTIEPLANNEN EN PROJECTEN

Dit hoofdstuk verwijst naar de actieplannen.

VOORWOORD

Het zonaal veiligheidsplan (ZVP) beschrijft hoe de dienstverlening van de politie en de verwachtingen ten aanzien van de politie op elkaar worden afgestemd. Het doel is met alle relevante partners een geïntegreerde aanpak te ontwikkelen die de maatschappelijke uitdagingen op een integrale manier het hoofd biedt. De politie is een schakel in de veiligheidsketen.

In de bedrijfsvoering van Politiezone Antwerpen onderscheiden we drie beleidsniveaus: het strategische, het tactische en het operationele niveau. Sinds de invoering van interministeriële omzendbrief PLP 58 op 11 april 2019, is de context van het ZVP gewijzigd en loopt het strategische niveau over een periode van 6 jaar, het tactische niveau over een periode van 2 tot 3 jaar en het operationele niveau over een periode van 6 maanden tot een jaar. Dit impliceert dat de strategische doelstellingen worden gedefinieerd voor een langere periode (van 2020 tot 2025), vervolgens om de 2 jaar worden geëvalueerd en indien nodig worden geherdefinieerd. De sturing gebeurt op de drie niveaus op basis van meetplannen met objectieve indicatoren, die toelaten om te rapporteren.¹ Op deze manier blijft de organisatie voldoende wendbaar in een snel veranderende maatschappelijke context.

In dit document worden de verwachtingen en doelstellingen van het vorige ZVP en het politieke bestuursakkoord geëvalueerd. Daarnaast brengt dit ZVP de nieuwe verwachtingen van al de gerechtvaardigde belanghebbenden in beeld. Verder wordt niet alleen een beeld geschetst van de omgeving en de context waarin het korps werkt, maar ook van de organisatie, de middelen en de medewerkers van Politiezone Antwerpen. Dit beeld vormt de basis voor de strategische doelstellingen van de organisatie, zowel extern als intern. Het ZVP formuleert ook een gemeenschappelijke visie op hoe Politiezone Antwerpen de uitdagingen van een grootstedelijke context het hoofd zal bieden.

Onze missie is het beschermen van onze vrijheid in een veilig Antwerpen. De organisatie wil daarbij gezien worden als ambitieus en vooruitstrevend, maar ook als daadkrachtig en betrokken. De leuze 'Altijd en overal van dienst' weerspiegelt dit streven. Politiezone Antwerpen rekent daarvoor op flexibele, open en positief ingestelde medewerkers, die verbonden zijn met de stad en die zich moedig en verantwoordelijk opstellen. Deze missie, visie en waarden vormen ons DNA.

Bij de start van de voorbije bestuursperiode traden een nieuwe korpschef en een nieuwe bestuursploeg aan. Zij namen zich voor om criminaliteit en onveiligheid op een betere en meer innovatieve manier aan te pakken. De heersende maatschappelijke evoluties eisten van de organisatie immers een hoge mate van flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Er werd scherp ingezet op meer efficiënte werkprocessen, een eenvoudiger en gecentraliseerde structuur, maar wel met het behoud van gedeconcentreerde entiteiten. Dit zorgde ervoor dat het korps de belangrijkste uitdagingen van de afgelopen jaren heeft aangekund, zonder dat de dienstverlening aan de bevolking daaronder te lijden had. Na de terroristische aanslagen kreeg de bestrijding van gewelddadig radicalisme en terrorisme absolute prioriteit. Ook op lokaal vlak moesten tal van initiatieven genomen worden om met deze continue dreiging om

---

¹ De leidraad was en is nog steeds het EFQM-model.

te gaan. Het afgelegde reorganisatietraject heeft geleid tot een performantere structuur. Dankzij een professionelere werking heeft de organisatie deze opdracht tot een goed einde kunnen brengen.

De afgelopen jaren werd er fors geïnvesteerd in veiligheid. Veiligheid is immers een basisrecht voor al wie in Antwerpen woont, maar ook voor wie er werkt of wie de stad bezoekt. Integraal werken aan veiligheid betekent dat alle partners hun krachten bundelen. Op dit vlak werden in Antwerpen enkele vooruitstrevende initiatieven genomen. Zowel op het vlak van bestuurlijke handhaving, als de bestrijding van gewelddadig radicalisme, als het geïntegreerd bestrijden van de gevolgen van de internationale drugshandel, werden de eerste stappen gezet. Op het vlak van proactie en preventie werden onder regie van de stedelijke bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid de krachten gebundeld met verschillende partners uit tal van werkvelden, namelijk: onderwijs, werkgelegenheid, armoedebestrijding, huisvesting en inburgering. Deze ketenaanpak werd sterker en zal de komende jaren nog verder versterkt worden. Maar ook de Antwerpenaar zelf is een belangrijke partner. Burgerparticipatie moet leiden tot een gedeelde verantwoordelijkheid en een hogere oplossingsgraad. Al deze elementen vormen de essentie van het geïntegreerde veiligheidsbeleid dat we de komende jaren verder zullen uitbouwen.

De netwerkgedachte is dus alomtegenwoordig en bepaalt de samenwerking met onze partners. Het werk is echter niet af. Daarom brengen we ook de toekomstige uitdagingen en ambities in kaart. Wat wil Politiezone Antwerpen nog realiseren en verder versterken?

Bij de criminaliteitsbestrijding leggen we de focus op de fenomenen met het grootste aandeel of de grootste impact, op gebieden waar de criminaliteit het sterkst vertegenwoordigd is en op risicogroepen die hiervoor verantwoordelijk zijn. We werken daarbij niet enkel dadergericht maar focussen ons ook op de slachtoffers. Intern streven we naar meer integratie van onze middelen zodat onze operationele diensten nog meer samenwerken. Deze middelen worden effectiever gestuurd door onze informatiepositie verder te versterken. Meer blauw op straat wordt zo meer én slimmer blauw op straat.

Bij de criminaliteitsbestrijding beschouwt Politiezone Antwerpen volgende veiligheidsfenomenen als prioritair:

Op het domein van veiligheid en leefbaarheid:

- radicalisme en extremisme
- drugs
- lichamelijk geweld
- omgevingsoverlast
- intrafamiliaal geweld
- woninginbraken

Daarnaast hebben we op het vlak van de persoonsgerichte aanpak de volgende risicogroepen weerhouden:

- risicojongeren
- (poly)criminele veelplegers
- personen met een verslavingsproblematiek
- personen die vatbaar zijn voor radicalisering
- drugsfacilitators

Verder willen we **meer gebiedsgebonden werken**. Om onze beschikbare middelen zo effectief mogelijk in te zetten, zal de inzet worden bepaald op basis van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. Een gebiedsscan moet ons toelaten een duidelijk beeld te krijgen van de aanwezige ondermijnende criminaliteit. Op deze zogenaamde *hotspots* zal een integrale en geïntegreerde aanpak ontplooid worden, met een combinatie van bestuurlijke en gerechtelijke handhaving.

Op het domein van dienstverlening en werking leggen we de nadruk op:

- het verder optimaliseren van de basisfunctionaliteiten wijkwerking, interventie, onthaal, slachtofferbejegening, lokale recherche en onderzoek, openbare orde en verkeer
- het evolueren van een informatie- naar een intelligencegestuurde politiedienst door het voeren van een integraal en geïntegreerd intelligencebeleid
- het versterken van het imago van Politiezone Antwerpen van moderne en communicerende overheid door het voortdurend optimaliseren van het communicatiebeleid
- het verhogen van de veiligheid, het welzijn en het welbevinden van onze medewerkers op een duurzame en innovatieve manier en zorgen voor een continue optimalisatie van de kwaliteit, de kosten en de doorlooptijden van onze producten en diensten
- het instaan voor een proactief kwaliteitsbeleid (divers, integer en met aandacht voor het welzijn van de medewerkers)

Het plan dat voorligt is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen verschillende medewerkers van Politiezone Antwerpen, onder leiding van de korpschef en de andere externe veiligheidspartners van de zonale veiligheidsraad.

HOOFDSTUK 1: MISSIE – VISIE – WAARDEN

1. Getrokken lessen uit het vorige plan

Het nationaal veiligheidsplan (NVP), het ZVP, het bestuursakkoord van de stad Antwerpen en het verkeersveiligheidsplan zijn de belangrijkste strategische documenten voor het beleid en de sturing van Politiezone Antwerpen. Het zijn de hefboomen voor de ontwikkeling van de organisatiedoelstellingen en ze bepalen mee het strategische, het ondersteunende en het operationele beleid van de politie.

Het vorige ZVP focuste op meer professionalisering, de implementatie van kwaliteitsmanagement en een korpsbrede cultuurverandering. Het opzet was daarbij om van een activiteit- en actiegericht korps naar een proces- en planmatig werkende, dienstverlenende politieorganisatie te evolueren. In de criminaliteitsbestrijding kregen twee nieuwe fenomenen voorrang: drugsoverlast en geweld binnen het gezin. De andere prioriteiten waren woninginbraken, agressieve diefstallen en straatgeweld, verkeersveiligheid en -leefbaarheid en overlast. Acties werden meer geschoeid op de leest van beschikbare informatie en gericht op de buurten waar dat het meest nodig was. De focus verschoof van een louter reactieve naar een meer proactieve en preventieve aanpak, in samenwerking met de gerechtelijke én bestuurlijke partners. Bij de interne werking werd de projectmatige aanpak geïntroduceerd, om zo omvangrijke programma's planmatig aan te kunnen sturen.

Om zowel de criminaliteitsbestrijding als de interne werking te moderniseren, werd een omvangrijk reorganisatietraject opgezet. De reorganisaties die daarvoor nodig waren, werden benaderd vanuit een vijfdimensionele invalshoek.²

² Activiteitenverslag hoofdcommissaris Serge Muyters, korpschef

In het organisatiegebied **BUSINESS** legde het korps de nadruk op de beleidsprocessen. We kozen resoluut voor een optimalisatie en verruiming van onze dienstverlening. We wilden onder meer een verhoogde aanwezigheid in het straatbeeld, een hogere klantentevredenheid bij het onthaal, kortere interventietijden bij dringende opdrachten, een grotere bereikbaarheid van de Blauwe Lijn en een nadrukkelijker aanwezigheid in de wijken en districten. Op die manier wilden we de hele organisatie afstemmen op de behoeften en verwachtingen van de burgers, de partners en de eigen medewerkers.

Bij het organisatieonderdeel **BRICKS** gaven we een concrete invulling aan het principe 'Centralisatie waar het kan, deconcentratie waar het hoort'. De fysieke werkomgeving werd ingevuld met een tussentijds mastergebouw op de Noorderlaan, ondersteund door gedeconcentreerde regio- en wijkkantoren verspreid over de hele stad. Om dit te realiseren, waren een excellent financieel plan, een kwalitatief facilitair systeem en een efficiënt toeleveringsbeleid noodzakelijk, zodat zowel de interne partners als de externe klanten optimaal bediend werden. Zij zullen op dezelfde service kunnen rekenen in het toekomstige mastergebouw waar een uniek gebruikersbelevingsconcept centraal staat, met werkplekdeling en activiteitgericht werken.

Bij de bouwstenen **BITS & BYTES** spitsten we het beleid van Politiezone Antwerpen meer toe op de digitalisering en vereenvoudiging van onze processen en informatiehuishouding. Meer informatiegestuurde politiezorg moest ons in staat stellen om meer, slimmer en beter voorbereid blauw op straat te krijgen. Onze technologie en bijhorende tools moesten het mogelijk maken om overal en altijd aan de slag te kunnen gaan met de informatie die men als medewerker nodig heeft om zijn of haar werk professioneel te kunnen verrichten.

Bij **BEHAVIOUR** wilden we nog meer de harten en hoofden van de medewerkers winnen. Het wijzigen van organisatiestructuren en het ontwikkelen en implementeren van digitale, technologische en logistieke ondersteuning zouden immers gedoemd geweest zijn om te mislukken, als we de medewerkers niet hadden kunnen overtuigen van de kracht van dit verhaal. Met een verbeterde werking van human resources (hr), een professionelere communicatie en een actief diversiteits- en integriteitsbeleid konden we onze mensen voorbereiden op deze nieuwe manier van denken en doen.

Met **BRANDING** wilden we als grote politieorganisatie een aantrekkingskracht uitoefenen op jong talent door Politiezone Antwerpen te presenteren als een aantrekkelijke werkgever op de interne en externe arbeidsmarkt. Met de verruimde dienstverlening en het Brabowerken wilden we ook het korpsimago bij de burger versterken en verbeteren.

De intensieve samenwerking met onze partners vormde daarbij, zoals eerder al gezegd, steeds de rode draad. Dit stelde ons in staat om de geformuleerde ambities ruimschoots te realiseren.

In de interne werking van het korps is de methodiek van projectwerking intussen een vertrouwde routine. 196 projecten werden op stapel gezet en tegen het einde van de vorige legislatuur bedroeg de realisatiegraad 95 %. Op die manier stoomde de organisatie zich klaar voor de toekomst.

Op basis van een intern kerntakendebat werden 150 operationele medewerkers extra ingezet op het terrein. Door een efficiëntere inzet van mensen en middelen werden bovendien de opgelegde besparingsinspanningen gerealiseerd. Onder meer door de volgehouden criminaliteitsbestrijding daalden de cijfers van zowat alle prioritaire fenomenen. De acties die daarvoor werden opgezet, waren op basis van de beschikbare informatie het vaakst gericht op de buurten waar dat het meest nodig was.

Vooruitkijkend bouwt de organisatie verder op de hierboven opgesomde fundamenten. Bepaalde thema's zullen nog verder uitgediept worden. Andere thema's krijgen meer aandacht. De komende jaren zullen investeringen in het menselijk kapitaal de kern vormen van de werking van het korps.

2. Onze belanghebbenden en hun verwachtingen

2.1. Verwachtingen van de bewoners en bezoekers van Antwerpen³

Iedereen die in Antwerpen woont, werkt of op bezoek is, heeft bepaalde verwachtingen ten aanzien van de politie. Het grootse deel van de Antwerpenaren geeft aan tevreden te zijn over de politiewerking van Politiezone Antwerpen. In hoofdstuk 2, meer bepaald in het onderdeel subjectieve gegevens (2.9.2.) wordt dieper ingegaan op de evolutie van de resultaten.

2.2. Verwachtingen van de bestuurlijke overheid⁴

Veiligheid is een basisrecht. Daarom werken we aan een echte cultuur van veiligheid bij alle Antwerpenaren en een integrale aanpak die het hele spectrum van criminaliteit en overlast bestrijkt. De Antwerpenaren zijn elkaars beste partners als het gaat over een veilige stad. De criminaliteit moet nog verder structureel naar beneden. Antwerpen moet de veiligste grootstad van het land blijven. Een veiligheidscultuur is een kwestie van wederzijds respect: respect van burgers tegenover elkaar, van de politie tegenover de burger en van burgers tegenover de politie. Correct optreden, maximale aanspreekbaarheid en een professioneel onthaal worden binnen het hele politiekorps meer dan ooit vooropgesteld. Sluikstorten omdat de straatveger het nadien toch opruimt, getuigt van een gebrek aan respect voor het werk dat deze mensen dagelijks verrichten. Het is ook een gebrek aan respect voor de medeburger en de buurt. Dat is onaanvaardbaar.

Veiligheidscultuur is ook verkeersveiligheidscultuur. De verkeersregels en de andere weggebruikers worden gerespecteerd. Het is aan de overheid om de regels vast te leggen en ze te handhaven, maar het is aan de weggebruiker zélf om ze met veel respect voor elkaar toe te passen. Verkeersveiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid. Het primaire doel is om de ongevallen met doden of zware letsels sterk terug te dringen. Daarnaast wensen we ook het verkeersveiligheidsgevoel te verhogen. Het verkeersveiligheidsbeleid is opgebouwd uit vier E's, namelijk *engineering*, *education*, *enforcement* en *engagement*.

Werken op de bovenstaande veiligheidsprioriteiten is cruciaal, maar tevens slechts één onderdeel van het politiewerk. 95 % van haar tijd is Politiezone Antwerpen bezig met basispolitiezorg en dienstverlening aan de bevolking. Zo legde zij zich de afgelopen jaren intensief toe op de verbetering van de interventie, de modernisering van het onthaal en het implementeren van de vernieuwde wijkwerking. Het permanent investeren in een kwalitatieve dienstverlening loopt als een rode draad door het politiebeleid.

Als er van de politie verwacht wordt dat ze een goede service verleent en dat ze criminaliteit en overlast doeltreffend aanpakt, moeten de omstandigheden aanwezig zijn om dat effectief te kunnen realiseren. Het is daarom belangrijk om naast de externe oriëntering voldoende oog te hebben voor de interne organisatie en ook daar prioritair werk te maken van enkele aandachtspunten.

---

³ Gebaseerd op de A-monitor, de lokale veiligheidsbevraging, het klantentevredenheidsonderzoek en de bevraging van de afdelingsleiding. De resultaten hiervan zijn opgenomen in het hoofdstuk scanning en analyse.

⁴ De Grote Verbinding - Akkoord voor de bestuursperiode van 2019 tot 2024

Enkele ideeën die als bijzondere aandachtspunten naar voor worden geschoven:

- veiligheidsnetwerk versterken door de hand te reiken naar de stadsgemeenschap voor laagdrempelige informatie-uitwisseling
- bestuurlijke handhaving
- leefbaarheid van wijken verbeteren, onder meer door de inzet van stadsmariniers
- natuurlijke weerbaarheid van de stad verhogen, onder meer door in te zetten op de juiste infrastructuur
- onze veiligheid slimmer maken door aan *smart patrolling*, monitoring, *surveillance* en *detecting* te doen
- aanspreekbaarheid van de politie bevorderen
- inzetten op politiereservisten

2.3. Verwachtingen van de procureur des Konings, de bestuurlijke directeur-coördinator en de gerechtelijk directeur⁵

Bij de aanpak van criminaliteit zou de focus moeten komen te liggen op de onderliggende oorzaken die aan de basis liggen van heel wat veiligheidsproblemen. Om tot een meer duurzame oplossing te komen, bekijken we welke ketengerichte of geïntegreerde aanpak het meest aangewezen is. We beperken ons daarbij niet tot de intermenselijke problematieken, maar trekken deze aanpak ook door naar de bestrijding van de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Ook op deze domeinen is een multidisciplinaire aanpak met publieke én private partners aangewezen. Ook de burger kan hierin een rol opnemen. De buurtinformatienetwerken (BIN's) moeten verder uitgebouwd worden. Het verder versterken van de wijkwerking van de politie draagt bij tot een veiligere samenleving. Daarnaast is het ook wenselijk te kijken naar de rol die de burger hierin kan opnemen. Het verder uitbouwen van buurtinformatienetwerken en de kracht van de wijkwerking verder versterken, zijn cruciale voorwaarden voor een veiligere samenleving.

Het openbaar ministerie wil een voortrekkersrol opnemen in het samenbrengen van de partners in de multidisciplinaire aanpak en het zoeken naar oplossingen voor de veiligheidsvraagstukken. De bestuurlijke directeur-coördinator en gerechtelijk directeur van de federale politie in Antwerpen wensen dit te ondersteunen.

De criminele beeldvorming binnen het gerechtelijk arrondissement Antwerpen wordt dynamischer door te werken conform de principes van *intelligence led policing*. Dit vertaalt zich onder meer in het ontwerpen van sturborden die toelaten om meer flexibel te kunnen monitoren en indien nodig bij te sturen, in overleg met de zonale veiligheidsraad. De ketengerichte en geïntegreerde veiligheidsaanpak focust op een aantal transversale thema's zoals informatiedeling, bestuurlijke handhaving, recherchemanagement, buitgerichte en dadergerichte aanpak en slachtofferzorg.

---

⁵ Zie bijlage voor nota 'Veiligheidsbeleid 2020-2025: verwachtingen van de procureur des Konings, de bestuurlijke directeur-coördinator en de gerechtelijk directeur: samenwerking, beeldvorming en flexibiliteit'

Informatie wordt gedeeld met interne en externe partners binnen het wettelijk kader. De bestuurlijke handhaving krijgt vorm door samen met lokale besturen een aanklappende aanpak te ontplooiën. Het Arrondissementeel Informatie- en Expertisecentrum (ARIEC) groeit op bovenlokaal niveau verder uit tot een expertisecentrum.

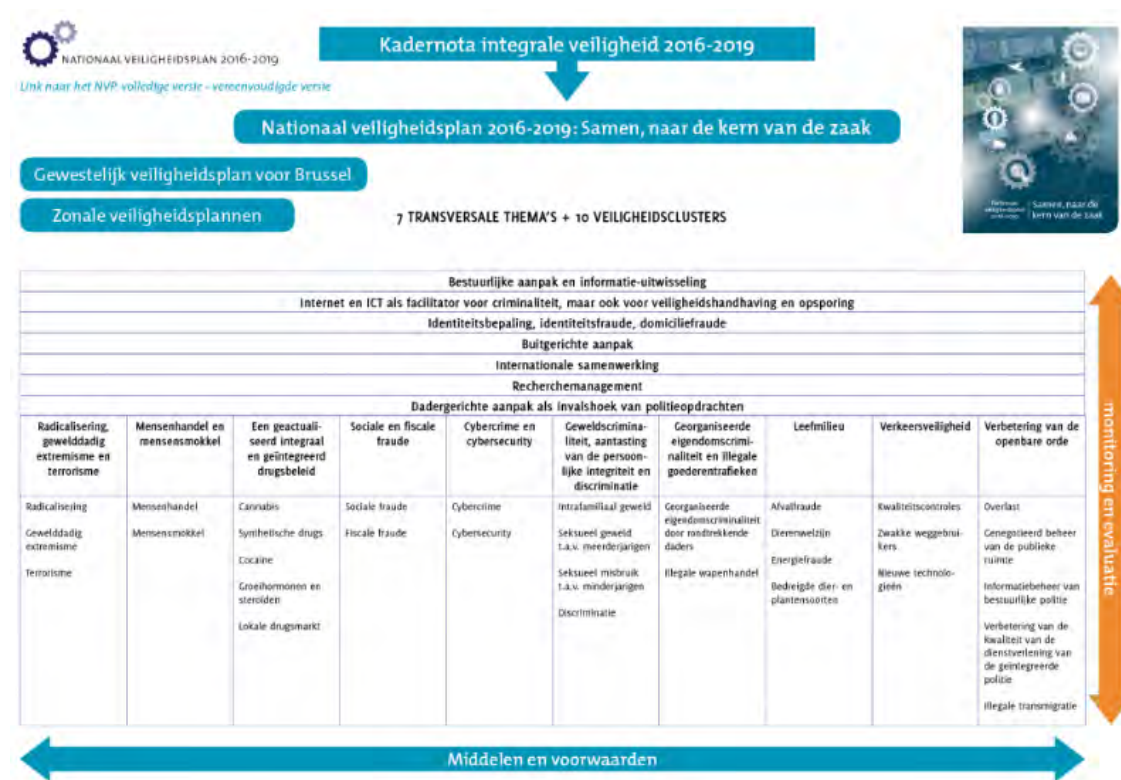
Vanuit een inzicht in de werkprocessen van politie en parket kan de recherchecapaciteit effectief gemanaged worden op het strategisch, tactisch en dossierniveau. Hierdoor kan het veiligheidsbeleid worden gekoppeld aan het vervolgingsbeleid. Financieel rechercheren wordt versterkt en plukteams worden verder uitgebouwd in een meer buitgerichte aanpak.

In een meer dadergerichte aanpak zal gewerkt worden binnen specifieke gebieden. Het beleid rond veelplegers kan verder worden uitgewerkt voor andere specifieke dadergroepen. Hierdoor zullen alle partners vanuit de politie en het parket verder moeten gaan kijken dan hun klassieke onderverdelingen.

In de zorg voor slachtoffers van misdrijven wordt verder ingezet op de noodzakelijke afstemming tussen politie, parket en justitiehuisen.

2.4. Verwachtingen van de hogere overheid – het nationaal veiligheidsplan (NVP)

Het NVP 2016-2019 somt tien veiligheidsprioriteiten op en verbindt deze met een aantal transversale thema's in een specifieke aanpak.⁶

⁶ Samen, naar de kern van de zaak. Nationaal veiligheidsplan 2016-2019

Bron: <https://www.politie.be/5998/nl/over-ons/geïntegreerde-politie/het-nationaal-veiligheidsplan>

Momenteel is het nog wachten op de nieuwe nationale prioriteiten in het nationaal veiligheidsplan 2020-2023.

De kadernota integrale veiligheid (KIV)⁷ biedt aan de politieplannen een strategisch referentiekader. Het NVP herhaalt grotendeels de fenomenen en thema's uit de KIV. Enkel het fenomeen rond overlast (verbeteren van de openbare orde: overlast, genegotieerd beheer van de publieke ruimte en illegale transmigratie) en de transversale thema's rond recherchemanagement en dadergerichte aanpak als invalshoek van integrale politiezorg, staan wel in het NVP, maar niet in de KIV.

2.5. Verwachtingen van de politiezone

Onze leefwereld globaliseert en digitaliseert in een steeds sneller tempo. In de stedelijke context manifesteren de snel wijzigende maatschappelijke omstandigheden zich op een uitgesproken manier. Het criminaliteitsbeeld evolueert sneller dan vroeger, waarbij nieuwe fenomenen en tendensen zich sneller aandienen. De terreurdreiging en cybercrime zijn voorbeelden van fenomenen die enkele jaren geleden nog niet zo sterk of zelfs helemaal niet in beeld kwamen.

Bij de criminaliteitsbestrijding neemt de beeldvorming dan ook een meer prominente plaats in. Door grote hoeveelheden data te verzamelen, te analyseren en actiegericht te maken, kan een organisatie beter omgaan met een complexe, dynamische en onvoorspelbare omgeving. Deze versterkte informatiepositie stelt de politie in staat om haar middelen effectiever in te zetten op de fenomenen, daders en locaties met de grootste impact. De bestaande afdeling informatiegestuurde politiezorg (IGPZ) zal hieraan verder gestalte geven, in samenwerking met andere diensten en teams binnen het korps. Concreet resulteert dit in een criminaliteitsbestrijding op gerechtelijk én bestuurlijk vlak, gebaseerd op diepgaande gebiedsscans.

Op organisatorisch vlak bestaat de grootste uitdaging erin om steeds voldoende alert te blijven, de nodige flexibiliteit aan de dag te leggen en voortdurend oog te hebben voor nieuwe ontwikkelingen op het vlak van criminaliteit. De organisatiestructuur en de beschikbare capaciteit worden steeds verder geoptimaliseerd, door het heroriënteren en het versterken van bepaalde operationele en ondersteunende activiteiten, of door het stopzetten, afbouwen of uitbesteden van dienstverlening. Zo willen we de afdeling interventie beperkt uitbreiden en de afdeling operationele steun fundamenteel versterken (meer bepaald door een uitbreiding van de dienst arrestatie-eenheid). In het team gerechtshoven en overbrengingen (GEOV) willen we de capaciteit verminderen en deze taken gedeeltelijk laten overnemen door de nieuw opgerichte directie bewaking bij de federale politie (DAB).

Op het vlak van regio- en fenomeenpolitie wordt de onthaalwerking verder geoptimaliseerd en de wijkwerking uitgebreid.

Voor de afdeling INTEL willen we een verdere centralisatie en verwerking van de gespecialiseerde informatie binnen het korps realiseren. De bestrijding van gewelddadig radicalisme en extremisme wordt verder geprofessionaliseerd.

---

⁷ Kadernota integrale veiligheid 2016-2019

Bron: https://www.politie.be/5998/sites/default/files/downloads/Kadernota_RESUME-NL_DEF.pdf

De afdeling kwaliteitszorg bouwt het gevoerde integriteitsbeleid en diversiteitsbeleid verder uit, zowel op preventief als op reactief vlak, met onder meer een performant klachtenmanagement, permanente monitoring en proactieve risicoanalyses. De juridische dienst komt verder tegemoet aan de toegenomen werklast die voortvloeit uit de nog steeds toenemende juridisering van administratief-technische en strafrechtelijke procedures, en de uitvoering van bepaalde internationale regelgeving zoals de GDPR.

Een nieuwe dienst security office zal een intern veiligheidsbeleid met kosteneffectieve en -efficiënte processen uitwerken dat ons in staat stelt om bij de samenwerking met externe partijen vertrouwelijke informatie te beveiligen.

Onze directie human resources management (HRM) zal de komende jaren het succesvolle lokaal gevoerde wervings- en selectiebeheer verderzetten, een volwaardig loopbaanbeleid uitbouwen en een leiderschapstraject uitwerken en implementeren dat alle leidinggevenden in staat zal stellen het eigen leiderschap te ontwikkelen en versterken. De directie informatie- en communicatietechnologie (ICT) zal verder investeren en aan slim beheer doen. Onze directie financiën en logistiek (FILOG) zal de komende jaren voornamelijk inzetten op het vergroten van de duurzaamheid van het voertuigenpark, de gebouwen en de processen.

3. Missie – Visie – Waarden

3.1. Bestaansreden Politiezone Antwerpen?

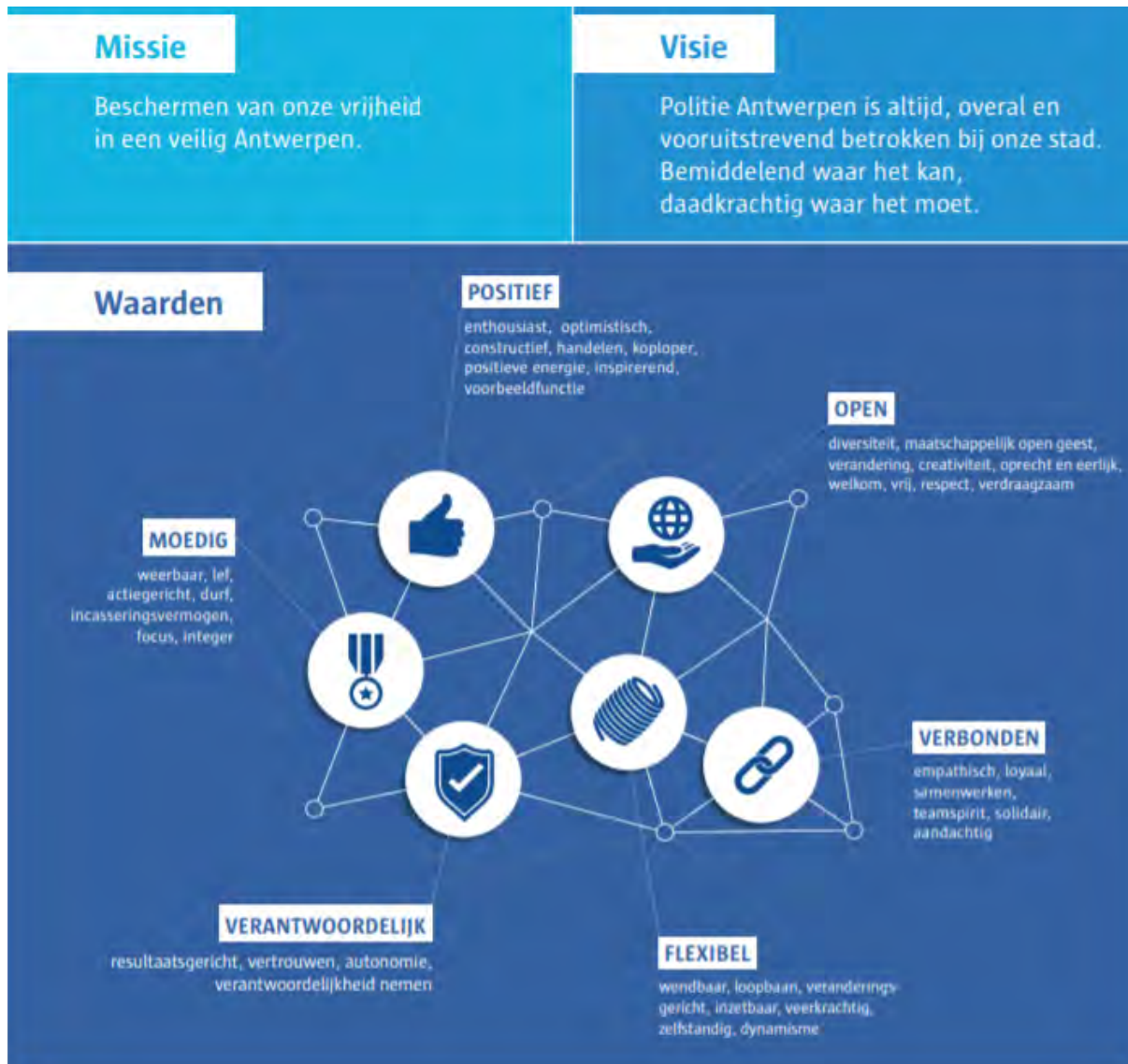
In het vorige ZVP waren onze missie, visie en waarden anders geformuleerd in vergelijking met nu. Ook nu werd door de korpsleiding en de bestuurlijke overheid een duidelijke visie ontwikkeld op het toekomstige veiligheidsbeleid, waarbij de dienstverlening aan de bevolking centraal staat. Om dit mogelijk te maken in budgettair moeilijke tijden, met toenemende taken en verwachtingen van zowel de overheid als de bevolking, werd een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd. Er werd zowel voor een centralisatie als een deconcentratie gekozen. 'Centraliseren waar het kon, deconcentreren waar het hoorde', was het motto. Een andere veiligheidsvisie deed zijn intrede, met andere prioriteiten en een ander taalgebruik. Het was dan ook nodig om de missie, visie en waarden te herformuleren en te vernieuwen.

3.2. Hoe zien wij onszelf? Hoe willen wij gezien worden? En wat willen wij betekenen voor Antwerpen?

Bij die herformulering stelden zich een aantal vragen. Wat kon behouden worden? Wat moest opnieuw geformuleerd worden? En wat ontbrak er en moest aangevuld worden?

De wettelijke taak die wij uitvoeren als politie werd binnen onze missie bewust aangevuld met de volgende slagzin: 'Beschermen van onze vrijheid in een veilig Antwerpen'. We zijn immers vertrokken vanuit de kerngedachte dat wanneer de veiligheid op het Antwerpse grondgebied maximaal gegarandeerd is, iedere Antwerpenaar vrij kan denken, zich vrij kan voelen en zich vrij kan bewegen in zijn of haar stad, zeker in tijden van continue terreurdreiging. Op die manier beschermt Politiezone Antwerpen actief de rechten en vrijheden van iedere burger.

Onze nieuwe visie geeft dan ook op een krachtige manier weer hoe we door de buitenwereld willen gezien worden. 'Politiezone Antwerpen is altijd, overal en vooruitstrevend betrokken bij onze stad. Bemiddelend waar het kan, daadkrachtig waar het moet.' Politiezone Antwerpen is 24/7 van dienst, continu beschikbaar en bereikbaar, zichtbaar en onzichtbaar in het straatbeeld. Iedereen kan op ons rekenen, net zoals wij ook op iedereen rekenen in ons streven naar een veilige stad. Modern politiewerk moet meegaan met zijn tijd. Om deze ambities mogelijk te maken, zijn we vooral op zoek naar medewerkers die de volgende waarden hoog in het vaandel dragen: flexibel, open, positief, verbonden, moedig en verantwoordelijk.

1. Onze organisatie en onze medewerkers zijn flexibel.

Politiezone Antwerpen is een veerkrachtige, veranderingsgerichte en flexibele organisatie die continu inspeelt op en zich aanpast aan de maatschappelijke realiteit. Medewerkers vertalen dit dynamisme in de ontwikkeling van hun loopbaan gebaseerd op inzet, respect, zelfstandigheid en wendbaarheid. We spelen continu in op de maatschappelijke realiteit en passen ons aan waar dat nodig is.

In onze externe omgeving moesten we leren omgaan met de gevolgen van enkele crisissen, zoals de crisis ten gevolge van de terreuraanslagen, de migratiecrisis en de financieel-economische crisis. We moesten ons aanpassen aan een omgeving waarin ons meer taken werden toebedeeld en hogere verwachtingen in ons gesteld werden. Dit noodzaakte ons om een zeer ingrijpende reorganisatie door te voeren. We verwachten een flexibele ingesteldheid van onze medewerkers, maar stellen ons vanuit de organisatie ook flexibel op ten opzichte van hen. Alle medewerkers kunnen hun loopbaan zowel verticaal als horizontaal ontwikkelen en daartoe interne coachingstrajecten volgen.

2. Onze organisatie en onze medewerkers zijn open.

In een diverse stadsgemeenschap staat een open geest garant voor een respectvol en verdraagzaam korps. Politiezone Antwerpen verwelkomt diversiteit. Daarnaast staan we als organisatie open voor andere visies en ideeën en moedigen we creativiteit aan. Deze oprechte en eerlijke houding beschermt onze vrijheid als hoogste goed en heeft oog voor verandering.

Politiezone Antwerpen is steeds in verandering dus we verwachten dat onze medewerkers ook open staan voor deze wijzigingen. Naast een aangepast intelligentiequotiënt (IQ) en emotionele quotiënt (EQ) verwachten we ook een aangepast adaptatiequotiënt (AQ). Medewerkers met een open geest zijn verdraagzamer. We kijken met een open blik, niet alleen naar andere culturen maar ook naar andere visies binnen onze eigen organisatie.

3. Onze organisatie en onze medewerkers zijn positief.

Wij zijn enthousiast, optimistisch en constructief in ons denken en handelen. Politiezone Antwerpen is een koploper in het politielandschap, heeft een voorbeeldfunctie en is inspirerend. Deze positieve energie uit zich ook in de manier waarop we onze dagelijkse taken aanvatten.

4. Onze organisatie en onze medewerkers zijn verbonden.

Kwalitatief politiewerk vereist empathie en aandacht voor de omgeving. Medewerkers van Politiezone Antwerpen weten wat er leeft in hun stad. Teamspirit en loyaal gedrag kenmerken de verbondenheid met het korps. Solidariteit en samenwerking maken onlosmakelijk deel uit van de professionele houding van iedere medewerker.

5. Onze organisatie en onze medewerkers zijn moedig.

Optreden vereist moed en durf. Van politiemensen verwachten we dat ze lef tonen, actiegericht en weerbaar zijn. Waar anderen een stap terugzetten, stappen wij naar voren en treden we op. Medewerkers van Politiezone Antwerpen zijn gefocust, kunnen fysiek en mentaal incasseren en oefenen hun job assertief uit, vanuit hun missie om de veiligheid en vrijheid van iedere burger te beschermen. Wij zijn en blijven integer en professioneel, ook in moeilijke situaties.

6. Onze organisatie en onze medewerkers zijn verantwoordelijk.

Politiezone Antwerpen werkt op basis van vertrouwen. Dit uitgangspunt vereist dat medewerkers autonomie ervaren, dat leidinggevendenden sturen op resultaat en dat iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. Wat we naar buiten uitdragen, richten we ook naar binnen door ervoor te zorgen dat onze medewerkers in hun contacten met de burger zich daarnaar gedragen. We maken van deze externe boodschap onze interne uitdaging.

HOOFDSTUK 2: SCANNING EN ANALYSE

1. Methodologie

Bij de opmaak van dit hoofdstuk voor het ZVP zijn we van start gegaan met het afnemen van een **gestructureerde vragenlijst** bij alle betrokken partners in de veiligheidsketen. Dit interview vormde een kapstok om ons een beeld te vormen van de visies van alle betrokken partners. Zo werden onder meer leidinggevenden binnen elk van de zes regio's van de politiezone bevroegd over hun veiligheidsbeeld van de eigen regio. Daarbij kwamen onder meer de te verwachten wijzigingen in hun regio met een impact op het toekomstig veiligheidsbeleid aan bod. Ook directeuren en afdelingschefs gaven hun bijdrage.

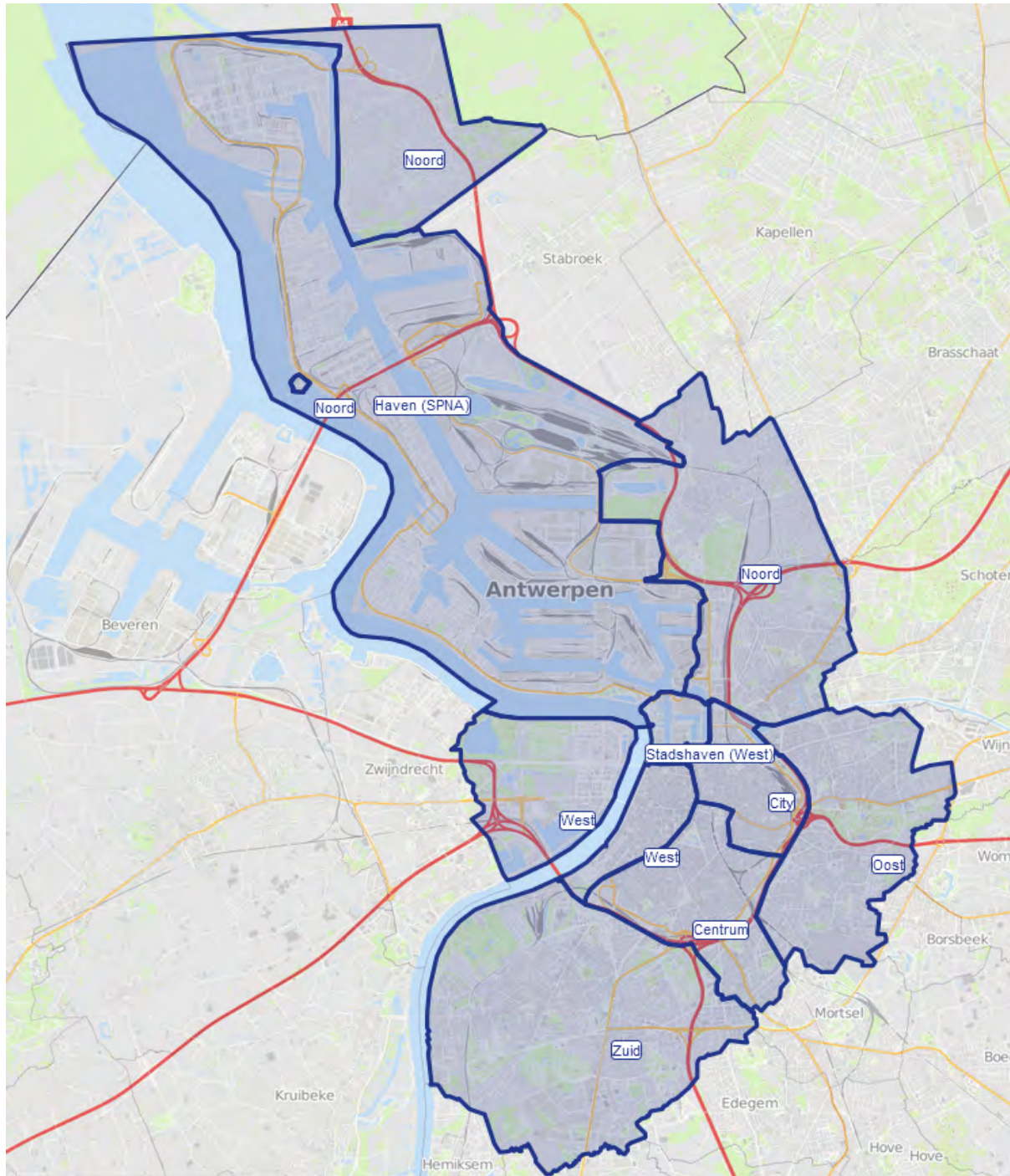
De aangebrachte elementen vormden de basis voor de opmaak van het **argumentatiemodel voor de selectie van de strategische doelstellingen van de externe prioriteiten**. Enerzijds zijn hierbij de aangereikte elementen van de federale dienst strategische analyse gehanteerd die rekening houden met externe factoren (impact, kwetsbaarheid, tendensen, trends ...). Daarnaast vond er nogmaals een bevraging plaats bij onze externe partners in de veiligheidsketen om ook bij hen te peilen naar welke criminele fenomenen prioritair moeten worden aangepakt. We beperken ons echter niet tot een louter fenomeengerichte aanpak maar focussen eveneens op bepaalde **risicogroepen en risicogebieden**. Beeldvorming op basis van geobjectiveerde criteria stelt ons in staat om onze partners hierover op dezelfde wijze te bevragen en tot een rangschikking te komen.

Naast deze bevraging zijn de sjablonen die werden ontwikkeld bij de opmaak van het vorige ZVP ook in deze evaluatie opgenomen. Dit laat toe om grote hoeveelheden informatie te verwerken bij de **evaluatie van de interne prioriteiten**, de **evaluatie van de realisaties in het bestuursakkoord** en de **opmaak van een beslissingsmatrix voor de externe prioriteiten**. Deze methodiek heeft zijn waarde bewezen en werd zelfs verder verfijnd door technologische evoluties en door nieuwe inzichten van de analisten. Politiezone Antwerpen werkte daarbij samen met enkele externe partners zoals de stedelijke bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid en de studiedienst van de stad Antwerpen, die bijkomende cijfers en inzichten aanleverden.

Ook de **interne werking** van Politiezone Antwerpen werd aan een scan onderworpen onder andere tijdens de interviews met de interne betrokken partners. Daarbij werden de keuzes voor bepaalde optimalisatietrajecten, die in het vorige ZVP werden gemaakt, kritisch tegen het licht gehouden. De inzichten uit deze externe en interne scanning worden in dit hoofdstuk samengevat weergegeven. Samengevat komen deze erop neer dat de fenomeengerichte aanpak van de vorige bestuursperiode te beperkt is en verder moet uitgediept worden in een meer gebiedsgebonden werking, gefocust op bepaalde risicogroepen. Daarbij moeten middelen effectiever ingezet worden door diensten meer geïntegreerd te laten samenwerken, op basis van doorgedreven data-analyse. Om deze misdaadbestrijding op een meer performante manier aan te pakken, moet waar nodig de organisatiestructuur, informatiehuishouding en procesvoering hertekend, verder uitgebreid en geoptimaliseerd worden.

2. Socio-economische en demografische beschrijving van de zone

2.1. Situering globaal Antwerpen

Antwerpen is de hoofdstad van de provincie Antwerpen en van het gelijknamige arrondissement. Antwerpen telt 527 460 inwoners (2019) en is daarmee qua inwoners de grootste gemeente van België. Naar oppervlakte is het de op twee na grootste gemeente, na Doornik en Couvin.

De stad ligt grotendeels op de rechteroever van de Schelde en heeft een uitgestrekt havengebied met internationaal vrachtvervoer. Het is na Rotterdam de tweede grootste haven van Europa. Van groot economisch belang is de petrochemische bedrijvigheid bij Antwerpen. De stad is ook een wereldcentrum voor diamanthandel.

Op 1 januari 1983 werd door een fusie de toenmalige gemeente Antwerpen fors uitgebreid met zeven randgemeenten: Berchem, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken, Merksem en Wilrijk. De voormalige (rand)gemeenten zijn nu districten binnen de gemeente Antwerpen. Oorspronkelijk hadden de districten een louter adviserende functie naar het centrale stadsbestuur. Sinds 2000 vervullen ze echter opnieuw een bestuursrol. Hiermee zijn het de enige deelgemeenten in België met dergelijke functie. Ze worden bestuurd door de districtsraad en het districtscollege.

Verder wordt de stad Antwerpen gekenmerkt door de superdiverse herkomst van zijn inwoners, het rijke burgerlijke, religieuze en handelserfgoed, een veelzijdig cultureel leven met talrijke musea, bezienswaardigheden en evenementen. Op vervoersvlak heeft het een zeer uitgebreid net van verkeersaders, met autowegen, treinroutes, twee grote treinstations, een internationale luchthaven en heel wat waterwegen.

Het voeren van een lokaal veiligheidsbeleid staat dan ook nooit op zichzelf: het is steeds ingebed in een ruimere maatschappelijke context. Een politieorganisatie werkt binnen dit kader en is afhankelijk van omgevingsfactoren die een invloed uitoefenen. Door deze factoren te analyseren, ontwikkelen we inzichten die ons in staat stellen om onze strategie te bepalen en bij te sturen. Recente maatschappelijke ontwikkelingen en een professioneel voortschrijdend inzicht hebben de korpsleiding er dan ook toe aangezet om de afgelopen jaren een aantal fundamenteel gemaakte beleidskeuzes opnieuw in vraag te stellen. We starten met een **omgevingsanalyse** zodat we ons een duidelijk beeld kunnen vormen van de belangrijkste maatschappelijke trends. Welke ontwikkelingen komen op ons af die op korte of middellange termijn het grootstedelijk veiligheidsbeeld beïnvloeden of een impact hebben op de kwaliteitsvolle werking van Politiezone Antwerpen?

Op het gebied van veiligheid werd Politiezone Antwerpen de afgelopen jaren steeds vaker geconfronteerd met een aantal fenomenen en drijvende krachten die zich op mondiaal niveau manifesteerden, maar waarvan de rechtstreekse gevolgen en effecten duidelijk voelbaar waren tot op het lokale grootstedelijke niveau. Tot deze vorm van **mondialisering** en **globalisering** rekenen we vooral de financieel-economische crisis, de migratiecrisis met zijn toenemende vluchtelingenstroom en de terrorismecrisis met zijn continue risico op aanslagen. Reken daarbij de steeds ingrijpender wordende invloed van de ingezette **technologisering**, de bijkomende impact van de verdere **juridisering** en de **verstedelijking** van ons maatschappelijk bestel en het wordt stilaan duidelijk dat ook Politiezone Antwerpen voor heel wat bijkomende uitdagingen staat die in de nabije toekomst een flexibel antwoord vereisen.

2.2. Grootstedelijk klimaat

Al in 2012 was het duidelijk dat de Antwerpse **bevolking sterk toenam** en dat de daaraan verbonden woonprojecten en structurele wegennetwerken een impact zouden hebben op het woonontwikkelings- en mobiliteitsvraagstuk. De wegwerkzaamheden namen tijdens de volledige vorige legislatuur toe, met als meest ingrijpende voorbeeld de knip van de Leien als

centrale verkeersas. Deze werken hadden een grote impact op de mobiliteit en inzetbaarheid van Politiezone Antwerpen. Ook voor de komende jaren dienen zich nog een aantal grote werken aan, met als meest ingrijpende de werken aan de Oosterweelverbinding, op zowel de Rechter- als de Linkerscheldeoever en op de Plantin en Moretuslei, als belangrijkste invalsweg naar de stad. Verder zijn er ook de werken ten zuiden en ten noorden van de stad, waar met het Nieuw Zuid en het Eilandje nieuwe wijken gebouwd worden en werken aan de Scheldekaaien en op de Gedempte Zuiderdokken. Deze werken zullen ook de komende jaren nog een impact hebben op de mobiliteit en inzetbaarheid van onze interventie-eenheden.

Een toenemend aantal publieksactiviteiten, gaande van prestigieuze sportgebeurtenissen tot grote culturele evenementen, zorgden regelmatig voor een tijdelijke inname van het openbaar domein die een professionele verkeersregeling en een preventieve aanwezigheidspolitiek van de politie vereisten. We verwachten alvast dat zulke evenementen de komende jaren enkel en alleen maar zullen toenemen.

2.3. Economisch klimaat

De financieel-economische crisis van 2008 heeft een grote impact gehad op het stedelijke economische klimaat. Op politiek niveau vertaalde deze crisis zich in een bezuinigingsbeleid, met tal van budgettaire en organisatorische implicaties. De bijkomende besparingen op justitieel niveau betekenden bovendien dat bepaalde federale taken door Politiezone Antwerpen moesten worden overgenomen. Dit bezuinigingsbeleid zullen we ook de komende jaren verder moeten volhouden.

2.4. Sociodemografisch klimaat

In sociodemografisch opzicht zijn er drie opmerkelijke tendensen waar te nemen. Ten eerste was er de **vergrijzingsproblematiek**. Politiezone Antwerpen werd en wordt nog steeds geconfronteerd met een uitgebreide pensioneringsgolf. Dit veroorzaakte een acute *blue and braindrain* die zich nog verschillende jaren zal verderzetten. Het is een strategische uitdaging om de komende jaren de natuurlijke uitstroom van gemiddeld meer dan 100 medewerkers per jaar op te vangen, het capaciteitsverlies te beperken en de noodzakelijke kennisoverdracht in stand te houden.

Ten tweede deed zich naast de vergrijzing ook een **vergroeningstendens** voor. Het aantal inwoners, studenten en toeristen in Antwerpen nam en neemt nog steeds toe. De komende 20 jaar zal de Antwerpse populatie naar schatting met tien tot twintig procent stijgen, waardoor de stad in 2030 meer dan 600 000 inwoners zal tellen (wat een onmiskenbare invloed op de veiligheid zal hebben).

Ten derde verkleurt de stad verder. 171 nationaliteiten vormen een smeltkroes van **verschillende culturen**. Dat zorgt voor maatschappelijke uitdagingen die we als korps het hoofd moeten bieden.

Onderstaande tabel geeft een mooie evolutie weer van wie er woont, werkt of op bezoek is in onze grootstad.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal inwoners	511 716	514 432	516 009	518 368	521 946	524 501
Aantal overnachtingen	1 742 751	1 802 684	1 924 155	1 813 053	1 906 638	Cijfers in september 2019 gekend
Aantal leerlingen basisonderwijs	59 607	61 298	63 259	64 593	65 776	Cijfers in september 2019 gekend
Aantal leerlingen secundair onderwijs	33 489	33 946	34 662	35 266	35 887	Cijfers in september 2019 gekend
Aantal studenten hoger onderwijs	15 025	15 685	16 269	16 340	17 029	Cijfers in september 2019 gekend

2.5. Technologisch klimaat

Op technologisch vlak kan Politiezone Antwerpen niet langer heen om de rol van het **internet** als facilitator van klassieke criminele activiteiten en als katalysator voor een steeds toenemende cybercriminaliteit. De organisatie stelt ook vast dat wetenschappelijk onderbouwd politiewerk aan belang wint, gezien de **toenemende complexiteit** van de strafvordering- en strafrechtprocedures. Het digitaal uitlezen van inbeslaggenomen *smart devices* en het identificeren van IP-adressen is geëvolueerd naar standaardpolitiewerk. Het vereist bovendien een voortdurende bijscholing omwille van de uiterst gespecialiseerde kennis en de continue aanschaf van nieuwe apparatuur.

Ook wordt Politiezone Antwerpen steeds meer geconfronteerd met de **information overload society**. De pijlsnelle opkomst en het massaal gebruik van mobiele diensten en sociale media door malafide personen zorgen voor extra grote uitdagingen op het vlak van het verzamelen, registreren, verwerken, verrijken en exploiteren van alle relevante informatie met een politionele meerwaarde. Er is een nood om nieuwe instrumenten te ontwikkelen die Politiezone Antwerpen toelaten om de organisatie zelf op een optimale manier te beheren en de gekende criminaliteitsproblemen op een efficiëntere en effectievere manier te bestrijden.

2.6. Politiek-juridisch klimaat

Op politiek-juridisch vlak werden en worden we nog steeds geconfronteerd met de **wetgevende inflatie** op Europees en federaal niveau. Hierdoor zag Politiezone Antwerpen zich genoodzaakt om versneld te evolueren van een generalistisch naar een **meer gespecialiseerd politiemodel**. Deze (inter)nationale overjuridisering had niet enkel een impact op de individuele politiemedewerker op straat, maar vereiste eveneens een uitgebreider organisatiehuishoudingsmodel bij de diensten die in tweede lijn instaan voor een kwaliteitsvolle afhandeling van vastgestelde misdrijven en een vlotte informatiedoorstroming naar de gerechtelijke en politionele overheden. Binnen het Antwerpse Openbaar Ministerie werden de voorbije jaren richtlijnen uitgevaardigd in het kader van het door het parket gevoerde instroom- en doorstroombeleid. In dat verband kan gedacht worden aan de richtlijnen op het vlak van APO, VAPO en VPV. Politiezone Antwerpen heeft haar gerechtelijke en administratieve werkprocessen hierop gealigneerd.

De afgelopen jaren werden door de federale bestuurlijke overheid een aantal beleidsinitiatieven genomen om de inzet van de voorziene politiecapaciteit zoveel mogelijk te beperken tot die taken die een fundamentele meerwaarde betekenen voor de aanpak van het veiligheidsvraagstuk. Een **kerntakendebat** werd onvermijdelijk, zodat bepaalde opdrachten konden worden afgebouwd of zelfs uitbesteed aan private partners. De nieuwe wetgeving maakt het intussen mogelijk om taken uit te besteden aan de private sector en aan vrijwilligers. Als korps willen we van deze tendens de komende jaren in grote mate gebruik maken.

2.7. Internationaal politiek-religieus klimaat

Op internationaal vlak worden we steeds meer geconfronteerd met de gevolgen van de **toenemende globalisering**. Exemplarisch zijn de naweeën van de sociale en politieke onlusten in het Midden-Oosten (versterkt n.a.v. de Arabische lente) die door hun plotse en onvoorziene karakter de lokale openbare orde en de reguliere werking van de Antwerpse politie mee verstoorden.

Ten eerste kende Politiezone Antwerpen een **verhoogde dreiging naar instellingen en personen die in nauwe verbinding staan met de Antwerpse Joodse gemeenschap**. Deze wetenschap sterkte ons in de overtuiging dat een verscherpte bewaking en beveiliging van deze bevolkingsgroep op het Antwerpse grondgebied meer dan noodzakelijk werd. De komende jaren blijven we hier verder op inzetten.

De terreurgroepering Islamitische Staat mag dan wel verslagen zijn, zogenaamde *homegrown terrorist fighters* blijven de uitdaging van de toekomst en vormen bijgevolg het tweede aandachtspunt voor de Antwerpse politie. Deze individuen hebben geen intentie om te vertrekken naar Syrië of zich bij terreurgroeperingen te voegen maar vormen, gezien hun mentale toestand en radicale gedachten, een groot gevaar voor onze samenleving. Zij opereren vaak alleen en hebben meestal een problematische gezinssituatie waardoor ze gemakkelijk geïndoctrineerd kunnen worden. Die indoctrinatie gebeurt meestal online. Verder vormen de veroordeelde terrorismegevangenen een groep die specifieke aandacht vergt. Zij komen vrij of worden vrijgelaten onder voorwaarden.

De doelgroep *homegrown terrorist fighters* moet van nabij opgevolgd worden zodat verdere radicalisering (bijvoorbeeld in de gevangenis) voorkomen wordt en haatpredikers in een vroeg stadium gedetecteerd worden.

2.8. Algemene beschrijving stad: geografie, bereikbaarheid en mobiliteit, toerisme en vrije tijd

2.8.1. Sociodemografische gegevens

In 2019 waren er ongeveer 527 460 inwoners in Antwerpen. Ten opzichte van de start van het vorige ZVP kunnen we hier een stijging van ongeveer 2 % vaststellen. Antwerpen is echter ook een stad met een groot aantal bezoekers. Ook hier is er jaar na jaar een stijging vast te stellen bij het aantal toeristen en studenten dat Antwerpen rijk is. Indien verder ingezoomd wordt op de inwoners van Antwerpen kunnen volgende vaststellingen gemaakt worden:

- Het grootste deel van de bevolking bevindt zich in de leeftijdscategorie 30- tot 39-jarigen, gevolgd door de leeftijdscategorie 20- tot 29-jarigen. Bijna 30 % van de totale bevolking bevindt zich in de leeftijdscategorie 30- tot 39-jarigen.
- In Antwerpen zijn 171 verschillende nationaliteiten vertegenwoordigd. 79 % van de inwoners heeft de Belgische nationaliteit. Indien de ruimere definitie van herkomst wordt gebruikt, blijkt 50 % van Belgische origine te zijn. Andere veel voorkomende nationaliteiten van herkomst zijn de Marokkaanse, Nederlandse, Turkse en Poolse.
- De werkloosheidsgraad (zijnde het percentage niet-werkende werkzoekenden) bedraagt 11,3 %. 4,3 % van de bevolking op beroepsactieve leeftijd in Antwerpen ontvangt steun van het OCMW.
- 45 % van de bevolking heeft een diploma secundair onderwijs als hoogst behaalde diploma. 22 % heeft als hoogste diploma een diploma hoger onderwijs. En 18 % heeft als hoogste diploma een diploma lager onderwijs.

2.8.2. Criminaliteit en overlast

De globale criminaliteit en overlast vertonen een uitgesproken dalende trend. In de periode 2013-2018 daalde de globale criminaliteit met 30 %. Bij de korpsprioriteiten daalde in dezelfde periode het aantal woninginbraken met 36 %. Bij de drugsmisdrijven stegen drugsgebruik en drugsbezit met 17 %, de drugshandel met 30 %⁸. Bij de misdrijven tegen eigendommen daalden de woninginbraken met 36 %, de agressieve diefstallen met 52 %. Onder dit laatste fenomeen vallen diefstallen met geweld (die met 43 % daalden), de diefstallen met wapen (die met 66 % daalden) en de handtassenroven (die met 73 % daalden). Verdere opmerkelijke dalingen stellen we vast bij de autodiefstallen (min 67 %), de diefstallen uit voertuigen (min 60 %), de fietsdiefstallen (min 10 %), de diefstallen van bromfietsen (min 31 %) en de inbraken in handelszaken (min 50 %). Naast deze algemene daling van feiten zijn er echter op het niveau van de regio's pieken vast te stellen van specifieke problematieken. Dit toont dan ook het belang aan van een gedetailleerder criminaliteitsbeeld op het niveau van de regio's zoals hierna verder aan bod zal komen.

---

⁸ Activiteitsstatistieken

2.8.3. Nieuwe trends

Een eerste aanhoudende trend is het steeds toenemende gebruik van geweld en wapens. Ondanks het dalende aantal feiten in de misdaadcluster agressieve diefstallen en straatgeweld (ADS), melden alle diensten zonder uitzondering dat daders zich bij het plegen van feiten de afgelopen jaren steeds meer bedienen van geweld. Er worden ook vaker wapens aangetroffen. Overvallen worden gewelddadiger, er wordt meer geweld gebruikt om zich toegang te verschaffen tot een woning en een stijgend aantal jongeren maakt vaker gebruik van een wapen. Bij bepaalde dadergroeperingen is er sprake van excessief geweldgebruik.

Een tweede markante tendens is de toename van de zogenaamde cybercriminaliteit. Zowel binnen de politiezone als in het gerechtelijk arrondissement scoort dit fenomeen hoog in de rangschikking.⁹

De derde opmerkelijke vaststelling is de verwevenheid van de legale en illegale economie, ten gevolge van de winsten die gemaakt worden in de drugshandel. Deze verwevenheid is dermate groot dat ze niet anders dan als maatschappijverstoring kan omschreven worden. Er is een grote impact op het maatschappelijk weefsel, onder meer doordat de daders extreem gebruik van geweld niet schuwen. De overheid wordt hier uitgedaagd op één van de meest fundamentele taken: het voorzien in veiligheid van haar burgers.

Ten vierde bleef Antwerpen, als multiculturele stad, niet gespaard van gewelddadig radicalisme en extremisme. Een significant aantal inwoners voelde zich aangetrokken tot de ideologie van terreurgroep Islamitische Staat en vertrok naar Syrië of radicaliseerde aan het thuisfront. Dit dwong Politiezone Antwerpen om een geïntegreerde en integrale aanpak te ontwikkelen op lokaal, nationaal en internationaal vlak. Tot voor kort zochten we naar antwoorden voor het probleem van vertrekkers. Vandaag gaat onze aandacht naar de individuen die terugkomen en Belgische vrouwen en kinderen die vastzitten in kampen. Sinds de val van het zelfverklaarde kalifaat verblijven buitenlandse vrouwen en (wees)kinderen in gesloten Koerdische kampen. De Koerden vragen sinds enige tijd aan buitenlandse overheden om de vrouwen en kinderen weg te halen om ze zelf op te vangen of te berechten. Wat er zal gebeuren met de gevangengenomen IS-strijders in gevangenschap in het buitenland vereist politieke antwoorden waarover ook op internationaal vlak zal moeten beslist worden. Net zoals de vorige keer scoren ook deze fenomenen hoog in de rangschikking, zowel in het objectieve als in het subjectieve luik van de beoordeling van toekomstige prioriteiten.¹⁰

Deze nieuwe trends worden zowel in de cijfers als door de experts op het terrein bevestigd.

---

⁹ Voor een meer gedetailleerd beeld verwijzen we naar bijlage 5.1.

¹⁰ Voor een meer gedetailleerd beeld verwijzen we naar bijlage 5.1.

2.8.4. Zes regio's

In het vorige ZVP werd er nog gesproken over de territoriale afdelingen. Naar aanleiding van het **reorganisatietraject** dat Politiezone Antwerpen heeft ingezet in 2012, zijn de afdelingen omgezet naar **regio's**. Het doel van deze reorganisatie was om het aantal politiemensen op het terrein op te drijven en hen meer middelen te geven. Een kerntakendebat, een doorgedreven administratieve vereenvoudiging en een optimalisering van de bestaande dienstenorganisatie leidden tot de aanpassing van de organisatiestructuur, de oprichting van nieuwe eenheden en de ontwikkeling van innovatieve technologieën. Aan de basis van de omvorming tot zes regio's lag de visie 'Centralisatie waar het kan, deconcentratie waar het hoort' aan de grondslag. Deze optimalisatie van de dienstorganisatie had een onmiskenbaar positieve impact op de flexibiliteit van het korps om in te spelen op de veranderende maatschappelijke context. Drie van de zes regio's vallen zo goed als volledig binnen de tweede concentrische cirkel, de Singel, namelijk de regio's Centrum, City en West. Deze worden de regio's intramuros genoemd. De drie andere regio's Noord, Oost en Zuid, situeren zich volledig buiten de Singel en vallen onder de noemer van regio's extramuros.

Sommige districten spreiden zich uit over verschillende regio's:

- 1) District Berendrecht – Zandvliet – Lillo: regio Noord
- 2) District Ekeren: regio Noord
- 3) District Merksem: regio Noord
- 4) District Deurne: regio's Noord en Oost
- 5) District Antwerpen: regio's Centrum, City, West en Zuid
- 6) District Borgerhout: regio's Oost en City
- 7) District Berchem: regio's Oost en Centrum
- 8) District Wilrijk: regio Zuid
- 9) District Hoboken: regio Zuid

De nieuwe regio's bleven verantwoordelijk voor de basispolitiezorg binnen dezelfde geografische omschrijving. De regio's West en Noord vormen hierop een uitzondering. De bevolkingstoename in de nieuwe wijk het Eilandje noopte Politiezone Antwerpen tot een overdracht van die wijk van de regio Noord naar de regio West. Om aan de gestegen veiligheidsbehoefte te kunnen voldoen, werd hier een nieuw wijkteam opgericht.

Het takenpakket van de regio's werd ingeperkt. Waar de voormalige territoriale afdelingen nog instonden voor de basisfunctionaliteiten onthaal, wijkwerking, klachten en aangiften, noodhulp, verkeer en ordehandhaving, staan de regio's na de hervorming enkel nog in voor onthaal en wijkwerking en verkeerstaken. Deze functionaliteiten krijgen gestalte vanuit de wijkkantoren, dichtbij de burger. Een gedeconcentreerde wijkwerking en onthaalwerking houden dus de vinger aan de pols in de lokale regio en wijk, op hetzelfde grondgebied.

De overige functionaliteiten werden gecentraliseerd en ondergebracht in het tussentijdse mastergebouw op de Noorderlaan. De capaciteitswinst die hierdoor gerealiseerd werd, kon het korps aanwenden om meer operationele medewerkers op het terrein in te zetten in de vorm van een nieuwe mobiele eenheid (ME) en een meer uitgebreide arrestatie-eenheid (AE), die onder meer instaat voor de snelleresponsteams (SRT).

2.8.5. Criminaliteit binnen de regio's

Als we vervolgens de cijfers van de tien meest voorkomende criminaliteitsclusters vergelijken voor alle regio's, komen we tot onderstaand beeld:

Top 10 PZ Antwerpen - aandeel per regio	Regio					
	Centrum	City	Noord	Oost	West	Zuid
Opzettelijke slagen en verwondingen	15%	20%	12%	14%	21%	17%
Vandalisme	14%	18%	13%	15%	21%	18%
Enkelvoudige of gewone diefstal	20%	15%	9%	9%	35%	12%
Fietsdiefstal	33%	16%	7%	8%	28%	9%
Woninginbraken	17%	15%	15%	15%	17%	21%
Winkeldiefstal	19%	8%	13%	10%	40%	10%
Drugsbezit	20%	23%	9%	15%	25%	9%
Diefstal uit voertuig	19%	16%	7%	9%	26%	23%
Gauwdiefstal	14%	14%	3%	4%	37%	7%
Bedreigingen	12%	18%	11%	12%	29%	17%
Eindtotaal	18%	17%	10%	12%	28%	15%

Globaal kunnen we stellen dat de criminaliteitscijfers in Noord, Oost en Zuid het laagst zijn. 28 % van de criminaliteit van de bovenstaande clusters speelt zich af in de regio West. De regio's Centrum en City volgen met respectievelijk 18 % en 17 %. Als we het werkingsgebied intramuros bekijken, zien we dat 63 % van de criminaliteit uit deze clusters gepleegd wordt in deze regio's. Een gedetailleerde bespreking van deze cijfers per regio is terug te vinden in onderdelen regio's intramuros (2.8.7.) en regio's extramuros (2.8.8.).

2.8.6. Inzet voor ordehandhaving bij evenementen

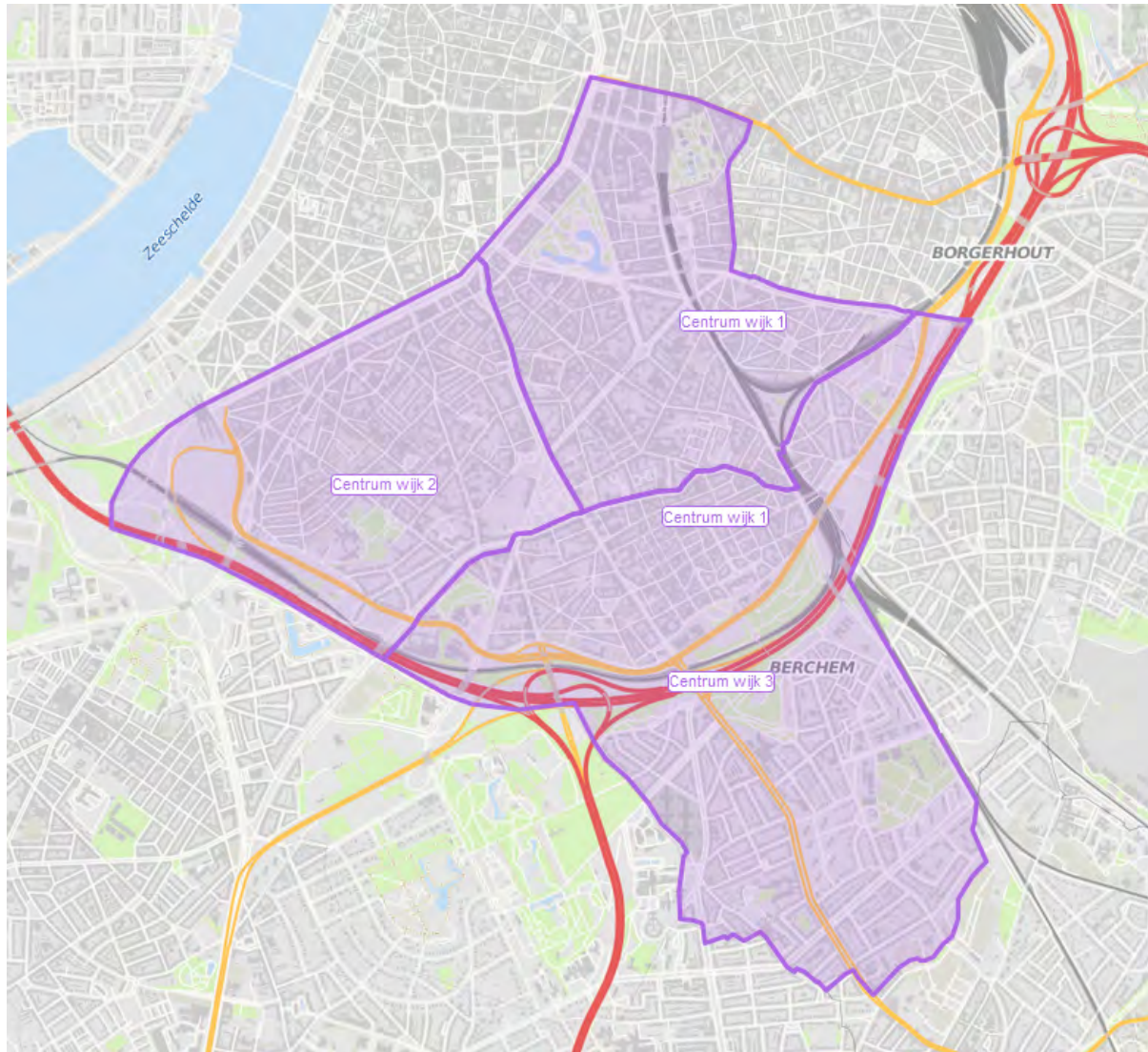
Als we het aantal evenementaanvragen bij stad en politie bekijken voor zowel evenementen met als deze zonder politie-inzet, dan komen we tot onderstaande tabel voor de periode van 2013 t.e.m 2018:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal evenementaanvragen bij de stad		4 713	5 241	2 636	3 773	5 485
Aantal evenementaanvragen bij politie	7 214	5 503	5 639	5 304	4 768	4 813
Aantal evenementen met effectieve politie-inzet (mobilisatietool)	1 445	1 356	1 094	873	928	909
Aantal evenementen met effectieve politie-inzet Sportpaleis	66	66	52	61	58	64

2.8.7. De regio's intramuros

2.8.7.1. Regio Centrum

2.8.7.1.1. Geografische situering

Geografische situering:

District Antwerpen: regio Noord, **Centrum**, City, West en Zuid

District Berchem: regio Oost en **Centrum**

De regio Centrum strekt zich uit over het district Antwerpen en het district Berchem. Hierbij worden de gebieden tussen de Leien en de Ring en een deel van Berchem net buiten de Ring binnen de regiowerking opgenomen. Opvallende zaken binnen deze regio zijn een grote busterminal, twee grote treinstations en enkele grote verkeersknooppunten doorheen de stad. Daarnaast zijn ook het diamantkwartier, enkele grote horecaclusters in de stationsomgeving en de wijk Zurenborg binnen de regio gelegen.

De regio Centrum telt ongeveer 94 000 inwoners, waarvan de meeste in het gebied intramuros of binnen de Ring wonen. Door het ontsluiten van de nieuwe wijk Groen Kwartier – tussen de Lange Leemstraat en de Boomgaardstaat – vond een sterke bevolkingsgroei plaats. In de toekomst zal zich een gelijkaardige ontwikkeling voordoen op het terrein van de voormalige gasfabriek aan de Minckelersstraat op Zurenborg.

De regio Centrum wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van verschillende opvallende bevolkingsgroepen. De ene wijk kent een sterke Israëlische en Britse populatie, gerelateerd aan de Joodse gemeenschap. Daarnaast is er ook een sterke Indische vertegenwoordiging, gekoppeld aan het diamantkwartier. Een andere wijk wordt gekenmerkt door een significante vertegenwoordiging van de Turkse populatie.

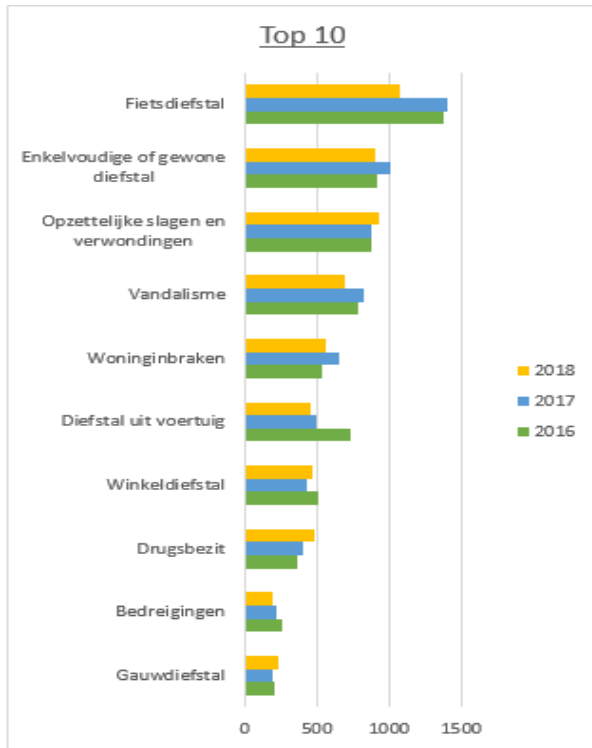
De regio Centrum telt de meeste scholen van alle regio's. Qua ontspanning kan men terecht in de stationsbuurt met de bioscoop UGC, veel restaurants, kansspelen en licht vertier, de Zoo van Antwerpen en de horecacluster Dageraadplaats en Draakplaats/Tramplein. We bemerken op het vlak van economische activiteit:

- de commerciële as De Keyserlei en in mindere mate Koningin Astridplein
- de kleinere winkelcentra (Century Center en Empire Shopping Center)
- het diamantkwartier met zijn specifieke winkels, klanten en belangengroepen
- de secundaire winkelassen die de laatste jaren gekenmerkt worden door een verlaagd imago, gezien hun publiek verschuift naar grote winkelassen en grote winkelcentra: Statiestraat/Driekoningenstraat, Anselmostraat/Lange Lozanastraat en Brederodestraat

2.8.7.1.2. Criminaliteit

Onderstaande grafiek schetst de top 10 van de meest geregistreerde strafbare feiten binnen de regio. In 2018 werden er in totaal 7 685 feiten geregistreerd in regio Centrum. Dit is 18 % van alle feiten in Politiezone Antwerpen. In vergelijking met 2016 is een daling vast te stellen van 8 %.

Als we de top 10 van de clusters in PZA bekijken voor regio Centrum kunnen we een aantal zaken vaststellen. Enerzijds zien we dat de fietsdiefstallen hier een groter aandeel uitmaken ten opzichte van de andere regio's. Maar liefst een derde van het totale aantal fietsdiefstallen vindt hier plaats. We zien de laatste jaren een toename in het aantal mensen dat zich met de fiets binnen de stad verplaatst. Daarnaast bevinden zich in de regio enkele omvangrijke fietsenstallingen (voor- en achterkant Centraal Station, Berchem-Station en op de De Keyserlei). Deze locaties worden gekenmerkt door een gebrek aan sociale controle en een grote vorm van anonimiteit. De huidige sensibiliseringsacties om fietsen ondergronds te stallen, behalen momenteel niet het beoogde effect.

Andere veelvoorkomende strafbare feiten binnen de regio zijn gewone diefstallen, drugsbezit, winkeldiefstallen en diefstal uit voertuig. De twee belangrijkste clusters op korpsniveau, opzettelijke slagen en verwondingen en vandalisme, bekleden in de regio Centrum respectievelijk plaatsen 4 en 5. Als we voor regio Centrum inzoomen op enkele prioriteiten binnen het domein criminaliteit uit het vorige ZVP krijgen we een globaal dalende trend van de agressieve diefstallen, woninginbraken en intrafamiliaal geweld. Enkel het drugsbezit kent de laatste jaren een stijging. Dit laatste is mede te verklaren door het feit dat dit inspanningsgerichte cijfers zijn.

2.8.7.1.3. Overlast

Het voornaamste overlastprobleem binnen de regio Centrum heeft betrekking op achtergelaten fietsen, bromfietsen, auto's en aanhangwagens. De verkeersgerelateerde categorieën parkeren en verkeershinder nemen ook een belangrijke plaats in. Daarnaast hebben verschillende dossiers betrekking op samenlevingsproblemen van bewoners, zoals problemen met personen, geluidshinder, verdachte toestand en jongerenoverlast. Dat vele bewoners dicht bij elkaar wonen, in combinatie met horeca en winkels zorgt voor heel wat meldingen.

Qua GAS-pv's merken we dat de clusters bevuilen en gebruik openbaar domein veel voorkomen binnen de regio. De voornaamste overlastproblemen bij de cluster bevuilen zijn vervuilen, sluikestort, huisvuil en spuwen/braken/ontlasten. Wat het gebruik openbaar domein betreft, zijn dit voornamelijk hinderlijke/gevaarlijke activiteiten en private ingebruikname van het openbaar domein. Meer gedetailleerd kunnen we opmerken dat er sterk wordt ingezet op de handhaving van de zogenaamde claimers. Hieronder worden personen verstaan die het openbaar domein claimen, zoals bedelaars, daklozen, dronken personen en drugsgebruikers en daarbij voor overlast zorgen. De medewerkers stellen zelf vast dat er steeds meer

hangjongeren in het straatbeeld komen. Voorbeeldlocaties zijn het Groen Kwartier en het Stadspark, de verschillende pleintjes en parken en het De Villegaspark.

2.8.7.1.4. Nieuwe trends

In een aantal specifieke wijken binnen regio Centrum worden meer bedelaars en daklozen aangetroffen, wat de noodzaak vergroot om meer in te zetten op de handhaving van deze vormen van overlast. Door de nieuwe wijk het Groen Kwartier en een aantal nieuwe of gerenoveerde pleintjes merken we meer meldingen van parkeren/verkeershinder, sluikestort en hangjongeren.

2.8.7.1.5. Verkeer

Uit het aantal wijkdossiers kunnen we afleiden dat parkeren en verkeershinder een hardnekkig probleem vormen. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- de vele scholen in de regio waar foutief geparkeerd wordt
- het tekort aan parkeerplaatsen in sommige wijken
- laad- en loszones die foutief gebruikt worden (bijvoorbeeld Koningin Astridplein)
- ontsluiten van nieuwe wijken (bijvoorbeeld Groen Kwartier)
- bewoners in het bezit van een voertuig, maar die niet beschikken over een garage

Qua verkeersongevallen telt de regio Centrum een aantal straten en kruispunten waar significant meer letselongevallen gebeuren.

2.8.7.1.6. Openbare orde

In 2018 vonden er 720 evenementen plaats die een specifieke inzet van de regio Centrum vereisten. Daarnaast zijn er ook nog heel wat jaarlijks terugkerende evenementen die niet alleen door de regio opgevangen konden worden en bijkomende inzet vereisten. Een paar voorbeelden hiervan zijn de Joodse feestdagen, de 10 Miles & Marathon, de Bollekesloop, de Warmathon, de Dag van de Jeugdbeweging, Feest in het park, de Bevrijdingsfeesten ...

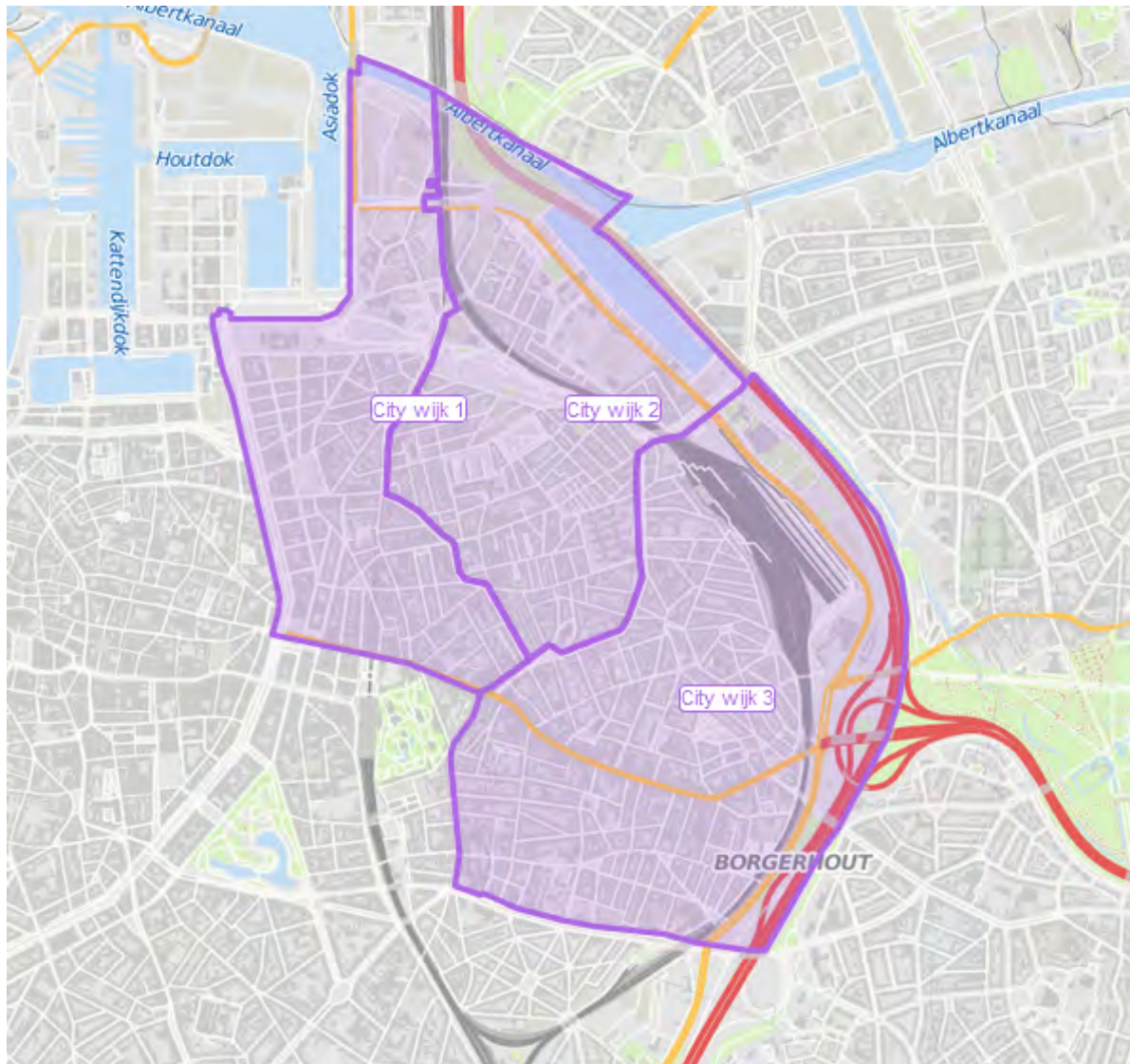
Door het jarenlange aangehouden hoge dreigingsniveau (3 op een schaal van 4) vereisen de Joodse gemeenschap en de diamantwijk een meer uitgesproken handhaving van de openbare orde. Statische en mobiele leger- en politiepatrouilles geven hieraan gestalte.

Daarnaast zijn er heel wat inbreuken op de openbare orde door vechtpartijen en openbare dronkenschap in horecabuurtten.

2.8.7.2. Regio City

2.8.7.2.1. Geografische situering

Geografische situering:

District Antwerpen: regio Noord, Centrum, **City**, West en Zuid

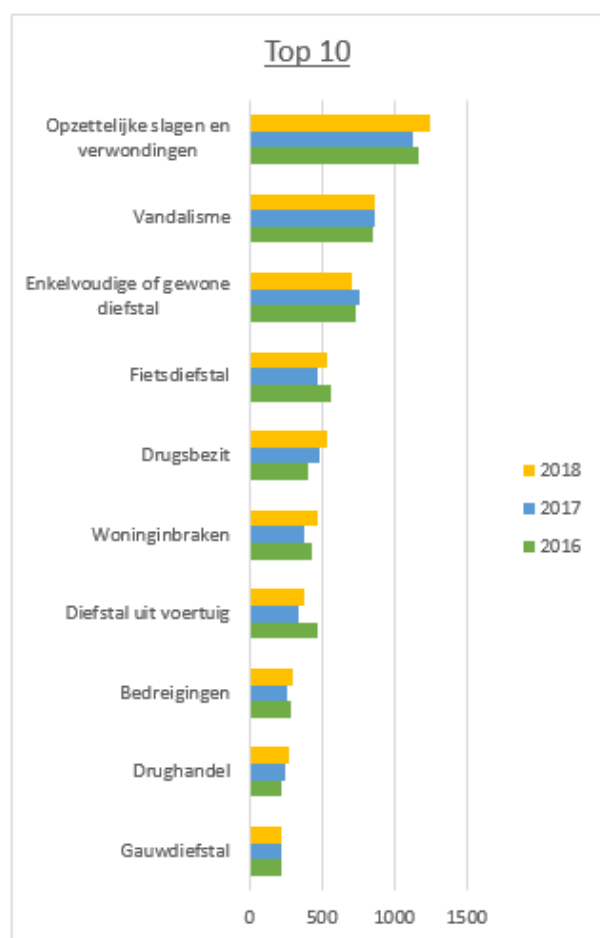
District Borgerhout (intramuros): regio **City** en Oost

Regio City is in oppervlakte de kleinste regio, doch kenmerkt zich door een specifieke en bijzondere morfologie (zie ook 2.8.5.2.2. Criminaliteit) en hoge bevolkingsdichtheid. De regio is volledig binnen de Ring gelegen en wordt ingesloten door een aantal (zeer) grote verkeersassen, namelijk de Turnhoutsebaan, de Plantin en Moretuslei, de Provinciestraat, de Gemeentestraat, de Italiëlei, de Noorderlaan, de IJzerlaan en tot slot de Noordersingel. De regio City omvat een aantal bekende Antwerpse wijken zoals Stuivenberg, de Seefhoek, de Atheneumbuurt, de Chinese wijk en de wijk Dam.

Binnen de regio City heeft ongeveer 3 op de 4 inwoners de Belgische nationaliteit. Als hier wordt ingezoomd op de etniciteit zien we dat ongeveer 60 % van de bevolking van vreemde origine is.

2.8.7.2.2. Criminaliteit

In de grafiek schetsen we de top 10 van de meest geregistreerde strafbare feiten op het grondgebied van de regio City. In het jaar 2018 zijn er 7 389 feiten geregistreerd. Dit maakt 17 % uit van alle feiten binnen Politiezone Antwerpen. Ten opzichte van 2016 betekent dit een stijging van 2 %.

In vergelijking met de top 10 van de clusters in de andere regio's binnen Politiezone Antwerpen, blijkt dat regio City voornamelijk hoog scoort op drugsbezit en opzettelijke slagen en verwondingen. Als oorzaken hiervan zien we het zeer drukke uitgangseven binnen City, de veelheid aan drankinrichtingen, de zeer grote bevolkingsdichtheid, het krappe openbare domein (en het weinige groen), de typische pleintjescultuur en de vele hangjongeren. Deze oorzaken beïnvloeden ook de cijfers voor de clusters vandalisme en bedreigingen.

Ook vermogensdelicten zijn sterk vertegenwoordigd binnen de top 10 en dit maar liefst onder vijf verschillende vormen. Mogelijke oorzaken hiervan zijn de grote aanwezigheid van commerciële instellingen, de globaal lagere socio-economische status van de bevolking en de drugsgerelateerde criminaliteit. Het drugsbezit en de drughandel vormen vaak voorkomende

criminele fenomenen, zowel op het openbaar domein als ook in commerciële instellingen en private panden. Wanneer we enkele prioriteiten binnen het domein criminaliteit bekijken uit het vorige ZVP merken we ten opzichte van 2013 nog steeds een daling. Bij intrafamiliaal geweld, drugs en woninginbraken zien we echter wel een lichte stijging de afgelopen jaren. Voor agressieve diefstallen doet zich een globale daling voor.

2.8.7.2.3. Overlast

In het vorige ZVP werd aangegeven dat de maatschappelijke overlast buitengewone proporties aannam in de regio City. Nu kunnen we echter stellen dat op enkele vroegere overlastgerelateerde hotspotlocaties zoals het De Coninckplein, het Sint-Jansplein en omgeving, de overlast in belangrijke mate onder controle is gebracht door de talrijke (korps-)acties die er in het verleden plaatsvonden en nog steeds – weliswaar gereduceerd – worden uitgevoerd.

Daarnaast zien we dat een groot deel van de dossiers handelt over achtergelaten fietsen, bromfietsen, auto's en aanhangwagens. Verder worden er ook heel wat dossiers aangemaakt die te maken hebben met drugs. Het dealen van drugs op het openbaar domein heeft uiteraard ook een negatieve impact op de openbare orde en genereert niet zelden overlast. Dossiers m.b.t. parkeren en verkeershinder zijn ook een veel voorkomend probleem in regio City. Daarnaast zien we ook een problematiek van daklozen die voor overlast zorgen. Er zijn nochtans enkele voorzieningen die specifiek werken rond deze doelgroep. Denk bijvoorbeeld aan het inloopcentrum De Vaart op de Italiëlei, het zorghostel in de Trapstraat en de organisatie van een zomerpatio binnen de regio City. De meeste GAS-inbreuken in de regio gaan over bevuiling en misbruik maken van het openbaar domein.

Wanneer de medewerkers zelf worden bevraagd, horen we dat sluikestort, bevuiling en gebruik/inname van het openbaar domein worden genoemd als duidelijke prioritaire overlastfenomenen. Daarnaast maken zij ook gewag van overlastdossiers omtrent drugsoverlast en jongerenoverlast. In de regio zien we dan ook een significant grotere jongerenpopulatie in vergelijking met de andere regio's. Tevens bevinden vele van deze jongeren zich in een maatschappelijk bijzonder kwetsbare situatie (kansarmoedegezinnen, lage opleidingsgraad, lagere tewerkstellingsgraad ...) en geven zij ook aan dat er op bepaalde locaties een pleintjescultuur heerst. Tot slot wordt City ook gekenmerkt door een steeds terugkomende problematiek van hangjongeren op de vele pleintjes die City kent. Dit gaat gepaard met de volgende problemen:

- algemene impact op de openbare orde
- plegen van strafbare feiten: drugsdelicten (bezit, gebruik, verkoop), wapendracht, smaad, weerspanningheid, feitelijkheden en lichte gewelddaden (problematiek van de *eiergooiers*), opzettelijke slagen en verwondingen, enz.
- plegen van inbreuken op de codex van Antwerpen: sluikestort, wildplassen, fenomeen van *boomcars*, alcoholverbod, geluidsoverlast, spuwen/braken/ontlasten, zoekgedrag naar drugs en andere specifieke overlastfenomenen die vanuit de buurten worden gemeld
- verkeersgerelateerde inbreuken: diverse inbreuken op de wegcode, inbreuken rijbewijs, alcohol en drugs in het verkeer, straatracen, enz.

2.8.7.2.4. *Nieuwe trends*

Uit de morfologische gegevens blijkt dat de regio City gekend is omwille van zijn vele drankgelegenheden, handelszaken ... Dankzij de verbeterde samenwerking tussen de wijkwerking en stadstoezicht City stellen we vast dat heel wat handelszaken niet in orde blijken te zijn met allerhande regels en vergunningen. Er wordt ook vastgesteld dat er frequent van eigenaar en zaakvoerder wordt veranderd. Uit de door de stedelijke bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid uitgevoerde gebiedsscan bleek dat in regio City een aantal intrinsieke risicofactoren aanwezig zijn voor ondermijnende criminaliteit, en bij uitbreiding zelfs georganiseerde criminaliteit. Het gaat daarbij vooral om criminaliteit in allerlei gedaantes en vormen zoals drugshandel, vastgoedfraude, sociale fraude, heling, radicalisering. Deze criminaliteit sorteert schadelijke effecten voor de rechtsstaat en voor het economische of maatschappelijke verkeer. Hierbij is er sprake van een fundamentele aantasting van het gezag van de autoriteiten, aantasting van het economisch weefsel door onder meer het witwassen van drugsgelden via zogenaamde winkels en horeca, die enkel als dekmantel dienen. Het hoeft geen betoog dat deze problematiek de nodige aandacht verdient en via een systeem van gerechtelijke en bestuurlijke handhaving op een geïntegreerde en integrale wijze structureel moet worden aangepakt.

In 2017 werden noodhulp ploegen bij hun tussenkomsten geconfronteerd met samenscholingen die ontstonden op de plaats van hun interventie. Ook andere hulpdiensten zoals de brandweer, het ambulancepersoneel en toezichtsdiensten zoals personeel van de dienst Mobiliteit en Parkeren werden geconfronteerd met vormen van groepsintimidatie of aanzetting tot het plegen van misdrijven. Dit fenomeen manifesteerde zich voornamelijk op het grondgebied van de regio City en dit voornamelijk op bepaalde pleinen. Dit fenomeen heeft zich sindsdien een aantal keren gemanifesteerd en moet bijzondere aandacht blijven genieten gezien het intrinsieke risico op een uitbreidend en gewelddadig claimen van het openbaar domein. Ook mogelijk achterliggende dynamieken voor dit fenomeen zijn verontrustend en moeten verder worden opgevolgd en aangepakt. Zo zijn er aanwijzingen dat er een verband zou bestaan tussen deze vormen van agressie naar hulpverleners en de aanwezigheid van drugsdealers die het openbaar domein claimen. Deze trend zette zich niet meer verder in 2018 en 2019. Maar bij het drugsgerelateerd geweld in de regio City zien we sinds 2018 een evolutie optreden waarbij drugsbendes hun boodschap overbrengen met het gooien van een handgranaat in de woonbuurten waar de leden van de bende wonen. Tot op heden beperkt de schade zich tot materiële schade, maar deze evolutie brengt een groot risico op ernstigere lichamelijke schade met zich mee. Daarnaast neemt het geweldsgebruik, al dan niet met bezit en gebruik van wapens, verder toe. Het aantal geweldsgerelateerde opdrachten noodhulp neemt in dezelfde mate toe.

2.8.7.2.5. *Verkeer*

De verkeersveiligheid wordt sterk beïnvloed door een aantal structurele en morfologische kenmerken van de regio:

- Regio City omvat een kleine grondoppervlakte, maar heeft een zeer groot aantal inwoners, een groot aantal commerciële instellingen en openbare markten en een hoge bevolkingsdichtheid. Door dit alles zijn er veel weggebruikers.

- Een aantal grote en drukke verkeersassen zijn tevens belangrijke doorgangassen. De meest typerende as betreft de Turnhoutsebaan – Carnotstraat – Gemeentestraat.
- Globaal heerst er een enorme parkeerdruk door het groot aantal inwoners dat beschikt over een eigen voertuig, maar niet over een garage.

De meest voorkomende en vastgestelde verkeersinbreuken daarbij zijn:

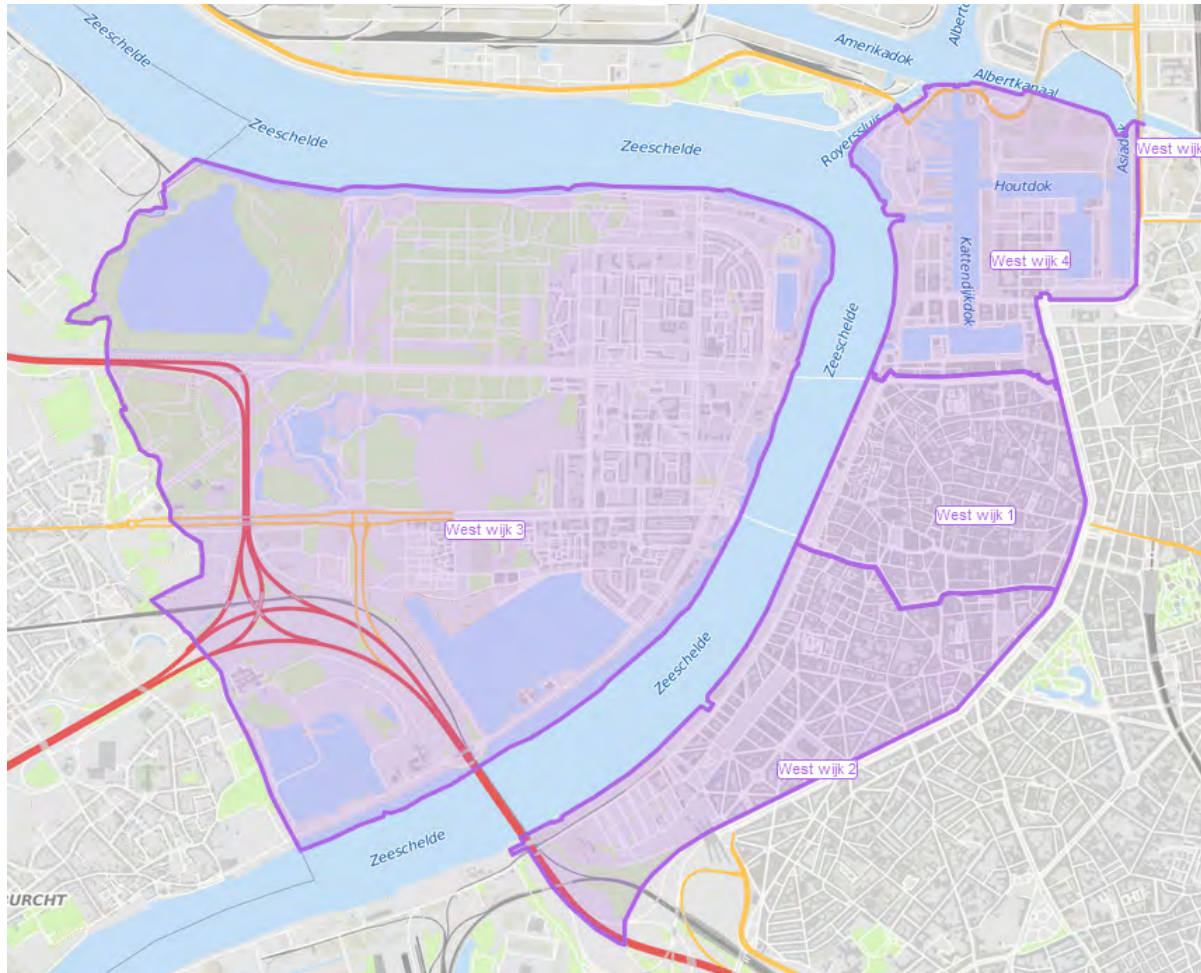
- allerlei parkeerovertredingen, zoals parkeren op het trottoir, parkeren op het zebrapad en parkeren op het fietspad
- asociaal rijgedrag zoals het negeren van het rode verkeerslicht, het inhalen op de bijzonder overrijdbare bus- en trambedding, onaangepast rijgedrag en overdreven snelheid en geen voorrang verlenen aan fietsers en voetgangers
- het negeren van het rode verkeerslicht door fietsers, fietsen op het voetpad en fietsen tegen de rijrichting waar dit verboden is
- het negeren van het rode verkeerslicht door voetgangers en plots overstekende voetgangers

2.8.7.2.6. Openbare orde

In 2018 werden er 576 evenementen georganiseerd die specifieke inzet van de regio City vereisten. Het zwaartepunt van de evenementen binnen de regio bevindt zich voornamelijk op het Sint-Jansplein en in Park Spoor Noord. We bemerken dat de personele en organisatorische impact van de jaarlijkse ramadan en Sinksenfoor zeer aanzienlijk is voor de regiopolitie City, vooral door de lange tijdsperiode waarin deze evenementen lopen (een maand en langer).

2.8.7.3. Regio West

2.8.7.3.1. *Geografische situering*

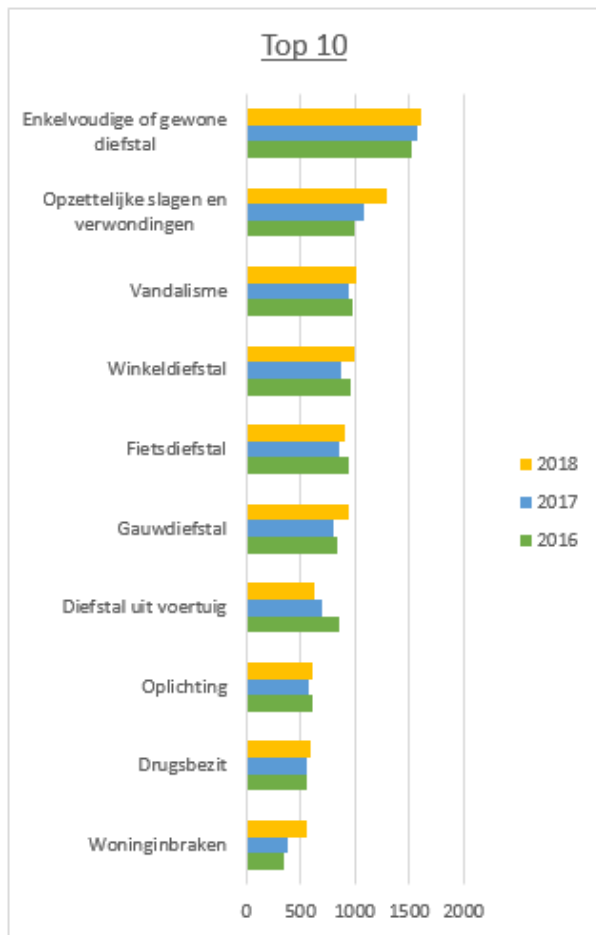
Geografische situering:

District Antwerpen: regio's Noord, Centrum, City, **West** en Zuid

De regio West bestaat uit een rechter- en linkeroever, waarbij de Schelde de opsplitsing van beide voorziet. Rechteroever omvat het Eilandje, de oude binnenstad, het Schipperskwartier en het Zuid. Als we Rechteroever vanuit demografisch standpunt bekijken, zien we een relatief laag bevolkingscijfer in vergelijking met de rest van Antwerpen. Dit is te verklaren door een grote kern van ondernemingen en een grote studentenpopulatie die vaak elders gedomicilieerd is. Ongeveer 70 % van de inwoners heeft de Belgische nationaliteit. Wanneer we de etniciteit van nabij bekijken blijkt dat ongeveer 60 % van de inwoners van vreemde origine is.

2.8.7.3.2. *Criminaliteit*

Wanneer we de top 10 van de meest geregistreerde strafbare feiten binnen de regio West bekijken, zien we voor 2018 een registratie van 11 947 feiten. Dit betreft 28 % van alle feiten binnen Politiezone Antwerpen. Bij de vergelijking ten opzichte van 2016 zien we een stijging van 4,5 %.

In absolute cijfers is gewone diefstal het meest voorkomende criminele feit. Dit valt te verklaren door de aanwezigheid van de winkel Meir – Groenplaats, waar zeer veel diefstallen plaatsvinden. Deze verklaring heeft ook een invloed op de gauwdiefstallen en de winkeldiefstallen. 57 % van het totale aantal gauwdiefstallen in onze politiezone doet zich voor in de regio West. Op de tweede plaats zien we het toebrengen van slagen en verwondingen. Dit valt voornamelijk te verklaren door de aanwezigheid van het bruisende uitgaansleven binnen de regio. Diefstal uit voertuigen blijft een aandachtspunt en dit vooral in de buurt van de grote parkeergelegenheden (Scheldekaaien, Gedempte Zuiderdokken, park-and-ride Blancefloerlaan).

Inbraken doen zich voor over de hele regio, met als typisch fenomeen de inbraken in studentenverblijven. De voorbije jaren daalde het aantal woninginbraken, maar de bestrijding van dit fenomeen blijft wel een belangrijk aandachtspunt. Het aantal diefstallen met geweld daalde de voorbije jaren, maar de regio West telt nog steeds het hoogste aantal van deze feiten. Daders mikken daarbij vooral op jongeren en dronken personen. Ook hier komen het uitgaansleven en de daarbij horende locaties opnieuw in beeld. Een opvallend gegeven is dat enkel in de regio West feiten van oplichting in de top 10 voorkomen. Voor dit aantal kunnen we als voornaamste oorzaak verwijzen naar het grote aantal handelszaken dat actief is binnen de regio. De prioriteiten van het vorige ZVP binnen het domein van criminaliteit kennen een globaal dalende trend voor agressieve diefstallen en woninginbraken. Binnen intrafamiliaal geweld zien we een stagnering, terwijl drugsbezit en drugshandel een licht stijgende tendens kennen.

2.8.7.3.3. Overlast

Bij overlast zien we vooral het bevuilen, sluikestorten en het gebruik van het openbaar domein als belangrijkste overlastfenomenen in de regio West. De voornaamste overtredingen zijn hierbij spuwen, braken en zich ontlasten, samen met hinderlijke en gevaarlijke activiteiten. Hierbij zien we een zwaartepunt in het Schipperskwartier en in de studentenbuurt.

Daarnaast blijkt dat drugsoverlast een belangrijke prioriteit dient te blijven in de werking van de regio West. De horecagerelateerde geluidsoverlast is een cruciaal aandachtspunt voor de wijkteams, met name in de horecaclusters van het Eilandje, de oude binnenstad en op het Zuid. In de studentenbuurt (vooral rond de Ossenmarkt en de Stadswaag) klagen de bewoners over overlast die veroorzaakt wordt door de studentenpopulatie. Hier zorgt het tekort aan studentencafés en de opmars van koffeestjes voor een problematische evolutie die de nodige inzet vraagt. Daarnaast zien we op het Theaterplein geregeld middelbare schooljongeren die samen komen om te drinken en rond te hangen. Op Linkeroever vormen sluikestort en rondhangende jongeren bij de sociale woningblokken de belangrijkste oorzaak van overlast. In de zomer is er tevens overlast aan het openluchtzwembad De Molen en in de omgeving van het Sint-Annastrand.

Agressieve bedelaars en straatmuzikanten zijn verantwoordelijk voor overlast op en rondom de commerciële as Meir-Groenplaats. Hier stellen we wel een positieve evolutie vast dankzij een geïntegreerde aanpak met verschillende stedelijke diensten. Deze geleverde inspanningen zullen we verder consolideren. Daklozen hebben zich een thuis toegemeten op de Groenplaats, waardoor overlast ontstaat voor de handelaars en bezoekers. Hier zijn de voorbije jaren ook verschillende initiatieven genomen voor een geïntegreerde aanpak. Vanop het Zuid komen er regelmatig specifieke meldingen van overlast binnen, veroorzaakt door shishabars. Het gaat hierbij voornamelijk om rondhangende jongeren en een aan- en afrijden van voertuigen.

2.8.7.3.4. Nieuwe trends

Een nieuwe trend is het toegenomen spanningsveld tussen de woonfunctie van de regio en het uitgaans- en nachtleven. Dit genereert heel wat oproepen en klachten en zal in de toekomst nog gaan toenemen.

2.8.7.3.5. Verkeer

De binnenstad bestaat voor grote delen uit autoluwe gebieden. Zowel voor bewoners als voor leveranciers en werknemers is de parkeerproblematiek op zeer regelmatige basis problematisch. Bijkomend zorgt het uitgaansleven ook regelmatig voor parkeeroverlast aangezien de gelegheidsgebruikers regelmatig foutparkeren. In tegenstelling tot het autoluwe gedeelte van de rechteroever betreft De Scheldekaaien een van de drukste verkeersassen van de stad. Hier stellen we dan ook meer ongevallen vast met lichamelijk letsel. Tevens zorgden de vele werken in de stad voor verhoogde verkeersproblemen, wat de nodige politionele inzet gevraagd heeft voor beheer en toezicht. Ook in de komende jaren staan er nog heel wat werken op stapel.

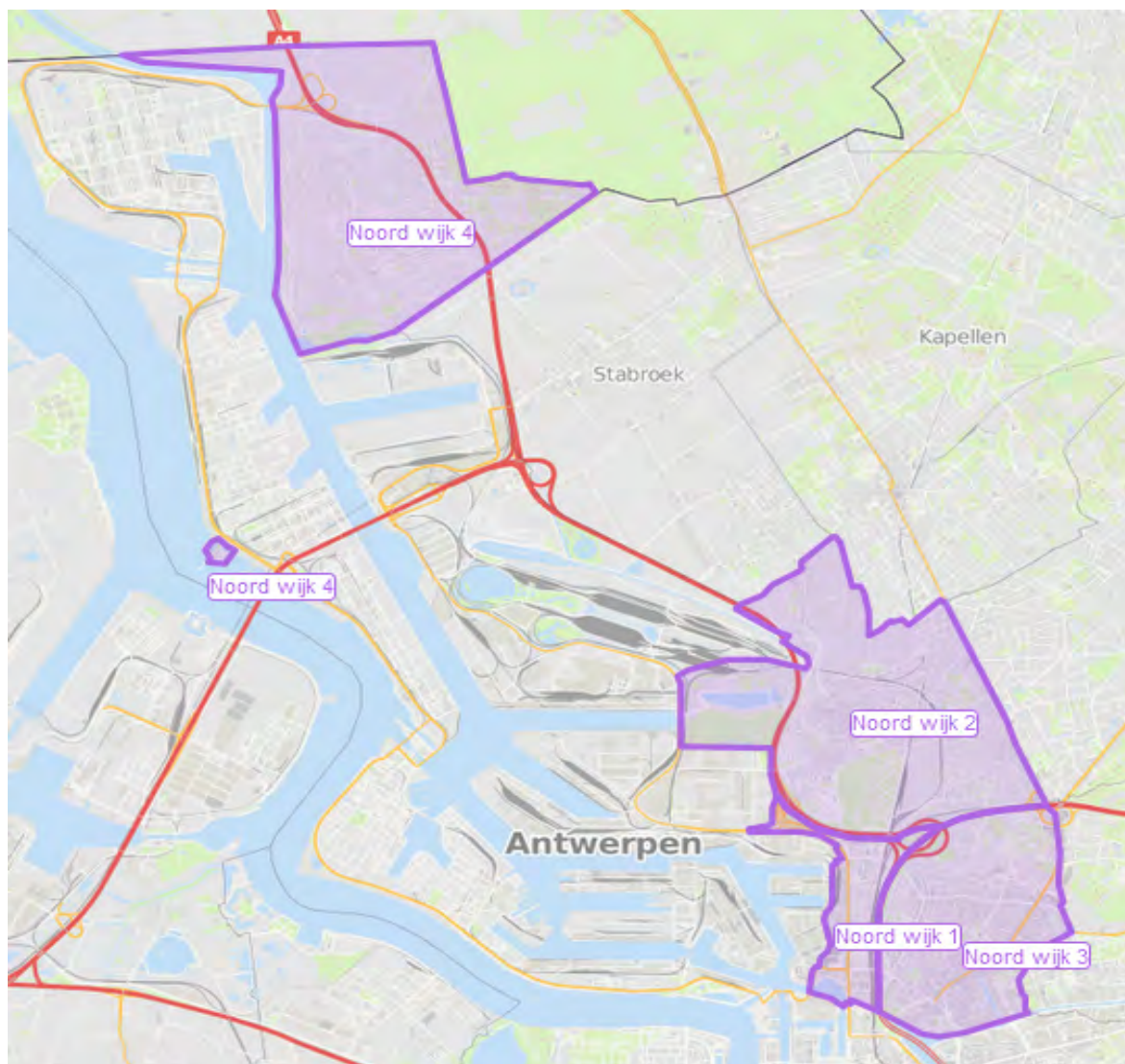
2.8.7.3.6. Openbare orde

Regio West is voor 2018 de absolute koploper met 1 222 evenementen die specifieke inzet van de regio vereisen. Voorbeelden van een aantal grote evenementen die een grote inzet van personeel vragen, zijn de 10 Miles & Marathon, de Ronde van Vlaanderen en de Antwerp Pride. De horecaclusters en de aanwezigheid van de gedoogzone voor raamprostitutie hebben eveneens gevolgen voor de openbare orde. Die komt namelijk regelmatig onder spanning te staan door vechtpartijen en openbare dronkenschap. Vooral in de maand oktober is er van maandag tot donderdag dagelijks een inzet noodzakelijk om de dooperiode van de studenten in goede banen te leiden, de openbare orde te verzekeren en de overlast voor de buurt te beperken.

2.8.8. De regio's extramuros

2.8.8.1. Regio Noord

2.8.8.1.1. Geografische situering

Geografische situering:

District Berendrecht – Zandvliet – Lillo: regio **Noord**

District Ekeren: regio **Noord**

District Merksem: regio **Noord**

District Deurne: regio's **Noord** en Oost

District Antwerpen: regio's **Noord**, Centrum, City, West en Zuid

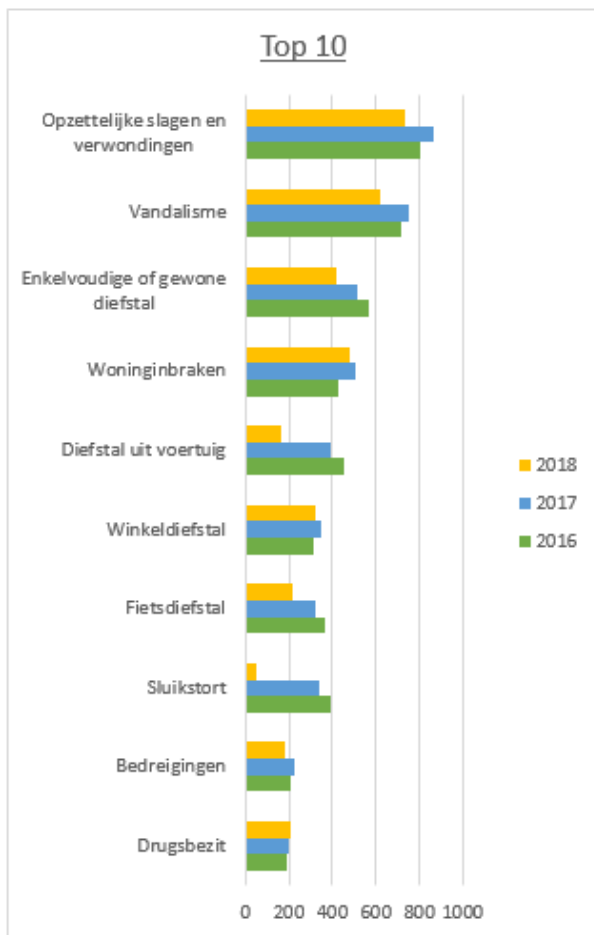
De regio Noord is in oppervlakte de grootste regio. De afstand van het uiterste zuiden tot de grens met Nederland bedraagt 24 kilometer. De regio is onderbroken door het grondgebied van de haven en de PZ Noord. De verplaatsing tussen de verschillende gebieden gebeurt dus steeds via de PZ Noord (Stabroek) of het grondgebied van de federale scheepvaartpolitie. De regio Noord grenst aan de regio's West en City en verder aan de PZ Schoten, PZ Brasschaat en PZ Noord. In het uiterste noorden grenst de regio aan de landsgrens met Nederland. De regio Noord wordt doorkruist door een aantal zeer belangrijke verkeersassen zoals onder meer de Noorderlaan (N180), Groenendaallaan (N1), Bredabaan (N1) en Kapelsesteenweg (N11). De mobiliteit in de regio Noord zal ook bijzonder getroffen worden door de geplande werken in het kader van de Oosterweelverbinding.

De bevolkingsdichtheid van Merksem ligt beduidend hoger dan die van de andere districten. Merksem en de wijk Luchtbal kunnen als stedelijk gebied beschouwd worden. Ekeren is een minder dens gebied waar het stedelijk gevoel minder aanwezig is. Berendrecht, Zandvliet en Lillo zijn echte polderdorpen. Binnen Antwerpen kan de regio Noord beschouwd worden als de meest welvarende regio. Vooral Ekeren scoort hier hoog. De wijk Luchtbal scoort zoals verwacht, gezien de sociale woningbouw, een stuk lager. Ongeveer 85 % van de bevolking in de regio Noord heeft de Belgische nationaliteit. Bekeken naar etniciteit zien we ongeveer dat een derde van de inwoners van vreemde origine is.

2.8.8.1.2. Criminaliteit

De onderstaande grafiek geeft de 10 meest geregistreerde strafbare feiten op het grondgebied van de regio Noord weer. In 2018 waren er in totaal 4 364 feiten. Het betreft hierbij 10 % van alle feiten binnen Politiezone Antwerpen. Als we dit vergelijken met 2016 stellen we een daling vast van 22 %.

Het valt op dat de regio Noord de algemene trend binnen de politiezone volgt. We zien dus dat opzettelijke slagen en verwondingen op de eerste plaats wordt gevolgd door vandalisme. Daarna komen de eigendomsdelicten. Wat de criminele prioriteiten uit het vorige ZVP betreft, zien we voor de regio Noord een globaal dalende trend bij agressieve diefstallen en woninginbraken. Daar tegenover staat een lichte stijging van het aantal geregistreerde feiten in het kader van drugsbezit en intrafamiliaal geweld.

2.8.8.1.3. Overlast

Het gros van de overlastdossiers binnen de regio Noord heeft te maken met achtergelaten voertuigen, fietsen, bromfietsen en auto's. Daarnaast komen er signalen van bewoners dat ze vooral bezorgd zijn omwille van de verkeersproblematieken. De regio Noord heeft daarnaast voornamelijk te kampen met bevuildingen, gebruik van het openbaar domein, beschadigingen, inbreuken op de openbare rust.

2.8.8.1.4. Nieuwe trends

Op basis van de gegevens en het eigen aanvoelen, lijkt een blijvende inzet specifiek gericht op jeugd een grote meerwaarde voor de regio Noord. De ervaring leert ons namelijk dat goede contacten en communicatie met de plaatselijke jeugd veel erger kunnen voorkomen. Het doorbreken van de anonimiteit op een correcte maar kordate wijze is hierin cruciaal.

Preventieve werking en de werking van de buurtinformatienetwerken (BIN) zijn een sterk wapen naar voorkoming/bestrijding van woninginbraken, toch één van de meest ingrijpende gebeurtenissen voor slachtoffers van criminaliteit. Uiteraard speelt ook een dagelijkse actieve aanwezigheid in de wijk door ons wijkteam hierin een niet te onderschatten rol.

2.8.8.1.5. Verkeer

Binnen de regio Noord werden een aantal kruispunten en straten weerhouden waar het ongevalsrisico hoger is. Voorbeelden hiervan zijn:

- Bredabaan – Ringlaan – Merksemheidelaan – Jozef De Swertstraat
- Groenendaallaan – Winterling
- Groenendaallaan – in- en uitrit E19
- Groenendaallaan – Lambrechtshoekenlaan - uitrit E19
- Korte Wielenstraat – Vosseschijnstraat
- Noorderlaan – Groenendaallaan
- Noorderlaan – Manchesterlaan

Ongevallen met doden en zwaargewonden zijn opmerkelijk gedaald wat uiteraard positief nieuws is. Spijtig genoeg zien we een opmerkelijke stijging van het aantal lichtgewonden in 2016. De handhavingsprioriteiten voor de verkeerspolitie betreffen:

- snelheidsovertredingen
- rijden onder invloed van alcohol en/of drugs
- geen veiligheidsgordel, helm of verplichte veiligheidskledij dragen
- het negeren van een rood licht en het niet respecteren van de voorrangregels

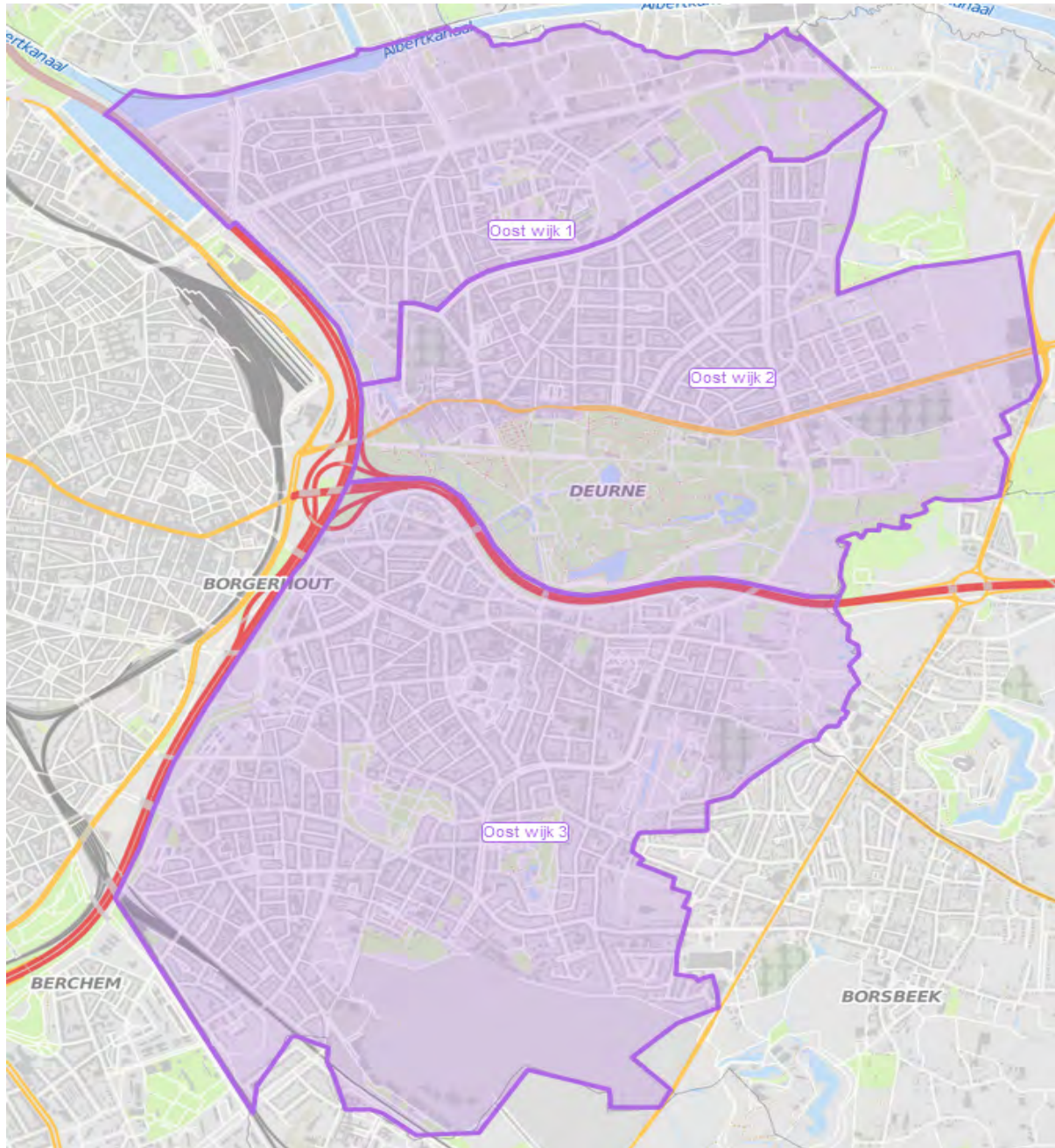
Vooraf het verkeersondersteuningsteam (VOT) van de regio Noord levert extra inspanningen onder de vorm van acties waar onderstaande domeinen aan bod komen. Ook alcoholgebruik in het verkeer krijgt extra aandacht.

2.8.8.1.6. Openbare orde

De regio Noord deelt de tweede plaats met 720 evenementen in 2018 die specifieke inzet van de regio vragen. Een aantal belangrijke evenementen die jaarlijks terugkeren zijn onder meer de carnavalstoet in Ekeren (nog de enige grote carnavalstoet in Antwerpen met een 70-tal deelnemende groepen), het gansrijden en keizerrijden, wielervedstrijden zoals de Schaal Sels, de Havenpijl en de Sluitingsprijs, tal van braderijen in de verschillende districten, een metal festival en muziekovertredens, tal van buurtpoetsen, buurtfeesten en -evenementen.

2.8.8.2. Regio Oost

2.8.8.2.1. Geografische situering

Geografische situering:

District Deurne: regio's Noord en **Oost**

District Borgerhout: regio's **Oost** en City

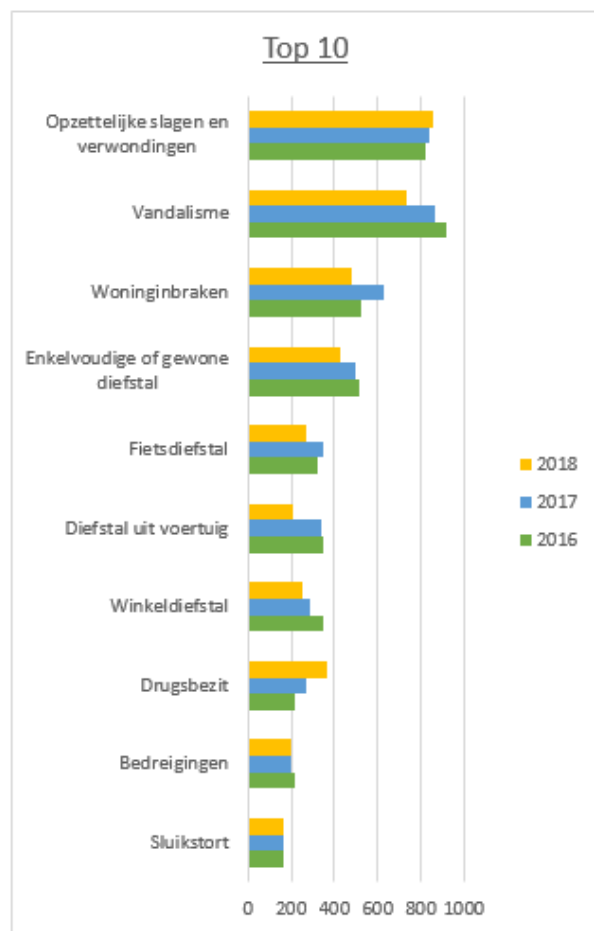
District Berchem: regio's **Oost** en Centrum

De Regio Oost bestaat uit Deurne-Noord, Deurne-Zuid, een stuk van Borgerhout extramuros en een stuk Berchem. Kenmerkend voor de regio Oost is het feit dat het Sportpaleis – uitgebreid met de Lotto Arena – en het Bosuilstadion hier gelegen zijn. De evenementen die hier plaatsvinden vragen steeds een (grote) specifieke politionele inzet. Dit heeft de nodige

impact op overlast en meer bepaald op de verkeersoverlast. Dit bespreken we in punt 2.8.8.2.5. Verkeer. Ongeveer 80 % van de inwoners in de regio Oost heeft de Belgische nationaliteit, waarbij ongeveer 50 % van vreemde origine is.

2.8.8.2.2. Criminaliteit

Uit de onderstaande grafiek kunnen we de meest geregistreerde strafbare feiten binnen de regio Oost afleiden. Voor het jaar 2018 zien we in totaal 5 226 feiten die geregistreerd zijn. Het gaat hier om 12 % van alle feiten binnen de Politiezone Antwerpen. Uit de vergelijking met 2016 komt een daling van 8 % naar voor.

De meest voorkomende criminele feiten vormen slagen en verwondingen, gevolgd door vandalisme en woninginbraken. De feiten rond vandalisme hangen dikwijls samen met jongerenoverlast. Deze overlast manifesteert zich op de vele pleintjes waar de aanwezigheid van jongeren gepaard gaat met rondhanggedrag. Drugsbezit staat niet in de top 3 van de regio Oost. Dit neemt echter niet weg dat er de voorbije jaren fors is ingezet op de bestrijding van het fenomeen drugs. Dit uit zich voornamelijk in een stijging van het aantal geregistreerde feiten rond drugsbezit. De andere prioriteiten uit het vorige ZVP, zijnde agressieve diefstallen en intrafamiliaal geweld, kennen beide een dalende trend.

2.8.8.2.3. *Overlast*

Een groot deel van de dossiers heeft betrekking op achtergelaten fietsen, bromfietsen, auto's als ook parkeren en sluikestort. Sluikestort, gebruik van het openbaar domein en beschadigingen zijn en blijven permanente aandachtspunten voor de regio Oost. Voornamelijk feiten van huisvuil en vervuilen samen met private ingebruikname van het openbaar domein en inbreuken gelinkt aan dieren vormen de voornaamste overtredingen. Ook wordt de regio Oost gekenmerkt door hangjongeren op pleintjes waardoor Politiezone Antwerpen volgende problemen vaststelt:

- verstoring openbare rust
- drugsdelicten
- feitelijkheden en lichte gewelddaden
- plegen van inbreuken op de codex

2.8.8.2.4. *Nieuwe trends*

Met uitzondering van de stijging van het aantal feiten rond drugsbezit (die inspanningsgerelateerd zijn) zien we geen uitgesproken nieuwe tendensen naar voor komen binnen de regio Oost.

2.8.8.2.5. *Verkeer*

De regio Oost wordt geconfronteerd met een grote parkeerdruk, onder meer te wijten aan het (grote) autobezit bij de inwoners. Het evenwicht tussen het aantal auto's, bewoners en parkeerplaatsen is verstoord. In de woonstraten hebben veel bewoners het gevoel dat er te hard gereden wordt. Door de eerder smalle wegen, geeft dit een vertekend beeld.

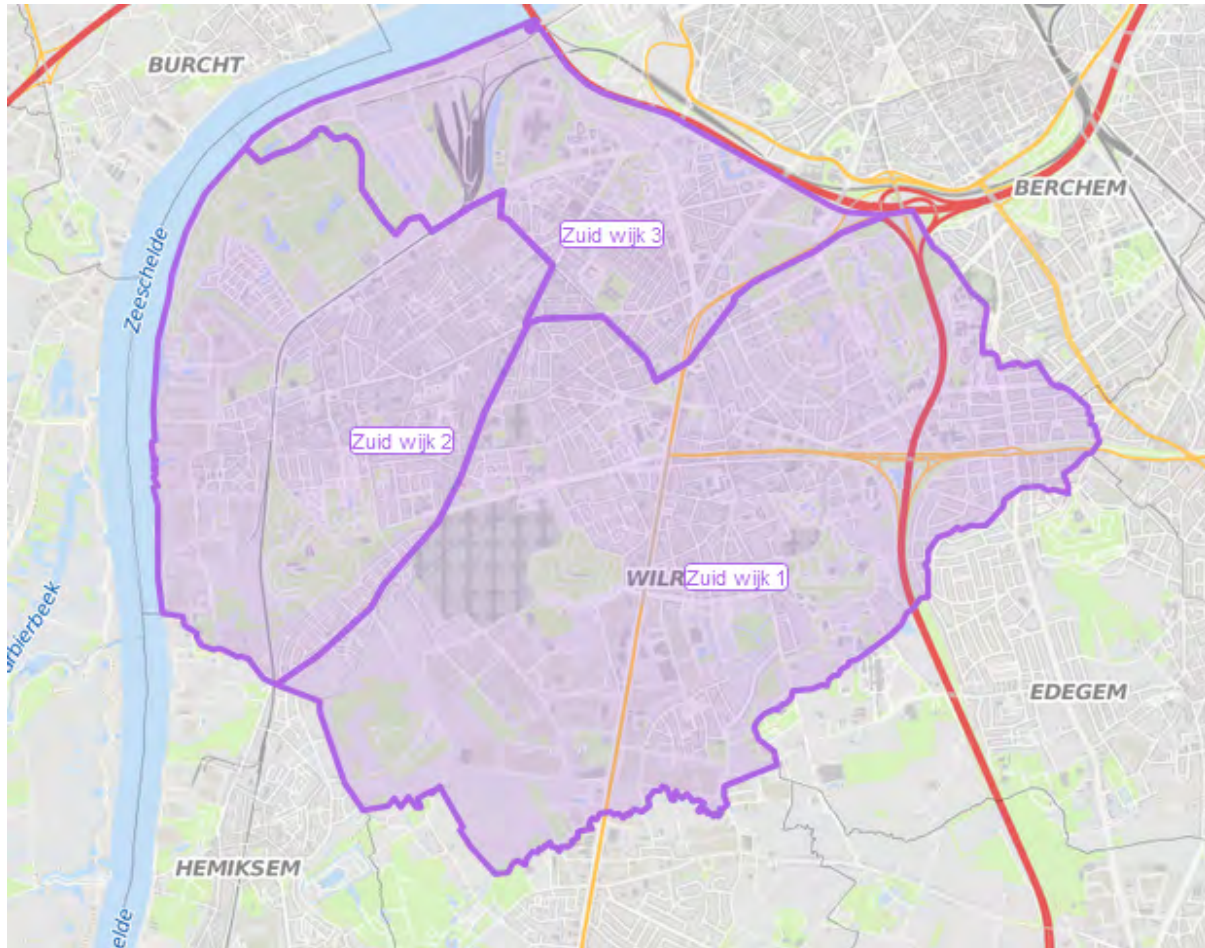
Een trend die zich in Deurne voordoet, is het misbruik van de voortuinzone. Het verharderen van de voortuin om een parkeerplek te creëren vormt echter een bouwovertreiding. Ook het parkeren in dubbele file en het parkeren op voetpaden, zebrapaden of fietspaden in de omgeving van de winkelstraten vormen een dagelijks aandachtspunt.

2.8.8.2.6. *Openbare orde*

In 2018 zijn er 508 evenementen georganiseerd die een specifieke inzet van de regio Oost vroegen. De evenementen in het Sportpaleis en de Lotto Arena vragen heel wat capaciteit, voornamelijk voor de verkeersregeling. Daarnaast vraagt de ordehandhaving in het kader van de thuiswedstrijden van de voetbalclub RAFC een specifieke en grote inzet.

2.8.8.3. Regio Zuid

2.8.8.3.1. Geografische situering

Geografische situering:

District Antwerpen: regio's Noord, Centrum, City, West en **Zuid**

District Wilrijk: regio **Zuid**

District Hoboken: regio **Zuid**

Wilrijk (2610) is gelegen aan de drukke A12/N177 en wordt doorkruist door de gewestweg R11 van Hoboken naar Mortsel. Het district Wilrijk omvat ook nog de wijken Elsdonk – Oosterveld in het oosten aan de grens met Mortsel en Edegem. Hier loopt ook de Prins Boudewijnlaan (N173) vanuit Berchem richting Edegem. Andere wijken in Wilrijk zijn Neerland, dat grenst aan Aartselaar, en het Valaar dat tegen Hoboken ligt. Hoboken (2660) ligt aan de Schelde in het westen en is in het zuiden begrensd door Hemiksem. In het oosten vormt Wilrijk het naburige district terwijl in het oosten het Kiel de grens is. De R11 en de Sint-Bernardsesteenweg (N148) lopen ook nog door op het grondgebied van Hoboken.

Het Kiel (2020) is begrensd door de Schelde ter hoogte van de d'Herbouvillekaai richting Hobokense Polder. De grens met Berchem wordt grotendeels gevormd door de Ring. De Sint-Bernardsesteenweg (N148) start op het Kiel en loopt helemaal door tot aan de grens met

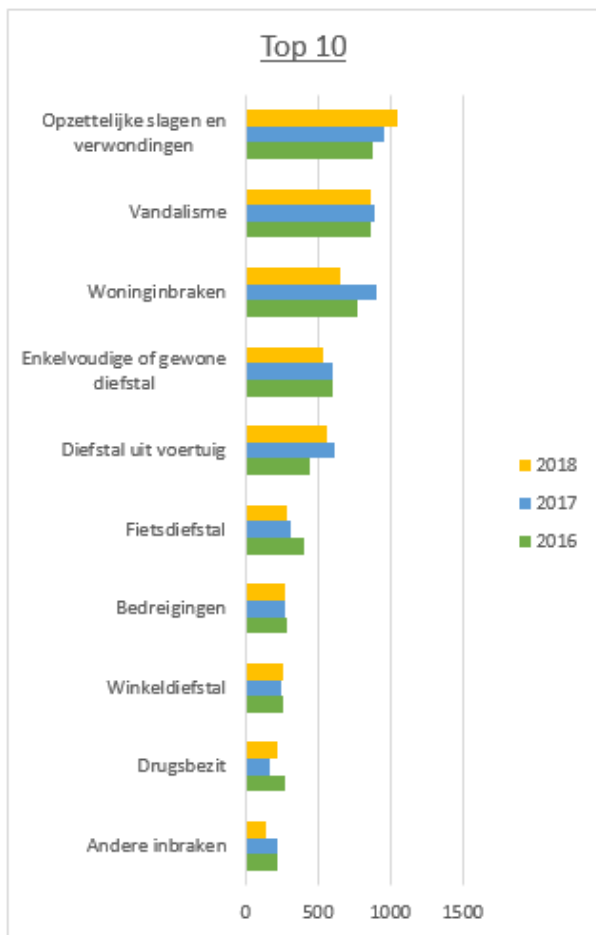

Hemiksem. Op het Kiel is het olympisch stadion gevestigd als thuishaven voor de voetbalploeg KFCO Beerschot Wilrijk.

De regio Zuid is qua oppervlakte één van de grotere regio's en dat vertaalt zich ook in het bevolkingsaantal. Zowel in Hoboken als Wilrijk staan nog een aantal bouwprojecten op stapel waardoor de populatie zal toenemen. Wanneer we kijken naar de nationaliteit van de inwoners van de regio Zuid zien we dat ongeveer 85 % de Belgische nationaliteit heeft, en net geen 50 % van vreemde origine is.

2.8.8.3.2. Criminaliteit

De onderstaande grafiek geeft de top 10 van de meest geregistreerde strafbare feiten binnen de regio Zuid weer. Voor 2018 werden er in totaal 6 415 feiten geregistreerd. We spreken hier over 15 % van alle feiten binnen Politiezone Antwerpen. In vergelijking met 2016 zien we een status quo.

Ondanks de dalende tendens blijven de diefstallen in woningen hoog scoren in de regio Zuid in vergelijking met de andere regio's. Dit valt mede te verklaren door het hoge aantal inwoners in de vele, al dan niet residentiële woonwijken. De andere fenomenen die hoog scoren in absolute cijfers zijn wederom vandalisme en opzettelijke slagen en verwondingen. De winkelclusters blijken een aantrekkelijk doelwit voor de winkel- en gauwdiefstallen en diefstallen met geweld (handtasroven en halskettingdiefstallen). Er is een algemeen status quo

waar te nemen voor feiten gerelateerd aan drugs en intrafamiliaal geweld. Problemen met drugsgebruikers en vandalisme zijn gekende verschijnselen die we vaak samen zien optreden. Ondanks het feit dat diefstal uit voertuig niet voorkomt in de top 3 van meest voorkomende criminaliteitsclusters, zien we hier toch een stijgende tendens. We stellen ook vast dat 1 op de 4 diefstallen uit voertuig gebeurt in regio Zuid.

2.8.8.3.3. Overlast

Binnen het district Wilrijk en het Kiel kunnen we de dossiers voornamelijk bundelen onder sluikstorten en private ingebruikname. Daarnaast zagen we voor het eerst een nieuw overlastfenomeen opduiken in de regio Zuid, namelijk de trouwstoeten. Voornamelijk op het Kiel en een klein stuk van Hoboken kennen we een vorm van pleintjescultuur, die vaak zorgt voor een onveiligheidsgevoel bij de andere bewoners. De regio Zuid telt ook een groot aantal scholen. Binnen de districten zijn er veel plaatsen waar scholieren samenkomen (voor, tijdens en na de schooltijd) en voor overlast zorgen. Dat gaat van sluikstorten, drugsgebruik tot kleine vechtpartijtjes en onderlinge twisten. Over de hele regio doet het fenomeen van passieve en agressieve bedelaars (claimers) steeds meer zijn intrede.

2.8.8.3.4. Nieuwe trends

Ten opzichte van het vorige ZVP stellen we vast dat de diefstallen met geweld steeds driester verlopen en dat er vaker sprake is van het gebruik van wapens. We zien dat de passieve en agressieve bedelaars vaker in het straatbeeld verschijnen. Ze vinden hun weg naar de winkellussen en de omgeving van supermarkten in de regio Zuid.

2.8.8.3.5. Verkeer

De regio Zuid kent een hoge aanwezigheid van scholen. Veel meldingen van deze onderwijsinstellingen inzake verkeer, gaan over het rijgedrag van de ouders aan de scholen. Verder zijn overdreven snelheid, langdurig parkeren, foutief parkeren, in- en uitrijbelemmeringen, negeren van enkelrichting C1 en het rijgedrag van de fietsers problemen waar de regio Zuid mee te kampen heeft.

De aanwezigheid van een druk hoofdwegennet in Wilrijk en het Kiel zorgt voor een aantal prioritaire locaties wat ongevallen betreft. Een van de kruispunten die bijzondere aandacht verdient, is dat van de R11 met de Jules Moretuslei. Alle wijken in de afdeling Zuid hebben af te rekenen met parkeerproblemen en overdreven snelheid. Specifiek voor het Kiel zijn er ook nog eens regelmatig conflicten tussen weggebruikers, vooral in de omgeving van de Abdijstraat. Daarnaast kent de regio Zuid ook nog eens een belangrijk hoofdwegennet (R11, A12) dat tijdens de piekuren vaak volledig verzadigd geraakt. Wijkgebonden fenomenen worden gericht aangepakt.

2.8.8.3.6. Openbare orde

Binnen de regio Zuid vinden er een aantal jaarlijks wederkerende grote evenementen plaats die echte publiekstrekkingen zijn, zoals de jaarmarkten, wielervedstrijden, braderijen en de Boekenbeurs. In 2018 vonden er 630 evenementen plaats die specifieke inzet van de regio Zuid hebben vereist. Het voetbal in Antwerpen zit terug in een stijgende lijn. Dit doet de rivaliteit

tussen de twee grootste clubs in Antwerpen weer opleven. Tijdens bepaalde voetbalwedstrijden is de sfeer rond het Beerschotstadion grimmig. De ordediensten voetbal blijven voor de regio Zuid dan ook noodzakelijk.

2.8.9. *Besluit beeld van de regio's*

Uit de analyses van misdaadanalyse, de Studiedienst Stadsobservaties (SSO), de regio's en de afdeling lokale recherche het volgende worden afgeleid:

- De geografische spreiding van de regio's komt grotendeels overeen met het vorige ZVP. Een recente verschuiving die zich heeft voorgedaan, is het overgaan van de omgeving van het Eilandje van de regio Noord naar de regio West. Hierdoor is de regio West uitgebreid met een extra wijk.
- De regio's volgen grotendeels het gemiddelde criminaliteitsprofiel van Politiezone Antwerpen. Hierin zijn geen grote afwijkingen vast te stellen. Elke regio kan echter wel een specifiek fenomeen aankaarten dat uitgesproken aanwezig is ondanks de algemene dalende trend:
  - Centrum: fietsdiefstallen
  - City: drugsbezit
  - West: gauwdiefstallen
  - Noord: diefstal in woning
  - Oost: diefstal in woning, drugsbezit en vandalisme
  - Zuid: diefstal uit voertuig

Elke regio werkt specifiek aan die fenomenen die lokaal belangrijk zijn.

- Zoals eerder gezegd, speelt 63 % van de 10 meest voorkomende misdrijven zich af bij de regio's intramuros. De regio West scoort het hoogst van alle regio's en de regio Noord het laagst met slechts één op de tien feiten dat zich hier afspeelt.
- Een aantal regio's kaart, ondanks de daling van feiten zoals agressieve diefstallen, een stijging aan van het gebruik van geweld en wapens in het plegen van andere criminele feiten. De regio City spreekt van een stijging van geweld en intimidatie gericht tegen veiligheidspersoneel en onderling tussen de drugsbendes.
- Door de regio City wordt ondermijnende criminaliteit aangekaart als kader om fenomenen, die al langere tijd bestaan, te duiden en aan te pakken.
- Gezien de prognose van de demografische evolutie voor de komende jaren bestaat de mogelijkheid dat spanningen tussen jongeren en ouderen toenemen. Momenteel rapporteren de regio's intramuros zeer uitgesproken over de aanwezigheid van hangjongeren en de daarbij horende overlast.

- De regio's intramuros geven bovendien aan dat de meeste overlast veroorzaakt wordt door hangjongeren, daklozen en bedelaars. In de regio's extramuros komt dit gegeven ook naar voor, maar wordt de overlast ook sterk bepaald door sluikestort, huisvuil en vervuilen.
- De nood om samen te werken op verschillende niveaus en met verschillende partners in de aanpak van zowel criminaliteit als overlast wordt door meerdere regio's benadrukt.

3. Beeld van de veiligheid en leefbaarheid

Nadat we de politiezone analyseerden vanuit socio-economisch en demografisch oogpunt en we het regionaal veiligheidsbeeld beschreven hebben, schetsen we in deze rubriek het globaal beeld van de veiligheid en leefbaarheid in Antwerpen.

De objectieve cijfergegevens worden verrijkt met informatie van de zes regio's en de lokale recherche. Daarnaast worden de subjectieve gegevens uit de A-monitor en de stadsmonitor en de lokale veiligheidsbevraging uit de federale veiligheidsmonitor mee in rekening gebracht.

3.1. Objectieve gegevens

3.1.1. Criminaliteit

3.1.1.1. Overzicht van de geregisteerde criminaliteit in Antwerpen van 2013 tot en met 2018¹¹

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Verschil 2013-2018	
	#	#	#	#	#	#	#	%
Misdrijven tegen de eigendom								
Prioriteiten								
Woninginbraken	4277	4418	4208	3031	3439	3209	-1068	-25%
Diefstal met geweld	1222	1069	887	891	808	787	-435	-36%
Handtasroof	304	210	130	143	106	101	-203	-67%
Diefstal met gebruik of vertoon van een wapen	341	282	224	194	182	131	-210	-62%
Andere								
Inbraken in handelszaken	1193	1011	699	658	761	688	-505	-42%
Andere inbraken	938	844	827	802	764	727	-211	-22%
Enkelvoudige of gewone diefstal	7635	6647	5267	4862	4992	4624	-3011	-39%
Huisdiefstal	201	238	198	222	183	205	4	2%
Gebruiksdiefstal	7	14	19	13	8	27	20	286%
Gauwdiefstal	3126	2598	1876	1586	1516	1643	-1483	-47%
Winkeldiefstal	2920	2645	2415	2617	2407	2473	-447	-15%
Autodiefstal	710	581	513	471	362	257	-453	-64%
Diefstal motorfiets	63	56	59	40	53	49	-14	-22%
Diefstal bromfiets	269	229	250	212	216	156	-113	-42%
Fietsdiefstal	3779	3928	3642	3966	3716	3288	-491	-13%
Diefstal uit voertuig	6441	5017	4385	3316	2886	2392	-4049	-63%
Opzettelijke brandstichting	132	145	139	165	164	156	24	18%
Heling	92	100	79	72	79	82	-10	-11%
Drugsmisdrijven								
Prioriteiten								
Druggebruik/bezit	2579	2930	1956	2067	2150	2444	-135	-5%
Drughandel	689	885	807	745	761	777	88	13%
Drugs zoekgedrag	522	149	41	15	33	29	-493	-94%
Andere								
Drugsaanmaak	70	61	95	81	57	61	-9	-13%
Misdrijven tegen personen								
Opzettelijke slagen en verwondingen	5663	5526	5209	5544	5757	6116	453	8%
Doodslag	79	82	81	83	109	103	24	30%
Moord	25	17	18	15	21	28	3	12%
Mensenhandel	91	83	84	94	110	115	24	26%
Bedreigingen	1530	1468	1463	1655	1594	1623	93	6%
Racisme/Discriminatie	49	104	85	124	88	123	74	151%
Zeden								
Verkrachting	144	176	157	154	187	161	17	12%
Aanranding der eerbaarheid	182	199	159	218	210	214	32	18%
Exhibitionisme	72	69	53	89	58	77	5	7%
Prostitutie	314	375	180	232	268	161	-153	-49%
Overlast								
Vandalisme	5957	5655	5158	5109	5161	4797	-1160	-19%
Sluikstort	2391	1100	1046	1037	1129	741	-1650	-69%
Geluidshinder	1896	1423	1001	780	812	790	-1106	-58%
Bedrog								
Oplichting	926	1100	1159	1313	1193	1359	433	47%
Bedriegerij	118	129	89	96	109	99	-19	-16%
Valsheid in geschriften	435	441	602	478	470	470	35	8%
Valse munt	177	154	195	144	118	170	-7	-4%
Namaking/Vervalsing	100	224	24	34	21	23	-77	-77%
Misbruik van vertrouwen	303	317	252	347	324	337	34	11%
Aanmatiging	240	316	353	461	421	421	181	75%
Andere misdrijven tegen de openbare trouw	37	24	28	28	24	35	-2	-5%
Flessentrekkerij	316	274	287	258	292	271	-45	-14%
Andere								
Verboden wapens	634	650	647	592	535	625	-9	-1%
Totaal	59189	53963	47046	45054	44654	43165	-16024	-27%

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

¹¹ Politiegegevens. De stedelijke data inzake overlast werden hier niet mee in verwerkt.

3.1.1.2. Overzicht van de geregistreerde criminaliteit opgesplitst voor de prioriteiten van het ZVP 2013-2017

Prioriteiten ZVP 2013-2019	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Vershil 2013-2018
ADS	#	#	#	#	#	#	%
Diefstal met gebruik of vertoon van een wapen	341	282	224	194	182	131	-62%
Diefstal met geweld	1222	1069	887	891	808	787	-36%
Handtasroof	304	210	130	143	106	101	-67%
Drugs							
Druggebruik & bezit	2579	2930	1956	2067	2150	2444	-5%
Drughandel	689	885	807	745	761	777	13%
Drugs zoekgedrag	522	149	41	15	33	29	-94%
Woninginbraken	4277	4418	4208	3031	3439	3209	-25%
Intrafamiliaal geweld	4877	4851	4552	4965	4644	4740	-3%
Overlast							
Sluikstort	2391	1100	1046	1037	1129	741	-69%
Geluidshinder	1896	1423	1001	780	812	790	-58%
Vandalisme	5957	5655	5158	5109	5161	4797	-19%
Jongerencriminaliteit	187	131	142	98	99	81	-57%
Eindtotaal	25242	23103	20152	19075	19324	18627	-26%

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

3.1.1.3. Omvang en evolutie van de veiligheidsprioriteiten 2013-2019

In deze rubriek schetsen we het beeld van de aanpak tijdens de afgelopen bestuursperiode en gaan we voor elke prioriteit na of de vooropgestelde doelstelling werd behaald.

3.1.1.3.1. Woninginbraken

In het vorige ZVP werd volgende strategische doelstelling weerhouden:

In haar aanpak van dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen samen met haar partners de inspanningen rond preventie bestendigen om zo herhaald slachtofferschap te voorkomen en te investeren in een kwalitatieve eerstelijnsvaststelling en -afhandeling om zo de effectieve woninginbraken in het algemeen te beheersen en binnen de actiegerieden te doen dalen.

Om deze doelstellingen te bereiken werd een aanpak uitgewerkt gericht op preventie, repressie en nazorg.

Op het vlak van nazorg werd overgegaan tot de samenstelling van een sporenteam woninginbraken, bestaande uit acht medewerkers die voltijds gedetacheerd werden vanuit Politiezone Antwerpen naar het labo voor technische en wetenschappelijke politie (LTWP). Zij staan mee in voor een kwaliteitsvolle eerstelijnsvaststelling en voeren een 100 % afstappingsbeleid binnen het fenomeen diefstal in woning. Zij streven naar een maximale forensische bewijslast ten aanzien van de daders van diefstallen in woningen. Hiernaast hebben alle interventie-medewerkers een doorgedreven opleiding diefstal in woning gevolgd in functie van kwaliteitsvolle vaststellingen.

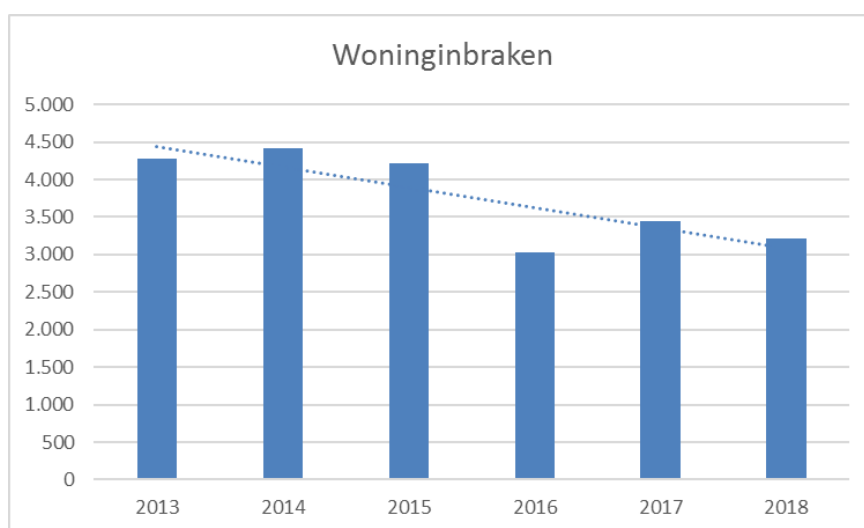
Daders van woningdiefstallen die onder voorwaarden in vrijheid zijn gesteld, worden door verschillende diensten van nabij opgevolgd, zoals de dienst politionele opvolging voorwaarden (POV), de wijkwerking en de arrestatie-eenheid.

Politiezone Antwerpen heeft zich geëngageerd in de uitwerking van het arrondissementeel actieplan rondtrekkende dadergroeperingen en diefstallen in woning. Dit resulteerde in het finaliseren van de omzendbrief ressortelijk draaiboek diefstallen in woningen, dat in werking trad op 1 november 2016. Aanwezige opsporingsindicaties worden maximaal onderzocht in functie van de aflevering van kwalitatieve onderzoeks dossiers. We streven naar een maximale vervolging van de daders. Bij reeksen van inbraken wordt een grondige ontleding van de modus operandi verricht. Hiervoor heeft de lokale recherche, in samenwerking met IGPZ, een operationele dataverrijkingstool ontwikkeld om op basis van alle aanwezige elementen bij een diefstal in woning (modus operandi, tijd en ruimte ...) de samenhang van afzonderlijke feiten aan te tonen. IGPZ registreert en vult deze tool op dagelijkse basis aan.

Jaarcijfers omtrent de evolutie van diefstal in woning tussen 2013 en 2018:

Evolutie Diefstal in woning	2013	2014	2015	2016	2017	2018
# DIW	4.277	4.418	4.208	3.031	3.439	3.209
Vershil tov vorig jaar #		141	-210	-1.177	408	-230
Vershil tov vorig jaar %		3%	-5%	-28%	13%	-7%
Vershil tov 2013						-25%

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Sinds 2013 zien we bijna jaarlijks een daling van het aantal woninginbraken. Hierdoor is er in 2018 een daling van 25 % ten opzichte van 2013. De sterkste daling sinds 2013 doet zich voor in 2016. In 2014 en in 2017 noteren we een (kleine) stijging ten opzichte van het voorgaande jaar (met respectievelijk 3 % en 13 %). De stijging in 2017 was voornamelijk te wijten aan een

reeks diefstallen in individuele kelders van appartementsgebouwen in het eerste kwartaal. In de loop der jaren is de verdeling pogingen versus voltooide feiten redelijk stabiel. Jaar na jaar stellen we vast dat ongeveer een derde van de feiten een poging betreft. Enkel in 2017 is hier een piek waar te nemen van 41 % meer pogingen. Deze stijging van pogingen kon gerelateerd worden aan de piek van inbraken in individuele kelders van appartementsgebouwen.

Recent werd een proefproject afgerond waarbij goederen gemarkeerd werden met synthetisch DNA (SDNA). Dit project leverde niet het verhoopte resultaat op.

Samengevat kan gesteld worden dat de vooropgestelde doelstelling werd behaald. Dit deden we door de detachering van acht medewerkers naar het LTWP, het organiseren van een doorgedreven opleiding diefstal in woning voor de interventie-medewerkers en het verrijken van de onderzoeksdossiers. Daarnaast werd er op vlak van preventie voorzien in de opvolging van daders die in vrijheid zijn gesteld, door de dienst POV. Politiezone Antwerpen heeft zich ook ingezet voor het actieplan rondtrekkende dadergroeperingen en diefstal in woningen waaruit de omzendbrief ressortelijk draaiboek diefstal in woningen is ontstaan. Tot slot daalde het aantal geregistreerde woninginbraken de afgelopen zes jaar.

3.1.1.3.2. Drugshandel en daaraan gerelateerde overlast

In het vorige ZVP werd de volgende strategische doelstelling weerhouden:

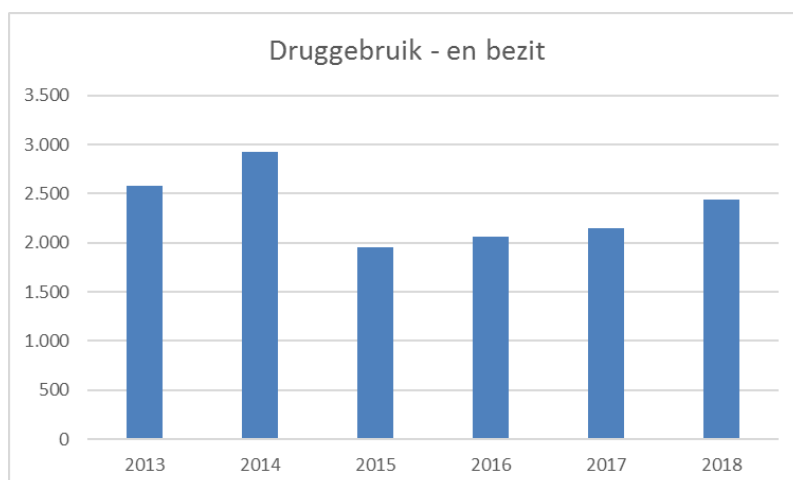
In haar aanpak tegen dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen maximaal gebruik maken van alle bestuurlijke en gerechtelijke bevoegdheden om, samen met haar partners, de drugshandel en daaraan gerelateerde overlast te bestrijden en hierdoor ook andere vormen van criminaliteit te doen dalen.

Om de doelstellingen te realiseren werd een aanpak uitgewerkt die zowel gericht was op de aanbod- als de vraagzijde.

Aan de aanbodzijde werd overgegaan tot een verdrievoudiging van de onderzoekscapaciteit van de sectie drugs van de lokale recherche en de oprichting van het drugsondersteuningsteam (DOT) binnen de zuil regiopolitie. Deze laatste dienst werkt sinds september 2013 specifiek op de bestrijding van de overlast veroorzaakt door straatdealers, huisdealers en het dealen vanuit instellingen. Ook het zoekgedrag veroorzaakt door drugsgebruikers werd door deze dienst intensief aangepakt, hierbij bijgestaan door, en in overleg met, de wijkteams.

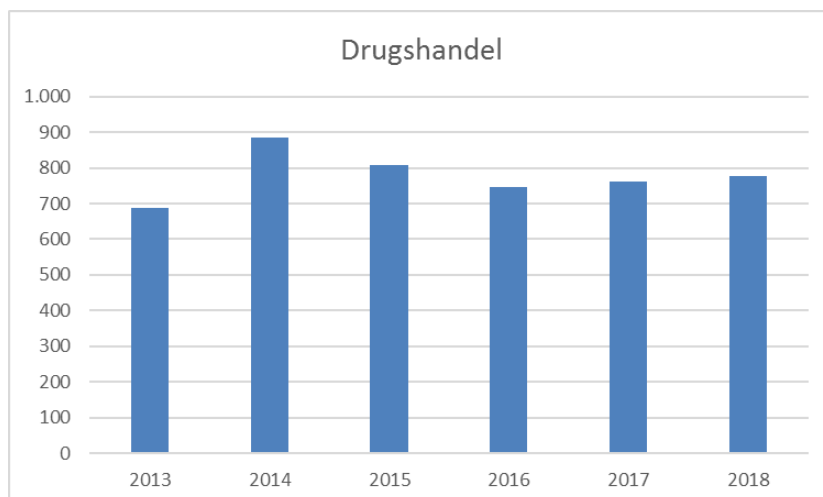
Een evolutie in het aantal geregistreerde feiten rond drugsgebruik en -bezit tussen 2013 en 2018:

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Door de invoering van de OMS-procedure werd een performant lik-op-stukbeleid ingevoerd waarbij een inbreuk onmiddellijk wordt bestraft met een boete van 75 of 150 euro. Met de oprichting van het DOT zien we vanaf 2014 ook een duidelijke toename van het aantal vaststellingen drugshandel.

Jaarcijfers voor geregistreerde feiten van drugshandel tussen 2013 en 2018:

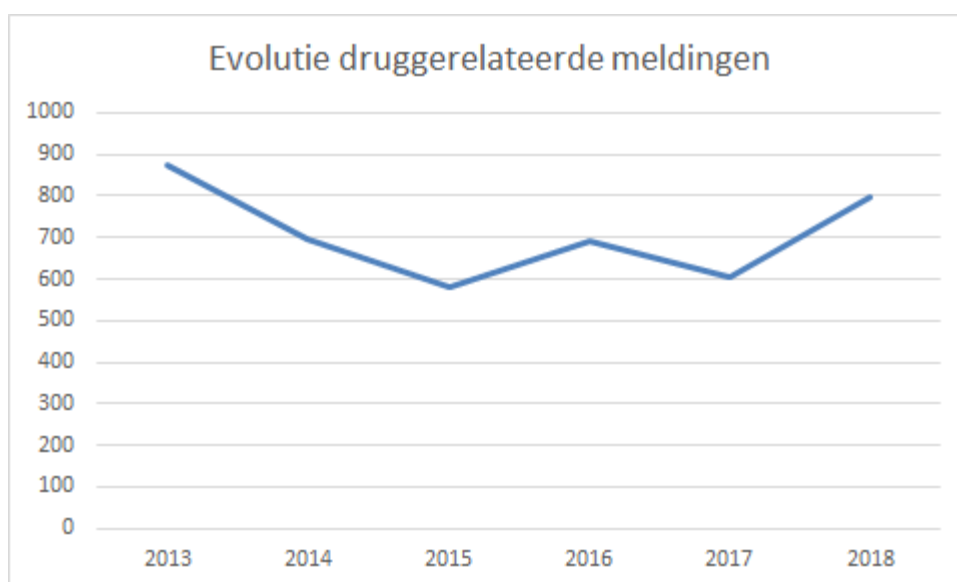

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Als we naar de cijfers van het aantal voorgeleide dealers kijken (niet weerhouden in bovenstaande grafiek), zien we vanaf 2013 een duidelijke toename van 50 %. Door de verhoogde aanwezigheid op straat zien we ook een zeer sterke afname van het aantal vaststellingen van zoekgedrag vanaf 2014. De oorzaak hiervan is te wijten aan het algemeen besef dat de pakkans voor drugsbezit en -handel op straatniveau aanzienlijk is toegenomen sinds 2013. Bovendien is er in 2015 een richtlijn van het parket uitgegaan waardoor niet langer zowel een proces-verbaal OMS drugsbezit als een GAS-pv voor zoekgedrag mag worden opgesteld.

Aan de vraagzijde werd vooral ingezet op gerichte doorverwijzing naar de hulpverlening voor drugsgebruikers. Dit zowel via het systeem van de GAS-boetes voor zoekgedrag als via afhandeling op parketniveau van de procedure OMS. Met de invoering van de procedure OMS kreeg elke persoon die in het bezit werd aangetroffen van verdovende middelen en in Antwerpen woont, een aanbod tot een adviesgesprek rond drugs. Deze gesprekken werden verder behandeld binnen de hulpverlening.

Jaarcijfers van het aantal drugsgelateerde overlastmeldingen tussen 2011 en 2017:

Wanneer we naar de drugsgelateerde overlastmeldingen kijken, kan in bovenstaande grafiek een sterk dalende trend worden vastgesteld vanaf 2013. In 2018 stelden we echter wel opnieuw een stijging vast. Maar het aantal meldingen ligt in 2018 nog steeds lager dan in 2013. De algemene trend blijft dan ook dalend.

De prioriteiten zijn te herleiden tot een aanpak op twee grote assen: de bestrijding van de **lokale drugsoverlast** en de uitvoering van het **stroomplan** door de beschikbare capaciteit van het DOT en van de sectie drugs van de lokale recherche in te zetten voor de aanpak van de Antwerpse drugsclans, en dit in samenwerking met de federale gerechtelijke politie (FGP). Op die manier kan de inzet ook verder georiënteerd worden om steeds meer op een geïntegreerde en integrale wijze de ondermijnende vorm van georganiseerde misdaad mee te bestrijden die gelieerd is aan drugshandel. We concluderen dat de doelstelling om de overlast verbonden aan drugshandel aan te pakken, werd bereikt.

KALI-team

Naast een succesvolle aanpak van de lokale overlast werden recent nieuwe stappen ondernomen om het fenomeen van de georganiseerde drugscriminaliteit en drugsclans verder te bestrijden. Een multidisciplinair team werd samengesteld uit medewerkers van de FGP en lokale recherche (afdeling drugs), het DOT, speurders van de sectie ecofin, medewerkers van de stedelijke dienst Maatschappelijke Veiligheid (MV), misdaadanalisten en medewerkers van gewestelijke en nationale inspectiediensten.

Inzake fenomeenpolitie moesten we vooral het hoofd bieden aan de ontwrichtende aanwezigheid van Antwerpse drugsdealers. Daartoe werd een multidisciplinair Kali-team opgericht met als achterliggende doelstelling de kerngroepen binnen de Antwerpse drugsclans te ondermijnen vanuit een 360°-benadering (strafrechtelijk, bestuurlijk, fiscaal, financieel ...). De multidisciplinaire aanpak vertrekt vanuit de reguliere werking van de verschillende deelnemende diensten, allen vanuit hun eigen finaliteit. Voor Politiezone Antwerpen betekent dit het inbedden van het KALI-team in de schoot van de lokale recherche, met het samenvoegen van het team kaalpluk en de dienst drugs.

De geweldscriminaliteit die hieraan verbonden is, heeft een sterk ondermijnende invloed op lokaal vlak. We stellen vast dat ondanks de grote inspanningen het aantal vaststellingen van internationale (havengerlateerde) drugshandel nog steeds blijft toenemen, net als het hieraan gerelateerde zware geweld waarbij zelfs granaataanslagen niet geschuwd worden. Om die reden is het dan ook de blijvende ambitie van de korpsleiding om de FGP te blijven ondersteunen bij de bestrijding van dit verontrustende fenomeen, zowel op het vlak van beeldvorming als bij het voeren van de onderzoeken.

3.1.1.3.3. Intrafamiliaal geweld

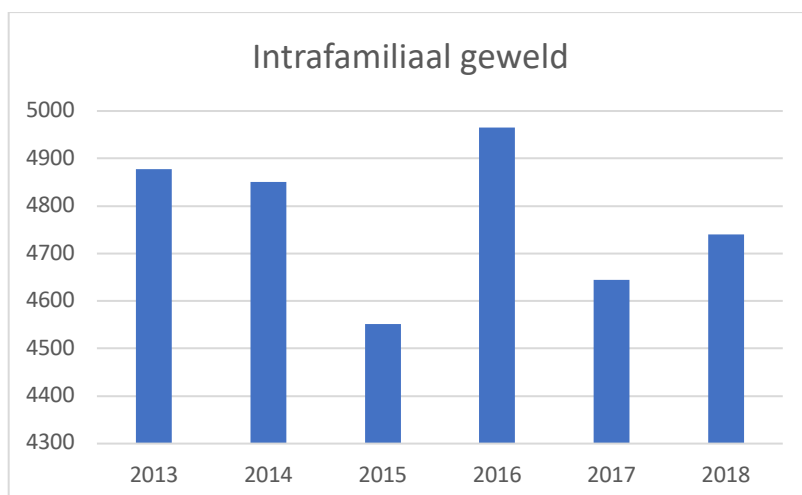
In het vorige ZVP werd de volgende strategische doelstelling weerhouden:

In haar aanpak tegen dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen, samen met haar partners bijdragen tot de aanpak van geweld binnen het gezin door te zorgen voor een professionele behandeling van elk dossier.

Jaarcijfers van geregistreerde feiten van intrafamiliaal geweld tussen 2013 en 2018:

Evolutie IFG	2013	2014	2015	2016	2017	2018
# IFG	4877	4851	4552	4965	4644	4740
Verschil tov vorig jaar #		-26	-299	413	-321	96
Verschil tov vorig jaar %		-1%	-6%	9%	-6%	2%
Verschil tov 2013						-3%

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Uit de cijfers in de bovenstaande tabel en grafiek kunnen we afleiden dat de geregistreerde feiten van intrafamiliaal geweld in 2018 ten opzichte van 2013 daalden met 3 %. In 2015 werd een sterke daling vastgesteld. Dit is het jaar waarin onze organisatie een grote verandering onderging. Aan burgers werd gevraagd afspraken te maken voor hun aangiften. Aanvankelijk leek dit een invloed te hebben op de cijfers, maar ondertussen lijkt de bevolking zich aangepast te hebben. Het cijfer werd gecompenseerd door een stijging in 2016. Tot 2015 was er een dossierbeheerder intrafamiliaal geweld (IFG) in elke territoriale afdeling. Sinds de centralisatie maakt de dienst IFG deel uit van de dienst jeugd, gezin en nazorg van de lokale recherche. Door de bundeling van de expertise en kennis van de dossierbeheerders IFG werd elk dossier professioneel behandeld.

Dagelijks vindt er een gemeenschappelijke briefing plaats met de vier diensten van jeugd, gezin en nazorg. Zo wordt er gereageerd op de precaire en dringende zaken. Door deze snelle reactie worden nieuwe feiten binnen dossiers zoveel mogelijk vermeden. De rol van politie in het traject CO3 (een samenwerking tussen provincie, stad, hulpverlening, politie en parket) wordt als een succes ervaren. Cijfers van CO3 leren ons dat de kans op recidive na een grondige ketenaanpak beduidend lager is. Deze samenwerking kan de daling van de geregistreerde feiten mee verklaren.

Er werd een taakverdeling afgesproken met de dienst gerechtelijke opvolging en kantschriften (GOK) en de regio's. Op deze manier kunnen eenvoudige politionele taken zoals seiningen of telefonische navragen professioneel opgevangen worden. De taakverdeling is beschreven in de korpsnota IFG. Wekelijks vindt er een overleg plaats tussen lokale recherche, regio en GOK. De huidige taakverdeling verloopt vlot maar lost de hoge werkdruk die de gerechtelijke administratie met zich meebrengt niet op.

Bijkomend werd in samenwerking met het Antwerpse parket de toepassing van het tijdelijke huisverbod verbeterd. De dienst nazorg/IFG heeft deze kennis verspreid over het hele korps. Door deze inspanningen is het aantal uithuisplaatsingen gestegen. Het verbod geeft de slachtoffers en plegers van intrafamiliaal geweld de kans een rustperiode in te lassen om samen met politie en hulpverlening naar een langdurige oplossing te zoeken. We concluderen dat de vooropgestelde doelstelling werd behaald.

3.1.1.3.4. Agressieve diefstallen en straatgeweld

In het vorige ZVP werd de volgende tweeledige strategische doelstelling weerhouden:

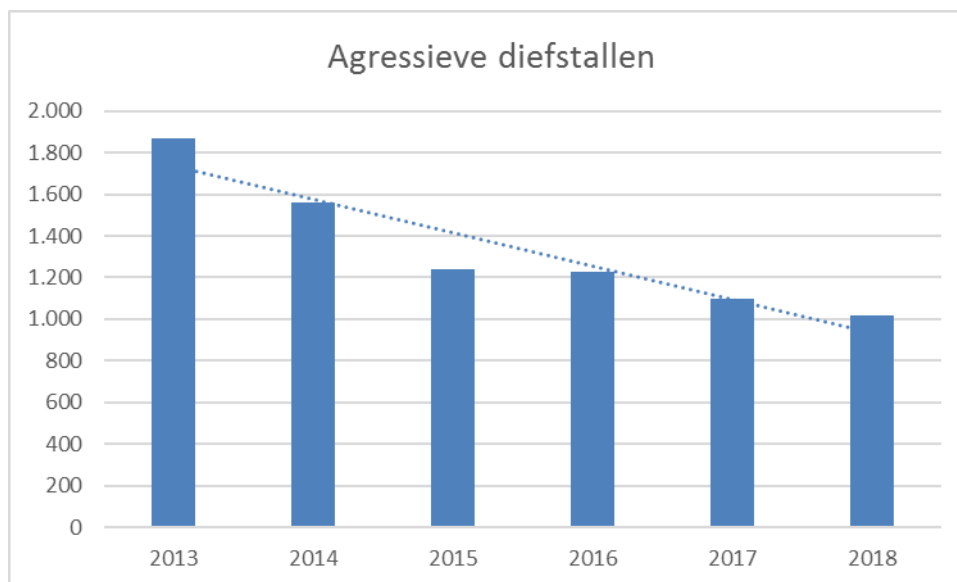
In haar aanpak tegen dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen de gewelddadige diefstallen in het algemeen bestrijden en in geselecteerde hotspots doen dalen. Daarnaast wil ze investeren in beeldvorming om proactief nieuwe geweldsfenomenen tijdig te detecteren en hotspot- en dadergericht op te treden tegen extreem geweld.

Deze strategische doelstelling is opgesplitst in de noemers agressieve diefstallen en straatgeweld die we hieronder zullen bespreken.

3.1.1.3.4.1. Agressieve diefstallen

Agressieve diefstallen is een verzamelnaam voor drie types van diefstallen: diefstallen met geweld, diefstallen met gebruik of vertoon van een wapen en handtasroven. Deze agressieve diefstallen zijn tijdens de periode van het huidige ZVP **gedaald** met een **totaal** percentageel verschil van **45 %** (2018 t.o.v. 2013).

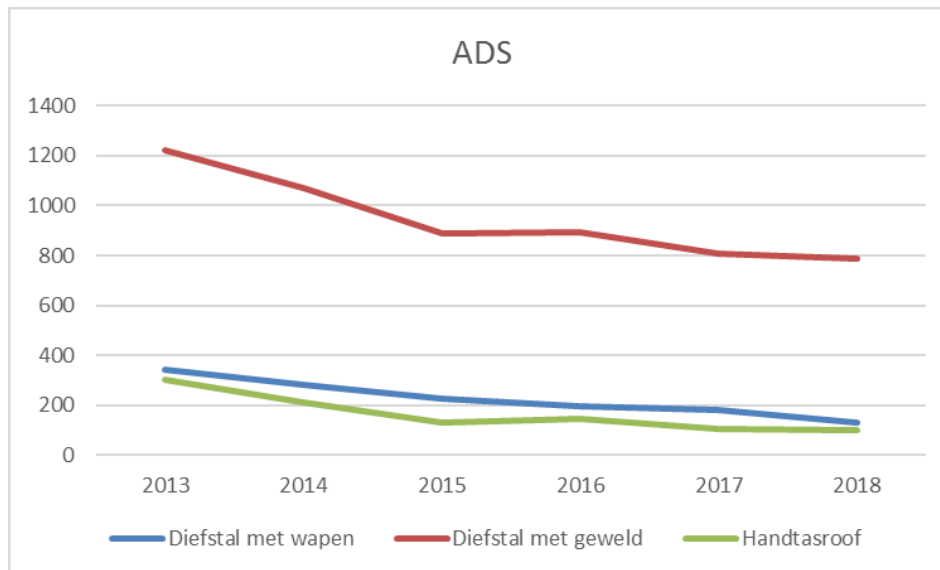
Overzicht van het aantal geregistreerde feiten van agressieve diefstallen van 2013 t.e.m. 2018:

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

Per type misdrijf is het totale aantal feiten eveneens jaarlijks **gedaald**. Het bevindt zich in 2018 op een absoluut minimum.

Overzicht van het aantal geregistreerde feiten van agressieve diefstallen opgesplitst in diefstal met wapen, diefstal met geweld en handtasroof van 2013 t.e.m. 2018:

Bron: PMI – jaarcijfers SMA-clusters

De agressieve diefstallen worden opgevolgd door de diensten **jongerencriminaliteit** en **personen diefstallen met geweld en gewapenderhand** van de lokale recherche en dit afhankelijk van de leeftijd van de verdachte en de pleegplaats van de feiten.

De doelstelling werd bereikt door:

- de kwaliteit van het onderzoek
- het opvolgen van veelplegers en verdachten die onder voorwaarden werden vrijgelaten
- clusterdetectie en preventieve acties in deze *hotspots*
- feedback aan de slachtoffers

De kwaliteit van het onderzoek laat zich vooral kenmerken door:

- snel opnemen van de feiten van de voorbije 24 uren en hierin snel ageren
- opbouw van bezwarende elementen en dan overgaan tot arrestatie met het oog op voorhechtenis
- samenwerking met wijkwerking, prostitutieteam, snelleresponsteams (SRT) en de dienst jongerencriminaliteit voor een geïntegreerde aanpak en het opzetten van preventieve acties. Tijdens deze zeer gerichte acties wordt onder regie van de recherche samen met de regiopolitie minutieus ingezet op specifieke locaties.
- goede afspraken met parketmagistraten

Het opvolgen van verdachten die onder voorwaarden in vrijheid werden gesteld, gebeurt door de dienst politionele opvolging voorwaarden en de wijkwerking binnen Politiezone Antwerpen. De lokale recherche volgt eventuele clusters van feiten en *hotspots* die hierdoor ontstaan zeer nauw op en verhoogt de waakzaamheid in deze gebieden in samenwerking met IGPZ, wijkwerking, prostitutieteam en mobiele eenheid.

3.1.1.3.4.2. *Straatgeweld*

Naast de agressieve diefstallen, wordt er door dienst personen van de lokale recherche ook actief gewerkt op straatgeweld. Het aantal aangiften en vaststellingen inzake slagen en verwondingen is sterk gestegen ten opzichte van de voorgaande jaren. Deze feiten omvatten zowel intrafamiliaal geweld (IFG), vechtpartijen, lichte slagen en verwondingen en zware slagen en verwondingen. Zware geweldsfeiten op straat of elders worden sowieso elke 24 uur opgevolgd en indien nodig door de lokale recherche behartigd. Een voorbeeld hiervan is de confrontatie tussen Koerden en Turken.

Frappant tijdens de periode 2013-2018 is de toename van hooliganisme. De lokale recherche besteedde hieraan een niet-voorzien en omvangrijke capaciteit. Drie grote clusterdossiers (Eupen, Mortsel, Freefights) met meer dan 50 verdachten werden en worden nog steeds opgevolgd door de lokale recherche, dienst personen.

De vooropgestelde doelstellingen zijn behaald.

3.1.1.3.5. *Jongerencriminaliteit en -overlast*

In het vorige ZVP werd de volgende tweeledige strategische doelstelling weerhouden:

In haar aanpak van dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen, samen met haar partners, het aantal feiten van jongerencriminaliteit en -overlast doen dalen en het aantal minderjarige daders onder controle houden en adequaat opvolgen.

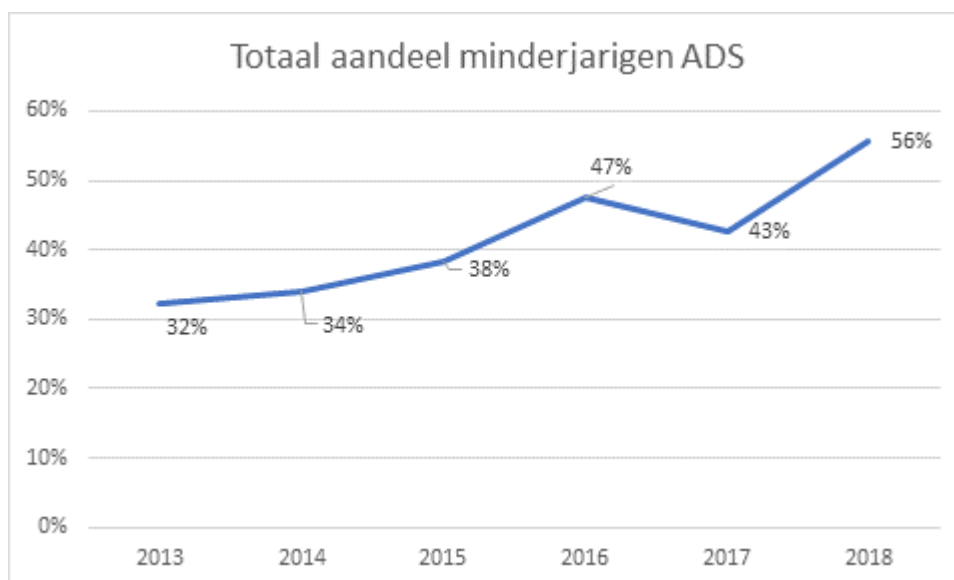
Net zoals dit het geval was bij agressieve diefstallen en straatgeweld, werd ook deze doelstelling opgesplitst in jongerencriminaliteit en jongerenoverlast. Deze zullen we ook apart bespreken.

3.1.1.3.5.1. *Jongerencriminaliteit*

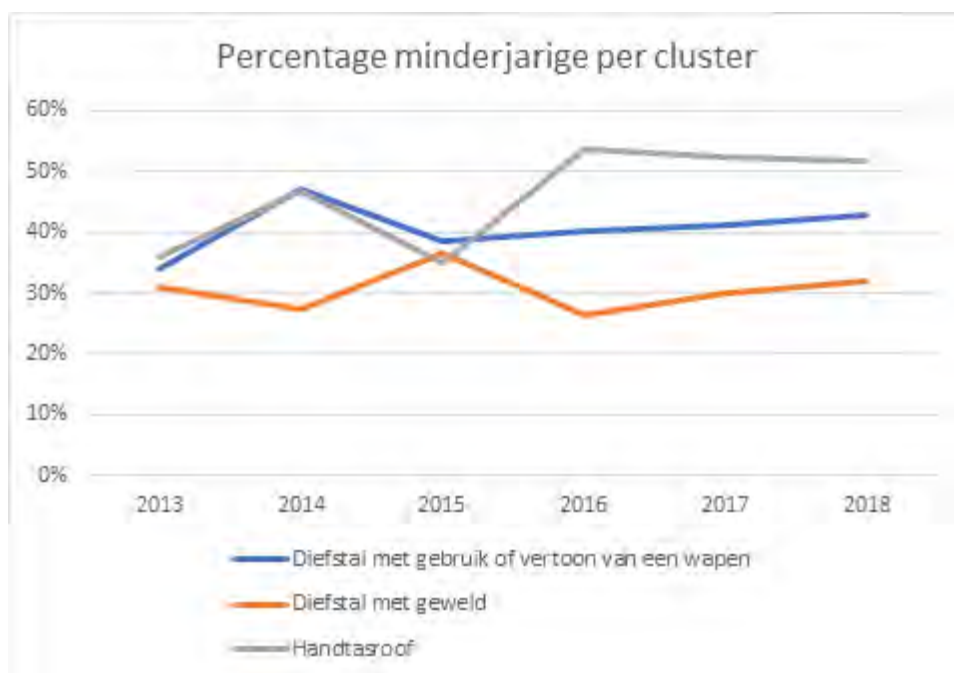
Wat de agressieve diefstallen betreft, verwijzen wij naar punt 3.1.1.3.4.1. Agressieve diefstallen en kunnen we stellen dat de doelstelling werd bereikt.

Inzake deze agressieve diefstallen vertegenwoordigen de **minderjarigen** een aanzienlijk aantal verdachten. Het totaal aandeel **minderjarigen** bij de agressieve diefstallen tijdens de periode 2013-2018 is **gestegen** van 32 % in 2013 naar 56 % in 2018.

Overzicht van aandeel minderjarigen inzake feiten van agressieve diefstallen van 2013-2018:

Overzicht van aandeel minderjarigen betrokken in een feit van diefstal gewapenderhand, diefstal met geweld en handtasroof in de periode van 2013-2018:

Samengevat zien we het volgende:

- een **status quo** in het aandeel van de minderjarigen voor diefstal met geweld
- een **stijging** in het aandeel van de minderjarigen voor diefstal gewapenderhand
- een **stijging** in het aandeel van de minderjarigen voor handtasroof

Het aandeel van minderjarige verdachten is het hoogst bij het fenomeen **bromfietsdiefstallen**. Het aandeel van minderjarigen hierin bedroeg voor de afgelopen 10 jaar tussen 60 en 70 %. Bij de interpretatie hiervan dient wel rekening te worden gehouden met het lage totaalcijfer in vergelijking met fenomenen zoals agressieve diefstallen of woninginbraken. Ook bij andere fenomenen zoals **diefstal in woningen, autodiefstal en brandstichting** hebben minderjarige daders een aandeel. Bij autodiefstal steeg het aandeel tot 23 % in 2018, bij diefstal in woningen is het aandeel de laatste jaren gestagneerd rond 9 % van het totaal en bij brandstichting hadden de minderjarige daders in 2018 nog een aandeel van 28 %.

Ook hier mogen we dus stellen dat we de doelstelling hebben behaald.

3.1.1.3.5.2. Jongerenoverlast

Dit betreft een zeer moeilijke materie omdat de perceptie van het woord overlast vaak anders geïnterpreteerd wordt door de verschillende partners en bevolking. Het is dan ook niet mogelijk overlast te kwantificeren omdat het hier gaat om gedragingen van een doelgroep (maatschappelijk fenomeen) en niet om een geregistreerd criminaliteitsfenomeen.

Het door Politiezone Antwerpen ontwikkelde beleid, dat wordt aangestuurd vanuit de dienst jongerencriminaliteit, resulteerde enerzijds in een verhoogde ontradende **aanwezigheid op hotspots** en anderzijds in een duurzame samenwerking met de stedelijke partner jeugdinterventie, die een **stijging** registreerde van het **aantal meldingen van overlastjongeren** op de openbare weg of in publieke ruimten. Het partnerschap tussen Politiezone Antwerpen en de stedelijke diensten heeft positief bijgedragen tot het optimaal in kaart brengen van de doelgroep jongeren, een adequate opvolging ervan en het beheersen van de jongerenoverlastproblematiek.

Het aantal acties en bestede uren wordt in onderstaande tabel weergegeven.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
# geplande acties	24	24	24	24	24	24
# effectieve acties	21	9	20	21	23	24
# ingezette medewerkers	161	38	118	155	115	161
# geplande capaciteit – uren	1 152	1 152	1 152	1 152	1 152	1 152
# effectieve capaciteit – uren	1 082	581	1 075	1 332	1 020	1 417

Hier werd de doelstelling dus ook bereikt om een gepast antwoord te bieden op de problematiek.

3.1.1.3.6. Overlast

In het vorige ZVP werd de volgende strategische doelstelling weerhouden:

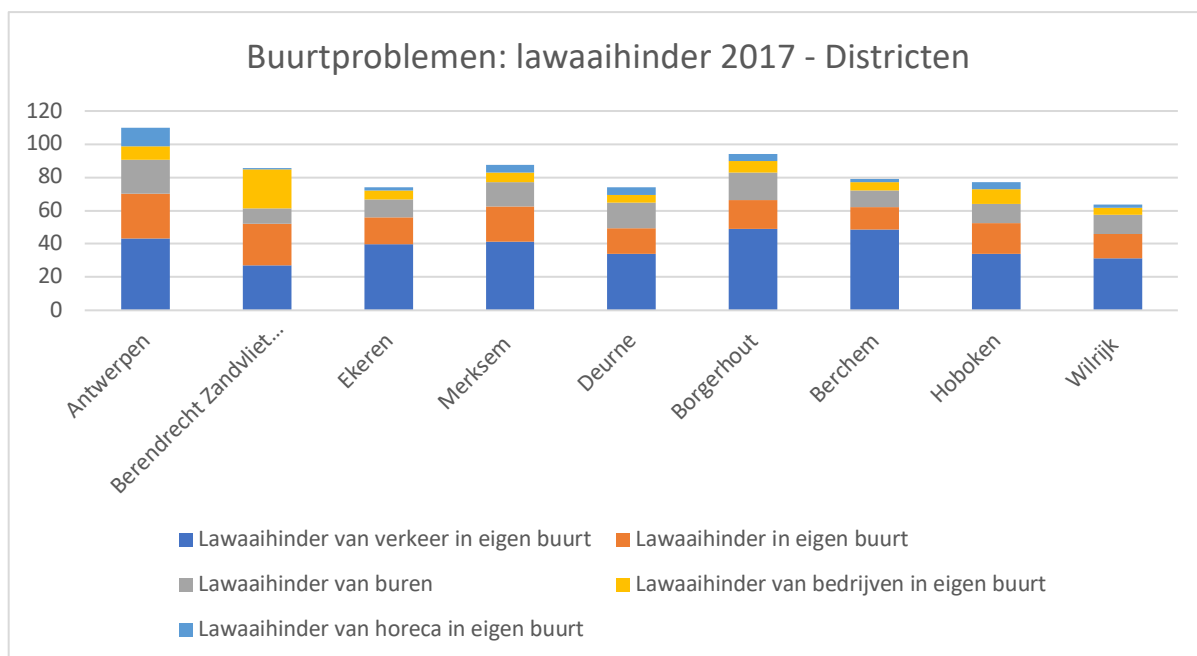
In haar aanpak tegen dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen de projectmatige aanpak van overlast binnen de wijkwerking bestendigen en uitbouwen om samen met haar interne en externe partners overlast op een geïntegreerde wijze te bestrijden. De focus ligt voornamelijk op overlast gegenereerd door handelszaken, vuil, uitgaan, woonst en claimgedrag in publieke ruimten.

In 2005 werden de gemeentelijke administratieve sancties (GAS) in Antwerpen ingevoerd, als doeltreffend middel in de bestrijding van overlast. GAS-boetes worden sindsdien zowel door de politie als door toezichthoudende ambtenaren van de stad uitgeschreven. De meerderheid van deze boetes heeft betrekking op het bevuilen van de openbare ruimte en op het foutief gebruik van het openbaar domein (voornamelijk hinderlijke/gevaarlijke activiteiten en private inbruikname). De meeste boetes werden in de regio's West en City uitgeschreven.

Er kan ook gekeken worden naar de **overlastindex**. Deze data zijn afkomstig van de website Stad in Cijfers, het online dashboard waar de cijfers, aangeleverd door Politiezone Antwerpen, geraadpleegd kunnen worden. Per (stads)wijk en per overlastfenomeen kan een beeld geschetst worden van het aantal geregistreerde feiten per 1 000 inwoners.

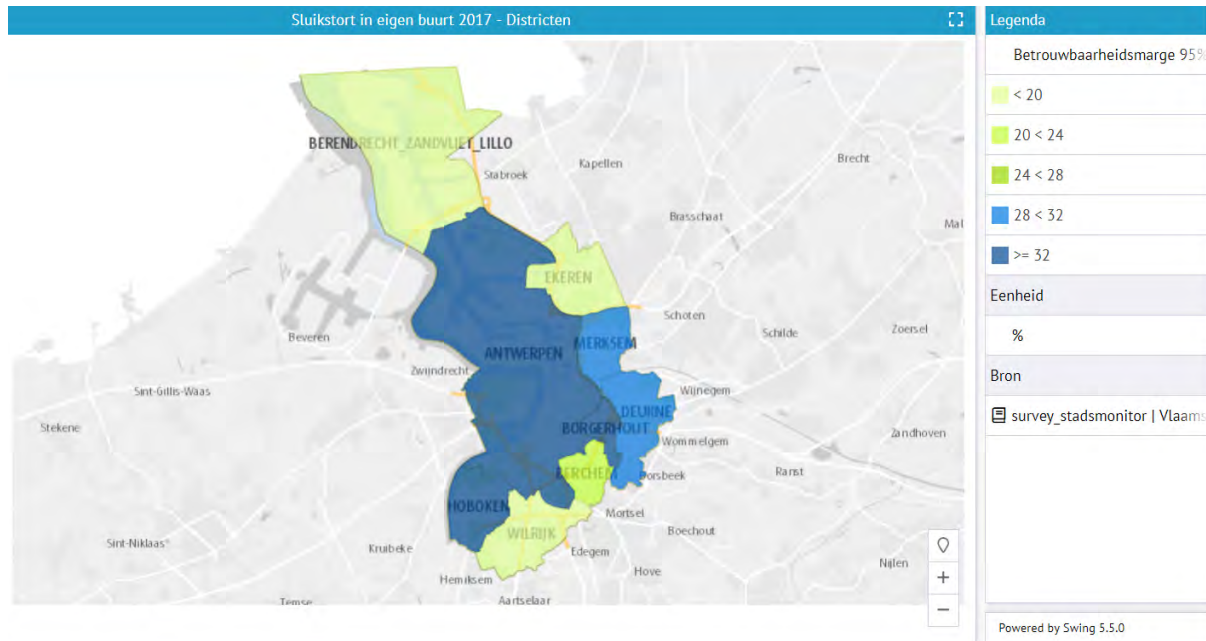
Voor feiten van **geluidshinder** stelt zich een zeer duidelijk beeld (zie figuur hieronder). De grootste kern van deze feiten bevindt zich in regio West, meer bepaald het historische stadscentrum, de universiteitsbuurt, de Theaterbuurt, de Meir en meer recent op het Eilandje.

Overzicht van percentage burgers dat bij de meest recente bevraging van de stadsmonitor aangeeft lawaaihinder te ondervinden:

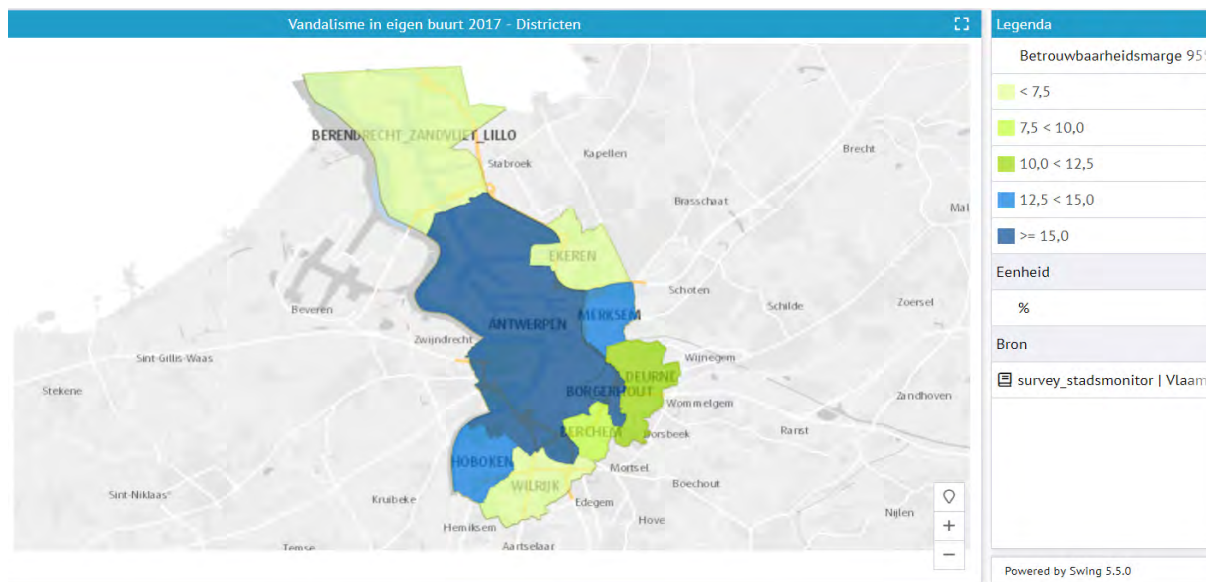
Bron: <https://stadincijfers.antwerpen.be/databank/>

Voor **sluikstort** is het beeld al meer verspreid. Zoals reeds werd aangegeven bij het inzoomen per regio is deze problematiek sterk vertegenwoordigd in de regio's intramuros met enkele uitlopers naar een aantal regio's extramuros.

Bron: https://stadincijfers.antwerpen.be/databank/?report=sl_evolutie&input_geo=district_3

Bij feiten van **vandalisme** zien we dat dit probleem zich ook het sterkst stelt bij de regio's intramuros. Ook bij dit fenomeen stellen we uitlopers vast in de regio's Noord en Zuid.

Bron: https://stadincijfers.antwerpen.be/databank/?report=sl_evolutie&input_geo=district_3

De voorbije jaren heeft Politiezone Antwerpen samen met de stedelijke bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid een geïntegreerde aanpak van overlast uitgewerkt.

We kunnen dus ook hier besluiten dat de doelstelling werd behaald.

3.1.1.3.7. Verkeer

In het vorige ZVP werd de volgende strategische doelstelling weerhouden:

Daarom wil Politiezone Antwerpen de verkeersveiligheid en de verkeersleefbaarheid in Antwerpen verbeteren door het aantal verkeersongevallen te doen dalen en te werken aan het gevoel van veiligheid in het verkeer.

Elke dag verplaatsen heel wat mensen zich in, rond en door Antwerpen. Ze gebruiken hiervoor verschillende vervoersmodi. Hierdoor wordt het verkeer met de dag complexer. De politie blijft mee instaan voor het beheer van de lokale verkeersveiligheid, de strijd tegen verkeersinbreuken en de bijdrage tot een vlot verkeer op het grondgebied van de politiezone. Hiervoor voorziet PZ Antwerpen in de uitvoering van preventieve en repressieve verkeersacties, verkeersregeling, het vaststellen van verkeersongevallen en het verstrekken van advies.

De beleidsdoelstellingen zijn opgenomen in een drieledig verkeersveiligheidsplan (VVP):

- een verkeersveiligheidsplan – een basisplan op strategisch niveau (als bijlage aan het ZVP)
- een programma – een uitvoeringsplan op operationeel niveau over de engagementen voor het komende jaar
- een evaluatie – een evaluatieplan op operationeel niveau over de realisaties van het afgelopen jaar

Het cyclisch beleid van de politie is afgestemd op objectieve gegevens. Op die manier werken we korpsbreed sterk datagestuurd en fenomeengericht. De rationele materiële en personele inzet is gericht op efficiëntie en effectiviteit om tot een optimaal resultaat te komen. Er wordt ingezet op een maximale aanwezigheid in het straatbeeld. Iedere agent is verkeersagent. Het materiaal beantwoordt aan moderne behoeften en het personeel wordt gefaciliteerd door onder andere training en opleiding om de kennis en expertise te borgen en actueel te houden.

3.1.1.3.7.1. Evolutie geregistreeerde verkeersveiligheid

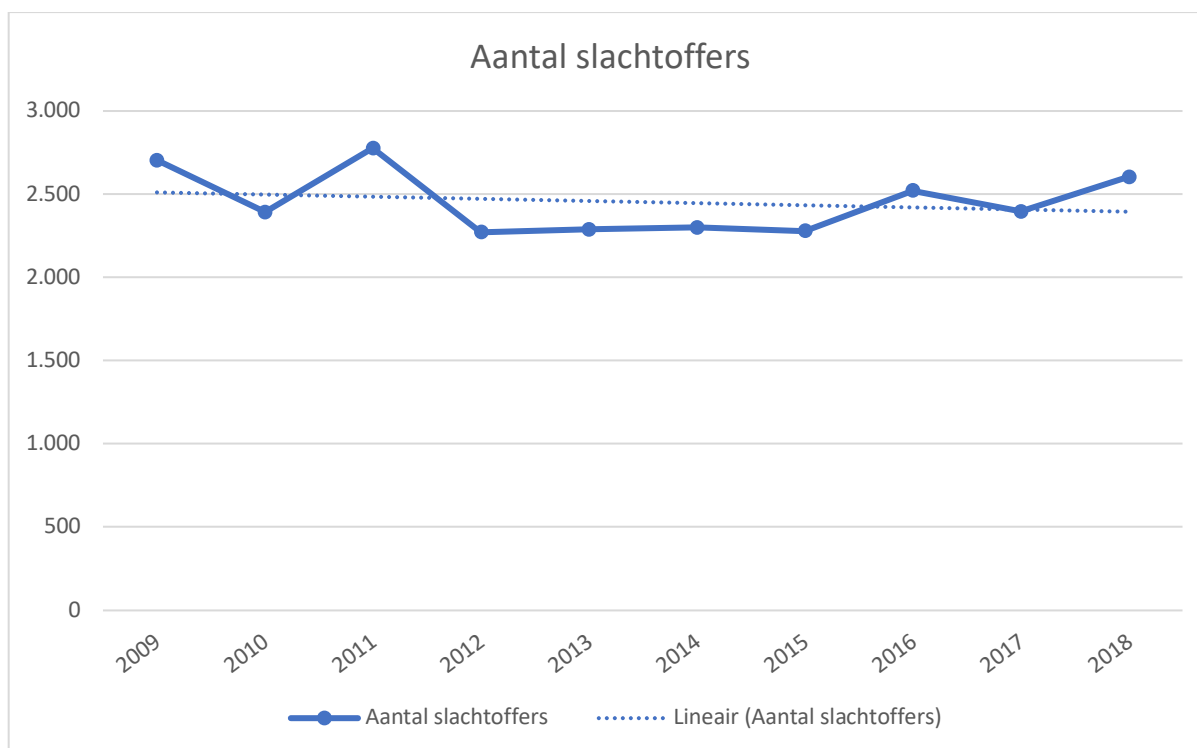
De volgende tabel¹² geeft het historische verloop van de verkeersonveiligheid in Antwerpen van de afgelopen tien jaar weer, zonder de ongevallen op autosnelwegen (bron: VOR). Deze cijfers over de verkeersongevallen houden geen rekening met slachtoffers die in het verkeer een natuurlijke dood zijn gestorven.

	Aantal Ongevallen	Aantal Ongevallen met Letsel	Aantal Doden	Aantal Zwaargewonden	Aantal Lichtgewonden
2009	7.937	2.219	17	227	2.460
2010	8.030	1.892	17	177	2.198
2011	7.820	2.247	13	201	2.563
2012	7.394	1.873	20	165	2.086
2013	7.221	1.891	9	177	2.102
2014	6.643	1.912	20	156	2.123
2015	6.502	1.871	8	120	2.151
2016	7.051	2.079	6	122	2.393
2017	6.776	1.968	15	145	2.236
2018	7.214	2.163	11	167	2.426

Het totale aantal geregistreeerde ongevallen was sinds 2009-2010 tot en met 2015 in dalende lijn van ongeveer 8 000 ongevallen op jaarbasis, naar rond de 6 500 ongevallen op jaarbasis. In 2016 merken we echter opnieuw een piek naar ongeveer 7 000 ongevallen op jaarbasis. Ook in 2018 is deze stijging op te merken.

Het totale aantal letselongevallen blijft over de hele periode schommelen rond de 2 000 ongevallen per jaar. Ook hier merken we echter dat waar zich een daling leek voort te zetten, we de laatste drie jaar een verhoging van het aantal letselongevallen waarnemen. In 2018 werden opnieuw 2 163 letselongevallen geregistreeerd. Deze evolutie is vervolgens ook terug te vinden in het aantal slachtoffers, waarbij zowel het aantal lichtgewonde als het aantal zwaargewonde slachtoffers stijgt. De stijging bij zwaargewonde slachtoffers is echter het meest opmerkelijk in 2018 met een stijging van 39 % t.o.v. 2015. Het aantal dodelijke slachtoffers fluctueert doorheen de jaren. Waar in 2015 en 2016 een enorme daling viel waar te nemen t.o.v. 2014, zien we in 2017 en 2018 opnieuw hogere cijfers. Het aantal verkeersongevallen met fietsers neemt elk jaar toe. Dit kan deels worden toegeschreven aan de stijgende fietsintensiteiten, maar ook aan het gebruik van snellere (elektrische) fietsen, waaronder *speed pedelecs* en racefietsen. Het stijgende aantal bewoners en bezoekers van de stad, maar ook een gewijzigd verplaatsingsgedrag ten gevolge van de wegwerkzaamheden zijn factoren die mogelijk bijdragen aan een stijgend ongevallenpatroon. Een gewijzigd verplaatsingspatroon uit zich in frequenter carpoolen, toenemend gebruik van de (elektrische) fiets en van de motorfiets.

¹² Voor een uitgebreide analyse met een weergave van de verkeersveiligheid volgens kenmerken van de weggebruiker, verwijzen we naar het evaluatierapport van het verkeersveiligheidsplan.

Figuur: totale aantal verkeersslachtoffers in absolute getallen (bron: VOR)

3.1.1.3.7.2. Geleverde inspanningen inzake verkeersveiligheid

De handhaving van de verkeerswetgeving wordt in principe door elke politieambtenaar gedaan. Het zwaartepunt ervan ligt bij de verkeerspolitie en de zes verkeersondersteuningsteams (VOT) die deel uitmaken van elke regio. Daarnaast doen ook de diensten noodhulp en mobiele eenheid heel wat inspanningen tijdens hun regulier toezicht of bij gericht toezicht.

De volgende tabel geeft het verloop van de vastgestelde verkeersinbreuken weer in de stad Antwerpen (bron: ISLP).

2014	2015	2016	2017	2018
311 384	269 081	277 480	238 785	259 119

De volgende tabel geeft het verloop van de handhavingsinspanningen per modus weer in de stad Antwerpen (bron: ISLP).

Aantal vaststellingen	2014	2015	2016	2017	2018
Auto	42 706	36 925	38 044	33 615	37 472
Bromfiets	1 632	1 656	1 763	932	1 486
Fiets	1 637	2 716	2 877	2 751	2 855
Motor	3 412	2 702	2 781	2 855	3 381
Openbaar Vervoer	7	10	9	10	3
Personenvervoer	224 899	192 106	195 408	166 366	179 829
Voetganger	961	1 044	999	841	823

Vrachtvervoer	36 592	32 518	36 011	31 017	33 063
Andere	575	493	610	379	474
Geen voertuig bepaald	490	402	491	1 562	1 204
Onbekend	108	73	147	128	550

De volgende tabel geeft de handavingsinspanningen weer van zowel de verkeerspolitie als de verschillende verkeersondersteuningsteams in de regio's. De handhaving wordt onderverdeeld volgens type overtredingen die de grootste kans op dodelijke ongevallen genereren in het verkeer.

Aantal vaststellingen	2014	2015	2016	2017	2018
Afleiding (gsm)	12 186	11 212	11 911	11 617	14 283
Snelheid	113 455	89 007	101 478	74 108	74 157
Voorrang	1 016	919	1 079	939	1 136
Roodlicht	19 550	17 290	13 978	10 890	12 382
Beveiligingsmiddelen – gordel en kindersitjes	4 812	4 480	3 261	2 378	2 328
Beveiligingsmiddelen – helm en kleding	789	616	632	713	1 061
Rijden onder invloed van alcohol	2 153	2 281	2 676	2 093	1 916
Rijden onder invloed van drugs	262	381	653	499	490

In 2018 werd beslist om op 34 grote invalswegen de handavingsinspanningen op te drijven. Het datagestuurde toezicht resulteerde in 37 305 pv's.

Aantal Feiten	2018						Totaal
	REF1	REF2	REF3	REF4	REF5	REF6	
Amerikalei	263	141	796	649	677	502	3.028
Antwerpsesteenweg	31	36	58	17	26	58	226
August Van De Wielelei	20	13	26	14	17	11	101
Belgiëlei	86	118	91	87	99	101	582
Binnensingel	122	195	132	160	142	169	920
Bisschoppenhoflaan	114	156	268	366	103	105	1.112
Blancefloerlaan	53	121	62	80	103	100	519
Boomsesteenweg	614	876	495	306	459	1.176	3.926
Boterlaarbaan	9	28	16	25	30	16	124
Bredabaan	269	283	291	210	296	367	1.716
Charles De Costerlaan	74	115	55	95	83	319	741
Desguinlei	68	111	94	59	84	188	604
Franklin Rooseveltplaats	15	26	37	38	40	26	182
Frankrijklei	43	40	47	31	55	38	254
Groenendaallaan	167	159	79	112	110	126	753
Grotesteenweg	68	107	111	55	67	87	495
Herentalsebaan	197	85	103	19	159	217	780
Italiëlei	962	686	267	107	160	135	2.317
Kapelsesteenweg	12	23	12	12	21	11	91
Kolonel Silvertopstraat	23	72	27	22	48	21	213
Lambrechtschoekenlaan	71	64	52	57	43	41	328
Luitenant Lippenslaan	145	123	142	86	107	165	768
Mechelsesteenweg	136	129	113	83	74	101	636
Noorderlaan	282	235	213	192	209	166	1.297
Noordersingel	362	315	449	264	208	506	2.104
Plantin En Moretuslei	384	472	316	359	426	500	2.457
Ruggeveldlaan	38	40	38	24	21	41	202
Scheldelaan		5		4			9
Schijnpoortweg	178	249	328	138	247	407	1.547
Sint-Bernardsesteenweg	328	289	465	146	157	132	1.517
Slachthuislaan	33	22	42	27	31	102	257
Ter Heydelaan	161	30	160	63	59	44	517
Turnhousebaan	1.025	1.532	1.374	713	798	1.399	6.841
Vredestraat	22	22	33	31	14	19	141
Totaal	6.375	6.918	6.792	4.651	5.173	7.396	37.305

3.1.1.3.8. Fietsdiefstallen¹³

Fietsen is in onze stedelijke omgeving een sterk opkomende trend. Meer en meer weggebruikers verplaatsen zich met de fiets. Antwerpen investeert ook in een meer aangepaste fietsinfrastructuur, wat het aantal fietsers nog verder doet toenemen. Het toenemend aantal fietsdiefstallen heeft een negatieve impact op het veiligheidsgevoel.

In de periode 2013-2018 vertoont het aantal fietsdiefstallen in absolute aantallen een golvende trend. Bij analyse van de beschikbare data komt evenwel een meer genuanceerd beeld naar voor, dat ons noopt om aan de bestrijding van dit fenomeen extra aandacht te besteden. Bij deze analyse bekijken we de trend, het aandeel in de totale criminaliteit, de locaties waar de diefstallen gepleegd worden, de daders en het type fietsen dat gestolen wordt.

¹³ Voor een meer uitgebreide analyse verwijzen we naar de nota 'Beeldvorming diefstallen' in de bijlagen.

De cijfers van 2019 wijzen voor de eerste 35 weken op een significante stijging van het aantal fietsdiefstallen in vergelijking met de voorgaande jaren. Het gaat om een uitgesproken en volgehouden trend waarbij het aantal feiten met 25 % toeneemt tegenover dezelfde periode in 2018.

Verder neemt het aandeel van de fietsdiefstallen in de totale criminaliteit toe. Het aandeel van de diefstallen – andere dan fietsdiefstallen – in de totale criminaliteit kent weliswaar een dalende trend, met een nog meer uitgesproken daling van het aandeel voertuigdiefstallen, andere dan fietsdiefstallen. Maar het aandeel van de fietsdiefstallen in de totale criminaliteit stijgt significant in de periode 2013-2018 en neemt nog verder toe in 2019. Kortom: het aantal andere voertuigdiefstallen neemt af, het aantal fietsdiefstallen stijgt.

Wat de locatie van de fietsdiefstallen betreft, zijn de regio's West en Centrum de koplopers. De meeste fietsdiefstallen worden gepleegd op fietsparkings, op winkelassen en in de omgeving van stations. Qua temporele spreiding ligt het zwaartepunt in de periode april tot oktober. Verder stellen we vast dat binnen het fenomeen het aandeel van de gestolen elektrische fietsen stelselmatig toeneemt ondanks de betere beveiliging van deze fietsen. Ook stellen we vast dat bepaalde daders meer en meer professioneel te werk gaan, soms op een georganiseerde manier.

3.2. Subjectieve gegevens

Voor deze inzichten baseren we ons op de **Antwerpse monitor of A-monitor**, de bevraging van de Antwerpse bevolking die sinds 2010 permanent wordt uitgevoerd. Deze informatie wordt verder aangevuld en vergeleken met de resultaten uit de **stadsmonitor**, een bevraging die georganiseerd wordt door de Vlaamse overheid. Deze bevraging tracht, net zoals de Antwerpse monitor, een beeld te geven van een bepaalde stad op verschillende domeinen zoals leefbaarheid, omgeving, demografie en vrije tijd.

Een klein deel van zowel de Antwerpse monitor als de stadsmonitor kan gebruikt worden in het kader van het ZVP. Voor de stadsmonitor gaat het hier over het onderdeel samenleven waarin gepeild wordt naar buurtproblemen en onveiligheidsgevoelens. Voor de Antwerpse monitor gaat het over het onderdeel properheid en veiligheid. De gegevens van de Antwerpse monitor gaan over 2018, waar de resultaten van de stadsmonitor over 2017 gaan. Deze bevindingen zijn ook aangevuld met de resultaten uit de lokale veiligheidsbevraging die in 2018 werd afgenomen met de federale **veiligheidsmonitor**. De vorige bevraging van de bevolking via een federale veiligheidsmonitor dateert reeds van 2008. Aan de veiligheidsmonitor van 2011 heeft Politiezone Antwerpen niet deelgenomen.

Hieronder staan de belangrijkste tendensen uit deze drie bevragingen opgesomd en waar mogelijk werden de gegevens met elkaar vergeleken.

3.2.1. Veiligheidsmonitor, A-monitor en stadsmonitor

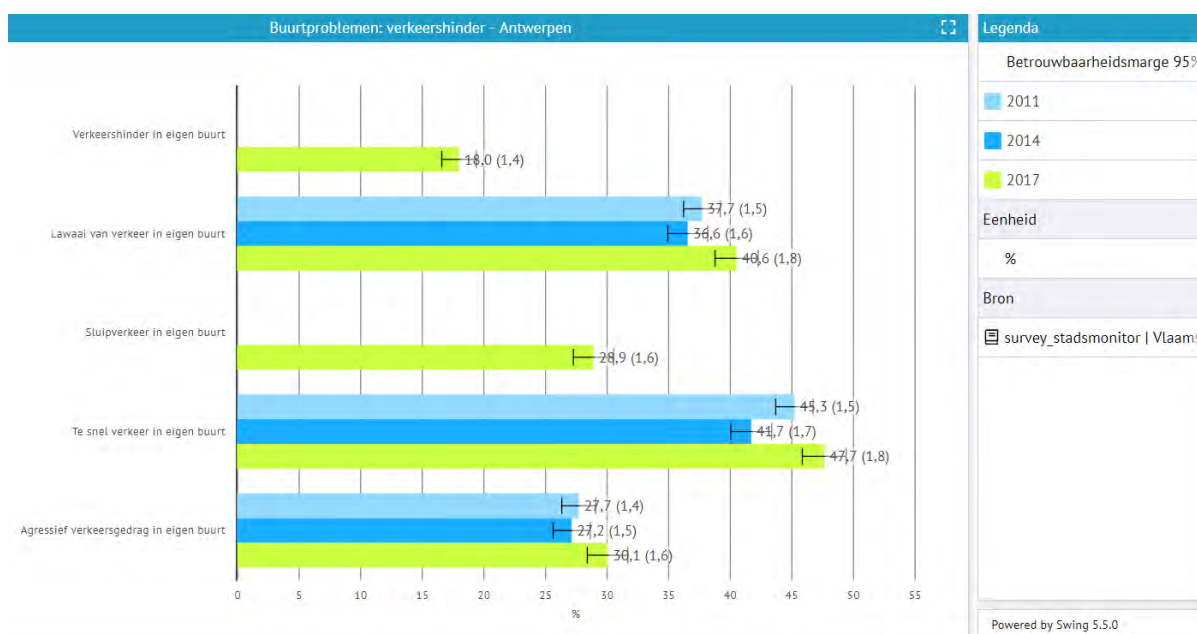
3.2.1.1. Buurtproblemen

De top 5 van problemen die mensen herkennen in hun buurt is in de veiligheidsmonitor redelijk stabiel gebleven. Opvallend is dat het fenomeen inbraken in gebouwen uit de top 5 verdwenen

is. Hinderlijk parkeren komt nu wel voor in de top 5, maar dit kunnen we niet vergelijken met de resultaten van 2008, omdat dit toen niet werd bevestigd.

2008	2018
Onaangepaste snelheid in het verkeer (25 %)	Onaangepaste snelheid in het verkeer (29,6 %)
Inbraak in gebouwen (21,5 %)	Sluikstort en zwerfvuil (27 %)
Rommel op straat (20 %)	Hinderlijk parkeren (27 %)
Fietsdiefstal (16 %)	Agressief verkeersgedrag (21 %)
Agressief verkeersgedrag (15 %)	Fietsdiefstal (18,5 %)

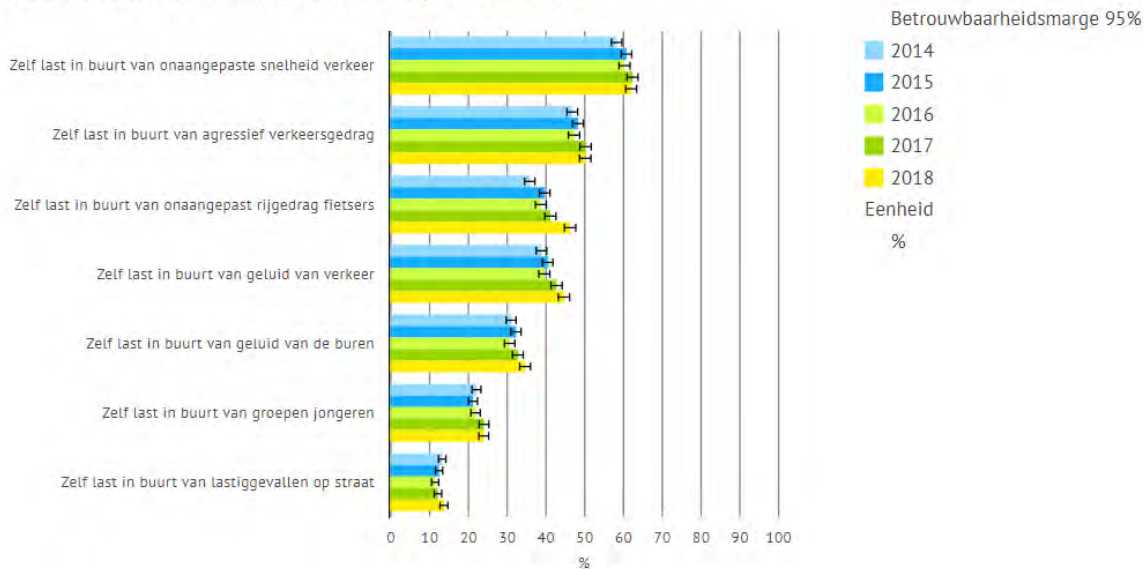
Vanuit de Antwerpse monitor zien we ten aanzien van buurtproblemen in het kader van verkeershinder de onderstaande gegevens naar voor komen:

Bron: Stad in Cijfers

Bij de gegevens vanuit de A-monitor zien we de volgende tendensen:

Grafiek 3.17: Overlast in de buurt (medebewoners), Stad Antwerpen

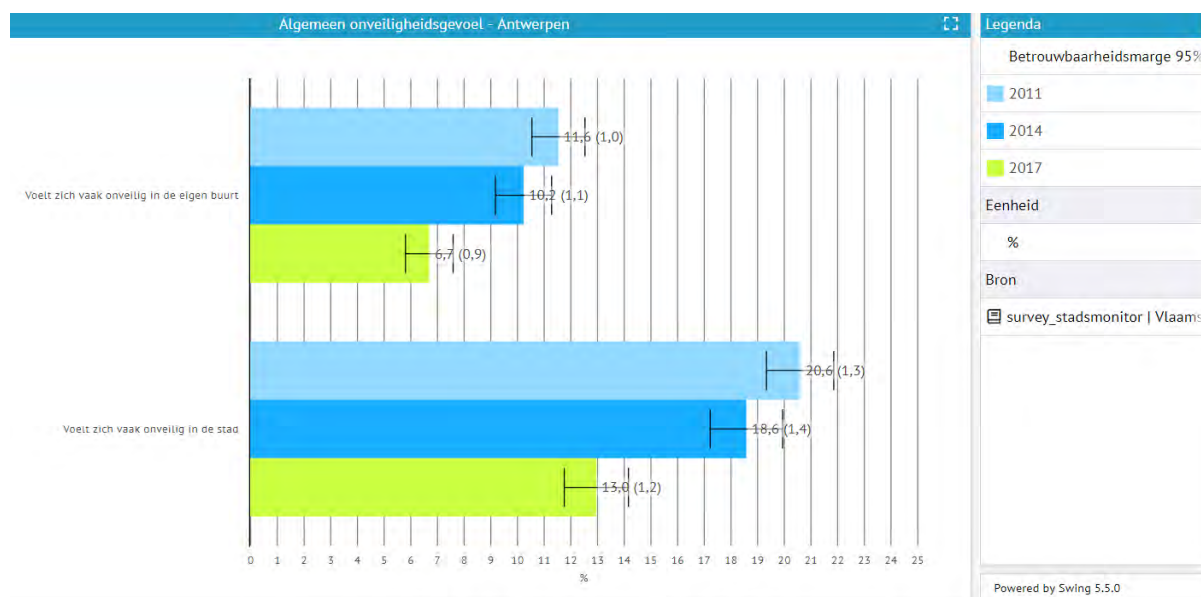
Bron: Stad Antwerpen, Antwerpse monitor

Conclusie

De drie bronnen bevestigen unaniem dat de problemen rond onaangepaste snelheid en agressief verkeersgedrag de helft van de burgers verontrusten. Als we hierbij hinderlijk parkeren optellen, blijkt zelfs dat drie op de vier burgers dit als problematisch ervaart.

3.2.1.2. Onveiligheidsgevoel

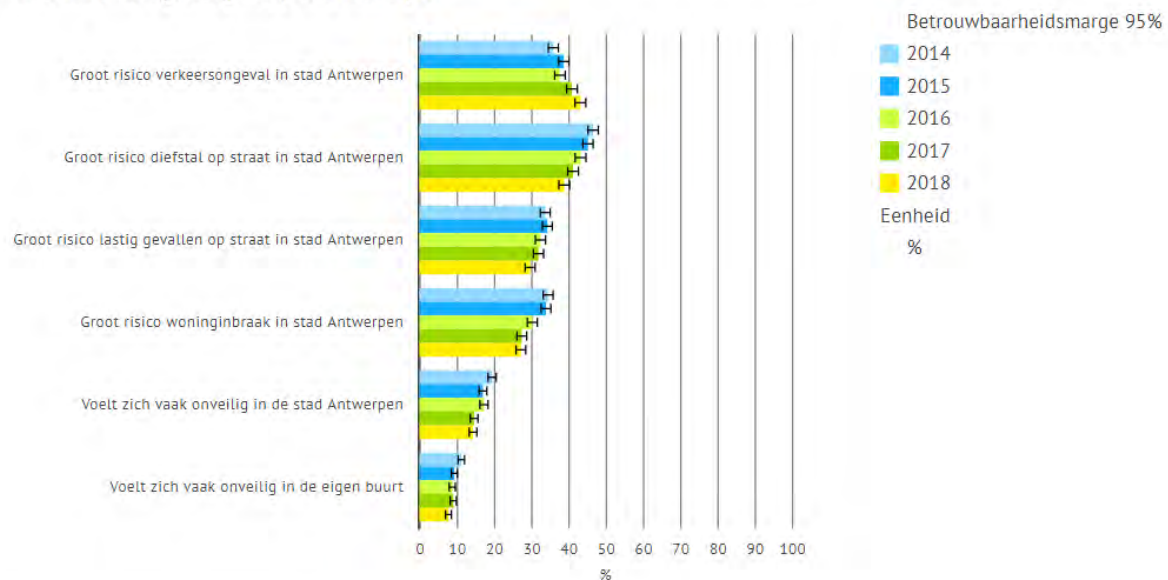
In het algemeen geeft 67 % van de respondenten in de veiligheidsmonitor nu aan zich zelden of nooit onveilig te voelen, tegenover 62 % in 2008. Op het vlak van het algemeen onveiligheidsgevoel zien we ook in de stadsmonitor onderstaande positieve evolutie:

Bron: Stad in Cijfers

Hieronder wordt de evolutie weergegeven die naar voor is gekomen uit de meting in het kader van de A-monitor. Hierbij werd aan de respondenten gevraagd om een inschatting te geven van het risico op slachtofferschap binnen specifieke fenomenen.

Grafiek 3.16: Onveiligheidsgevoel, Stad Antwerpen

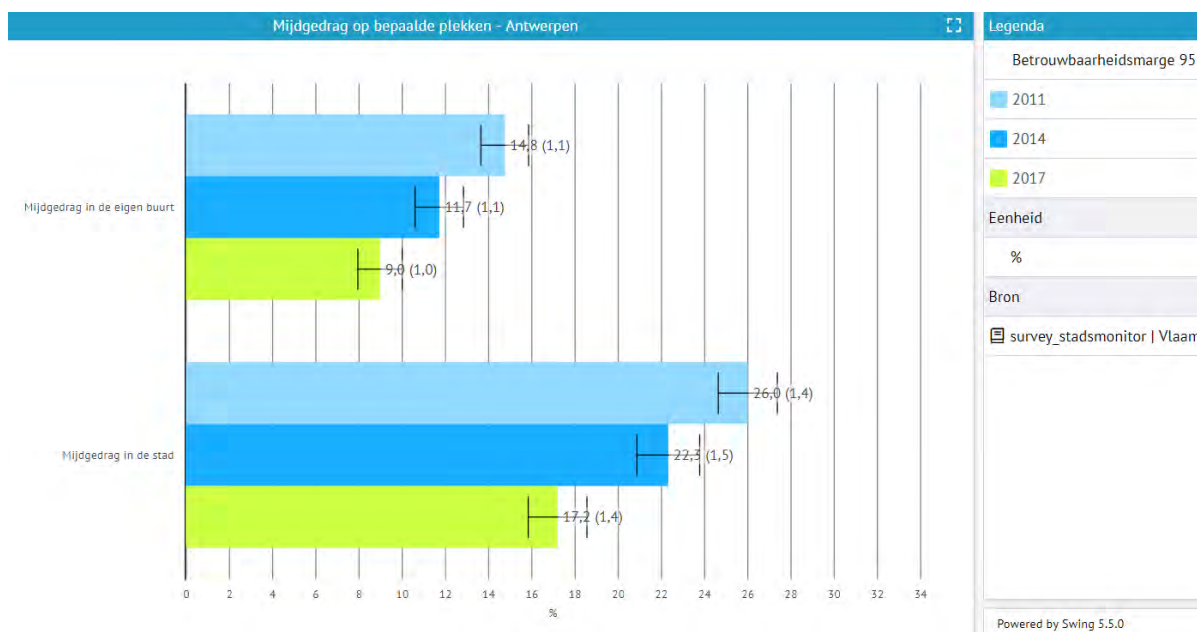

Bron: Stad Antwerpen, Antwerpse monitor

Uit het bovenstaande kunnen we concluderen dat zowel het algemene onveiligheidsgevoel als het gepercipieerde risico op slachtofferschap gedaald is, met uitzondering van het risico op een verkeersongeval. Indien er echter naar **specifieke gedragingen** wordt gevraagd, merken we in de resultaten van de veiligheidsmonitor dat in 2018 meer mensen aangeven dat zij altijd of vaak vermijdingsgedrag tonen. De grootste stijging hierbij is vast te stellen voor volgende gedragingen:

- niet opendoen voor onbekenden
- bij duisternis vermijden om van huis weg te gaan

Als we daar de A-monitor naast leggen op het vlak van mijddrag van bepaalde plekken, krijgen we echter een ander (positiever) beeld:

Bron: *Stad in Cijfers*

Een verklaring voor dit andere beeld ligt vermoedelijk in de vraagstelling. In de veiligheidsmonitor wordt heel concreet bevraagd of men bepaald mijdingsgedrag stelt (bijvoorbeeld wanneer het donker is). Bij de A-monitor gaat men enkel kijken of men plaatsen in de eigen buurt of in de stad gaat mijden, wat voor de personen die bijvoorbeeld bij duisternis vermijden om van huis weg te gaan al uitsluit om hier een antwoord op te geven. Zij zullen namelijk overdag vermoedelijk geen vermijdingsgedrag stellen.

Naar aanleiding van de terreurdreiging werd voor het eerst bevraagd of mensen drukke evenementen vermijden. Hierbij geeft 16,71 % van de respondenten aan dit soms te doen. Hiertegenover staat dan weer dat ongeveer 70 % van de respondenten deze gedragingen zelden (27,18 %) of nooit (42,62 %) stelt.

Conclusie

We kunnen dus stellen dat ondanks het feit dat meer mensen zich veiliger voelen in hun buurt, zij ook meer vermijdingsgedrag stellen, door bijvoorbeeld na duisternis de woning niet te verlaten, of door drukke evenementen te vermijden. Deze stijging is onlosmakelijk verbonden met het gewijzigde maatschappelijk klimaat.

3.2.1.3. Slachtofferschap – niveau gezin

Het overzicht geeft het slachtofferschap van misdrijven weer die men op gezinsniveau heeft bevraagd in de veiligheidsmonitor. Deze methode werd gehanteerd om dubbele tellingen te vermijden. Hieronder staan de meest opvallende resultaten van zowel 2008 als 2018. Inbraken in woningen en vernielingen aan auto's nemen af. Fietsdiefstallen nemen dan weer toe.

Type delict	2008	2018
Inbraak in woning of poging	22,4 %	13,5 %
Vernieling aan een auto	40,37 %	23,42 %
Diefstal van een fiets	13,19 %	17,23 %

Deze bevraging werd niet uitgevoerd in de stadsmonitor of de A-monitor.

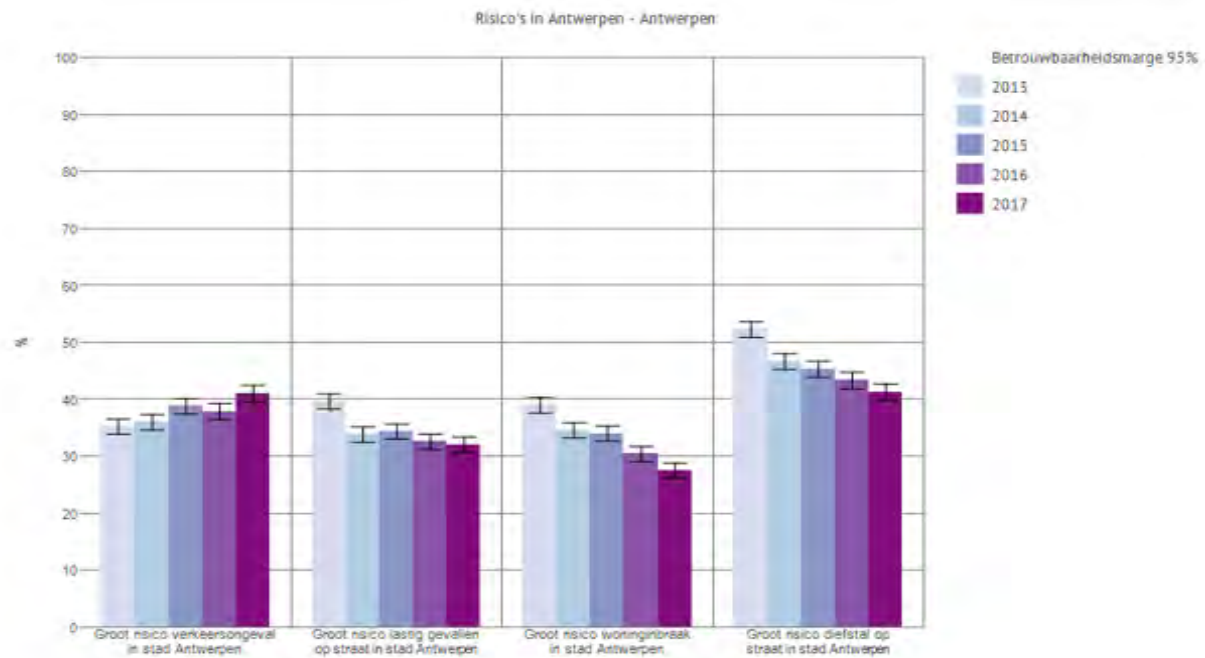
3.2.1.4. Slachtofferschap – niveau persoon

Hieronder maken we een overzicht van het slachtofferschap (in de voorbije 12 maanden) van misdrijven die men op persoonsniveau heeft bevroegd in de veiligheidsmonitor, zowel in 2008 als 2018. Ook hier zien we voor de meeste fenomenen een dalende tendens, met uitzondering voor de eenvoudige diefstallen, zonder geweld of bedreiging.

Type delict	2008	2018
Vluchtmisdrijf in het verkeer	9,46 %	5,32 %
Diefstal met geweld/bedreigingen	12,76 %	6,43 %
Zedenfeiten	19,2 %	3,16 %
Lichamelijk geweld	9,44 %	2,81 %
Diefstal zonder geweld/bedreigingen	1,53 %	4 %

In de veiligheidsmonitor van 2018 werden ook een aantal nieuwe criminaliteitsvormen bevroegd. Het gaat hier voornamelijk over misdrijven via het internet. **8,3 %** van de respondenten geeft aan slachtoffer geweest te zijn van **oplichting via het internet**. **6,33 %** geeft aan slachtoffer te zijn geweest van **inbraak in zijn computer of smartphone**.

In de Antwerpse monitor wordt geen slachtofferschap gemeten. Er wordt wel gepeild naar hoe hoog de burger het risico inschat om slachtoffer te worden van enkele fenomenen. Over het algemeen kent dit risico op slachtofferschap een dalende trend, bijvoorbeeld voor woninginbraken, diefstal op straat en lastiggevallen worden op straat. Voor het risico op een verkeersongeval is er echter een stijgende tendens. Deze thema's zijn niet terug te vinden in de stadsmonitor.

Bron: Stad Antwerpen, Antwerpse monitor

Conclusie

Uit de peiling naar het slachtofferschap (als manier om een beeld te krijgen van het *dark number*), blijkt dat de kans hierop voor de meeste criminaliteitsvormen daalt. Dit stemt overeen met de daling van de geregistreerde criminaliteit. Voor fietsdiefstallen en diefstallen zonder geweld (gewone diefstal) neemt de kans op slachtofferschap echter toe.

3.2.1.5. Preventie

De vragen omtrent preventie werden bij de bevraging in 2018 bij de veiligheidsmonitor anders omschreven dan in 2008. In 2008 werd gevraagd hoe vaak iemand **beroep had gedaan** op preventiediensten van de politiezone. In de recente bevraging werd gepeild naar de **kennis** van de burger omtrent de preventieve dienstverlening. Een vergelijking is op basis van deze resultaten dan ook niet mogelijk. Uit de antwoorden van de bevraging in 2018 blijkt wel dat de burger het minst op de hoogte is van de volgende preventie-initiatieven:

- De samenwerkingsverbanden tussen burgers en politie ter bevordering van de sociale controle zoals BIN of WhatsAppgroepen zijn weinig gekend. **62,88 %** van de respondenten geeft aan niet op de hoogte te zijn van deze initiatieven.
- Ook burenbemiddeling en vakantietoezicht/afwezigheidstoezicht blijken onvoldoende gekend te zijn onder de burgers, met respectievelijk 51,33 % en 54,18 % van de respondenten die aangeven deze diensten niet te kennen.

Op de vraag of men meer informatie wenst over de samenwerkingsverbanden tussen politie en de bevolking antwoordde 39 % positief. Burgers willen op de hoogte gehouden worden over de werking van de politie, de behaalde resultaten en de acties die worden uitgevoerd.

67,53 % wil dat dit via de post gebeurt, met een folder of politiekraantje. 67,17 % ziet dit bij voorkeur via de website van de politie of de stad verlopen. 61,77 % verkiest (regionale) infoblaadjes of kranten. Opmerkelijk is dat ontmoetingsmomenten slechts door 29,95 % en sociale media slechts door 43,78 % van de respondenten als de meest wenselijke communicatiekanalen beschouwd worden. Ook hier is niet op ingegaan in de stads- of A-monitor.

Conclusie

De burger is slechts in beperkte mate op de hoogte van preventie-initiatieven. Dit geldt zowel op het vlak van samenwerkingsverbanden tussen burgers en politie zoals BIN's en WhatsApp-groepen, als op het vlak van vakantietoezicht en afwezigheidstoezicht.

3.2.1.6. Beoordeling politiewerking

Hieronder werd een tabel gemaakt om de **algemene tevredenheid** over de politiewerking te vergelijken.

	Heel tevreden	Tevreden	Noch tevreden/noch ontevreden	Ontevreden	Zeerv ontevreden
2008	26,43 %	40,66 %	6,11 %	18,09 %	8,71 %
2018	10,65 %	51,15 %	31,25 %	5,6 %	1,35 %

In 2008 bleek 67,09 % van de respondenten van de veiligheidsmonitor (zeer) **tevreden** over het werk van de lokale politie. In 2018 is hier een lichte daling vast te stellen naar 61,8 %. Hiertegenover staat echter een opvallende daling van het aantal respondenten die uitgesproken **ontevreden** zijn over het werk van de lokale politie. In 2008 was 26,8 % (zeer) ontevreden over het politieoptreden, t.o.v. slechts 6,95 % in 2018. Het aantal respondenten dat een gemiddelde score aangaf, steeg van 6,11 % naar 31,25 %.

Een gelijkaardige beweging stellen we vast bij de tevredenheid van de burger over de houding en het gedrag van de politie, de aanwezigheid in de straat en de informatie die de politie verstrekt over haar activiteiten. We zien een lager percentage respondenten dat (zeer) tevreden is tegenover 2008, maar tegelijkertijd ook een lager percentage dat (zeer) ontevreden is in 2018. De **houding** en het gedrag ten aanzien van de burger vormen bovendien het aspect waar de meeste respondenten tevreden over zijn (63,02 %). De aanwezigheid op straat is dan weer het aspect waar het meeste aantal respondenten (heel) ontevreden over is (21,15 %).

Over de telefonische bereikbaarheid van de politiezone geeft 62,16 % van de respondenten aan dat dit (heel) gemakkelijk verloopt. 45,84 % van de respondenten geeft bovendien aan (heel) tevreden te zijn over de beschikbaarheid van het politiecommissariaat. In de bevraging van 2008 werd bij dit thema een opsplitsing gemaakt tussen telefonisch contact en bereikbaarheid op het commissariaat. Hierbij gaven respectievelijk 79,19 % en 78,43 % van de respondenten aan (zeer) tevreden te zijn.

Tot slot werd in het kader van de beoordeling van de politiewerking ook gevraagd naar de wijkagent en in welke mate de burger deze kent. Hieruit blijkt dat in 2018 meer respondenten aangeven hun wijkagent niet te kennen. Dit percentage steeg van 48,75 % naar 67,03 %

	Neen	Enkel van naam of gezicht	Al eens contact mee gehad	Af en toe contact mee
2008	48,75 %	20,69 %	20,85 %	9,7 %
2018	67,03 %	8,96 %	19,75 %	4,27 %

Op dit laatste punt zijn noch de stadmonitor noch de A-monitor ingegaan tijdens hun bevraging van de respondenten.

Conclusie

Zowel de tevredenheid als de ontevredenheid van de burger over de politiewerking zijn gedaald in de afgelopen periode. Respectievelijk betrof het hier een lichte en een sterke daling. Bijna een derde van de respondenten geeft aan noch tevreden/noch ontevreden te zijn. Deze trend stellen we ook vast bij de tevredenheid over de houding en aanwezigheid van de politie. De respondenten geven ten opzichte van 2008 aan dat de politie iets minder gemakkelijk bereikbaar is. Bijna 70 % van de bevroegden blijkt zijn of haar wijkagent niet te kennen.

3.2.2. Bevraging afdelingschefs, regiomanagers en diensthoofden

In de directie regio- en fenomeenpolitie werden de regiomanagers bevroegd en binnen de directie operaties de afdelingschefs van de afdelingen interventie, operationele steun en openbare orde. Zij maakten een gemotiveerde keuze van hun prioriteiten waarvan we hieronder een overzicht geven.

3.2.2.1. Overlast

Vier van de zes regiomanagers geven aan dat het sluikestorten en bevuilen van de openbare weg belangrijke problemen vormen binnen hun regio. Ook het gebruik van de openbare ruimte en de inname van het openbaar domein worden aanzien als aandachtspunten binnen de verschillende regio's.

De afdeling openbare orde geeft aan dat heel wat feiten die overlast veroorzaken samenhangen met de evenementen die in Antwerpen georganiseerd worden. Deze lokken heel wat bezoekers, maar leiden vaak ook tot vormen van overlast zoals wildplassen, sluikestorten, dronkenschap en vandalisme. Verder zien we in de rand van evenementen ook enkele specifieke vormen van criminaliteit, zoals vandalisme, drugsgebruik en -handel, vechtpartijen en gauwdiefstallen.

Ook voor de afdeling interventie vormt overlast in al zijn vormen een prioritair fenomeen. Overlast die uitgaat van bepaalde instellingen, het sluikestorten, het uitgaansleven, het samenwonen van heel wat gemeenschappen, het claimen van publieke ruimte door bepaalde overlastplegers ... hebben een grote impact op de werking van de afdeling interventie. Heel

wat oproepen van burgers naar het noodnummer 101/112 en de eigen Blauwe Lijn zijn immers terug te leiden tot vormen van overlast. Dit leidt dan weer tot heel wat opdrachten voor interventies door ploegen noodhulp. Vanuit de dienst TCK wordt aangegeven dat de laagdrempelige, veel voorkomende problemen zoals vandalisme, winkeldiefstalen, geluidshinder, fietsdiefstallen, sluikstort en ook verkeer tussen de urgente prioritaire incidenten/tussenkomsten terechtkomen. Dit maakt dat deze fenomenen op het terrein niet steeds de nodige aandacht en de doortastende behandeling krijgen die ze verdienen. Een doorgedreven sensibilisering en responsabilisering rond overlast zou een meerwaarde betekenen voor de medewerkers van de diensten noodhulp en TCK.

Overlast is, zoals eerder gezegd, vaak gerelateerd aan de talrijke evenementen die in Antwerpen georganiseerd worden. Ook de bezoekers van de talrijk aanwezige horecazaken zorgen voor overlast. De openbare dronkenschap van de bezoekers vormt een probleem waaraan de dienst noodhulp veel capaciteit moet besteden. Momenteel treedt de dienst noodhulp vaak op als brandweerpolitie. Incidenten worden bestreden, maar de structurele oorzaken blijven vaak ongemoeid. Een doorgedreven en volgehouden geïntegreerde aanpak kan deze structurele problemen mogelijk verder oplossen. De dienst noodhulp is bijgevolg zelf vragende partij voor een meer structurele aanpak van deze problemen, om te vermijden dat telkens weer dezelfde instellingen en locaties moeten bezocht worden door de (schaarse) ploegen die bestemd zijn voor dringende noodhulp. Daarnaast komt vanuit de regio's het signaal dat af en toe nieuwe overlastfenomenen de kop op steken, zoals bijvoorbeeld het rondslingeren van capsules met lachgas waar we als politie met andere partners in de veiligheidsketen moeten bekijken hoe hiermee om te gaan.

3.2.2.2. Drugshandel en drugsoverlast

Alle regiomanagers geven aan dat deze fenomenen een belangrijk aandachtspunt blijven. Op lokaal vlak worden binnen elke regio middelen vrijgemaakt om de problemen aan te pakken, zowel op het openbaar domein, in commerciële voorzieningen als in particuliere eigendommen. Naast drugsbezit en drugshandel is er ook de drugsgerelateerde criminaliteit, in het bijzonder de vermogensdelicten om het drugsgebruik mee te kunnen financieren (groot aantal eenvoudige diefstallen en fietsdiefstallen). Daarnaast zien we ook een link met de geweldsdelicten en tal van overlastfenomenen zoals vervuiling van het openbaar domein, vandalisme en lawaaihinder.

Ook vanuit de afdeling operationele steun wordt dit als een prioritair fenomeen naar voor geschoven. De afdeling staat met de dienst mobiele eenheid in voor de korpsacties die driemaal per week worden georganiseerd, onder andere ter bestrijding van de (drugs)overlast in de omgeving van het Sint-Jansplein, De Coninckplein en Koningin Astridplein. Tijdens deze acties worden nog heel wat strafbare drugsgerelateerde feiten vastgesteld, wat de noodzaak aantoont om dit fenomeen te blijven bestrijden. Door de zichtbare aanwezigheid van de politie vergroot ook de leefbaarheid in deze buurten. Tot slot zijn er ook redenen om aan te nemen dat drugsgerelateerde criminaliteit gelinkt is aan andere vormen van criminaliteit in dezelfde wijk.

3.2.2.3. Verkeer

Alle regiomanagers geven zonder onderscheid aan dat verkeersgerelateerde problemen hoog scoren in hun regio. Tal van verkeersinbreuken zoals foutief parkeren, asociaal en gevaarlijk rijgedrag van verschillende weggebruikers met onder meer overdreven of onaangepaste snelheid, gevaarlijk rijgedrag van fietsers, roodlichtnegatie en het gebruik van de gsm achter het stuur hebben grotendeels te maken met een verkeerde houding van de weggebruiker. Maar ook de ontoereikende infrastructuur voor het steeds groter wordende aantal deelnemers aan het verkeer, zowel automobilisten als fietsers en voetgangers, kan op bepaalde plaatsen hiervoor een verklaring zijn. Zowel het gedrag van de weggebruikers als de soms ontoereikende infrastructuur leiden tot een toegenomen verkeersonveiligheid en een grotere kans op letselongevallen.

Voor de afdeling interventie is verkeer een prioritair fenomeen. De centralisering heeft er mogelijk toe geleid dat verkeersproblemen enkel als een zaak van de verkeerspolitie worden beschouwd, terwijl uit het hoge aantal verkeersgerelateerde 101/112-opdrachten blijkt dat dit door de bevolking als een ernstig probleem wordt ervaren. Verkeersgerelateerde fenomenen vragen om een integrale aanpak. Op basis van de datasturing van de verkeerspolitie pakken we de *killers* en fenomenen prioritair aan. Elke agent in ons korps is een verkeersagent. Applicaties zoals FOCUS maken het mogelijk om de administratieve afhandeling van de vastgestelde inbreuken een stuk vlotter te laten verlopen.

3.2.2.4. Jongerenoverlast en -criminaliteit

In drie van de zes regio's worden deze fenomenen als prioritair beschouwd. Ze zijn het meest zichtbaar op de pleintjes, waar vaak jongeren samenkomen en een groepsdynamiek kan ontstaan die gekenmerkt wordt door machogedrag, intimidatie en groepsdruk, die soms kan uitmonden in overlast en criminaliteit. Op sommige pleintjes in de regio City zien we een bijzonder fenomeen waarbij geregeld een confrontatie met de hulpdiensten en stedelijke diensten wordt gezocht.

Geweld tegen hulpverleners, zowel medewerkers van politie, brandweer en de medische discipline, als medewerkers van de stad Antwerpen blijft een wederkerend probleem. Zowel de afdeling interventie als de afdeling operationele steun pleiten ervoor om hier nog meer een prioriteit van te maken. Bijna dagelijks worden medewerkers gewond door het agressieve gedrag van personen naar wie ze in eerste instantie naartoe werden gestuurd om hulp te bieden. Er is nood aan een streng sluitstuk. Sinds 2018 wordt dit fenomeen apart geregistreerd, met een extra hoofding (aanwijzer) bovenaan het proces-verbaal.¹⁴

---

¹⁴ Het gaat hier enkel over aanvankelijke pv's, geregistreerd in Antwerpen in 2018. Er werd een onderverdeling gemaakt per afdeling van de opsteller van het pv.

Afdeling	Aantal PV's met geweld tegen politie
Noodhulp	376
Regio	59
Mobiele Eenheid	34
DOT	16
Ondersteunings Eenheid	14
Verkeer	6
Lokale Recherche & Nazorg	6
Arrestatie Eenheid	3
Gerechtelijke Opvolging	1
INTEL	1
Eindtotaal	516

Daaruit blijkt dat de meeste pv's toe te schrijven zijn aan eerstelijnsdiensten, waarbij noodhulp de absolute koploper is. De afdeling interventie ervaart dit fenomeen ook als bijzonder ernstig, aangezien de ploegen noodhulp hiermee vaak als eerste geconfronteerd worden.

3.2.2.5. Door georganiseerde misdaadfenomenen geïmpacteerde commerciële voorzieningen en overlastinstellingen

Uit de reeds uitgevoerde gebiedsscans kwam naar voor dat tal van commerciële voorzieningen het niet nauw nemen met het wet- en regelgevend kader. Zij maken zich schuldig aan inbreuken op de camerawetgeving, alcoholvergunningen, sluitingsuren, rookverbod, terrasreglement, regelgeving rond voedselhygiëne, sociale wetgeving, sluikwerk verricht door illegalen ... Een aantal van deze instellingen wordt mogelijk gebruikt om criminele (drugs)gelden wit te wassen, wat tot een sterke verwevenheid leidt tussen de legale en illegale economie. Op termijn vormt dit een ernstige bedreiging voor het maatschappelijk weefsel in een buurt, zowel op sociaal als op economisch vlak.

Voor het fenomeen van ondermijnende criminaliteit is het zeer moeilijk om te komen tot een cijfer dat een correct beeld van de realiteit geeft. Enerzijds is ondermijnende criminaliteit iets wat zich verdoken afspeelt. Het is zeer moeilijk vast te stellen. Anderzijds kan het zich uiten in bijna eender welk type misdrijf. Dit kan zich tonen in financiële en economische misdrijven, maar evenzeer in drugsfeiten, geweldsdelicten, bedreigingen, enzovoort. Bepalen welke feiten gelinkt zijn aan ondermijnende criminaliteit en hier een beeld van kunnen geven, is dan ook een zeer complex gegeven dat nog verder studiewerk vereist. Onder andere de regio-managers geven echter aan dat dit zeker de nodige aandacht dient te krijgen.

3.2.2.6. Opzettelijke slagen en verwondingen

In twee van de zes regio's wordt dit fenomeen als een bijzonder aandachtspunt naar voor geschoven. Dit hangt nauw samen met de grote aanwezigheid van de horeca en het uitgaansleven in het stadscentrum en het daarmee samenhangende alcoholmisbruik. Door samen met Maatschappelijke Veiligheid duidelijke afspraken te maken met de uitbaters, wordt

het risico voor een stuk gereduceerd. Verder worden de feiten zoveel mogelijk beperkt door geüniformeerde aanwezigheid en een projectmatige aanpak van bepaalde probleempunten.

3.2.2.7. Diefstallen

Diefstallen worden in verschillende vormen door drie van de zes regiomanagers ervaren als een probleem. Het gaat daarbij zowel over fietsdiefstallen, diefstallen in woningen en winkeldiefstallen. Dit hangt samen met de demografische en sociale structuur van bepaalde regio's, met bijvoorbeeld heel wat eenpersoonsgezinnen en de aanwezigheid van een groot aantal winkels en winkelassen en knooppunten van openbaar vervoer, waar heel wat fietsen gestald worden. Naast een gerichte repressieve aanpak moeten ook de nodige infrastructurele ingrepen gebeuren, zowel op het openbaar domein, als bij private woningen. Een keurmerk veilig wonen, waarbij bouwkundige eisen worden opgelegd op het vlak van inbraakbeveiliging, kan het aantal woninginbraken sterk doen verminderen.

Ook de afdeling operationele steun beschouwt diefstallen als prioritair, in het bijzonder diegene die gepaard gaan met geweld en/of gewapenderhand worden uitgevoerd. De mobiele eenheid richtte, in nauwe samenwerking met de lokale recherche, haar acties op locaties waar overvallenpieken plaatsvonden. Deze gerichte aanpak wierp enkele keren haar vruchten af omdat op deze manier daders gevat konden worden.

Daarnaast blijven ook de diefstallen in woningen een belangrijke prioriteit. Deze worden aangepakt met preventieve acties, waarbij vaste dispositieven worden ingezet op basis van misdaadanalyse. Alhoewel er moeilijk een rechtstreeks effect kan vastgesteld worden, heeft deze aanpak zeker nut aangezien er mogelijk een afschrikwekkend effect van uitgaat, als de politie op bepaalde plaatsen en tijdstippen zichtbaar versterkt aanwezig is in het straatbeeld. Daarbij kunnen ook heel wat andere misdrijven vastgesteld worden zoals het aantreffen van drugs, verboden wapens, gestolen goederen of geseinde personen.

3.2.2.8. Digitalisering van criminaliteit

De criminaliteit verschuift voor een deel van zichtbare naar onzichtbare vormen. Denk maar aan cyberpesten, informaticafraude, oplichting via het internet en stalking op sociale media. Eerstelijns werkers moeten hierover gesensibiliseerd en opgeleid worden om ermee om te gaan en het misdrijf te leren vaststellen. Zodra deze misdrijven op een meer kwaliteitsvolle manier geregistreerd worden, kan onze beeldvorming uitgebreid worden. Online criminaliteit is moeilijker aan één specifieke locatie toe te schrijven.

We baseren ons momenteel op federale cijfers om over dit fenomeen te rapporteren in het kader van het ZVP, conform de werkwijze die we hanteerden bij het opmaken van de beslissingsmatrix (bijlage 5.1). De volgende grafiek geeft een beeld van het voorkomen van de verschillende verschijningsvormen van informaticacriminaliteit in Politiezone Antwerpen. Ondanks het feit dat de evolutie die hier in beeld gebracht wordt eerder kort is, kan men jaar na jaar een stijging vaststellen van bijna elk van de vier verschijningsvormen van informaticacriminaliteit.

Informatiacriminaliteit	2016	2017	2018
Informaticabedrog	1379	1654	1744
Hacking	202	292	275
Valsheid in informatica	42	113	141
Sabotage	6	9	26

Bron: Federale politie

3.2.3. Bevraging afdeling lokale recherche

In deze rubriek geven we kort de belangrijkste tendensen weer voor enkele specifieke fenomenen en hebben we aandacht voor enkele nieuwe ontwikkelingen.

Diefstal in woningen

Voor het fenomeen diefstallen in woningen (DIW) werden onder meer acht medewerkers gedetacheerd naar de federale politie, om zo tot een effectief afstappingsbeleid te komen bij 100 % van de inbraken. Het aantal aangetroffen nuttige sporen blijft op hetzelfde niveau.

Lokale daders zijn momenteel vrijwel uit beeld verdwenen. Talrijke verdachten kunnen vaak niet geïdentificeerd worden. Op basis van de specifieke modus operandi, de buit, de tijdstippen van de misdrijven, de omgeving en de aard van de woning vermoeden we dat rondtrekkende dadergroepen verantwoordelijk zijn voor de impact op de huidige cijfers. De balans tussen lokale en bovenlokale daders is mogelijk overgeheveld naar de rondtrekkende dadergroeperingen.

Verder neemt het aantal exploiteerbare opsporingsindicaties niet toe. Elke opsporingsindicatie wordt recherchematig volledig geëxploiteerd. Bij de aanpak van het fenomeen kan gekozen worden voor een meer proactieve werkwijze waarbij in samenwerking met het parket van Antwerpen, de cel informantenwerking (CIW) en de wijkteams, op basis van **TRIM-principes** (target, recuperatie, impact en modus) zal overgegaan worden tot verder onderzoek.

Heling

Heling is nauw verbonden met het fenomeen diefstal. Door een projectmatige aanpak wordt expertise opgebouwd zodat een geïntegreerde aanpak met effectieve werkprocessen kan ontwikkeld worden.

Gauwdiefstallen en diefstallen

Bij de identificatie van gevatte daders van deze fenomenen blijken deze meestal deel uit te maken van rondtrekkende dadergroepen. Door hun organisatie zijn zij in staat om een groot aantal feiten te plegen en bouwen de organisaties een aanzienlijk wederrechtelijk vermogen op. In 2016 werden 4 459 feiten gepleegd en in 2017 4 400 feiten. In 2012 registreerden we in Antwerpen nog 3 538 gauwdiefstallen, in 2016 nog 1 568, en in 2017 nog slechts 1 516 feiten.

Een nieuw fenomeen binnen diefstallen dat we zien opduiken, is dat van de werfdiefstallen. Daarbij wordt werfmateriaal uit woningen, woningen in aanbouw, werven, magazijnen en voertuigen gestolen. Deze feiten worden gekwalificeerd als zware diefstal (diefstal met braak), diefstal uit voertuig, gewone diefstal en uitzonderlijk als DIW. Vaak worden deze feiten gepleegd in georganiseerd verband en verdwijnt het gestolen werfmateriaal (bouwmaterialen, kranen, machines, gereedschap) naar het buitenland.

Diefstallen uit voertuigen

Diefstallen van vaste **onderdelen uit voertuigen** zoals gps-toestellen, wielen, delen van het interieur en de carrosserie, hebben einde 2016-begin 2017 een hoge vlucht genomen. Een en ander wijst op een internationale zwendel en organisatie. Het fenomeen wordt opgevolgd door de FGP.

Nieuwe fenomenen

- **Georganiseerd hooliganisme**
In 2016 en 2017 werd heel wat capaciteit besteed aan onderzoeken naar georganiseerd hooliganisme, met onder meer de zogenaamde *free fights*.
- **Schijnerkenningen**
Door de strafbaarstelling van schijnerkenningen van kinderen neemt het aantal onderzoeken toe.
- **Kinderporno**
In overleg met het Antwerpse parket wordt sinds 2016 in open bronnen gericht digitaal gepatrouilleerd, op zoek naar zware gebruikers en verspreiders van kinderporno.
- **Mensenhandel door zogenaamde tienerpooiers¹⁵**
Dit nieuwe fenomeen wordt sinds 2016 actief bestreden. In de ketenaanpak worden samenwerkingsafspraken tussen de politiezones over de gerechtelijke arrondissementen heen gemaakt, waarin zowel politiediensten, hulpverlening en jeugdinstituten betrokken worden.
- **Kansspelen**
De illegale transfers en de winsten op de digitale platformen stijgen. Illegale pokertoernooien en illegale kansspeltoestellen nemen toe. De aanwezigheid van minderjarigen in wedkantoren vormt een nieuw fenomeen.
- **Vestigingstoelatingen**
Samen met MV worden de massagesalons onderzocht op aanwijzingen van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Deze beeldvorming wordt nauw gecommuniceerd met FGP Antwerpen. Intussen maakt dit deel uit van de reguliere werking.
- **Milieu**
Op dit vlak zien we een trend van illegale ijzerophalers en stuffing van voertuigen, waarbij auto's, bestemd voor export, volgeladen worden met afval.

---

¹⁵ Meer bekend onder de misleidende benaming *loverboys*. Child Focus hanteert de term tienerpooiers en omschrijft hen als mensenhandelaars die door middel van emotionele misleiding een afhankelijkheidsband creëren met jongeren om hen zo in de prostitutie of in andere criminele activiteiten te drijven.

4. Inrichting van het korps

De huidige inrichting van het korps vloeit, zoals eerder al gezegd, voort uit een ingrijpende reorganisatie die in 2012 werd gestart en finaal zijn beslag kreeg in 2014. Het kostenbesparend werken, het verhogen van de operationele capaciteit en het vergroten van de beschikbaarheid op het terrein vormden daarbij de belangrijkste uitgangspunten. Om deze ambitieuze doelstellingen te realiseren, drong een grondige reorganisatie van het korps zich op. Deze reorganisatie was gebaseerd op drie pijlers: het voeren van een grondig kerntakendebat, een doorgedreven administratieve vereenvoudiging en een optimalisering van de bestaande dienstorganisatie. Dit veruitwendigde zich in een nieuw organogram, een nieuw personeels-behoefteplan 2014 en een bijhorend financieel meerjarenplan 2013-2018.

4.1. Structurele reorganisatie

Een modern, flexibel opererend politiekorps dat in staat is om zich te concentreren op zijn kerntaken en dat zijn capaciteit maximaal inzet op het terrein, was het doel dat we met de reorganisatie voor ogen hadden. Deze uitgangspunten zijn vandaag nog steeds even actueel.

Onze operationele taken werden op een aantal domeinen geoptimaliseerd. Zo focusten we ons op de echte kerntaken van politie, schrapten of verminderden we oneigenlijke politietaken, besteedden we andere taken uit aan private of andere publieke partners en breidden we ons administratief kader, verantwoordelijk voor taken die geen politiebevoegdheid vergen, verder uit. We vereenvoudigden de werkprocessen en zetten in op de verdere automatisering en digitalisering van onze dagelijkse werking. Door een gestructureerde 12-urendienst in te voeren beoogden we de optimalisatie van onze interventiediensten, samen met een reële capaciteitswinst.

De organisatiestructuur werd gerationaliseerd met als leidraad '**Centralisatie waar het kan, decentratie waar het hoort**'.

In de eerste plaats heeft deze reorganisatie intussen geleid tot de volgende concrete realisaties:

- een doorgedreven centralisatie van bijna alle front- en backoffice diensten in één **mastergebouw**: voor de frontoffice diensten veruitwendigde deze centralisatiebeweging zich in een tussentijds mastergebouw gevestigd op de Noorderlaan, terwijl de backoffice diensten tussentijds gecentraliseerd werden in de gebouwen van Digipolis.
- een gedeconcentreerde, licht uitgebreide **wijkwerking** die continu voeling blijft houden met haar buurt en in verbinding staat met haar bewoners
- een gedeconcentreerde **onthaalwerking** die, afhankelijk van de behoefte en reden van het contact, de burger via het juiste kanaal op het juiste moment verwelkomt
- **150 politiemedewerkers extra inzetbaar op het terrein**. Deze medewerkers werden aangewend om:

- meer **interventiepatrouilles** in te zetten, onmiddellijk inzetbaar voor dringende noodhulp
- meer **verkeerspatrouilles** die bijdragen aan een verbeterde mobiliteit en verkeersveiligheid
- een verdrievoudiging van de gerechtelijke **onderzoekscapaciteit** voor de aanpak van **drugsgelateerde criminaliteit** en overlast verbonden aan drugs-handel en -gebruik, zodat de leefbaarheid in bepaalde wijken opnieuw sterk zou verbeteren
- de uitbreiding van de **mobiele eenheid** voor inzet bij ordediensten, grote korpsacties voor de bestrijding van de prioritaire fenomenen in het kader van het ZVP en onverwachte gebeurtenissen en fenomenen
- de oprichting van een **sporenteam** dat bij elke woninginbraak ter plaatse komt en professioneel sporen opneemt
- een verdubbeling van de **arrestatie-eenheden** die proactief ingezet worden bij het bestrijden van criminaliteit en die gespecialiseerde steun bieden tijdens calamiteiten

In de tweede plaats werd de **dienstverlening verruimd**, waarbij we met onze mobiele kantoren nog meer naar de bevolking toegaan en hen zo de verplaatsing naar een kantoor besparen. Alle voertuigen van de dienst noodhulp werden als onthaalkantoor ingericht, zodat zij tijdens hun patrouilles in de districten en wijken de Antwerpenaar ter plaatse volledig autonoom verder kunnen helpen. De bewoners die toch een afspraak willen maken op een kantoor, kunnen dit op eenvoudige manier, telefonisch of online.

In de derde plaats bleven we **zeer nadrukkelijk aanwezig in de Antwerpse wijken en districten** met de inzet van negentien verschillende **wijkteams**.

Deze reorganisatie stelde ons dus in staat om flexibel te reageren op bepaalde gebeurtenissen en evoluties. Voorbeelden hiervan zijn de aanpak van de terreurdreiging en de ondermijnende criminaliteit. Na de aanslagen in Zaventem en Maalbeek werd het niveau van de terreurdreiging gedurende een zeer lange periode verhoogd, wat ons dwong om uitzonderlijke maatregelen te nemen en een significant aantal medewerkers in te zetten voor zowel bewakings- en beveiligingsopdrachten, als voor de bestrijding van gewelddadig radicalisme. De mobiele eenheid, arrestatie-eenheid en de afdeling INTEL namen deze taken voor hun rekening. Het fenomeen van ondermijnende criminaliteit werd op een even adequate manier aangepakt door medewerkers uit alle geledingen van de organisatie in te zetten. Rechercheurs en misdaadanalisten werken samen met medewerkers van de regiopolitie in een geïntegreerde en integrale aanpak.

Door onze nieuwe, robuuste organisatiestructuur konden we deze extra taken uitvoeren zonder dat dit een impact had op de werking van de reguliere interventie- en wijkwerking. Ook in crisistijd worden nieuwe taken en reguliere taken, verbonden aan de wettelijke basisfunctionaliteiten, uitgevoerd en waar nodig opgedreven.

4.2. Overzicht van de personeelscapaciteit in 2018

Op 31 december 2018 zijn er in totaal 2 964 personeelsleden actief bij Politiezone Antwerpen.

Dit beeld dienen we echter te nuanceren aangezien hiervan 175,1 voltijds equivalenten (VTE) onbeschikbaar zijn (tijdelijke oppensioenstelling, non-activiteit vooraf aan pensionering ...) en er op 31 december 2018 bovendien 172 voltijdse aspiranten in opleiding zijn. In totaal betekent dit dat er **2 616,9 VTE medewerkers** beschikbaar zijn ten opzichte van 347,1 VTE onbeschikbare medewerkers.

Rekening houdend met het tijdelijk toegevoegd kader¹⁶, stellen we vast dat we op 31 december 2018 een tekort hadden van 110,1 VTE. Dit vertaalt zich in een reële onderbezetting van 4,04 %, met een significant verschil tussen het operationeel (-4,98 %) en het CALog kader (+0,16 %).

Onderstaand overzicht geeft hiervan een duidelijk beeld. Leden van PZ Antwerpen die structureel gedetacheerd worden naar andere zones worden uiteraard in deze tabel niet afgezet tegenover het personeelsbehoefteplan. Daarnaast worden alle medewerkers met een aspirantengraad afzonderlijk weergegeven aangezien deze nog in opleiding zijn.

Met een beschikbaar operationeel kader van 2 114,1 VTE, stellen we vooral een belangrijk tekort vast op het niveau van agent (-20 %/ -34 VTE) en inspecteur (-3,92 %/ -66 VTE). Deze vaststelling heeft er onder meer toe geleid dat PZA in 2015 is gestart met het project eigen werving om zo een betere instroom van het inspecteurskader te organiseren. Op 31 december 2018 zijn er in totaal dan ook 172 medewerkers in opleiding voor onze politiezone, waarvan 143 aspirant-inspecteurs.

Globaal PBP versus aantal medewerkers en effectieve VTE op 31/12/2018

Graad	PBP 2014	Tijdelijk kader (TK)	Totaal kader (PBP 2014 + TK)	Aantal personen	VTE realiteit	Vershil VTE t.o.v. PBP+TK	% verschil
HCP	12	-3	9	7	7	-2	-22,22 %
CP	106	3	109	98	97	-12	-11,01 %
HINP	265	-11	254	279	257,1	3,1	1,22 %
INP	1 597	86	1 683	1 712	1 617	-66	-3,92 %
AP	169	1	170	143	136	-34	-20,00 %
Totaal Operationeel	2 149	76	2 225	2 239	2 114,1	-110,9	-4,98 %
CALog A	49	26	75	65	62,9	-12,1	-16,13 %
CALog B	116	42	158	147	130,7	-27,3	-17,28 %
CALog C	269	-36	233	274	250,5	17,5	7,51 %
CALog D	41	-5	36	67	58,7	22,7	63,06 %

¹⁶ De cijfers voor tijdelijke kaders verwijzen naar aanvullingen op het bestaande personeelsbehoefteplan zoals de taskforce radicalisering, de vervangingspool, taskforce en uitbreiding directie HRM ...

Totaal CAllog	475	27	502	553	502,8	0,8	0,16 %
Eindtotaal	2 624	103	2 727	2 792	2 616,9	-110,1	-4,04 %

In opleiding op 31/12/2018

Graad	Aantal personen
ACP	2
AHNP	19
AINP	143
AAP	8
Eindtotaal	172

Project eigen werving

Doordat de federale politie er niet in slaagde om voldoende kandidaat-inspecteurs aan te trekken en na opleiding af te leveren aan de lokale zones, zagen we ons geconfronteerd met potentiële ingrijpende personeelstekorten en een ernstige impact op onze reguliere werking. Een eenvoudige prognose op basis van de leeftijdscurve van de huidige personeelsleden leerde ons immers dat we gedurende een decennium jaarlijks 100 tot 150 medewerkers zouden moeten aanwerven om de uitstroom aan personeelsleden op te vangen.

We gingen deze uitdaging niet uit de weg en ontwierpen een eigen traject selectie en werving, met toestemming van de minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid en met wetenschappelijke ondersteuning van de Universiteit Antwerpen. De eigen werving en selectie verloopt momenteel dermate succesvol dat onze operationele kaders quasi zijn opgevuld.¹⁷

4.3. Organogram

Het kloppende hart van Politiezone Antwerpen wordt vandaag gevormd door twee verticale directies die verantwoordelijk zijn voor de vertaling van de operationele strategie naar de werkvloer en onze dienstverlening op het terrein. De **directie operaties** is verantwoordelijk voor de interventiewerking in de breedst mogelijke zin van het woord. Zij beheert ook de afdelingen operationele steun en openbare orde. De overige basisfunctionaliteiten zitten geclusterd onder de **directie regio- en fenomeenpolitie** die verantwoordelijk is voor de gedeconcentreerde onthaal- en wijkwerking en het centraal beheer van de primaire processen recherche, nazorg en verkeer.

Voor de **ondersteuning** van de operationele bedrijfsvoering werden **drie horizontale directies** voorzien die functioneel verantwoordelijk zijn voor het afleveren van de noodzakelijke grondstoffen om onze productielijn draaiende te houden. Omdat het professioneel beheer van de personele, financiële, logistieke en IT-middelen de kritieke succesfactoren vormen van iedere organisatie, werd geopteerd voor drie volwaardige en afzonderlijke directies.

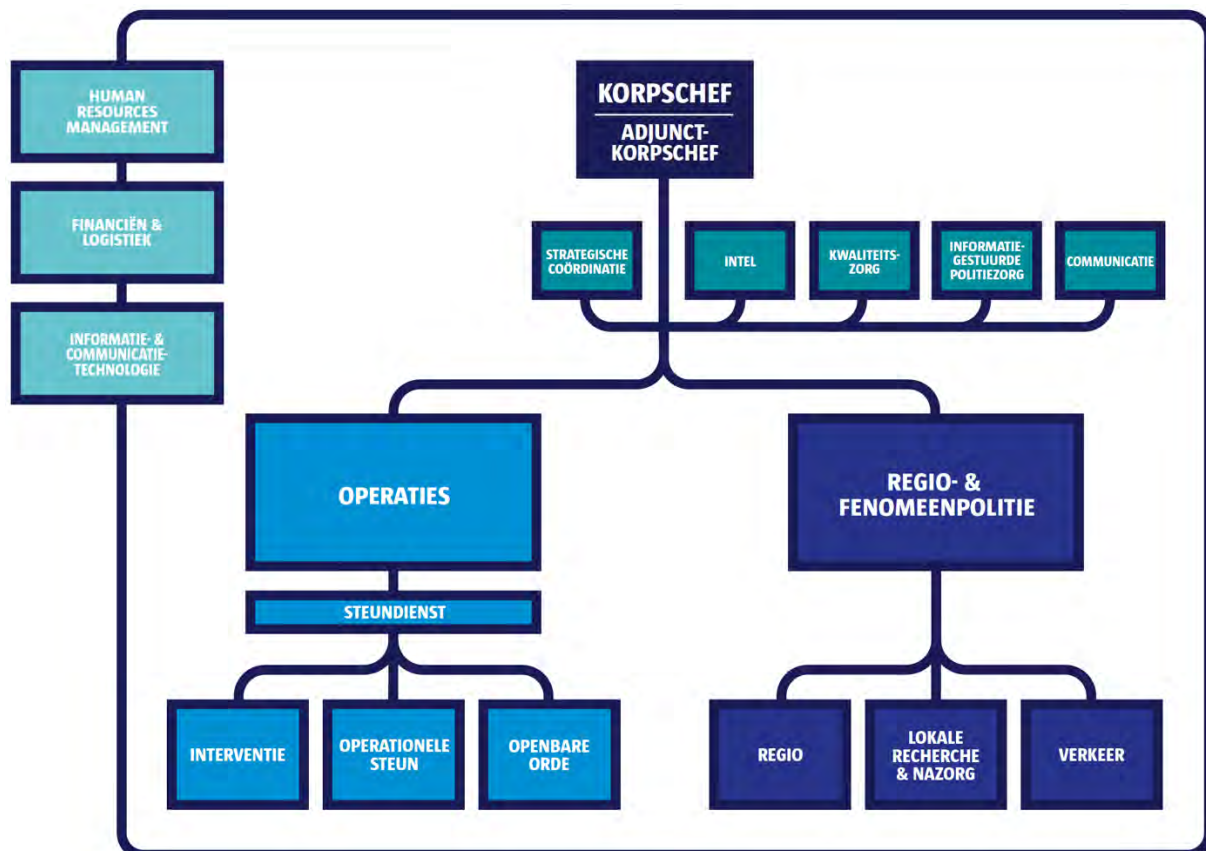
¹⁷ Zie hieronder in de rubriek management van de medewerkers

De korpschef en zijn hoofdcommissariaat werden versterkt met **vier transversale afdelingen** die fungeren als katalysator voor de reeds aanwezige communicatie-, informatie- en integriteitsprocessen binnen de horizontale en verticale directies.

- De afdeling communicatie zorgt voor een stroomlijning van de interne en externe communicatie door het bewaken van de consistentie van onze communicatieboodschappen via diverse kanalen.
- De afdeling informatiegestuurde politiezorg fungeert als bijkomende hefboom voor de verrijking van de beschikbare strategische en operationele informatie en voor het optimaliseren van de informatiedeling op korpsniveau.
- De afdeling kwaliteitszorg heeft als voornaamste taak om integriteitsrisico's op korpsniveau transversaal te beheersen en bij eventueel vastgestelde integriteitsschendingen een passend en sluitend antwoord te bieden in het belang van de organisatie en op maat van iedere medewerker.
- De afdeling INTEL heeft naast de taken van de vroegere dienst info de bijkomende opdracht om gewelddadig radicalisme, gewelddadig extremisme en terrorisme gerelateerde misdrijven op ons grondgebied te bestrijden.

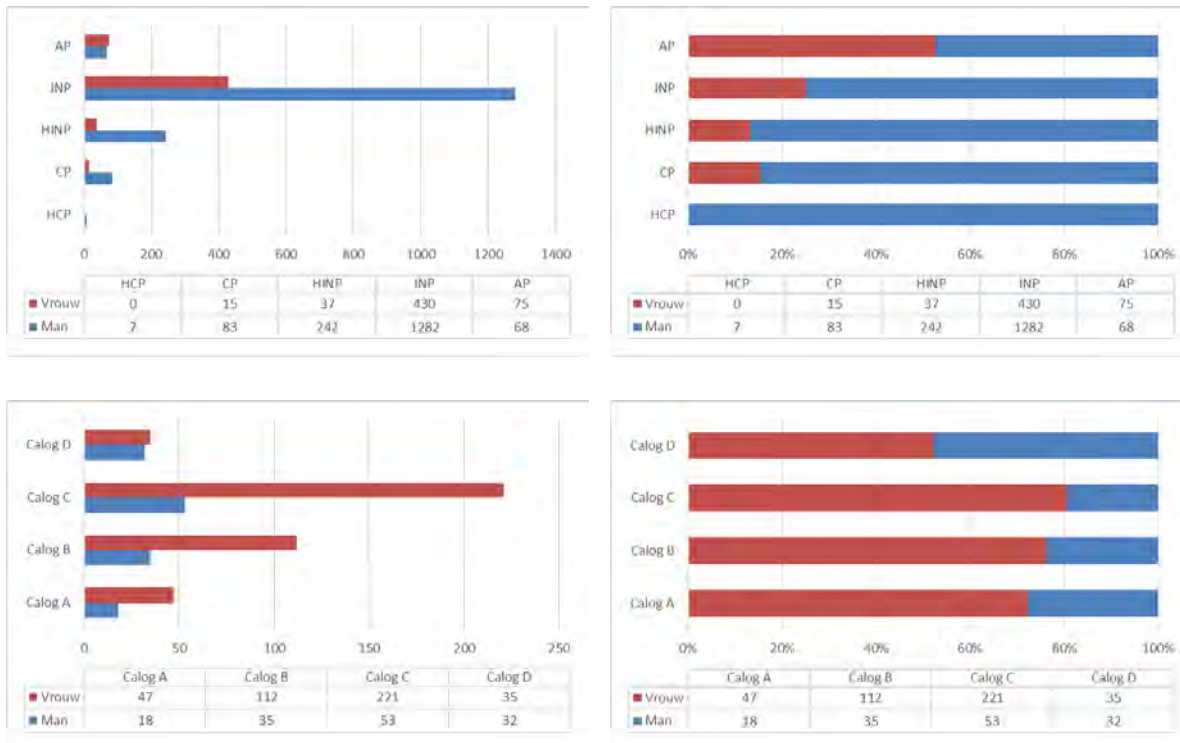
Er werd eveneens gekozen voor de oprichting van een team strategische coördinatie, dat de programma- en projectwerking coördineert en zo de korpschef maximaal ondersteunt bij de realisatie van het bestuursakkoord.

De schematische voorstelling van het organogram van Politiezone Antwerpen:

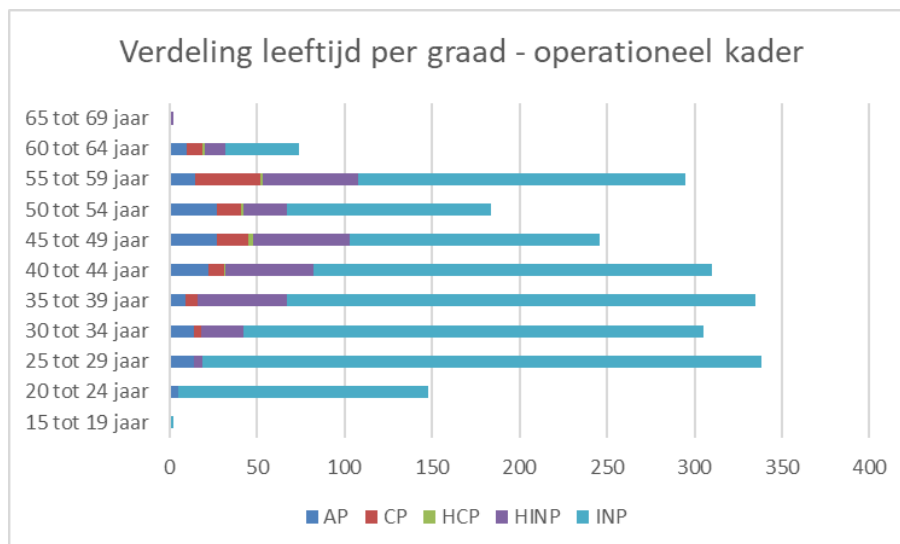

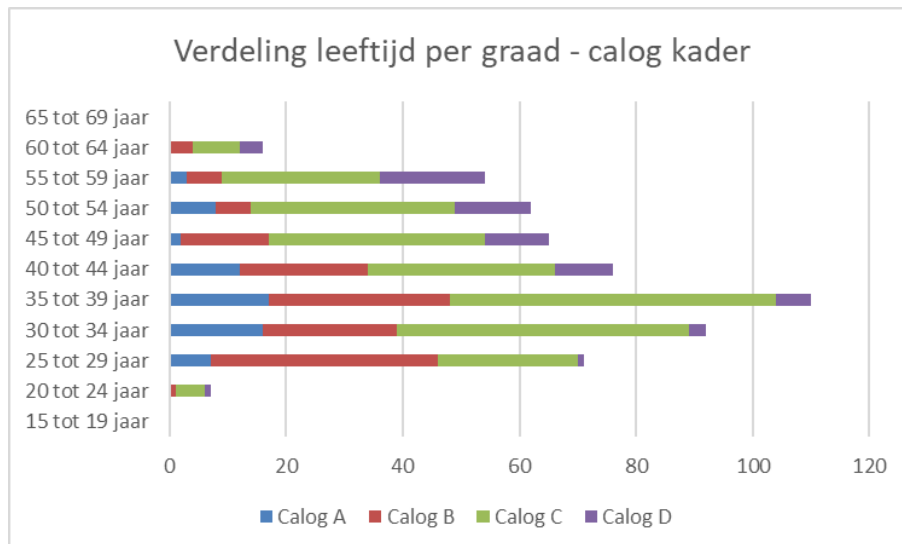
4.4. Personeelsbezetting – medewerkersprofielen

De vrouwelijke vertegenwoordiging binnen Politiezone Antwerpen is nog steeds eerder laag (35 %), met een opvallend verschil tussen het operationeel en CALog-kader. Het operationeel kader wordt letterlijk bemand, terwijl de CALog-functies in 75 % van de gevallen worden uitgeoefend door vrouwen. Onderstaande afbeelding geeft de verhouding man-vrouw procentueel en in absolute aantallen weer.

Qua leeftijdsverspreiding zien we vooral een hogere aanwezigheid van medewerkers binnen de leeftijdsgroep 30-40 jaar. Opvallend is echter ook het oudere operationeel kader met in totaal 375 medewerkers, voornamelijk inspecteurs, ouder dan 55 jaar. Dit is een belangrijke vaststelling aangezien deze groep binnen afzienbare tijd met pensioen kan gaan.

Een goede opvolging via de nieuwgebouwde rapportage rond het personeelsbehoefteplan (PBP) moet Politiezone Antwerpen in staat stellen om onder meer in te spelen op de voorspelde natuurlijke uitstroom.

Tot slot kunnen we inzake het diversiteitsgehalte¹⁸ van het korps sinds 2015 informatie verkrijgen via het datawarehouse van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ)¹⁹. De eerste gegevensaanvraag in 2015 had betrekking op het personeelskader van 31 december 2014. Gegevens werden opgevraagd op het niveau van de bevolking, de stad, de groep, per entiteit en per functieniveau. Op deze manier is een vergelijking met de Antwerpse bevolking op beroepsactieve leeftijd mogelijk²⁰. In onderstaande tabel worden de resultaten van de drie meetmomenten (31 december 2014 – 2015 – 2016) volgens de KSZ-methode in kaart gebracht. Daarbij kunnen we vaststellen dat er een licht positieve evolutie is inzake onze diversiteit naar herkomst met een aandeel van 8,6 % eind 2017 ten opzichte van 7,1 % in 2014.

	2014				2015				2016			
	N	Belg	vreemde herkomst: totaal	vreemde herkomst: niet-EU15 (ter info)	N	Belg	vreemde herkomst: totaal	vreemde herkomst: niet-EU15 (ter info)	N	Belg	vreemde herkomst: totaal	(ter info) vreemde herkomst: niet-EU15
bevolking op beroepsactieve leeftijd	314060	52,00%	48,00%	37,60%	316087	50,70%	49,20%	38,60%	317204	49,50%	50,50%	39,60%
Politiezone van Antwerpen	2644	92,50%	7,00%	3,20%	2835	91,30%	8,10%	3,60%	2829	91,00%	8,40%	3,80%

¹⁸ Om het aantal personeelsleden met een migratieachtergrond te tellen, maken we gebruik van de definitie vermeld in het Vlaamse regeerakkoord: medewerkers met een niet-Belgische nationaliteit als huidige of eerste nationaliteit, of medewerkers van wie minstens één ouder niet de Belgische nationaliteit heeft als eerste nationaliteit.

¹⁹ Binnen het contract met de KSZ bezorgt elke entiteit binnen de groep Antwerpen een geëncrypteerde lijst van het personeelsbestand aan de KSZ. De KSZ verrijkt deze gegevens met de gevraagde diversiteitsvariabelen en levert deze geaggregeerd (in tabelvorm) op aan het personeelsmanagement van de stad.

²⁰ Het uitgebreid rapport is beschikbaar. We weerhouden hier enkel de hoofdlijnen.

5. Beeld van de dienstverlening en de werking

In deze rubriek schetsen we een beeld van onze dienstverlening aan de bevolking, aan de hand van minimale werkingsnormen bij elke wettelijke basistaak. Daarnaast geven we een omschrijving van onze interne werking door het management van de middelen, medewerkers en processen tegen het licht te houden. We verbinden de beoordeling van de werkingsnormen ook aan de ambities die we formuleerden in het bestuursakkoord 2013-2018.

5.1. Uitvoering van de dienstverlening aan de bevolking

De minimale organisatie- en werkingsnormen waarin de lokale politie moet voorzien in haar basispolitiezorg, werden wettelijk vastgelegd.²¹ De wetgever beoogde daarmee een minimale, evenwaardige dienstverlening aan de bevolking. Politiezone Antwerpen behaalt in kwantitatief opzicht ruimschoots alle wettelijke normen. Sinds de reorganisatie werd onze dienstverlening permanent verbeterd door binnen het bestuursakkoord uitvoering te geven aan tal van strategische doelstellingen onder de vorm van programma's en daaraan verbonden projecten. Deze manier van werken zal ook in deze toekomst verdergezet worden, zodat de dienstverlening nog verder kan geoptimaliseerd worden. Bij de beoordeling van onze dienstverlening bekijken we bij elke wettelijke basisfunctionaliteit in welke mate deze voldoet aan de bestaande normen, hoeveel medewerkers we inzetten en wat onze ambities zijn.

5.1.1. Onthaal

5.1.1.1. Norm

- het te woord staan van burgers die zich fysiek, telefonisch of schriftelijk tot de politie wenden
- antwoorden door onmiddellijk gevolg te geven aan een melding of door de persoon door te verwijzen naar een interne of externe dienst
- toegankelijkheid afstemmen op de noden en verwachtingen van de bevolking
- de minimale werkingsnorm is een fysieke toegankelijkheid van 12 uur per dag en een permanente bereikbaarheid

5.1.1.2. Huidige situatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 beoogde om het concept van de optimale kanaalkeuze verder uit te bouwen. Zoals eerder omschreven in rubriek 2.8.4. is Politiezone Antwerpen overgegaan van zes politieafdelingen naar zes regio's. De onthaalwerking werd gerationaliseerd om meer blauw op straat te kunnen realiseren. Uit werklastmetingen bleek namelijk dat het aantal aangiftes tussen 22 en 8 uur slechts 2 % bedroeg van het totale aantal aangiftes. Een hervorming drong zich dan ook op.

Naast de dringende dienstverlening werd bij aanvang van deze legislatuur een nieuw kanaalkeuzemodel ingevoerd voor de niet-dringende dienstverlening. Vooreerst voorzagen we een uitbreiding van onze onlinedienstverlening via het Blauwe Loket. Daar zijn momenteel al

²¹ KB dd. 7 december 2001 en de omzendbrief PLP10 dd. 9 oktober 2001

meer dan 40 producten beschikbaar die via digitale weg door de burger kunnen worden opgevraagd en geen verplaatsing naar een politiekantoor meer vereisen. Voor informatieve vragen kan de burger nog steeds 24/7 telefonisch terecht bij de Blauwe Lijn of op de website. Naast het digitaal en telefonisch onthaal voorzagen we steeds een fysiek onthaal in veertien kantoren. We hanteerden er een tweesparenbeleid, naar analogie met de districts- en loketwerking van de stad. Zo kon men op verschillende types kantoren aangifte komen doen, namelijk:

- **Eén kantoor is dag en nacht geopend:** het kantoor Noorderlaan. Hier kan men permanent met of zonder afspraak aangifte doen.
- **Op afspraak:** tijdens vernieuwde kantooruren voorzagen we in twaalf regio- en wijkkantoren een dienstverlening tijdens de daguren van maandag tot en met vrijdag. In twee kantoren (Oudaan en Unolaan) garandeerden we latere openingstijden zodat wachttijden voor de burger zoveel mogelijk worden vermeden en de werklust beter kan worden gespreid over de verschillende kantoren.
- **Vrije inloop:** tijdens vernieuwde kantooruren voorzagen we in acht kantoren een dienstverlening tijdens de daguren van maandag tot en met vrijdag. In twee kantoren (Unolaan en Oudaan) garandeerden we latere openingstijden. In vier kantoren voorzagen we enkel de mogelijkheid om een aangifte op afspraak te doen.

Gemiddeld werden 21 367 klantencontacten per maand geregistreerd, zowel telefonisch, op afspraak en via vrije inloop. Uit een eerste evaluatie bleek duidelijk dat het nieuwe kanaalkeuzemodel, ondanks een aantal kinderziektes in de beginfase, zijn waarde heeft bewezen. De tabel hieronder geeft alvast aan dat de burger zijn weg naar het afsprakenstelsel heeft gevonden.

	2015 (mei-dec)		2016		2017		2018	
	Aantal afspraken	Gemiddeld aantal afspraken / dag (8u)	Aantal afspraken	Gemiddeld aantal afspraken / dag (8u)	Aantal afspraken	Gemiddeld aantal afspraken / dag (8u)	Aantal afspraken	Gemiddeld aantal afspraken / dag (8u)
REGIOKANTOREN								
Oudaan	3 237	13,21	4 528	12,44	3 946	10,93	3 917	10,73
Unolaan	3 018	12,32	4 015	10,97	3 656	10,02	3 612	9,90
Borrewaterstraat	1 782	8,91	2 266	7,53	2 160	7,25	1 914	6,40
Doornstraat	1 933	9,71	2 385	7,95	2 068	6,96	1 982	6,63
Handelstraat	1 657	8,33	2 139	7,13	1 889	6,38	1 796	6,01
Quinten Matsijslei	1 786	8,97	2 278	7,57	2 040	6,87	1 886	6,33

WIJKKANTOREN								
Antwerpsebaan	393	2,55	652	2,6	566	2,32	498	3,15
Halewijnlaan	880	4,71	1 579	5,32	781	2,98	684	4,05
Junostraat	1 256	6,41	1 720	5,85	1 288	4,34	692	4,00
Kioskplaats	1 445	7,3	1 949	6,56	1 889	6,38	1 821	6,09
Kristus Koningplein	1 650	8,33	2 064	6,88	1 954	6,65	1 683	5,72
Sint-Bernardsesteenweg	1 592	8	2 149	7,19	1 856	6,23	1 675	5,60
Statiestraat	1 529	7,68	1 678	5,65	1 510	5,08	1 653	5,53
Turnhoutsebaan	1 303	6,55	1 675	5,66	1 603	5,38	1 435	4,80

De nabijheidspolitie krijgt binnen de regiopolitie op een gedeconcentreerde manier gestalte met de wijkwerking en onthaalkantoren, vanuit de filosofie dat deze taken dicht bij de bevolking moeten worden uitgevoerd. Elk van de zes regio's heeft een hoofdkantoor, aangevuld met wijkkantoren die over het grondgebied verspreid zijn. Regio- en wijkkantoren verschillen enkel qua openingsuren van elkaar. Hieronder volgt een opsomming van de kantoren ingedeeld per regio:

Regio West

Regiokantoor Oudaan
Wijkkantoor Halewijnlaan

Regio Centrum

Regiokantoor Quinten Matsijslei
Wijkkantoor Statiestraat

Regio City

Regiokantoor Handelstraat
Wijkkantoor Turnhoutsebaan

Regio Noord

Regiokantoor Borrewaterstraat
Wijkkantoren Antwerpsebaan en Kristus Koningplein

Regio Oost

Regiokantoor Unolaan
Wijkkantoor Junostraat

Regio Zuid

Regiokantoor Doornstraat
Wijkkantoren Sint-Bernardsesteenweg en Kioskplaats

5.1.1.3. Personeelsinzet onthaal

Sinds 2012 is het totaal aantal medewerkers binnen de onthaaldiensten toegenomen. Dit geeft op 31 december 2018 volgend overzicht:

Regio	PBP	VTE
Noord	21	15,9
Oost	22	14,8
Zuid	21	20,6
Centrum	15	14,3
City	16	14,9
West	22	21
Noorderlaan	0	53
Totaal	117	154,5

Sinds 1 september 2018 is het politiekantoor op de Noorderlaan geopend als een 24/7-onthaalkantoor, waardoor het totale aantal beschikbare onthaalmedewerkers nog gestegen is. Samengevat kunnen we concluderen dat voor de functionaliteit onthaal de doelstellingen behaald werden.

Voor de niet-dringende hulpverlening werd een nieuw kanaalkeuzemodel ingevoerd. Hiertoe werd de onlinedienstverlening uitgebreid, werd de werking van de Blauwe Lijn verder geoptimaliseerd en werd de onthaalwerking voor een aantal kantoren opnieuw ingedeeld volgens het principe van de districts- en loketwerking.

Het onthaalconcept is meer afgestemd op de noden van de burger.

5.1.2. Wijkwerking

5.1.2.1. Norm

- een zichtbare, aanspreekbare en contacteerbare politiedienst aanbieden
- maximaal georiënteerd zijn op de behoeften en verwachtingen van de omgeving
- georganiseerd zijn op basis van een geografische indeling
- De minimale organisatienorm bedraagt 1 wijkagent per 4 000 inwoners. Om deze norm te halen, zouden 125 voltijds equivalenten (VTE's) in de wijkwerking volstaan. De stedelijke omgeving in Antwerpen vereist echter een wijkgerichte aanpak, die een stap verder gaat dan deze minimale norm.

5.1.2.2. Huidige situatie

In het vorige ZVP vormden een aantal leidende principes het uitgangspunt voor hervormingen. Het opzet was de wijkwerking te versterken en meer competent te maken door aangepaste opleidingen te voorzien, de medewerkers vrij te stellen van oneigenlijke taken, de wijkwerking meer in te bedden in de buurten en tot slot de wijkwerking meer proactief te laten werken. De wijkwerking is op die manier in staat tijdig problemen te detecteren, 101-oproepen structureel te doen verminderen en zelf oplossingsvoorstellen voor problemen te formuleren.

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betref:

Politiezone Antwerpen behoudt haar wijkwerking en bouwt deze verder uit door:

- te streven naar minimale en vereenvoudigde administratieve werkprocessen, zodat de wijkagenten zoveel mogelijk ingezet kunnen worden voor hun kerntaken en te voet/met de fiets in het straatbeeld aanwezig zijn
- maximaal in te zetten op een geïntegreerde interne werking
- de externe samenwerking verder te optimaliseren
- het voorzien van de juiste ondersteuning voor de wijkagent

In 2019 is de continu stijgende bevolkingspopulatie in Antwerpen een statistisch feit. Deze toename is voelbaar in alle wijken en zal de komende jaren enkel nog sterker worden. Alleen al met de ontwikkeling van een aantal toekomstige mastersites zoals het Eilandje, het Nieuw Zuid en het Regattaproject krijgen we er op het grondgebied enkele kleine dorpen bij:

- **Project Regatta:** op de site komen er tegen het jaar 2025 zo'n 1 100 appartementen, 450 woningen en minimum 6 000 bewoners
- **Project Nieuw Zuid:** goed voor 2 000 woningen of zo'n 4 600 bewoners, 40 000 à 70 000 m² bovenlokale voorzieningen en/of kantoren, 20 000 m² handelsruimten, 15 ha park Konijnenwei, 12 ha Wadipark en groen in de wijk en 6 ha Kaaienpark
- **Project Noord/Eilandje, Montevideo en Cadixwijk:** 4 000 extra wooneenheden tegen 2025, goed voor ongeveer 10 000 bewoners
- **Mexico-eiland:** verwachte aangroei van enkele duizenden bewoners
- **Droogdokkenpark:** een trekpleister voor bezoekers en bewoners van de stad naar analogie met Park Spoor Noord

Door deze bevolkingsgroei en de nood aan extra woningen ontstaan op bepaalde plaatsen spanningen tussen de bruisende horeca (met discotheken) enerzijds en de residentiële buurt anderzijds. Het verzoenen van deze twee is een zaak die veel extra inspanningen vraagt van de wijkwerking. Ook het monitoren van de dansgelegenheden en de aanpak van de drugsoverlast zorgen voor extra werk in deze buurten. De evolutie van de werklust van de wijkwerking wordt samengevat in onderstaande tabellen.

Aantal dossiers overlast en criminaliteit

	Centrum	City	Noord	Oost	West	Zuid	Totaal
2013	1 915	1 887	1 991	3 453	1 083	1 962	12 291
2014	1 777	1 664	1 818	2 610	1 054	1 826	10 749
2015	1 692	1 652	1 583	2 208	961	1 578	9 674
2016	1 863	2 285	1 706	2 312	1 065	1 674	10 905
2017	2 027	1 677	1 540	2 353	5 986	1 674	15 257
2018	2 001	1 955	1 571	2 461	1 680	1 979	11 647
Totaal	11 275	11 120	10 209	15 397	11 829	10 693	70 523

Aantal woonstcontroles

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Centrum	12 216	18 496	20 178	23 437	25 066	26 930	126 323
City	21 602	30 104	31 594	36 267	39 921	40 548	200 036
Federaal	11	7	5	21	7	ongekend	51
Noord	6 778	10 101	9 884	10 803	11 943	11 007	60 516
Oost	10 449	17 245	15 677	16 972	18 300	17 451	96 094
West	12 300	16 917	18 874	19 028	19 906	20 496	107 521
Zuid	10 037	14 730	14 409	16 400	19 706	19 488	94 770
Totaal	73 393	107 600	110 621	122 928	134 849	135 920	685 311

Op jaarbasis krijgen de wijkteams samen tussen 10 000 en 15 000 dossiers te verwerken, die voornamelijk gericht zijn op de aanpak van gesignaleerde overlast- en criminaliteitsdossiers. Vooral het aantal uit te voeren woonstcontroles is de laatste jaren sterk gestegen. Naast de klassieke opdrachten werd het takenpakket van de wijkwerkers de afgelopen jaren uit noodzaak gevoelig uitgebreid met de volgende opdrachten:

- uitvoering kantschriften voor dossiers die werden opgestart aan het onthaal
- opsporing van personen die hun voorwaarden voor elektronisch toezicht niet naleven
- uitvoering van huisbezoeken bij *foreign terrorist fighters* (FTF) en bij criminele en verslaafde veelplegers

5.1.2.3. Personeelsinzet wijkwerking

Sinds 2012 is het aantal leden binnen de wijkwerking toegenomen. Ook de verdeling van de taken is aanzienlijk geëvolueerd. Onderstaande overzichten bevatten een opsplitsing voor de respectievelijke regio's Noord, Oost, Zuid, West, Centrum en City, waarbij we binnen de wijkwerking een onderscheid maken tussen een aantal diensten.

Anno 2018 omvat de wijkwerking – bovenop de wijkagenten, de wijkteams, de wijkondersteuningsteams (WOT), de wijkinformatiekruispunten (WIK) en de regioleiding – ook de verkeersondersteuningsteams (VOT). In de onderstaande tabel zijn de wijkagenten apart mee opgenomen.

Regio	PBP	VTE
Wijkwerking Noord	45	41,4
Wijkwerking Oost	51	44,6
Wijkwerking Zuid	47	42,4
Wijkwerking Centrum	59	44
Wijkwerking City	72	51,4
Wijkwerking West	81	72,8

Wijkagenten Noord	22	16,8
Wijkagenten Oost	23	21,2
Wijkagenten Zuid	19	19,6
Wijkagenten Centrum	21	23,4
Wijkagenten City	22	22,8
Wijkagenten West	19	21
Totaal	481	421,4

Samengevat nam de globale werklast toe, ondanks het afstoten van een aantal taken naar andere zuilen binnen de organisatie. Reden hiervoor is de globale bevolkingstoename, waardoor het aantal woonstcontroles is gestegen. Daarnaast zijn er ook de spanningen die ontstaan bij buurtbewoners door het actieve nachtleven, waar de wijkwerking actief bemiddelt en aan handhaving doet.

Het huidige tekort aan medewerkers binnen de wijkwerking is grotendeels te wijten aan tekorten in het agentenkader. In tegenstelling tot de inspecteurs uit het basiskader kunnen we deze agenten niet zelf rekruteren. Dit gebeurt via de federale politie, waarbij we vaststellen dat de instroom stukt.

Er zijn heel wat stappen gezet om de werking van de wijkwerking verder te optimaliseren waardoor we kunnen stellen dat deze doelstelling is bereikt.

5.1.3. Slachtofferzorg

5.1.3.1. Norm

- in staat zijn om adequate opvang, informatie en bijstand aan het slachtoffer aan te bieden
- beroep doen op gespecialiseerde collega's wanneer de opvang van slachtoffers nog meer deskundigheid vergt
- een minimale organisatienorm van één gespecialiseerde medewerker, die permanent bereikbaar en terugroepbaar is

5.1.3.2. Huidige situatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betrof:

Politiezone Antwerpen benadert slachtoffers van misdrijven maximaal en met voldoende empathie en contacteert hen ook daarna zodat de nodige psychologische bijstand en de juiste informatie omtrent de politionele en justitiële nazorgwerking kan worden versterkt.

Politionele slachtofferbejegening bleef ook gedurende de afgelopen jaren sterk verankerd binnen de werking van de politiezone. Politiezone Antwerpen voorziet verschillende vormen van politionele slachtofferbejegening.

In de eerste plaats is het de taak van elke medewerker om slachtoffers de nodige bijstand te leveren en gericht door te verwijzen naar meer gespecialiseerde vormen van hulpverlening. Dit maakt deel uit van de basisopleiding van elke politie-inspecteur.

Aansluitend op de basisopleiding is er ook een interne opleiding slachtofferbejegening, die kadert binnen de opleiding rond het vernieuwde afstappingsplan. In de toekomst wordt het opleidingsaanbod voor interventied medewerkers nog uitgebreid.

Bij de Antwerpse politie behoort het aanbieden van gespecialiseerde slachtofferzorg tot het specifieke takenpakket van de dienst jeugd, gezin en nazorg. De dienst verzorgt ook een permanentiefunctie, waardoor we 24/7 ondersteuning kunnen bieden aan politiefunctionarissen bij crisissituaties. Op zo'n momenten doet de dienst jeugd, gezin en nazorg ook aan sensibilisering.

Tegelijk geven de medewerkers deels praktijktraining aan de collega's op het terrein door een voorbeeld te stellen van hoe om te gaan met een slachtoffer. Bij zeer complexe situaties of crisissen, die mogelijk een enorme mentale weerslag hebben, geven we feedback aan interventied medewerkers over de afloop. Indien noodzakelijk worden zij actief doorverwezen naar het stressteam dat instaat voor de opvang van medewerkers van Politiezone Antwerpen.

5.1.3.3. Personeelsinzet slachtofferzorg

Als we het effectieve aantal VTE's afzetten ten opzichte van hetgeen voorzien is in het personeelsbehoefteplan van 2014, dan zien we het volgende resultaat:

SLAZO	PBP	VTE
Centrale aansturing nazorg	1	1
MA Nazorg + referentieambtenaar IFG	12	9,6
Assistenten	3	2
Totaal	16	12,6

Samengevat werden een aantal stappen gezet waarbij alle interventied medewerkers een interne opleiding slachtofferbejegening kregen en gespecialiseerde slachtofferzorg met een permanentiewerking wordt aangeboden aan slachtoffers.

We concluderen dat de doelstellingen behaald werden.

5.1.4. *Interventie*

5.1.4.1. Norm

- binnen een passende termijn een antwoord bieden op elke oproep, waarbij een politieonele interventie ter plaatse noodzakelijk is
- interventiepatrouilles die continu aanwezig zijn op het grondgebied van de stad om de Antwerpenaar onmiddellijk verder te helpen als hij of zij dringend politie nodig heeft
- een terreinofficier (TOF) gedurende 24/7

5.1.4.2. Huidige situatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betrof:

Rekening houdend met de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, blijft de (interventie)politie maximaal in het straatbeeld aanwezig en is zij voor de meest dringende oproepen onmiddellijk ter plaatse. Dit kan door het optimaliseren van de organisatiestructuur en de dienstorganisatie, zodat permanent voldoende interventiecapaciteit op het Antwerpse grondgebied aanwezig is en door het voorzien van de juiste ondersteuning (ICT) voor de interventiemedewerkers.

De werking van de dringende noodhulp die voortvloeit uit oproepen naar het noodnummer 101 werd volledig gecentraliseerd op de site Noorderlaan en kreeg gestalte in de nieuwe dienst noodhulp. Voor de hervorming werden de noodhulp ploegen voorzien vanuit de zes territoriale afdelingen. Na de centralisatie opereren zij vanuit één locatie gelegen aan de Noorderlaan. 468 medewerkers staan de klok rond in voor deze dienstverlening.

We stellen binnen onze dienstverlening een aantal evoluties vast. Het aantal incidenten dat via het CIC bij onze telecommandokamer (TCK) toekomt, neemt jaarlijks toe.

Ook de geweldsgerelateerde opdrachten stijgen jaar na jaar gestaag. Onderstaande tabel illustreert de toename tussen 2013 en 2017. In 2017 was 30 % van alle opdrachten geweldsgerelateerd en dit blijft een realiteit in 2018.

Jaar	Gewelds-gerelateerd	Aantal incidenten	Percentage incidenten	Aantal incidenten gedispacht	Percentage gedispacht
2013	Gewelds-gerelateerd	70 003	32,55 %	39 924	26,74 %
	Andere	145 036	67,45 %	109 391	73,26 %
2013 – Totaal		215 039		149 315	
2014	Gewelds-gerelateerd	70 640	32,84 %	39 910	27,09 %
	Andere	144 464	67,16 %	107 419	72,91 %
2014 – Totaal		215 104		147 329	
2015	Gewelds-gerelateerd	79 162	35,32 %	41 836	28,45 %
	Andere	144 986	64,68 %	105 192	71,55 %
2015 – Totaal		224 148		147 028	
2016	Gewelds-gerelateerd	85 068	37,07 %	43 817	29,67 %
	Andere	144 402	62,93 %	103 871	70,33 %
2016 – Totaal		229 470		147 688	

2017	Geweldsgerelateerd	83 722	36,85 %	44 305	29,99 %
	Andere	143 542	63,15 %	103 406	70,01 %
2017 – Totaal		227 174		147 711	
2018	Geweldsgerelateerd	79 654	34,96 %	42 429	28,33 %
	Andere	148 218	65,04 %	107 318	71,67 %
2018 - Totaal		227 872		149 747	

Mede door de stijging van de geweldsgerelateerde opdrachten werd in het najaar van 2015 beslist om een gespecialiseerde eenheid op te richten die werd opgeleid en uitgerust om tussen te komen bij ernstige of gewelddadige calamiteiten. Deze snelleresponsteams (SRT) werken 24 uur op 24 en worden ingeschakeld bij een groot aantal incidenten. Het stijgend aantal interventieopdrachten vertaalt zich enkel bij niet-dringende opdrachten tot iets langere wachttijden voor de burger. Voor de opdrachten die een priocode 0 en 1 toebedeeld krijgen, halen we met een goede 5 minuten ruimschoots de vereiste 10-minutennorm. Voor de overige opdrachten die een minder dringende interventie vereisen, zien we een stijging van de wachttijd naar een twintigtal minuten.

We streven naar een inzet van 100 patrouilles per dag en volgen deze op via specifiek ontwikkelde stuurborden. We monitoren daarbij het aantal incidenten, de beschikbare ploegen, de wachttijden, het aantal incidenten in verhouding tot de bezetting en het gebruik van de beschikbare digitale middelen. Met de combi 3.0 brengen we onze dienstverlening tot bij de burger. Als korps zetten we maximaal in op een kwalitatieve afhandeling van incidenten en noodoproepen op het terrein, om op die manier ook de onthaalwerking structureel te ontlasten.

De actieve aanwezigheid van de Antwerpse politie op het terrein enerzijds en de wetgevende inflatie anderzijds, vertaalde zich de afgelopen jaren in een lineair verhoogde werklast voor de gerechtelijke backoffice diensten op de site Noorderlaan. Sinds 2014 wordt de kaap van 20 000 Salduz-verhoren jaarlijks ruimschoots overschreden, met aanzienlijke administratieve ingrepen en aangepaste werkprocedures voor onze gerechtelijke binnendiensten tot gevolg. Ook het aantal gerechtelijk en bestuurlijk opgesloten personen in het centrale amigocomplex op de Noorderlaan, zorgt jaar na jaar voor een verhoogde werkdruk op administratief en logistiek vlak. In 2018 werden op jaarbasis ongeveer 11 700 personen van hun vrijheid beroofd. Daarnaast werden er ook een kleine 10 000 triptieken uitgevoerd.

5.1.4.3. *Personeelsinzet interventie*

De personeelsinzet voor de dienst noodhulp bij de afdeling interventie werd op 31 december 2018 als volgt ingevuld:

Functie	PBP	Effectief
Leiding en coördinatie	3	3
Interventie	535	490
Gerechtelijke opvolging	100	98,6
TCK	99	98
Totaal	737	689,6

De dienst noodhulp wordt bijgestaan door een gecentraliseerde backoffice, namelijk de dienst gerechtelijke afhandeling. Zij werken permanent dringende gerechtelijke dossiers af met het oog op verzending naar de gerechtelijke overheid. In het interventieproces staat deze dienst dus in voor het administratieve sluitstuk van de interventieopdrachten die aanleiding geven tot processen-verbaal die onmiddellijk verder onderzoek vereisen. De gerechtelijke afhandeling staat exclusief ten dienste van de interventieploegen. Alle dossiers die onmiddellijk verder onderzoek vereisen worden in deze dienst opgevolgd en afgehandeld (bv. Salduz 4). De andere dossiers (KV, VPV, GAS ...) worden door de interventieploeg zelf afgehandeld met de *mobile office terminal* (MOT). De dienst wordt geleid door een gerechtelijk officier die 24 uur op 24, 7 dagen op 7 wordt ingepland.

Daarnaast staat de dienst gerechtelijke opvolging, team kantschriften (GOK) in voor alle navolgende, niet-dringende onderzoekshandelingen en het uitvoeren van gerechtelijke opdrachten. Zij staan in voor de uitvoering en verwerking van gerechtelijke opdrachten van het openbaar ministerie (zogenaamde kantschriften) die voortkomen uit vaststellingen uit de eerstelijnswerking en uit de regiopolitie. Het gaat dan over opdrachten die niet door een gespecialiseerde dienst (bv. lokale recherche, FGP ...) worden overgenomen. Het criterium dringendheid in uitvoering is bepalend voor de wisselwerking tussen GA en GOK.

De dienst gerechtelijke opvolging, team functioneel beheer (GO/FB) staat in voor de kwaliteitscontrole, het functioneel beheer en de APO-opvolging.

De dienst interventie wordt ook permanent aangestuurd door een centrale meldkamer, namelijk de telecommandokamer (TCK). TCK voorziet ook in een aantal functies:

- het 24/7 inzetten van een commando-officier (officier in de radiokamer) én een terrein-officier. De commando-officier (COF) is het aanspreekpunt voor de operationele werking binnen het TCK. Er is 24/7 een COF aanwezig die de leiding van de operationele werkvloer op TCK op zich neemt. De COF is tevens het aanspreekpunt voor interne en externe politiediensten. De terreinofficier (TOF) werkt nauw samen met de COF. Wanneer nodig zal de TOF mee ter plaatse komen om de operationele leiding op het terrein op zich te nemen. De TOF zal ingezet worden bij incidenten die een specifieke bevoegdheid vereisen als officier van bestuurlijke politie (OBP).
- dispatching van alle opdrachten die via het CIC worden opgenomen via 101/112
- CDC staat voor de drie rollen die medewerkers in TCK opnemen namelijk commando, dispatch en cameratoezicht. De CDC'ers zorgen voor de aansturing en het commando van de interventieploegen. Ze verdelen de opdrachten en volgen de afwerking hiervan op. Ze bemannen tevens de camerapositie van waaruit men ondersteuning geeft aan de interventieploegen en proactief misdrijven of overlast opspoor.

- de Blauwe Lijn, het 0800-nummer ingericht om de noodcentrale 101 te ontlasten van alle niet-dringende vragen om politiehulp. Sinds 2002 kunnen burgers bellen naar de Blauwe Lijn, het contactcentrum voor Politiezone Antwerpen, via het gratis nummer 0800 123 12. De calltakers zullen proberen de vragen te beantwoorden of de dienst te vinden die de vraag kan beantwoorden. Wanneer een burger iets wil melden via telefoon, zal de calltaker dit doorgeven via de ISLP-module melding aan de wijkwerking, via CAD aan interventie of voor de melder een afspraak maken in een kantoor. Verder maken de mensen van de Blauwe Lijn ook berichten voor de buurtinformatienetwerken.
- de carthotheek die instaat voor de verwerking van alle dringende signaleringen en opzoeken in specifieke databanken. De carthotheek is het aanspreekpunt voor het controleren van personen, voertuigen, voorwerpen ... binnen de nationale politiedatabank ANG. Tevens verwerkt men hier alle dringende seiningen.
- de positie cameratoezicht die bemand wordt door TCK-medewerkers, die van daaruit zowel proactief als reactief camerabeelden uitkijken. Deze medewerkers behandelen alle aanvragen tot beeldmateriaal van de camera-uitbating in Antwerpen op het openbaar domein, in politiekantoren en cellen. Het beeldmateriaal wordt aangereikt op externe gegevensdragers of via webexport.

Samengevat zorgde de centralisatie ervoor dat het jaarlijks stijgend aantal incidenten met priocode 0 of 1 steeds vlot afgehandeld werd en dat er bij zware (gewelds)incidenten telkens snelleresponsteams 24/7 ingezet werden. Verder zorgden de mobiele kantoren op het terrein ervoor dat incidenten ter plaatse afgehandeld werden. Dankzij de ontwikkeling van een eigen applicatie FOCUS op mobiele toestellen zijn alle databanken vlot raadpleegbaar op het terrein. De eenheden worden ook voorzien van betere informatie die hen ondersteunt bij de uitvoering van hun interventies. Bij de centralisatie werden de nodige diensten opgericht om te voorzien in het administratieve sluitstuk voor de dringende gerechtelijke dossiers en afhandeling van onderzoeken. Net zoals bij de basisfunctionaliteit wijkwerking kunnen we hier stellen dat de vooropgestelde doelstelling is bereikt.

5.1.5. Openbare orde

5.1.5.1. Norm

- Het begrip wordt als volgt omschreven: bij aangekondigde gebeurtenissen moet de lokale politie het beheer van de publieke ruimte verzekeren volgens de principes van het genegotieerd beheer. In geval van (volstrekt) onvoorziene gebeurtenissen, moet de lokale politie met haar beschikbare middelen op een veilige, snelle en gestructureerde manier kunnen reageren.
- De openbare orde vrijwaren wanneer nodig en het herstellen van de openbare orde, rust, de openbare veiligheid en de openbare gezondheid. Een officier van bestuurlijke politie is permanent bereikbaar en terugroepbaar.

5.1.5.2. Huidige situatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betrof:

Politiezone Antwerpen optimaliseert haar opgebouwde expertise in het kader van ordehandhaving verder. Hiertoe wordt blijvend geïnvesteerd in rekrutering, selectie, opleiding en uitrusting van deze eenheden.

Dat de stad Antwerpen leeft en bruist, blijkt duidelijk uit het aantal ingediende aanvragen voor evenementen. Dit werd reeds opgenomen in punt 2.8.6. Dit heeft in een context van terreurdreiging verschillende implicaties. Hoewel het aantal evenementaanvragen bij de stad in 2016 bijna halveerde, is het globale aantal uren van inzet voor handhaving van de openbare orde sinds 2013 meer dan verdubbeld. De verhoogde terreurdreiging zorgde tot in 2018 voor bijkomende toezichtopdrachten tijdens de klassieke evenementen. Bovendien resulteerde het verhoogde dreigingsniveau 3 in specifieke terrorismegerelateerde opdrachten op en buiten ons grondgebied. Bijvoorbeeld: extra inzet aan de luchthaven van Deurne en het Centraal Station, gemobiliseerde inzet aan de nationale luchthaven in Zaventem en de grensovergang met Frankrijk, inzet bij de diverse terreurprocessen, de extra bewaking in en rond de gerechtshoven en politiegebouwen. Er werden door ons korps de voorbije jaren grote inspanningen geleverd om hieraan tegemoet te komen.

5.1.5.3. Personeelsinzet openbare orde

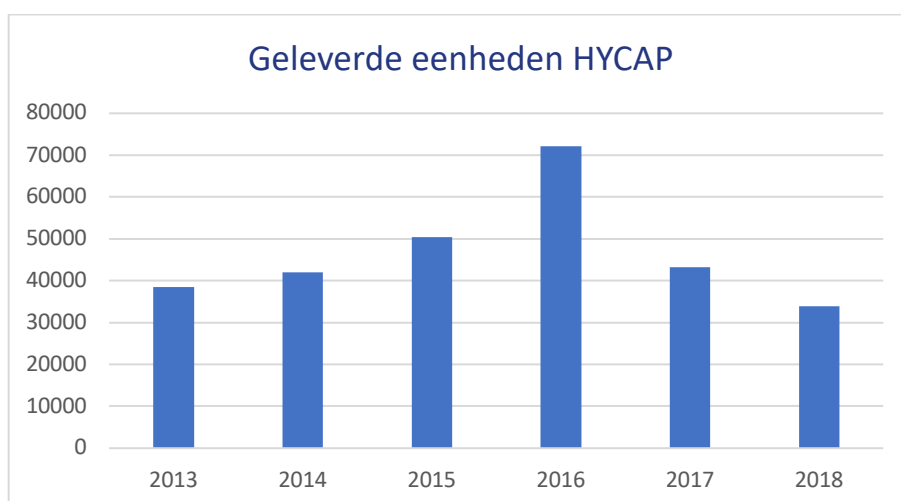
Om een beeld te geven van de personele inzet uitgedrukt in uren sinds 2013 t.e.m. 2018, volgt hier een overzicht.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Arbeidsconflict	836	19 629	1 048	9 594	523	9 613
Terrorismegerelateerde opdracht	2 656	30 089	110 343	132 647	82 672	45 627
Commerciële gebeurtenis	2 706	5 596	12 301	16 511	14 222	14 907
Gebeurtenis specifiek aan politiedienst	15 467	21 559	5 901	6 712	9 227	19 322
Gerechtelijke gebeurtenis met bestuurlijke Maatregelen	384	391	2 820	5 006	927	115
Informatieve gebeurtenis	530	773	967	467	229	937
Politieke gebeurtenis	4 525	6 566	13 405	5 719	8 456	10 836
Protocollaire gebeurtenis	4 328	3 788	2 572	3 113	2 689	3 452
Ramp	2 914	133	75	2 131	1 734	287

Recreatieve gebeurtenis	44 768	52 667	53 028	41 498	46 778	45 228
Religieuze gebeurtenis	9 136	12 017	8 248	7 740	11 477	15 228
Sportgebeurtenis	36 436	30 299	43 425	41 748	47 607	67 853
SAMENVATTING	124 691	183 511	254 138	272 891	226 546	233 405

Ook het aantal gepresteerde mensuren door Politiezone Antwerpen in het kader van de bindende **ministeriële omzendbrief MFO 2 inzake gehypothekeerde capaciteit (HYCAP)** kende een duidelijke stijging. Alle politiezones zijn verplicht een deel van hun operationele capaciteit ter beschikking te stellen van andere zones of federale politiediensten voor het uitvoeren van opdrachten van bestuurlijke politie. In het piekjaar 2016 registreerden we als politiezone een goede 72 000 mensuren HYCAP wat in totaliteit neerkomt op 47 medewerkers die gedurende het hele jaar door een voltijdse prestatie leverden buiten het grondgebied van onze Antwerpse politiezone.

Aantal geleverde mensuren HYCAP van 2013 t.e.m. 2018

Ook binnen de Joodse gemeenschap groeide het aantal instellingen dat een toezichtsdispositief vereiste, met net geen 100 instellingen in 2018.

Verder is er de gevraagde inzet aan het Antwerpse justitiepaleis, het hof van beroep en het hof van assisen. Deze inzet heeft buitengewone proporties aangenomen. Sinds midden 2016 telt het Antwerpse veiligheidskorps minder dan 25 medewerkers op een reeds te laag ingebed organiek kader van 36 medewerkers. Gezien het aantal effectieve voorleidingen en overbrengingen op jaarbasis gestegen is naar ongeveer 20 000, situeert de werkelijke personeelsbehoefte zich ondertussen op 77 medewerkers.

Om dit structureel personeelstekort binnen justitie op te vangen, is Politiezone Antwerpen als compensatiemaatregel de laatste jaren genoodzaakt om op continue basis een vast organiek operationeel kader van veertig medewerkers binnen de dienst gerechtshoven en overbrengingen (GEOV) te voorzien wat zich vorig jaar vertaalde in een personeelsinzet van bijna

84 455 uren. Vanaf eind 2019 zou DAB de overbrengingen vanuit de gevangenis voor zijn rekening moeten nemen.

Om het aantal evenementen dat jaarlijks in Antwerpen wordt georganiseerd op een correcte en eenvormige wijze in goede banen te leiden, is er bij Politiezone Antwerpen een afzonderlijke afdeling openbare orde voorzien. De afdeling openbare orde staat in voor de operationele coördinatie van de politiematregelen die op hun beurt bijdragen tot een vlot en veilig beheer van de geplande evenementen en onverwachte noodsituaties. Sinds enkele jaren heeft de afdeling openbare orde een interne herstructurering ondergaan. Haar voornaamste taken zijn:

- het opstellen van adviezen voor de bestuurlijke overheid in het kader van evenementen en gebeurtenissen op haar grondgebied
- het voorbereiden en uitwerken van ordediensten
- het leiden van ordediensten op het terrein
- noodplanning
- voetbalcoördinatie
- lokaal aanspreekpunt federale politie inzake steunaanvragen

De afdeling openbare orde is als volgt samengesteld:

Functie	PBP	VTE
Leiding en coördinatie	3	2,8
Openbare orde	17	14,8
Totaal	20	17,6

Oprichting mobiele eenheid

De mobiele eenheid (ME) werd in 2014 opgericht als antwoord op de behoefte om over een snel inzetbare operationele reserve te kunnen beschikken. 242 medewerkers werden gehuisvest op de Noorderlaan. De ME werd verdeeld in zes pelotons en staat dagelijks in voor de ordehandhavingstaken in Antwerpen en daarbuiten. Door de oprichting van deze dienst zijn we erin geslaagd om het sterk gestegen aantal opdrachten in het kader van ordehandhaving uit te voeren. Daarnaast zijn dankzij de oprichting van de ME het grote aantal extra bewakings- en beveiligingsopdrachten in het kader van de terreurbestrijding uitgevoerd zonder onze werking op het terrein te impacteren.

Verdubbeling arrestatie-eenheid

Ook de arrestatie-eenheid (AE) reserveert een deel van haar capaciteit voor bepaalde ordehandhavingstaken. Deze medewerkers staan – na het volgen van specifieke doorgedreven opleidingen – in voor gerichte arrestaties van reischoppers en beschikken voor de uitvoering van die taak over een bijzondere uitrusting en voertuigen.

Samengevat werden we op het vlak van ordehandhaving geconfronteerd met enkele markante zaken. Eerst en vooral zagen we een verandering in de inzet van terrorismegerelateerde activiteiten, wat ons noodzaakte om een afzonderlijke afdeling INTEL op te richten. Daarnaast zagen we een gestegen inzet van de geleverde eenheden HYCAP buiten het grondgebied van

Politiezone Antwerpen in 2016, wat kon opgevangen worden door de oprichting en uitbouw van de ME. Het aantal effectieve voorleidingen en overbrengingen voor het Antwerpse justitiepaleis, het hof van beroep en het hof van assisen nam toe en het voorziene veiligheidskorps beschikte over onvoldoende capaciteit om deze taken uit te voeren. Dit werd opgevangen met capaciteit van het team GEOV. We mogen concluderen dat de doelstellingen op het vlak van ordehandhaving behaald werden.

5.1.6. Lokale recherche en onderzoek

5.1.6.1. Norm

De **norm** ligt in de uitvoering van de opdrachten die bij voorrang door de lokale politie worden vervuld inzake recherche in het kader van de basispolitiezorg. De minimale organisatienorm bedraagt 10 % van het effectief van het operationeel kader.

5.1.6.2. Huidige situatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betrof:

Politiezone Antwerpen exploiteert alle mogelijke aanwijzingen en opsporingsindicaties maximaal. Daartoe wordt de researchewerking verder geoptimaliseerd door:

- **voldoende en bekwame gerechtelijke capaciteit te voorzien voor een geïntegreerde aanpak van de prioritaire criminaliteitsfenomenen**
- **het verder ontwikkelen en inbedden van een researchemanagementsysteem dat een kwaliteitsvolle opvolging en tijdige afhandeling van de gerechtelijke dossiers mogelijk maakt**
- **het voorzien van de juiste ondersteuning voor de rechercheur**

De taken van de afdeling lokale recherche worden in een protocol vastgelegd door de lokale politie, de FGP en de procureur des Konings conform de omzendbrief COL 2/2002. Die taakafspraken werken door in de structuur van de afdeling lokale recherche, maar niet noodzakelijk in de personeelsverdeling. De personeelsverdeling wordt voornamelijk beïnvloed door de prioriteiten van de procureur des Konings en van het ZVP. Daarnaast is een samenwerkingsprotocol opgemaakt om de taken van de lokale recherche en de verschillende regio's beter op elkaar af te stemmen. De recherche koppelt alle relevante informatie structureel terug naar de wijkteams en interventie.

5.1.6.3. Personeelsinzet lokale recherche en onderzoek

De structuur van de lokale recherche werd aangepast, enerzijds om het mogelijk te maken op een flexibele en dienstoverschrijdende wijze in te spelen op de operationele noodzaak en anderzijds om een aanvaardbaar evenwicht te realiseren tussen de proactieve en de reactieve recherche. In het huidige organogram onderscheiden we op dit moment vijf grote organisatieblokken:

- leiding en coördinatie en staf
- bureel operaties
- operationele diensten (drugs, jeugd, gezin en nazorg, personen, leefmilieu, eigendommen, ecofin, jongerencriminaliteit, residuaire onderzoeken)
- operationele steundiensten (LCCU, ARW, CV)
- algemene steundiensten (secretariaat, dienstregeling, gerechtelijk bureel, inbeslagname, onthaal)

Functie	PBP	Effectief
Leiding, coördinatie operaties en steundienst	5	15,3
Personen/geweld	47	47,6
Drugs	29	27
Ecofin	7	6
Leefmilieu	22	19,8
Eigendommen	30	22,8
Jongerencriminaliteit	24	20,8
Jeugd	72	68,6
Residuaire	6	7
CIW²²	6	5
LLCU	5	7
ARW	1	1
Criminele vermogens	2	1
Telefonie en confrontatie	2	2
Diensthofd operationele steun	1	1
Totaal	259	251,9

Samengevat zien we tot en met 2015 een stijging in het aantal gerechtelijke opdrachten van het parket naar de researchediensten. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn terug te vinden in het feit dat het parket verhoogde aandacht had voor de prioritaire misdrijven in het vorige ZVP, de Salduz-wetgeving met de bijkomende rechten voor de mogelijke verdachte, de verhoogde technologische evolutie en de uitbreiding van de wettelijke bevoegdheden van het openbaar ministerie. Om hieraan tegemoet te komen werden een intern opvolgsysteem ingevoerd, een eigen sporenteam bij het LTWP opgericht en de onderzoekscapaciteit inzake drugs verdrievoudigd.

Tussen 2012 en nu volgden de ontwikkelingen op researchevlak elkaar snel op. We speelden daarop in met de oprichting of uitbreiding van enkele teams met een specifieke taak. De lokale *computer crime unit* (LCCU), die ondersteunend werkt voor alle andere diensten binnen het korps, werd versterkt. De digitale wereld breidt steeds meer uit en criminelen maken daar gretig gebruik van. Allerlei *smartdevices* zijn heuse pc's geworden waarbij forensisch onderzoek en de exploitatie ervan meer en meer gespecialiseerde competenties vereist. Het

²² Op 31 december 2018 was de cel informatieverwerking (CIW) nog niet overgeheveld naar de afdeling INTEL, dus was dit het totaaloverzicht op dat moment.

wordt ook steeds belangrijker om bewijsmateriaal te halen uit wetenschappelijk onderbouwd onderzoek in de brede zin van het woord.

Inzake fenomeenpolitie dienden we vooral het hoofd te bieden aan de ontwrichtende aanwezigheid van Antwerpse drugsdealers. Daartoe werd een multidisciplinair KALI-team opgericht met als achterliggende doelstelling de kerngroepen binnen de Antwerpse drugsclans te ondermijnen vanuit een 360°-benadering (strafrechtelijk, bestuurlijk, fiscaal, financieel ...). De multidisciplinaire aanpak vertrekt vanuit de reguliere werking van de verschillende deelnemende diensten, allen vanuit hun eigen finaliteit. Voor Politiezone Antwerpen betekent dit het inbedden van het KALI-team in de schoot van de lokale recherche, met het samenvoegen van het team kaalpluk en de dienst drugs.

Nieuw is ook dat we binnen de lokale recherche een gespecialiseerd team verdwijningen oprichten. Het tweedelijnsonderzoek zit, naast de eerstelijnsvaststellingen, nu verspreid binnen verschillende diensten. De dossiers minderjarigen worden momenteel door de gespecialiseerde dienst jeugd uitgevoerd, de meerderjarigen door een specifiek team binnen de dienst geweld. Omdat we het onderzoek naar onrustwekkende verdwijningen nog meer willen professionaliseren (gezien het verhoogde aantal aangiftes), bedden we dit in binnen de rekerchedienst naar analogie met andere grootsteden zoals Gent en Brussel. Dit was trouwens ook een uitdrukkelijke verzuchting van de nationale cel vermiste personen van de federale politie. De oprichting vereist echter geen bijkomende investering aan personele middelen gezien het een fusie betreft van medewerkers uit andere diensten.

Het team kaalpluk werd reeds kleinschalig als proefproject opgericht. Naast de eigenlijke gevangenisstraf is het in criminele onderzoeken minstens even relevant om het vermogensvoordeel van de criminele activiteiten te berekenen. We bedden dit proefproject nu ook structureel in binnen de recherche.

Omdat de aanpak van schijnhuwelijken een prioriteit is van de stad Antwerpen, kiezen we er tot slot voor om al deze onderzoeken door de lokale recherche te laten uitvoeren. Momenteel zitten deze verspreid tussen de eerste- en tweedelijnsdiensten. Door de samenvoeging kunnen we een betere kwaliteit van de onderzoeken garanderen. Een team relationele immigratiefraude (het gaat immers over meer dan alleen schijnhuwelijken) staat in voor deze specifieke kantschriften. De oprichting vereist ook hier geen bijkomende investering aan personele middelen gezien het een fusie betreft van medewerkers die deze taak reeds verrichtten.

We concluderen dat de doelstellingen die in 2012 voorop werden gesteld voor de recherche werden behaald.

5.1.7. Verkeer

5.1.7.1. Norm

De PLP 10 bracht in 2001 de uitvoering van de basisfunctionaliteit verkeer onder bij de openbare orde en stelt: 'De openbare veiligheid beoogt de afwezigheid van gevaarlijke toestanden voor personen en goederen en omvat onder meer de voorkoming van criminaliteit en de bijstand van personen in gevaar. De politie op het wegverkeer maakt hier integraal deel van uit. In het kader van de verkeersveiligheid, is het noodzakelijk te zorgen voor vlotheid in het verkeer, voor het sensibiliseren van de bestuurders op het vlak van de elementaire veiligheidshandelingen zoals het dragen van de veiligheidsgordel en het respect van anderen, wat betreft het naleven van de snelheidsbeperkingen en dit vooral op bepaalde plaatsen zoals rond scholen en in woonbuurten. Een minimum aantal verkeerscontroles is eveneens één van de middelen die ervoor moeten zorgen dat de elementaire verkeersregels worden nageleefd zodat het aantal verkeersongevallen op de wegen en straten van de politiezone vermindert. In deze optiek zal ervoor worden geopteerd projectmatig te werken en de controles doelgericht te organiseren zodanig dat de bevolking zal inzien dat de verkeersveiligheid een zorg is van eenieder. De uitwerking van die projecten veronderstelt dat een deel van de effectieven structureel daaraan wordt voorbehouden. Onafgezien van het snelheidsprobleem en het sturen onder invloed, is er eveneens de nodig aandacht te besteden aan het rijden zonder verzekering of tijdens een schorsing of na verlies van de rijbevoegdheid.'

In 2010 werd verkeer als een aparte, nieuwe basisfunctionaliteit in de werking van de lokale politie toegevoegd. Elke zone zet 8 % van zijn totale capaciteit in voor verkeersgerelateerde taken. Op die manier moet de verkeersveiligheid verhoogd worden en moet het aantal verkeersslachtoffers dalen. Dit doel kan bereikt worden door op een educatieve, preventieve en repressieve wijze toe te zien op de naleving van het verkeersreglement.

5.1.7.2. Huidige situatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betref:

Politiezone Antwerpen is een volwaardige partner in het verkeersbeleid en levert een fundamentele bijdrage aan de verkeersveiligheid, leefbaarheid en mobiliteit op het grondgebied van Antwerpen. De stad zet verder in op het opmaken van een verkeersveiligheidsplan als annex bij het ZVP.

Bij de uitvoering van deze basisfunctionaliteit onderscheiden we drie domeinen, namelijk het beheer van de lokale verkeersveiligheid, de strijd tegen verkeersinbreuken en de bijdrage tot het vlot verkeer op het grondgebied van onze politiezone. De taken groeperen we rond vier assen: preventieve verkeersacties, repressieve verkeersacties, verkeersregeling en de opname van verkeersongevallen.

1. Preventieve verkeersacties

Onder preventieve acties verstaan we verkeerseducatie, de verkeersveiligheidscampagne, mobiliteits- en verkeersonveiligheidsproblemen:

- **Verkeerseducatie**
In het kader van het kerntakendebat droeg Politiezone Antwerpen een aantal verkeerseducatieve initiatieven over aan de stedelijke diensten, die deze taken uitvoeren. De vrijgekomen personeelscapaciteit is geheroriënteerd naar onder meer een verhoogde operationele inzet, de opleiding van gemachtigd opzichters en de organisatie van bromfietsstrafklassen en Dagen Veilig Motorrijden.
- **Verkeersveiligheidscampagne**
Verfijnde ongevalanalyses stellen ons in staat om ongevalconcentraties en dominante ongevalsoorzaken in kaart te brengen. Zo kunnen we met onze jaarlijkse campagne gericht bepaalde fenomenen, locaties, tijdstippen en doelgroepen aanpakken.
- **Mobiliteits- en verkeersonveiligheidsproblemen**
In het kader van het kerntakendebat droegen we het afleveren van vergunningen voor grote en kleine werken over aan de stedelijke diensten, die ook hier instaan voor de uitvoering. De vrijgekomen capaciteit is geoperationaliseerd. Sommige taken zullen in de toekomst worden toevertrouwd aan CALog-medewerkers.

2. Repressieve verkeersacties

Onder repressieve acties verstaan we handhaving van de verkeerswetgeving. We zetten daarbij meer in op het datagestuurd en fenomeengericht handhaven van de verkeerswetgeving. Daardoor kan het personeel efficiënter en gericht werken op actuele problemen of fenomenen. Bovendien hebben we geïnvesteerd in nieuwe en moderne middelen zoals:

- de implementatie van ANPR
- de verdere digitalisering van snelheidscamera's
- het gebruik van een verplaatsbare snelheidscamera (containerunit – CU)
- het gebruik van anonieme motoren (voor de vaststelling van verkeersgevoelens en -agressie)
- een doorgedreven ICT-upgrade van de Wodca-wagen

3. Verkeersregeling

Tijdens de ochtend- en avondspits wordt op strategische plaatsen verkeersregeling voorzien met het oog op een veilige en vlotte doorstroming van het verkeer. In plaats van de eerder passieve toezichtsrol op de verkeersafwikkeling hebben we gekozen voor een actieve aanpak bij verstoring van de mobiliteit.

4. Opname van verkeersongevallen

De opname van verkeersongevallen werd verder geoptimaliseerd door een projectmatige aanpak die voorziet in het digitaal noteren van de vaststellingen. Op deze manier verbeteren we ook de kwaliteit van de processen-verbaal, noodzakelijk voor onze doorgedreven ongevalanalyse.

Het aantal verkeersgerelateerde interventieopdrachten stijgt jaar na jaar. In 2013 waren er 62 019 incidenten. In 2018 is dat aantal opgelopen tot 73 248, wat neerkomt op een stijging van 18 % in 5 jaar tijd.

Een jaarlijkse evolutie wordt hieronder weergegeven.

Jaar	Aantal incidenten
2013	62 019
2014	62 810
2015	64 837
2016	67 357
2017	68 653
2018	73 248

De top vier van de verkeersgerelateerde opdrachten wordt gevormd door verkeersinbreuken (zoals in- en uitrijbelemmeringen, hinderende voertuigen ...), verkeersvlotheid, verkeersongevallen en verkeersveiligheid. Binnen de categorieën prio 2 tot en met 4 van de noodhulpwerking, komt het aantal oproepen voor verkeersinbreuken duidelijk op de eerste plaats. Deze evolutie binnen de noodhulpwerking ligt volledig in lijn met de verhoogde werklast bij de verkeerspolitie.

5.1.7.3. Personeelsinzet verkeer

	PBP	Effectief
Afdeling verkeer	108	115,8
Verkeersondersteuningsteams	64	43
TOTAAL	172	158,8

Samengevat kunnen we stellen dat de verkeerspolitie sterk heeft ingezet op preventieve en repressieve verkeersacties, verkeersregeling en de opname van verkeersongevallen. Het verkeersveiligheidsplan resulteert in jaarlijkse uitvoeringsplannen. We mogen concluderen dat we onze doelstellingen hebben behaald.

5.1.8. Gecentraliseerde operationele ondersteuning – afdeling operationele steun

De wettelijk vastgelegde basisfunctionaliteiten worden niet enkel uitgevoerd door de hierboven opgesomde afdelingen en diensten. De afdeling operationele steun neemt binnen de directie operaties een aparte plaats in. Zij telt vijf diensten die allerlei soorten operationele ondersteuning bieden aan andere operationele diensten binnen het korps. De mobiele eenheid (ME), arrestatie-eenheid (AE) en ondersteuningseenheid (OE) voeren daarbij verkeerstakingen

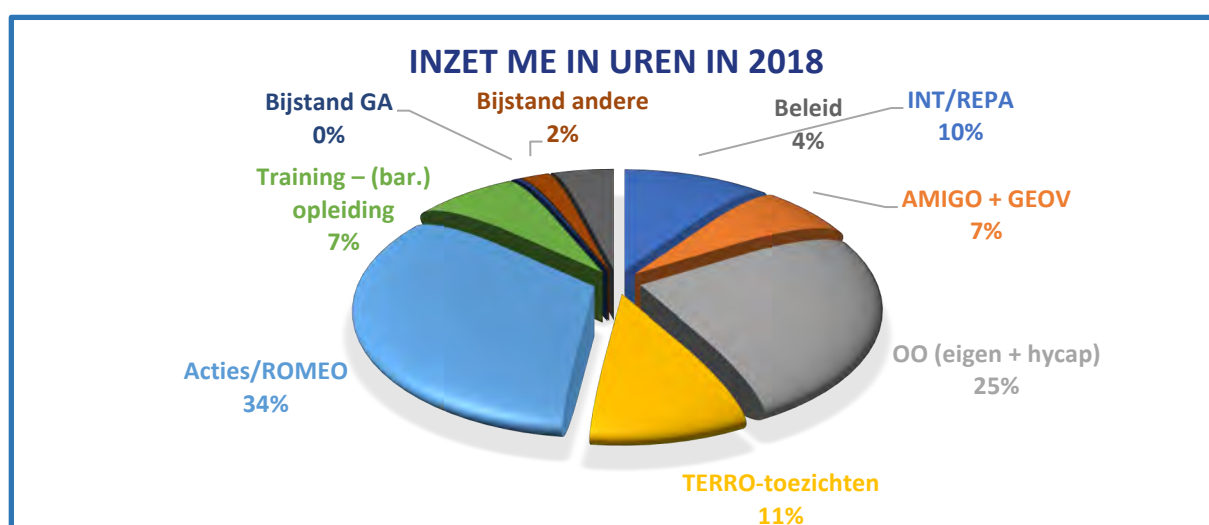
uit, staan in voor ordehandhaving, versterken de interventiewerking en voeren controles met een gerechtelijke finaliteit uit. Binnen de OE staan een aantal kleinere teams in voor enkele specifieke taken. Verder staat de probatie-eenheid (PE) in voor een zeer specifieke taak, namelijk het verzorgen van de omkadering van nieuwe medewerkers tijdens hun probatiestage. Deze stage duurt zes maanden en sluit onmiddellijk aan op de één jaar durende basisopleiding. De nadruk ligt hierbij op het omzetten van aangeleerde kennis naar de vereiste praktische vaardigheden. Tijdens deze stage doen zij dus de nodige ervaring op in de uitvoering van de basispolitietaken. Tot slot is er de vierde dienst – DIA/ISRA – die bewakings- en toezichtsoverdrachten in de diamantwijk en de Joodse wijk behartigt.

5.1.8.1. Dienst mobiele eenheid (ME)

De oprichting van de mobiele eenheid werd reeds besproken in onderdeel 6.1.5.3. Personeelsinzet openbare orde. De taken kunnen worden ondergebracht in vier grote rubrieken:

- reactiedispositief voor grote calamiteiten, Romeo
- steun- en bewakingsopdrachten
- korpsacties (ZVP) en eigen acties met een gerechtelijke finaliteit
- ordediensten en inzet buiten de eigen zone in het kader van de zogenaamde HYCAP-opdrachten, zoals bijstand bij voetbalwedstrijden, grootschalige manifestaties en evenementen met een groot aantal bezoekers

Dit vertaalt zich in de volgende verdeling qua personeelsinzet.

5.1.8.1.1. *Hondenteam*

Het hondenteam maakt deel uit van de ME. Er zijn drie disciplines binnen het hondenteam: patrouillehonden, drugshonden en dynamische explosievenhonden.

De taken van de **patrouillehonden(geleiders)** zijn de volgende.

- bijstand aan het peloton Romeo en de interventiepatrouilles: inzet van de patrouillehonden voor afscherming en beveiliging van de interventieploegen, beveiliging van de dispositieven Romeo, doorzoekingen van gebouwen, opsporen van verdachten, vangen van loslopende honden ...
- ordediensten voetbal
- bijstand aan lokale recherche, de regiowerking ...
- trainingen

De taken van de **drugshonden(geleiders)** zijn de volgende.

- korpsacties (Argus, Pop-Up, Hades, Silvius ...)
- geplande acties regiowerking
- geplande of ongeplande huiszoekingen, samen met lokale recherche, DOT ...
- trainingen

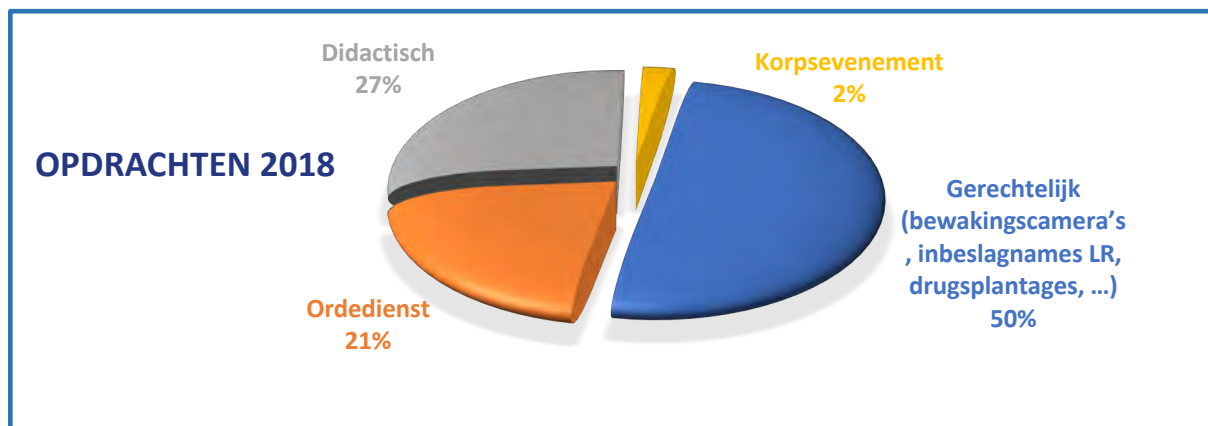
Het concept van de **dynamische explosievenhonden** – die explosieven in een massa mensen kunnen detecteren – werd pas in 2019 opgestart.

5.1.8.1.2. Fototeam

De taken van het fototeam bestaan uit het maken en analyseren van camera- en videobeelden bij:

- ordediensten (betoging, voetbal ...)
- analyse bewakingsbeelden
- opdrachten procureur des Konings
- inbeslagnames
- drugsplantages
- communicatiedoelinden
- het maken van didactische films

Hun opdrachten zijn als volgt onder te verdelen.

5.1.8.2. Dienst arrestatie-eenheid (AE)

Bij de oprichting in 2014 bestond de AE uit twee teams: het bijzonder bijstandsteam (BBT) en het team proactieve werking (PROA), verantwoordelijk voor het proactief opzoeken van ontvluchte en andere op te sporen personen op vraag van de strafuitvoeringsrechtbank en van de rechediensten. Sinds 1 september 2015 levert de AE een aantal snelleresponsteams (SRT) op het terrein. In 2017 werd het BBT gedetacheerd naar de federale politie, waar het is geïntegreerd in de directie speciale eenheden (DSU). Op die manier heeft Politiezone Antwerpen garanties op een snelle tussenkomst van speciale eenheden bij calamiteiten met verhoogd risico op ons grondgebied.

Het overblijvende team PROA heet sindsdien AE. In 2018 werd de AE volledig gevormd conform de bepalingen van de GPI 81. Dat is de omzendbrief die de kwestie van eenheden van bijzondere bijstand voor de lokale politie regelt. Momenteel ondersteunt de AE als eenheid die GPI 81 gevormd is, de andere afdelingen en diensten van Politiezone Antwerpen bij het uitvoeren van opdrachten waarbij er een verhoogde dreiging bestaat en/of waarbij er nood is aan bijzondere ondersteuning. Het doel omschrijft het vatten van geseinde en op te sporen personen, het aanhouden van personen die de openbare orde verstoren, de bescherming van goederen en personen, het inwinnen van inlichtingen en het voeren van een verstoringpolitiek naar criminele overlast en criminele personen.

De arrestatie-eenheid wordt prioritair ingezet voor tussenkomsten waarbij de fysieke integriteit van de politieambtenaar mogelijk in gevaar komt, namelijk:

- bij risicovolle situaties tijdens de interventiewerking (hiervoor levert de AE minstens 2 SRT-ploegen)
- aanhouden van fysiek gevaarlijke personen (inclusief in het kader van strafuitvoering)
- uitvoeren van versterkte huiszoekingen
- leveren van gespecialiseerde tactische en/of technische ondersteuning bij het overwinnen van bepaalde hindernissen (breaching)
- optreden in kleine ruimtes (bv. in een cel)
- optreden als arrestatie-eenheid tijdens ordediensten

5.1.8.3. Dienst ondersteuningseenheid (OE)

De OE staat in voor de uitvoering van een aantal specifieke politietaken die worden uitgevoerd door een aantal kleinere teams, samengesteld uit gespecialiseerde medewerkers.

5.1.8.3.1. Team geweldbeheersing

Het domein van de geweldbeheersing is een cruciaal onderdeel van het politiewerk. De politie heeft het wettelijk monopolie op het gebruik van geweld en komt door de aard van haar opdrachten ook zeer vaak in contact met plegers van geweldsdelicten.

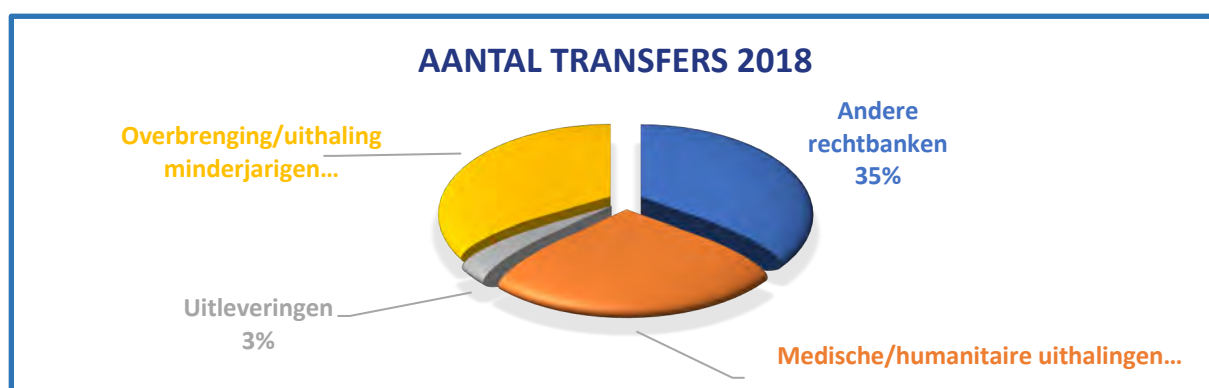
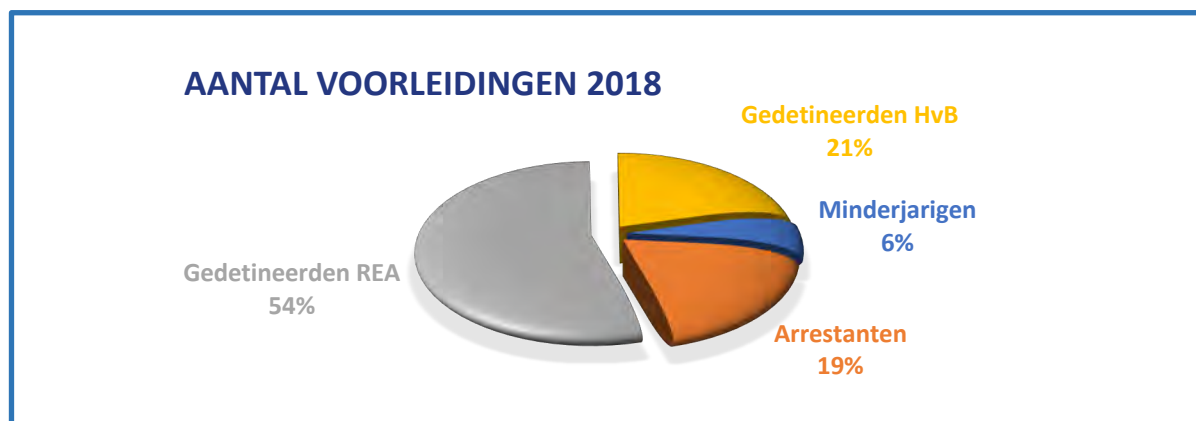
Om het hoofd te kunnen bieden aan alle criminaliteitsvormen moeten de politietechnieken en werkmethoden die hierop betrekking hebben voortdurend evolueren. De opleiding en training in geweldbeheersing moeten steeds het hoogste niveau behalen opdat de veiligheid van de

politieambtenaar en van de burgers gegarandeerd kan worden. Het team geweldbeheersing voorziet de nodige opleidingen en trainingen. In functie van de behoeften organiseren zij ook opleidingen op maat.

5.1.8.3.2. Team gerechtshoven en overbrengingen (GEOV)

De concentratie van verschillende rechtscolleges in onze stad heeft haar repercussies op de personeelsinzet. Ons korps moet niet alleen manschappen voorzien voor de rechtbank van eerste aanleg, maar ook voor het hof van beroep. De ministeriële richtlijn MFO 1 legt de lokale politie een aantal taken op die door de dienst GEOV worden vervuld, zoals het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de gerechtshoven, het voorleiden van voorlopig aangehouden personen naar de diverse magistraten, het dagelijkse transport van de stedelijke amigo naar de diverse Antwerpse gerechtshoven en het transport van vluchtgevaarlijke gedetineerden. De begeleiding van gedetineerden van de gevangenis in Antwerpen naar een rechtbank (in het arrondissement Antwerpen of een ander) wordt vermoedelijk in de loop van 2019 of 2020 overgedragen aan de federale politie.

Op het vlak van hun opdrachten zien we het volgende resultaat:

5.1.8.3.3. Team amigo

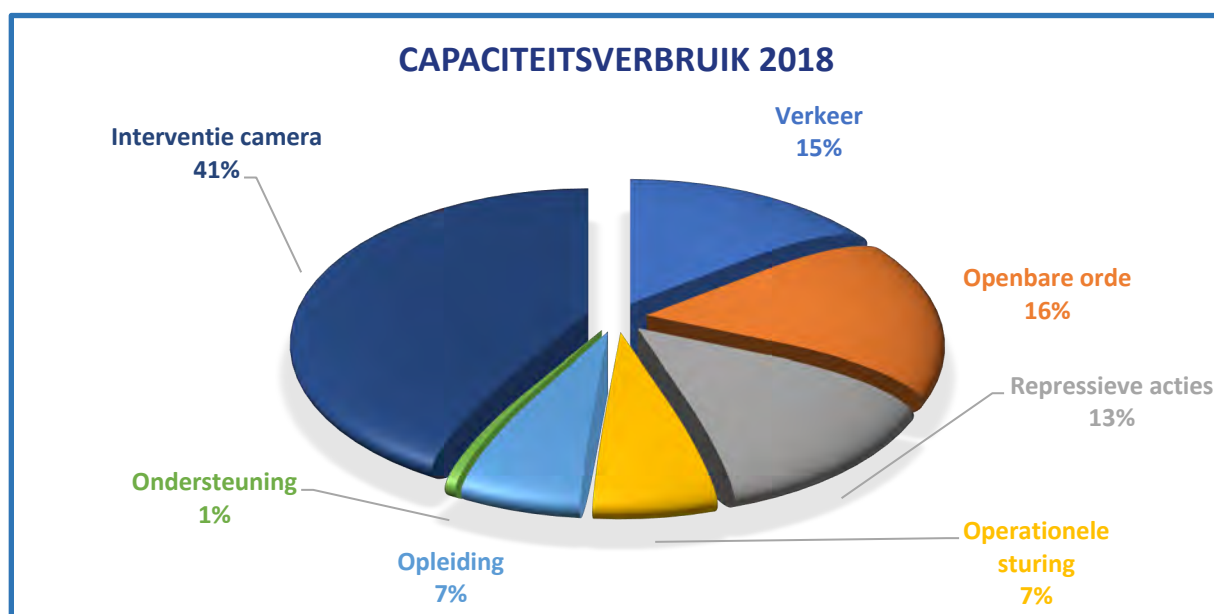
Politiezone Antwerpen beschikt over een cellencomplex met 35 individuele cellen, twee collectieve cellen en vier jeugdkamers voor de plaatsing van minderjarigen die ter beschikking van de rechtbank worden gesteld. Het cellencomplex is permanent operationeel en de taken worden uitgevoerd door de medewerkers van het team amigo. Het personeel staat in voor de

opsluiting van gearresteerden (gerechtelijk en bestuurlijk), het voorzien van maaltijden en het afnemen van vingerafdrukken en de gerechtelijke triptiek. In 2018 werden 9 882 triptieken afgenomen en werden 11 690 opsluitingen verricht.

5.1.8.3.4. Team Orida

Het fietsteam Orida is een gespecialiseerd en goed uitgerust politieteam op de fiets. De Orida-medewerkers voeren interventieopdrachten uit, ondersteunen de wijkteams met preventief of gericht toezicht, worden ingezet bij lokale ordediensten en manifestaties, en versterken de gerechtelijke acties in het kader van het ZVP. Zij staan op deze manier mee in voor onze permanente aanwezigheid op het terrein.

De opdrachten van Orida zijn als volgt samen te vatten.

5.1.8.3.5. Sporenteam

Het sporenteam staat zoals omschreven in punt 3.1.1.3.1. Woninginbraken in voor de opname van sporen bij diefstallen in woning. Het team streeft ernaar sporen op te nemen bij elke diefstal in woning die op het Antwerpse grondgebied gepleegd wordt. Dit team is geïntegreerd binnen het labo voor technische en wetenschappelijke politie van de federale politie.

5.1.8.4. Dienst probatie-eenheid (PE)

Bij de invoering van de verplichte probatiestage in 2014 liepen nieuwe inspecteurs 6 maanden stage aansluitend op de opleiding bij de ME. Op 1 april 2017 nam de nieuw opgerichte PE deze taak over.

Deze eenheid staat in voor de opvang, omkadering en coaching van alle nieuwe inspecteurs tijdens hun probatiestage binnen ons korps. Daarin worden ze bijgestaan door de vele mentoren en begeleiders van de verschillende diensten. Het concept is nieuw en uniek in het Belgische politielandschap.

Het opzet is om de nieuwe collega's nog intensiever te begeleiden bij de eerste stappen in hun carrière. De operationele stage wordt verricht bij verschillende diensten, waarbij de nadruk ligt op het omzetten van theoretische kennis naar praktische vaardigheden.

- mobiele eenheid (ME)
- dienst noodhulp (NH), inclusief gerechtelijke afhandeling (GA)
- dienst gerechtelijke opvolging (GO)
- telecommandokamer (TCK)
- onthaalwerking en wijkwerking

Sinds de start van de PE stroomden in totaal 251 nieuwe leden van het basiskader in, waarvan 194 via eigen werving, en 57 via de federale werving.

Tijdens de stageperiode krijgen de nieuwe medewerkers ook een pakket van twintig opleidingsdagen, om hun kennis op bepaalde domeinen nog verder te vergroten. Na de stageperiode van zes maanden kunnen de inspecteurs een keuze maken en vervolgens aan de slag gaan in hun nieuwe dienst binnen Politiezone Antwerpen.

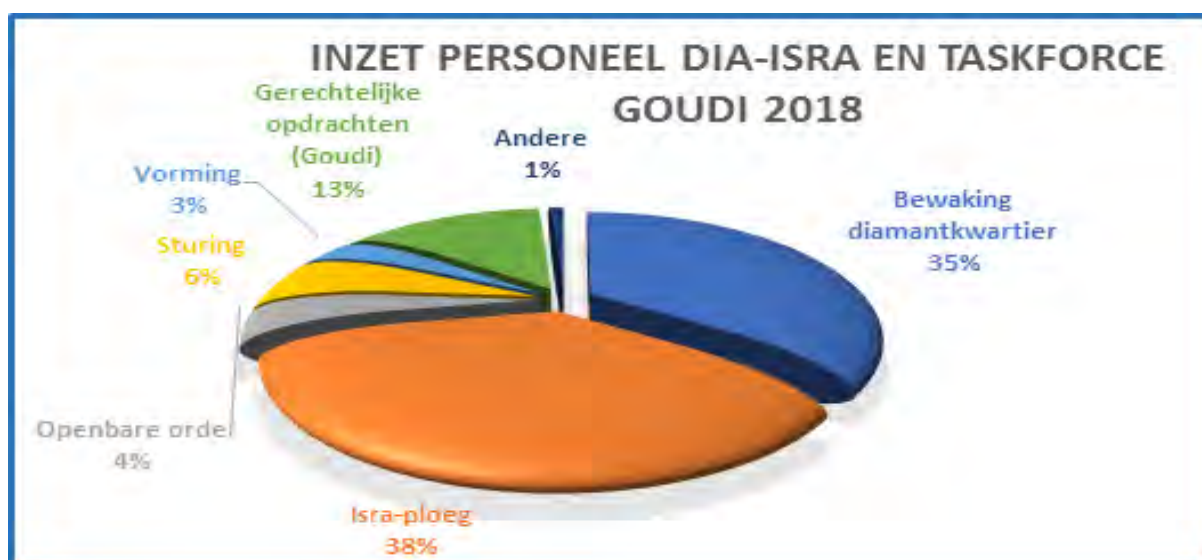
5.1.8.5. Dienst DIA/ISRA – Taskforce GOUDI

Onze stad heeft een grote Joodse gemeenschap en een diamantkwartier. Deze situatie vraagt een bijzondere politionele benadering waarvoor specifiek een team DIA/ISRA werd opgericht.

De drie straten Schupstraat, Rijnstraat en Hovenierstraat vormen het hart van het diamantkwartier. Deze locatie staat onder permanent toezicht van het team DIA/ISRA. Daarnaast zijn ze het eerste aanspreekpunt voor het Antwerp World Diamond Centre (dat de aanwezige bedrijven vertegenwoordigt) en het coördinatiecomité van de Joodse gemeenschap. Naast het politionele toezicht in de wijk staan ze eveneens in voor de gerechtelijke afhandeling van alle feiten dewelke verbonden zijn met de specifieke materie waarin ze opereren.

Het team DIA/ISRA oefent toezicht uit op een honderdtal Joodse instellingen en tijdens de talrijke Joodse evenementen die in Antwerpen plaatsvinden. De taskforce GOUDI voert controles uit op de handelsactiviteiten in de goud- en diamantsector, onder meer bij het opkopen van oude edele metalen.

De inzet van de taskforce GOUDI en het team DIA/ISRA ziet er als volgt uit.

5.1.9. Transversale afdelingen en diensten

De dienstverlening aan de bevolking wordt verder nog door enkele zeer bijzondere afdelingen uitgevoerd, die belast zijn met specifieke taken.

Hieronder verstaan we de afdelingen INTEL, IGPZ, kwaliteitszorg en de dienst strategische coördinatie. De werking van de eerste beschrijven we hieronder, de overige komen aan bod in rubriek 5.2. Management van de medewerkers.

Afdeling INTEL

De stijging van het radicale gedachtegoed en de bijhorende terreurdreiging vereist van iedere grootstedelijke politiedienst een permanente monitoring en adequate beeldvorming van deze fenomenen op en naast het terrein.

In een eerste fase werd hiervoor de taskforce radicalisme (TFR) opgericht, verantwoordelijk voor het verzamelen en verwerken van relevante informatie met betrekking tot personen, groeperingen, plaatsen en gebeurtenissen die een verstoring van de openbare orde met zich mee kunnen brengen.

Evaluatie leerde dat een volwaardige dienst moest opgericht worden, die zich richt op diepgaande gerechtelijke en bestuurlijke onderzoeken in deze materie. Dit resulteerde in het uitbouwen van de afdeling INTEL (inlichtingen/informatie, terrorisme, extremisme, liaison), die werkt onder het rechtstreeks gezag van de korpschef. De afdeling is samengesteld uit twee

diensten, namelijk de dienst bestuurlijke recherche (DBR) en de dienst gespecialiseerd onderzoek (DGO).

1. Dienst bestuurlijke recherche (DBR)

De DBR is onder meer verantwoordelijk voor het verzamelen van informatie met betrekking tot relevante personen, groeperingen, plaatsen en gebeurtenissen. De dienst vormt een liaison naar externe partners in binnen- en buitenland en relaties die medeverantwoordelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde. De dienst schenkt ook bijzondere aandacht aan inbreuken op de voetbalwetgeving.

2. Dienst gespecialiseerd onderzoek (DGO)

De dienst DGO staat in voor het onderzoek naar verdachte handelingen in het kader van gewelddadig radicalisme en terrorisme. De dienst staat in voor het nauwgezet opvolgen van de *foreign terrorist fighters* (FTF) en andere radicale identiteiten die woonachtig zijn op het grondgebied van de stad Antwerpen. Verder voert ze onderzoeken naar verdachte handelingen op het terrein én op sociale media die kunnen leiden tot gewelddadig radicalisme en terrorisme traceert ze potentiële personen (*lone wolfs*) of groeperingen die in de mogelijkheid zijn een aanslag te plegen. Ze werken hiervoor zeer nauw en goed samen met externe partners zoals het lokaal en het federaal parket, de FGP en het OCAD.

De dienst bestaat is samengesteld uit een aantal teams, namelijk het tactisch team, het strategisch team en de cel informantenwerking. Dit laatste team werd overgeheveld vanuit de recherche, wat moet toelaten om de informatiepositie nog verder te versterken.

De afdeling heeft zich de afgelopen jaren onder meer gespecialiseerd in het uitvoeren van analyses op basis van *open source* geclassificeerde of geconfirmeerde inlichtingen. De informatie wordt op maat van de onderzoeken verwerkt en moet leiden tot het detecteren van personen met een hoog risicoprofiel. De medewerkers bestuderen complexe maatschappelijke vraagstukken, analyseren deze en zorgen voor vertaling naar de korpsleiding. De opgemaakte analyses worden, in de mate van het mogelijke, ook gedeeld via het SHIELD-platform.

Er wordt zeer nauw samengewerkt met de lokale integrale veiligheidscel (LIVC) en de lokale taskforce, werkzaam in Antwerpen. In de LIVC wordt informatie uitgewisseld tussen de sociale diensten en preventiediensten en de bestuurlijke en gerechtelijke overheden. In de lokale taskforce wordt overleg gepleegd over concrete dossiers met betrekking tot extremisme, tussen de militaire inlichtingendienst ADIV, de geïntegreerde politie en het OCAD. Verder wordt ook overleg gepleegd met de dienst bestuurlijke informatiecel van de DIRCO, in het kader van het Becor-netwerk.

De afdeling INTEL werkt mee aan het uitbouwen van nationale en internationale netwerken met andere politie-, veiligheids- en inlichtingendiensten met het oog op benchmarking en het uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden en fungeert als aanspreekpunt voor deze binnenlandse en buitenlandse partnerdiensten. Tot slot participeert de nieuwe afdeling aan alle lokale, regionale en federale overlegorganen met het oog op een adequate informatie-uitwisseling en kennisdeling met andere relevante partners en overheden. Hierdoor is de

afdeling INTEL er op korte tijd in geslaagd een gedegen reputatie in het politielandschap op te bouwen op het vlak van radicalismebestrijding.

5.2. Beeld van de interne werking

In deze rubriek schetsen we het beeld van onze bedrijfsvoering. Het beeld van onze interne werking wordt geschetst door te verduidelijken wat onze relatie is met onze medewerkers, hoe we omgaan met onze middelen en hoe we onze processen hebben ingericht. Daarbij komt telkens de directie die hiervoor verantwoordelijk is aan bod.

5.2.1. Management van medewerkers

5.2.1.1. Directie HRM

De algemene doelstelling die in het bestuursakkoord 2013-2018 voor deze directie naar voor werd geschoven betrof:

Politiezone Antwerpen profileert zich als een aantrekkelijke werkgever en bereikt een kwaliteitsvol evenwicht tussen de belangen van de politieorganisatie en de belangen van de medewerker. Het humanresourcesbeleid wordt daarom verder gemoderniseerd door:

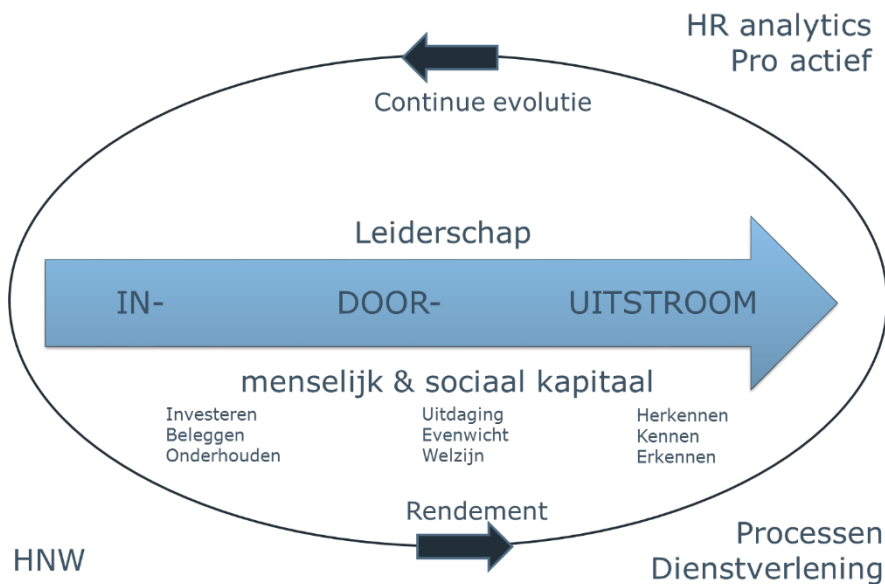
- **het ontwikkelen van een instroombeleid dat rekening houdt met de reële personeelsbehoefte voor het vervullen van iedere taak en de jaarlijks voorziene uitstroom van mensen en kennis**
- **het ontwikkelen van een professioneel retentiebeleid dat een fundamentele bijdrage levert aan het welzijn van iedere medewerker**
- **het optimaliseren van de personeelsadministratie**
- **werk te maken van kennis- en ervaringsoverdracht via ervaren politiemensen en ervaren administratieve en logistieke medewerkers aan nieuwe collega's**

De professionalisering van de directie HRM vormde dan ook de eerste stap op de weg naar de beoogde cultuuromslag.

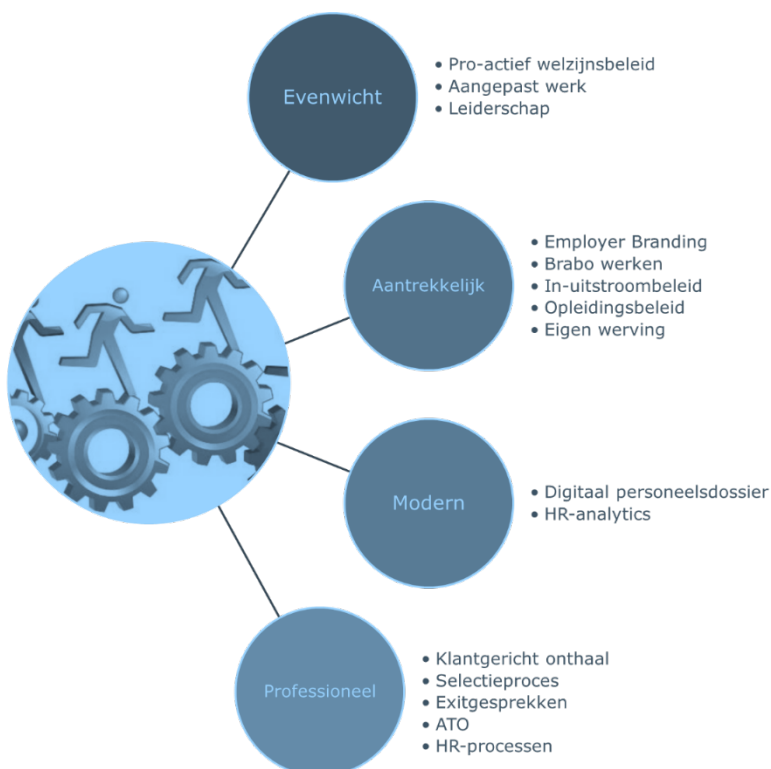
In 2016 gaf de directie HRM opnieuw richting aan het hr-beleid van de organisatie. Daarbij werden drie grote pijlers gedefinieerd.

1. Politie Antwerpen profileert zich als aantrekkelijke werkgever.
2. Politie Antwerpen staat in voor het welzijn van de medewerkers, rekening houdend met een goed evenwicht tussen de individuele en de organisatorische belangen.
3. HRM stelt zich op als een lerende en wendbare organisatie die ernaar streeft om continu te verbeteren en een adequate dienstverlening voorziet naar haar interne klanten.

Er werd sterk de focus gelegd op een ketengeoriënteerde aanpak vanuit de nood de basis goed te krijgen: *'getting the basics right'*. Dit betreft een klassieke visie op een strategisch hr, waarbij vooral vanuit het belang van de processen wordt vertrokken. Daarbij werd volgend schema voor ogen gehouden:

De maatschappelijke evoluties vragen van Politie Antwerpen een operationeel kader dat permanent inzetbaar is en zich flexibel kan ontplooiën in functie van de noden. Dit veronderstelt dat we als organisatie blijvend investeren in het aantrekken van de juiste mensen, de nodige trajecten uitzetten om de medewerkers aan de organisatie te binden en daarbij rekening houden met hun welzijn in afstemming met de organisatorische belangen. Om dit te realiseren werden eigen wervingscampagnes, leer-, begeleidings- en leiderschapstrajecten en *employer branding* in het leven geroepen. Ook andere doelstellingen dragen bij tot het behalen van de organisatiedoelstellingen. Ze worden hieronder schematisch afgezet ten opzichte van de vier kernwaarden: evenwichtig, professioneel, modern en aantrekkelijk.

Intussen zijn bepaalde maatschappelijke evoluties zoals een veranderende loopbaancontext en een datagestuurde toekomst realiteit geworden. Werknemers zijn op zoek naar hoe ze hun loopbaan flexibel kunnen invullen in functie van hun talenten, ambities en privéleven. Een loopbaanbeleid draait niet langer om het statisch matchen van medewerkers met jobs, maar eerder om een dynamische omgang met veranderingen, met aandacht voor groei, werkbaarheid en inzetbaarheid op korte en lange termijn. Dat betekent dat er ook een spanningsveld ontstaat tussen het belang van de medewerker en die van organisatie. Daar waar organisaties doorgaans investeren in talentmanagement en het binden van werknemers aan de werkgever, is de visie rond loopbaanbeleid er één waarbij er vooral geïnvesteerd wordt in het individu. Het magisch woord om van dat spanningsveld naar een boeiend speelveld te evolueren, is duurzaamheid: **een duurzaam loopbaanbeleid speelt in op de werk- en inzetbaarheid alsook op de groei en ontwikkeling. Een duurzaam loopbaanbeleid werkt daarbij faciliterend om langer, anders en met meer aan het werk te blijven.**

Onze toekomst is datagesturd, waarbij de politie in staat moet zijn om op vlak van alle hr-processen data te verzamelen en onmiddellijk te verwerken. Op basis van deze objectieve kennis van onze medewerkers kunnen bepaalde risico's of opportuniteiten beter voorspeld worden en kunnen betere beslissingen genomen worden die het beleid ondersteunen.

Op het vlak van hr-werking werden dus drie strategische doelstellingen vooropgesteld, namelijk zich profileren als aantrekkelijke werkgever, de zorg voor het welzijn van onze medewerkers, met een goed evenwicht tussen de individuele en de organisatorische belangen, en het streven naar continue verbetering en adequate dienstverlening voor haar interne klanten.

Deze doelstellingen vertalen zich in werkhema's die hieronder schematisch worden voorgesteld.

Kwaliteitsvolle ondersteunende dienstverlening aan de interne klant door optimalisatie van de onthaalfunctie

Om onze interne klanten optimaal te kunnen bedienen, is de onthaalfunctie van de directie HRM geoptimaliseerd. Bij de implementatie van het vernieuwd onthaal is de juiste kanaalkeuze bij de interne klant gestimuleerd, naar analogie met het onthaal in de regiokantoren. Enerzijds zelfredzaamheid aanmoedigen en anderzijds voldoende tijd voorzien voor de klanten die meer begeleiding nodig hebben.

1. Door een excellent talentmanagement zich profileren als aantrekkelijke werkgever

Investeren in employer branding, het opstellen van een aantrekkelijk en proactief wervingsbeleid met wervende vacatures en het organiseren van informatiesessies en thema-avonden met een ambitieuze rekruteringskalender dragen bij tot het gewenste profiel.

Coaching en leiderschapsontwikkeling vormen belangrijke uitdagingen. Langer werken, toenemend langdurig ziekteverzuim, het behouden van talent en inzetbaarheid van de medewerkers vereisen een nieuwe invulling van het begrip loopbaan binnen onze organisatie.

2. Met een excellent welzijnsbeleid medewerkers ondersteunen

Onze medewerkers worden op verschillende manieren ondersteund. Zo kunnen ze binnen de organisatie op zoek naar nieuwe uitdagingen en worden ze begeleid bij langdurige afwezigheid. Wanneer zij met psychosociale problemen kampen, is er hulp voorhanden. Er is ook ingezet op het preventieve luik bij schokkende gebeurtenissen. Het welzijnsbeleid is geëvolueerd in functie van nood aan aangepast werk (om welke reden dan ook) en een gezond evenwicht tussen werk en privé. Dit beleid speelt een belangrijke rol in het traject van het Brabo-werken.

3. Een excellent personeelsbeheer dat inspeelt op personeelsbewegingen

Het sociaal secretariaat staat in voor een correcte personeelsadministratie, waarbij rekening wordt gehouden met het statuut, de nationale regelgeving en de interne richtlijnen van de arbeidstijdorganisatie.

4. Een excellent proactief hr-beleid dat strategische hr-besluitvorming ondersteunt

De directie HRM speelt een belangrijke rol als strategische partner die de organisatie op een moderne en professionele manier ondersteunt bij het nemen van beleidsbeslissingen. Hierbij wordt steeds aandacht besteed aan het sociaal en menselijk kapitaal.

Verder neemt de directie ook deel aan de projectwerking. Dit vertaalt zich in de projecten rond eigen werving en het programma mastergebouw.

De centrale missie is het aantrekken, ontwikkelen en behouden van menselijk kapitaal en talent. Dit is het fundament waarop onze hr-processen zijn geënt. Volgens de principes van *intelligence led policing* vervullen we deze missie door middel van hr-analytics en kreeg **leiderschap** een duidelijke plaats binnen het model. De harde en zachte kant gaan daarbij hand in hand. Daar waar de cijfers sturing moeten geven, zijn we geëvolueerd naar een **coachende rol vanuit de directie HRM** om binnen de organisatie meer te ondersteunen en minder te remediëren. Door het opzetten van **leiderschapsontwikkelingsprogramma's** hebben we ons sociaal kapitaal versterkt, een bepalende factor voor de ontplooiing van het menselijk kapitaal.

Tot slot hebben we **de leidende principes uit de kadernota rond Het Nieuwe Werken** uitgewerkt, waarbij vertrouwen, flexibiliteit, fierheid en veiligheid als kernwoorden naar voren komen.

Het hr-beleid is informatiegestuurd: het identificeert de reële behoeften zodat de organisatie en haar sociaal kapitaal op een duurzame wijze ondersteund, opgevolgd en (bij)gestuurd worden. We zetten daarbij in op het ontwikkelen van een periodieke meting van de *employee experience* die toelaat het beleid permanent op te volgen en bij te sturen, en medewerkers in staat stelt eigenaarschap te nemen over hun loopbaan.

We ontwikkelen een talentdatabank die inzichten levert, voorspellingen toelaat en richting geeft aan de duurzame inzet van het sociaal kapitaal (*people analytics*). We bouwen een intern *development centre* (IDC) dat toelaat specifieke en innoverende opdrachten uit te voeren gericht op het ontwikkelen van organisatie, medewerkers, tools en methoden. We vullen behoeften in die de organisatie heeft, maar die niet door onze eigen mensen kunnen worden ingevuld door te werken met goed voorbereide, opgeleide en uitgeruste vrijwilligers die onze politiemedewerkers kunnen ondersteunen in de uitvoering van hun taak.

Samengevat zien we dat de inspanningen rond het project eigen werving, het traject leiderschap, de invoering van de principes in het kader van het nieuwe werken en de inzet op *employer branding* grote veranderingen hebben teweeggebracht op het vlak van het instroom-, doorstroom- en uitstroombeleid, de administratieve processen en de zorg voor het welzijn van de medewerkers. We kunnen dan ook stellen dat de directie HRM de beoogde cultuuromslag heeft ingezet en dit ook de komende jaren zal blijven doen.

5.2.1.2. Afdeling informatiegestuurde politiezorg (IGPZ)

De geschetste maatschappelijke evoluties op het vlak van technologisering en juridisering van de maatschappij noodzaken een verdere professionalisering en uitbouw van het korpsbrede informatie- en vakkennisbeheer zoals die vandaag worden waargenomen door de afdeling informatiegestuurde politiezorg.

Technologische evoluties – zowel binnen als buiten de organisatie – maken dat het informatielandschap op relatief korte tijd aanzienlijk is gewijzigd. Immense hoeveelheden informatie van diverse aard (tekst, beeld, geluid of combinaties daarvan) worden vandaag met ongeziene snelheid in de politieorganisatie geïnjecteerd.

Deze *information overload* stelt de afdeling IGPZ voor de nieuwe uitdaging om Politie Antwerpen niet enkel in theorie informatierijk te laten zijn maar ook in de praktijk de bruikbare inzichten die potentieel in deze *big data* verscholen zitten, maximaal te laten benutten. Het belang van analyse als motor van de informatiegestuurde politiewerking wordt hiermee almaar groter waarbij ook het inzetten op zogenaamde datascience technieken (*machine learning ...*) stilaan onontbeerlijk wordt.

In de toekomst wil PZ Antwerpen evolueren van een informatie- naar een intelligence-gestuurde politiedienst door het voeren van een integraal en geïntegreerd intelligencebeleid.

Door de verzamelde data te analyseren, te bewerken en te verrijken kunnen op basis van de gegenereerde inzichten leefbaarheidsproblemen en criminaliteitsfenomenen op een meer proactieve en actiegerichte manier bestreden worden. Op basis van de operationeel relevante inzichten worden de interne structuren, processen en procedures geoptimaliseerd en wordt een operationeel *intelligence center* geïmplementeerd.

Analoog aan de hoger geschetste information overload mag ook het toenemende (over)aanbod aan bedrijfsregels voor de terreinmedewerkers allerm minst worden genegeerd, vaak opgelegd door de bestuurlijke en gerechtelijke overheden. Het kenniscentrum dient dan ook blijvend te worden ondersteund in haar zoektocht naar methodieken en personele middelen die een gedegen management en distributie van vakkennis mogelijk maken.

Het gewijzigde technologische klimaat stelt de afdeling IGPZ tot slot niet enkel voor vernieuwde uitdagingen op het vlak van betekenisverlening in een zuiver operationele context. Ook het domein van de beleidsrapportering dient verder te worden uitgebouwd en vormgegeven, voornamelijk om de return on investment van gedane investeringen te kunnen aantonen en bij uitbreiding toekomstgerichte investeringen verder te kunnen blijven motiveren.

De meerwaarde van een verdere professionalisering van de beleidsrapportage blijkt ook intrinsiek uit het bestaan van onderhavig document zelf, waarin tal van inzichten zijn opgenomen die rechtstreeks uit het PMI voortvloeien en die de voorgestelde beleidskeuzes objectief onderbouwen.

5.2.1.3. Afdeling kwaliteitszorg (KZ)

Een eerste wijziging die zich binnen deze afdeling opdrong, was de loutere structurele verschuiving van de **interne dienst voor preventie en bescherming van welzijn op het werk (IDPB)** vanuit de directie HRM naar de afdeling kwaliteitszorg. Zo werd deze dienst verankerd onder het rechtstreekse gezag van de korpschef zodat wordt tegemoetgekomen aan de wettelijke verplichting die de welzijnswet in dit kader voorziet. Deze verschuiving vereiste echter geen bijkomende capaciteit. De wijziging is intussen gerealiseerd en verloopt naar ieders tevredenheid.

De **juridische dienst** daarentegen kent wel een uitbreiding, naar aanleiding van de steeds toenemende juridisering van alle administratief-technische (tucht, arbeidsongevallen ...) en strafrechtelijke procedures maar ook in uitvoering van bepaalde internationale regelgeving (GDPR en DAPIX).

PZA is als politiedienst onderworpen aan zowel de GDPR-regelgeving als aan de Europese richtlijn 2016/680 van het Europees parlement en de raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van kaderbesluit 2008/977/JBZ van de raad (richtlijn gegevensbescherming politie-justitie). Verder is er de nieuwe kaderwet en de vernieuwde wet op het politieambt, met extra regelgeving inzake politieel informatiebeheer en politieel data-uitwisseling en met telkens bijhorende specifieke uitvoeringsbesluiten. Om de taken

verbonden aan deze diverse regelgevingen en opdrachten van verschillende regulerende instanties op een gestructureerde, beleidsmatig coherente manier aan te pakken, werd een gespecialiseerde **dienst data protection office** opgericht.

De politie werd de afgelopen jaren met meerdere concrete maatschappelijke dreigingen geconfronteerd. Deze dreigingen mondden uit in verschillende aanslagen gericht tegen de politiediensten, zowel in Verviers, Luik als Spa. Politie Antwerpen is een grote organisatie met enkele duizenden medewerkers die gehuisvest zijn op twintig verschillende locaties. Dit vereist dan ook een gestructureerde, korpsbrede aanpak die uitmondt in een intern veiligheidsbeleid met kosteneffectieve en -efficiënte processen. De Antwerpse politie werkt samen met een groot aantal externe partijen zoals *contractors*, leveranciers en advocaten die op regelmatige basis de politiekantoren bezoeken. Dit brengt binnen de huidige maatschappelijke context potentiële veiligheidsrisico's met zich mee. Veiligheid is een complex, dynamisch en evolutief proces dat continu moet opgevolgd, geëvalueerd en geoptimaliseerd worden op het vlak van risicobeheer, incidentenbeheer en beheer van *security contractors*. Door hiervoor een eigen **dienst security office** in te richten, wordt ook vertrouwelijke informatie eigen aan de politiediensten fysiek binnen de organisatie gehouden. Om aan deze opdrachten te voldoen was een uitbreiding van de afdeling kwaliteitszorg dan ook noodzakelijk.

Daarnaast valt ook de **dienst diversiteit** onder de afdeling kwaliteitszorg. De beleidsnota diversiteit vormt de basis en het kader voor toekomstige actieplannen van ons korps op het vlak van diversiteit. Intern streven we naar een diverse samenstelling van het korps waarbij de aanwezige competenties en talenten van alle medewerkers op de werkvloer gewaardeerd en optimaal ingezet worden. Hierbij houden we steeds rekening met de verschillen en de overeenkomsten tussen individuen. Al onze medewerkers erkennen de meerwaarde van diversiteit en zien diversiteit als een troef voor ons korps. Extern leveren we een professionele dienstverlening die afgestemd is op de noden en uitdagingen van Antwerpen. Ons korps zet zich in voor de bescherming van de individuele rechten en vrijheden en de democratische ontwikkeling van de maatschappij. Deze interne en externe gerichtheid wordt weergegeven in de slagzin van de diversiteitswerking: 'Iedereen anders, altijd van dienst'.

Een geïntegreerd diversiteitsbeleid draagt niet alleen bij tot het vervullen van de wettelijke opdracht van politie, maar is een noodzakelijke voorwaarde om de legitimiteit van politie te garanderen en te verhogen op professioneel, maatschappelijk en wettelijk niveau. De diversiteitswerking van ons korps bestaat sinds het voorjaar 2015 uit een beleidscel diversiteit bij de afdeling kwaliteitszorg, een operationele cel diversiteit bij de dienst operationele steun en een netwerk diversiteit met leden uit alle rangen en graden van onze organisatie.

Bij de afdeling kwaliteitszorg is er ook veel aandacht voor het integriteitsbeleid. Dit wordt meegenomen als rode draad doorheen onze interne werking in bijvoorbeeld aanwervings-, selectie- en rekruteringsgesprekken, onthaaldagen nieuwe medewerkers en tijdens specifieke opleidingen (bv. dilemmatrainingen).

De **dienst integriteit** heeft de laatste jaren ook ingezet op de oprichting van een meldpunt voor integriteit waar medewerkers de vaststelling van een vermoedelijke integriteitsschending kunnen inseinen. Wanneer zij de hiërarchische lijn hebben uitgeput of het gevoel krijgen dat ze niet bij hun eigen leidinggevenden terecht kunnen om een integriteitsschending te melden, kunnen ze zich wenden tot het meldpunt integriteit. Dit meldpunt kan enkel benaderd worden

wanneer ze een integriteitsschending vaststellen waarvan er een gefundeerd vermoeden is. Zo willen we vermijden dat het meldpunt vervalt tot een wraak- of kliklijn. Misbruik van de meldingsprocedure wordt gesanctioneerd wanneer kwaadwillig gebruik wordt aangetoond. We doen binnen ons korps zowel proactief als reactief aan monitoring.

De **dienst audit** heeft proactieve risicoanalyses uitgevoerd. Mogelijke kwetsbare activiteiten zijn in kaart gebracht en er is actie ondernomen, aangevuld met controletoezichten op het terrein door de **dienst intern toezicht**.

Op reactief vlak wordt een performant klachtenmanagement georganiseerd, waarbij klachten via verschillende kanalen worden geregistreerd, een klokkenluidersregeling als extra meldingskanaal is uitgewerkt en er structureel overleg plaatsvindt tussen de diensten intern toezicht en **klantenmanagement**.

De handhaving voorziet zowel in een aanpak van incidenten als van structurele problemen. Hierbij bieden functioneringsgesprekken, tuchtprocedures en reactieve risicoanalyses een brede waaier aan mogelijkheden om op te treden. Daarbij wordt intern intensief samengewerkt met de directie HRM en de juridische dienst en extern met zowel Comité P, het parket van Antwerpen en de AIG.

De diensten intern toezicht en klantenmanagement zijn intussen uitgegroeid tot betrouwbare partners wier rol zowel binnen als buiten de organisatie erkend wordt. Als gevolg van de reorganisatie zijn heel wat primaire en ondersteunende werkprocessen geanalyseerd en geoptimaliseerd. Door nieuwe controlesystemen in te bouwen, zijn een aantal disfuncties naar boven gekomen. Daarnaast is het vertrouwen onder het personeel gegroeid, waardoor de drempel om disfuncties te melden, is verlaagd. Dit verklaart de stijging van het aantal onderzoeken en van het aantal uitgesproken tuchtstraffen.

5.2.1.4. Afdeling communicatie

De algemene doelstelling uit het bestuursakkoord 2013-2018 betref:

Politiezone Antwerpen versterkt haar imago van een moderne dienstverlenende organisatie door haar communicatiebeleid verder te optimaliseren. Dit kan door:

- **het ontwikkelen van communicatie-initiatieven die de dienstverlening van Politiezone Antwerpen verder bekend maken**
- **het ontwikkelen van initiatieven om een correcte beeldvorming te bekomen door actief gebruik te maken van alle mogelijke kanalen**
- **het organiseren van een betere informatiedoorstroming en -ontsluiting binnen de organisatie**
- **het aanbieden van communicatie op maat van de medewerkers**
- **het verbeteren van de voorbeeldfunctie door constant te werken aan de wijze waarop politiezone Antwerpen zich publiek gedraagt**
- **klachten van burgers adequaat te laten behandelen door de klantendienst**

De voorbije jaren werd er werk gemaakt van de modernisering en professionalisering van het communicatiebeleid. Daarbij is ingezet op het beter bekend maken van de dienstverlening, het creëren van een correcter beeld door gebruik te maken van alle mogelijke kanalen, is de informatiedoorstroming en -ontsluiting op een betere manier georganiseerd en wordt communicatie meer op maat van onze medewerkers aangeboden.

Om deze doelen te bereiken is de afdeling communicatie hervormd. De dienst is geëvolueerd naar een afdeling die rechtstreeks door de korpsleiding wordt aangestuurd. Deze rechtstreekse lijn resulteert in een communicatiebeleid dat volledig ingebed is in het korpsbeleid.

De focus is verschoven van een louter externe focus naar een combinatie van interne en externe gerichtheid. De eigen medewerkers zijn de allereerste klanten van de korpscommunicatie en ontvangen boodschappen op maat. Op die manier wordt de informatiedoorstroming en -ontsluiting op een betere manier georganiseerd.

Op het vlak van externe communicatie willen we laten zien waar we als organisatie voor staan, willen we onze bekendheid vergroten en bouwen aan het merk Politie Antwerpen. Met het externe communicatiebeleid en onze eigen selectie en werving is de bekendheid vergroot en de positieve perceptie ondersteund. Dat doen we onder meer door perswoordvoering, videoberichten, een eigen grafische vormgeving en door aanwezig te zijn op sociale media. Daarnaast hebben we ingezet op de productie van de televisieserie Politie 24/7 om een beeld te schetsen van het dagelijks politiewerk.

Bijkomend hebben we ons merklogo ook kenbaar gemaakt door dit te plaatsen op onze voertuigen, maar dit betreft uiteraard de start van het hieraan gekoppelde traject om van Politiezone Antwerpen dan ook een aantrekkelijk merk te maken.

Sinds juli 2019 is ook de nieuwe rekruteringscampagne met de slogan ANDERS gelanceerd. De Antwerpse politie presenteert zich als een moderne werkgever die tal van mogelijkheden, uitdagingen en ervaringen biedt. De campagne richt zich niet enkel op potentiële inspecteurs, maar ook op agenten, officieren en burgerpersoneel.

Samengevat zien we een sterk geëvolueerde dienst communicatie, die we vanuit het belang dat we hieraan hechten, hebben omgedoopt tot de afdeling communicatie.

Op het vlak van externe communicatie is er een meer een professionele perswoordvoering, videoberichten, een eigen grafische vormgeving, een eigen merklogo, aanwezigheid op sociale media, met de reeks Politie 24/7, de lancering van de campagne ANDERS ...

De interne communicatie werd versterkt door boodschappen op maat van de medewerkers. We concluderen dat we de doelstellingen op het vlak van communicatie hebben behaald.

5.2.1.5. Dienst strategische coördinatie

De dienst strategische coördinatie staat in voor de opvolging en ondersteuning van de project- en programmawerking van Politiezone Antwerpen. Met enerzijds het zonaal veiligheidsplan en anderzijds het bestuursakkoord beschikt de politiezone Antwerpen over twee beleids- en

referentiekaders, waarin de verwachtingen van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden zijn opgenomen en duidelijk zijn vertaald in een aantal strategische doelstellingen.

Hierbij wensen we de basisfunctionaliteiten en de interne organisatiehuishouding verder te optimaliseren met het oog op een efficiëntere en effectievere politiewerking. In de periode van 2013 tot en met 2018 resulteerde dit in 20 strategische doelstellingen (SD), waarvan de thema's verder werden geconcretiseerd in 61 na te streven doelstellingen (ND) en 160 operationele doelstellingen (OD).

Ook voor de komende jaren blijven het bestuursakkoord en het zonaal veiligheidsplan een beleids- en referentiekader. Dit zal worden vertaald in programma- en projectwerking en actieplannen. Om te kunnen voorzien in een periodieke terugkoppeling van de geboekte vooruitgang aan de bestuurlijke en gerechtelijke overheden, zal een rapporteringsstructuur worden ontwikkeld om dit op een transparante manier te kunnen doen.

Verder verzorgt de dienst ook de komende jaren de implementatie en opvolging van het Brabowerken, in samenwerking met de directie HRM.

5.2.2. Management van middelen – Directie financiën en logistiek (FILOG)

De algemene doelstelling die in het bestuursakkoord 2013-2018 voor deze directie naar voor werd geschoven, betrof:

Politiezone Antwerpen moderniseert haar financiële en logistieke beleid verder door transparante processen en procedures te ontwikkelen waardoor de juiste middelen tijdig bij de juiste diensten terechtkomen. Op die manier worden de reguliere en projectwerking maximaal ondersteund en de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd.

In de periode 2012-2019 tekenden zich twee grote tendensen af die een sterke claim legden op de directie. Enerzijds de centralisering van onze bedrijfsvoering naar zowel een tussentijds als een definitief mastergebouw, en anderzijds de uitdrukkelijke opdracht om een moderne, aangepaste dienstverlening te voorzien voor de politieorganisatie.

Dit vereiste een strategisch plan met zowel een duidelijke visie als een uitvoeringsplan. De noodzakelijke herstructurering van de directie werd voorbereid met een externe partner. Het resultaat hiervan was een scherp geformuleerde visienota met nieuwe strategische krijtlijnen van de directie financiën en logistiek.

De directie FILOG werd gemoderniseerd met een voor externe partners herkenbare structuur. Daarbij stond de strategische doelstelling voorop om tegen 2019 een excellent financieel, facilitair en toeleveringsbeleid te voeren en op die manier de interne klant als partner optimaal te bedienen, wat zich vertaalde in vijf werkthema's. Hierbij werd een uniforme werking van de frontoffice beoogd en de backoffice geprofessionaliseerd. Deze backoffice zou voortaan bestaan uit financiële processen, toeleveringsbeheer en facilitair beheer (*supply chain, facility* en financiën). Overkoepelend werd aan zowel de front- als de backoffice het lerend vermogen en de wendbaarheid van de directie toegevoegd.

Schematisch ziet dit er als volgt uit.

5.2.2.1. Afdeling financiën

In het kader van het bestuursakkoord werd een groot aantal projecten uitgevoerd. Dit werd mee mogelijk gemaakt door een correcte vertaling naar de begroting. Door een wettelijk conforme boekhouding, een gestegen inkomstenbeleid, managementrapporten en digitalisering zal ook de toekomstige meerjarenbegroting aansluiten bij de toekomstige verwachtingen en doelen.

5.2.2.2. Afdeling supply chain

In haar beleidstekst legt de afdeling haar toekomstvisie en -strategie vast en beschrijft ze de processen, procedures, projecten en opvolging. Daarbij wordt onder meer sterk ingezet op een verdere digitalisering van de bedrijfsvoering, een jaarlijks aankoopplan en het doorvoeren van arbeidsbesparende maatregelen.

5.2.2.3. Afdeling facility

Ook de beleidstekst voor *facility management* legt de toekomstvisie en -strategie vast en beschrijft de processen, procedures, projecten en opvolging. Ook hier wordt onder meer ingezet op digitalisering en optimalisering in het vastgoedbeheer.

Enkele realisaties van de afgelopen jaren zijn de tussentijdse centralisatie op de Noorderlaan waarbij een aantal leidende principes omtrent werkplekdeling en activiteitgericht werken aan de praktijk werden getoetst, de centralisatie van de ondersteunende directies ICT en FILOG in één gebouw, de uitvoering van renovatie- en herinrichtingsprojecten in oude gebouwen en het onderbrengen van het multidisciplinaire KALI-team op een gedeelde locatie.

5.2.2.4. Mastergebouw

De realisatie van het nieuwe mastergebouw is een bijzonder grootschalig project dat verscheidene jaren vooronderzoek vergde, nog voor de eerste spade in de grond werd gestoken. Zeven leidende principes die zich vertaalden in een uitgebreid programma van eisen lagen aan de basis van het ontwerp.

Het gebouw moet in het bijzonder inspelen op de maatschappelijke realiteit, de focus leggen op de politionele kerntaken, toelaten om de operationele capaciteit op het terrein te vergroten, de werkprocessen en digitalisering vereenvoudigen, zorgen voor centralisatie waar het kan en tegelijk deconcentreren waar het hoort, inspelen op de wil om een aantrekkelijke werkgever te blijven, en tot slot kostenbesparend werken.

Naast de zeven leidende strategische principes vormden vier basispijlers een bijkomende leidraad, namelijk het verhogen van de efficiëntie, van de (job)tevredenheid, de flexibiliteit en de kostenbeheersing.

Daaruit werden zeven ambitieniveaus uitgetekend op basis van de gemaakte strategische keuzes. Het gebouw moet een stedelijk politioneel *landmark* zijn met een centrale ligging, een adequate beveiliging, voldoende werkplekken, de mens als belangrijkste troef in de organisatie, duurzaam, vlot bereikbaar en digitalisering waar mogelijk.

Tot slot is het hele project rond het mastergebouw ook onlosmakelijk verbonden met het veranderingstraject in het kader van nieuwe werken (Brabo-werken). Het Brabo-werken is geconcretiseerd in vier principes die als basis dienen voor de werkomgeving, namelijk tijd- en plaatsafhankelijk werken en activiteit- en resultaatgericht werken.

Ligging

Het terrein dat ter beschikking gesteld wordt voor het nieuwe mastergebouw van Politie Antwerpen is gelegen in het zuidoosten van het grootstedelijk gebied Antwerpen. Het gaat om een gebied dat ingeklemd ligt tussen de R1 en de Binnensingel (R10) met aan de flanken de Borsbeekbrug en het spoorwegtalud.

Liggingplan

1. Site mastergebouw LPA
2. Ring 1
3. Binnensingel
4. Borsbeekbrug
5. Station Antwerpen-Berchem
6. Grote Markt
7. Centraal Station Antwerpen
8. Gevangenis
9. Gerechtsgebouw
10. MAS
11. Cultuurcentrum de Singel
12. Park Spoor Noord

5.2.3. Management van processen – Directie ICT

De algemene doelstelling die in het bestuursakkoord 2013-2018 voor deze directie naar voor werd geschoven betrof:

Tegen 2017 is de interne en externe dienstverlening geoptimaliseerd door middel van digitalisering.

Deze doelstelling was zeer ambitieus en de realisatie ervan impacteerde de organisatie in alle geledingen. Werkprocessen en politietechnieken en -tactieken op het vlak van criminaliteitsbestrijding werden gedigitaliseerd. Dit resulteerde in een proces van digitale verzending, rationaliseren en digitaliseren van processen-verbaal, digitale archivering, een geïntegreerd badgebeleid, maar ook de verdere uitbouw van het bestaande cameranetwerk conform een geïntegreerd camerabeleid en de installatie van twee ANPR-ringen.

Door de ontwikkeling van een digitaal hr-platform konden de eerste stappen gezet worden naar een proactief hr-beleid, wat uiteraard de directie HRM ten goede kwam. De directie FI-LOG profiteerde van het digitaliseren van het bevoorradingsbeleid en het facilitair beheer, en de daaruit voortvloeiende processen voor patrimonium- en voertuigbeheer, facilitair beleid, magazijnbeheer en een materialenbeleidsplan.

Het informatiebeheer kon in belangrijke mate meer geïntegreerd worden dankzij de inspanningen op het vlak van digitalisering. Informatiebronnen werden verder verrijkt, onder meer door gebruik te maken van open bronnen en door databanken te aligneren. Verder werd het kenniscentrum gedigitaliseerd. Dit alles kwam uiteraard de effectiviteit van de afdeling IGPZ ten goede.

Maar ook de verkeerspolitie kon profiteren van het beleid rond digitalisering. Besparingen op personeelsinzet waren mogelijk door de verwerking van verkeersvaststellingen zoals flitscamera's verder te automatiseren.

Op het vlak van ordehandhaving slaagden we erin om onze mobiele videoploegen bewijzen te laten verzamelen en deze in realtime door te laten stromen, wat ons in staat stelde om sneller bepaalde daders van misdrijven te vatten. Ook de infoteams, bemiddelingsteams en arrestatieteams kregen dezelfde mogelijkheden tot beeldcaptatie en -verzending.

Ook de recherche kon effectiever gaan werken door in te zetten op digitalisering, met onder meer een verdere ontwikkeling en inbedding van het recherche managementsysteem (RMS).

Interventie was een afdeling waar de digitalisering zich op een heel zichtbare manier heeft doorgezet. Onze voertuigen werden ingericht als rijdende kantoren, wat betrouwbare pc's en printers vereiste, tablets waarop informatie zoals gps-coördinaten van een misdrijflocatie kon getoond worden, doorgestuurd vanuit de radiokamer, positiebepaling met track-and-trace-apparatuur die ons toelaat om die ploeg aan te sturen met de kortste aanrijtijd. Maar ook het proactief sturen van vrije patrouillecapaciteit naar misdrijfgevoelige plaatsen en het optimaliseren van de administratieve werklast werden gerealiseerd.

Tot slot werd ook het proces wijkwerking verder gedigitaliseerd en werden de medewerkers in de wijkwerking technisch ondersteund.

We mogen dus stellen dat onze organisatie een digitale transformatie heeft doorgemaakt. Dit plaatste ons niet enkel op technologisch vlak voor enorme uitdagingen maar vertaalde zich ook naar de interne dienstverlening. Aangezien de digitale transformatie nog lang niet is gefinaliseerd binnen het operationeel meerjarenplan ICT zullen ook de komende jaren volgehouden investeringen nodig zijn om een professionele beheerslaag en een professioneel beheer van de infrastructuur te blijven voorzien.

Ook in de toekomst blijven de uitgangspunten dus het verbeteren dóór ICT én het verbeteren ván ICT. Daarnaast willen we ook van meer naar slimmer blauw op straat evolueren, wat een nog verder doorgedreven digitalisering vereist.

5.3. Opdrachten en taken van federale aard

In punt 5.1.5.3. Personeelsinzet openbare orde is reeds aangegeven dat een gedeelte van de operationele capaciteit ter beschikking gesteld moet worden van andere zones voor het uitvoeren van opdrachten van bestuurlijke politie waarvoor de ontvangende zone niet op eigen kracht kan instaan. Het gaat om een dwingend mechanisme van nationale solidariteit tussen de politiezones dat gehypothekeerde capaciteit (HYCAP) wordt genoemd. Daarnaast bestaan ook andere bijstandsmechanismen, zoals de ondersteuning door de federale politie met al dan niet gespecialiseerde versterkingen, de vrijwillige laterale steun tussen de politiezones en de interzonale samenwerking. De maximale mobilisatie van het personeel van een politiezone dat als versterking kan worden geleverd ten voordele van een andere zone bedraagt in regel maximum 7 % van het beschikbaar effectief.²³

De HYCAP-opdrachten zijn onderverdeeld in niveau A en B. De opdrachten niveau A vereisen geen organisatie in geconstitueerd verband, noch een bijzondere opleiding, training of uitrusting. Deze opdrachten kunnen uitgevoerd worden door elk personeelslid dat de basisopleiding geweldbeheersing volgde. De opdrachten niveau B betreffen opdrachten in het raam van de handhaving openbare orde (*crowd control*), aangevraagde evenementen en bijeenkomsten, stakerspiket, protestmanifestatie, voetbalwedstrijden met actieve harde kernen, of opdrachten in het raam van het herstellen van de openbare orde (*crowd contain*), zoals gewelddadige, gewapende samenscholingen. Ze worden uitgevoerd in geconstitueerd verband en vereisen een specifieke opleiding, training en uitrusting.

Politiezones met een minimale norm lager dan 75 voltijdse equivalenten voeren enkel opdrachten niveau A uit en worden ingedeeld in de categorie HYCAP A. Het grootste deel van de lokale zones valt onder deze regeling. De overige politiezones, waaronder PZ Antwerpen, worden ingedeeld in de categorie HYCAP B en voeren prioritair opdrachten niveau B uit en residuaire opdrachten niveau A. De impact van deze opdrachten op onze werking is reeds besproken in het onderdeel 2.8.6. Openbare orde.

De tweede opdracht van federale aard bestaat in de vorm van het team GEOV zoals reeds besproken in het onderdeel 6.1.5.2. Huidige situatie (bij het onderdeel openbare orde) en het

---

²³ In uitzonderlijke gevallen kan dit percentage verhoogd worden naar 10 % zoals bij het bezoek van buitenlandse staatshoofden, bv. president Donald Trump.

onderdeel 6.1.8.2.4. Team gerechtshoven en overbrengingen (GEOV) omtrent het leveren van personeel om arrestanten en gedetineerden te bewaken en voor te leiden in de gerechtshoven.

Door grote capaciteitstekorten binnen de federale politie verricht PZA nog heel wat andere opdrachten en taken die zowel via de COL2 van het college van procureurs-generaal als via andere omzendbrieven aan de federale politie zijn toegewezen.

5.4. Bijdrage aan het nationaal veiligheidsplan

Inzake het arrondissementele veiligheidsbeleid schakelen we ons in op de prioriteiten vastgelegd in de beleidsnota van de procureur des Konings. Samen met de directeur-coördinator en gerechtelijke directeur van de federale politie legt hij de prioriteiten vast conform art. 28ter §1 van het wetboek van strafvordering en houdt daarbij rekening met de federale kadernota integrale veiligheid en het nationaal veiligheidsplan.

In dezelfde filosofie engageren wij ons tot een projectmatige aanpak van de gekozen zonale prioritaire veiligheidsfenomenen. Hierbij streven we naar meer effectiviteit door op een meer geïntegreerde manier te werken. Alle relevante data over de fenomenen, daders en locaties waar de misdrijven plaatsvinden worden verzameld en geanalyseerd en de inzet wordt gestuurd vanuit de inzichten die hieruit ontstaan. Dit doen we samen met onze partners in de veiligheidsketen, met een integrale aanpak waarbij zowel proactie, preventie, repressie als nazorg samengaan.

De mate waarin de doelstellingen van het zonaal veiligheidsplan beantwoorden aan het nationaal veiligheidsplan wordt vooral uitgewerkt in hoofdstuk 3 oever de strategische doelstellingen. De vergelijking van onze interne prioriteiten met de doelstellingen in het nationaal veiligheidsplan wordt opgenomen in de rubriek hieronder.

6. Overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake interne prioriteiten

Al in 2018 werd nagedacht over de richting die we met het korps wilden uitgaan. Deze strategische denkoefening heeft geleid tot aanbevelingen op het vlak van de uit te voeren basisfunctionaliteiten alsook om een aantal interne bedrijfsprocessen te optimaliseren. Zoals steeds is de finaliteit een verhoogde efficiëntie en effectiviteit van onze politiewerking.

Onderstaande tabel betreft de samenvatting van alle aangegeven prioriteiten in vergelijking met het nationaal veiligheidsplan 2016-2019. Een aantal hiervan is weerhouden in het nieuwe bestuursakkoord 2019-2024 'De Grote Verbinding'.

Interne werking Politiezone Antwerpen	Interne werking nationaal veiligheidsplan²⁴
Verhogen bekendheid en digitalisering wijkwerking	

²⁴ Nationaal veiligheidsplan 2016-2019, 'Samen, naar de kern van de zaak.'

Verhogen bekendheid en digitalisering onthaal	
Verhogen verkeersveiligheid	B.9. Verkeersveiligheid
Optimalisatie van directie operaties via de verdere uitbouw van de snelleresponsteams, via digitalisering van openbare orde en via inzet op nieuwe opleidings- en beloningsmogelijkheden	B.10. Verbeteren van de openbare orde (overlast, genegotieerd beheer van de publieke ruimte en illegale transmigratie)
Inzetten op een innovatief strategisch camerabeleid op stedelijk niveau waarbij gekozen wordt voor een verdere uitbreiding van het cameranetwerk	
Evolueren van een informatie- naar een intelligencegestuurde politiedienst door het voeren van een integraal en geïntegreerd intelligencebeleid volgens het model van <i>intelligence led policing</i>	A.7. Dadergroepen als invalshoek van integrale politiezorg
Vrijwaren van de openbare orde en de veiligheid door tijdig criminele, radicaliserende en terroristische groeperingen of individuen te detecteren en te ontwrichten	B.1. Radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme
Beschikken over integere medewerkers die de waarden van de organisatie veruitwendigen en altijd en overal daadkrachtig en vooruitstrevend aan de vrijheid en veiligheid van Antwerpen werken	
Versterken van het imago van Politiezone Antwerpen als een moderne en communicerende overheid door het voortdurend optimaliseren van haar communicatiebeleid	
Verhogen van de veiligheid, het welzijn en het welbevinden van onze medewerkers op een duurzame en innovatieve manier en zorgen voor een continue optimalisatie van de kwaliteit, de kosten en de doorlooptijden van onze producten en diensten	
Instaan voor een proactief kwaliteitsbeleid	
Verderzetten van het intern diversiteitsbeleid waarbij diversiteit in de hele organisatie zowel beleidsmatig als operationeel centraal staat	B.6. Gewelddiscriminatie, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie met bijzondere aandacht voor intrafamiliaal geweld, seksueel geweld t.a.v. meerderjarigen en minderjarigen (met als aandachtspunt een actief diversiteitsbeleid voeren)

Structureel inbedden van integriteit in alle organisatiedomeinen van ons korps	
Streven naar een continue verbetering van het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk	
In 2021 heeft Politiezone Antwerpen haar intrek genomen in een nieuw mastergebouw en haar interne en externe dienstverlening hierop afgestemd	

7. Overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake de externe prioriteiten

De uitgevoerde scanning en analyse leverde ons een globaal beeld op van de omgeving waarin we werken en de uitdagingen op het vlak van criminaliteitsbestrijding. In deze rubriek schetsen we de methodiek die we hanteerden om de belangrijkste criminele fenomenen, risicogroepen en gebieden in beeld te krijgen.

In hoofdstuk 3 gaan we vervolgens dieper in op de weging die toegekend werd aan de fenomenen, risicogroepen en gebieden, en de strategische keuzes die daaruit voortvloeiden.

7.1. Beslissingsmatrix ZVP 2020-2025

De gedeconcentreerde coördinatie- en steundirectie van de federale politie Antwerpen (CSD) bood de politiezones in het arrondissement een traject aan waarop zij zich vrijwillig konden inschrijven. Het ontwikkelen van een uniforme werkwijze laat toe om politiezones met elkaar te vergelijken. Het CSD reikte hiertoe een canvas aan. Politiezone Antwerpen stapte mee in dit traject en besloot om de bijhorende beslissingsmatrix te gebruiken.

Het CSD en de politiezones die deelnemen aan het gemeenschappelijke traject beslisten samen om twaalf fenomenen verder uit te diepen door gebruik te maken van een beslissingsmatrix. Ook de definitie en inhoud van de fenomenen werden gezamenlijk bekeken zodat een vergelijking van de cijfers mogelijk was.

Volgende twaalf fenomenen werden weerhouden en aangeboden aan de leden van de zonale veiligheidsraad.²⁵

- 1) cybercriminaliteit
- 2) diefstal uit auto's
- 3) drugs
- 4) fietsdiefstallen
- 5) geweld binnen de familie
- 6) inbraken in bedrijven of handelszaken
- 7) lichamelijk geweld
- 8) omgevingsoverlast
- 9) gewelddadig radicalisme en extremisme

²⁵ Voor een meer gedetailleerde toelichting van de fenomenen verwijzen we naar hoofdstuk 3.

- 10) verkeer
- 11) woninginbraken
- 12) zedenfeiten

7.2. Getrokken lessen en methodiek

In het vorige zonaal veiligheidsplan werd het idee gelanceerd om de acties ter bestrijding van de prioritair criminaliteitsfenomenen niet louter fenomeengericht te organiseren, maar ook een meer buurtgerichte aanpak te ontplooien. De evaluatie van de uitgevoerde acties die de voorbije jaren zijn uitgevoerd, leidt tot enkele inzichten, waarmee rekening zal gehouden worden bij onze **toekomstige werking**.

Het opzet is om de **effectiviteit** van onze criminaliteitsbestrijding verder te vergroten. De verwachtingen van de burger in de overheid nemen toe. Om deze gestegen verwachtingen te kunnen inlossen moeten we onze werking opnieuw kritisch tegen het licht houden. Hoe wenden we onze middelen aan? Gebeurt dit steeds op de meest efficiënte manier? Hoe verhoudt de inzet zich tot het resultaat? Beschikken we over de nodige meetinstrumenten? Is onze rapportering voldoende adequaat?

De afgelopen periode professionaliseerden we onze bedrijfsvoering. De komende termijn beogen we een nog verdere professionalisering op het vlak van criminaliteitsbestrijding. Op basis van onze ervaringen en literatuurstudie kiezen we daarbij voor een combinatie van een **probleemgerichte, gemeenschapsgerichte en informatiegestuurde politiezorg**. We versterken onze informatiepositie door beschikbare interne én externe databanken te exploiteren. De analyse van deze gekruiste data over fenomenen, locaties en risicogroepen moet ons nieuwe inzichten bieden bij onze criminaliteitsbestrijding. Zogenaamde *hotspots*, *hot crimes*, *hot targets* en *hot victims* vormen de basis van onze vernieuwde werking.

7.3. Uitvoering van de acties

De **uitvoering van de acties** en de intussen jarenlang volgehouden grootschalige inzet heeft een duidelijke invloed gehad op de daling van de criminaliteitscijfers. De criminaliteitscijfers dalen sneller dan in de rest van het land en bij sommige fenomenen is deze daling zelfs zeer uitgesproken. Hoe groot dit effect is en in welke mate we daarmee vat krijgen op bepaalde fenomenen kan niet altijd even makkelijk achterhaald worden. Door meer intelligencegestuurd te gaan werken, willen we daar nog beter vat op krijgen.

In de tweede plaats blijkt dat de acties die de afgelopen jaren werden opgezet voornamelijk centraal gecoördineerde acties betrof. Omdat de mobiele eenheid een aanzienlijke inzet moest leveren om de terreurdreiging het hoofd te bieden, verviel in belangrijke mate de steun die aan de wijkteams werd toegezegd voor de uitvoering van hun wijkactieplannen. Hierdoor waren er minder geïntegreerde acties op wijk- en buurtniveau dan voorzien. Bij centraal gestuurde acties zien we een effect op het ogenblik dat de acties worden uitgevoerd, maar dit effect is kortstondig en wordt kleiner naarmate het gebied waarin de acties plaatsvinden groter wordt. De komende jaren willen we inzetten op een meer **geïntegreerde en regisserende werking zodat de efficiëntie van de acties kunnen verhoogd worden**.

Overzicht geleverde inspanningen periode 2013-2018

De prioriteiten uit het vorige veiligheidsplan werden aangepakt met zogenaamde korpsacties. Deze acties kenden vaak een grote personeelsinzet en werden drie- tot viermaal per week voorzien.

In totaal werden 991 acties uitgevoerd, met een globale personeelsinzet van 492 213 uren.

aantal korpsacties		2013	
		uitgevoerd	gepland
DIW	ANTIGOON	0	0
HDR-DRC	SATURN V	16	16
	ETOILE	3	3
ALLE	ARGUS	105	115
	HADES	21	17
	ROMEO	1	1

korpsacties mensen		2013	
		uitgevoerd	gepland
DIW	ANTIGOON	0	0
HDR-DRC	SATURN V	6970,08	7200
	ETOILE	1332	1332
ALLE	ARGUS	53972,5	46671
	HADES	15797	12920
	ROMEO	150	150

aantal korpsacties		2014		2015		2016		2017		2018	
		uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland
ADS	SILVIUS	27	38	48	40	38	46	47	46	43	44
DIW	IPA					1	1				
	POP UP	53	53	42	41	44	44	54	44	54	45
HDR-DRC	ETOILE	5	5	3	4	1	1			2	3
ALLE	ARGUS	113	112	43	41	43	46	46	46	44	46
	HADES	4	5	19	0	24	0	22	0	22	
	Totaal	202	213	155	126	151	138	169	136	165	138

korpsacties mensen		2014		2015		2016		2017		2018	
		uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland	uitgevoerd	gepland
ADS	SILVIUS	9287,27	9287,27	17809,96	19800	19557,18	20700	18730,53	20700	20801,59	17820
DIW	IPA					13,5	0				
	POP UP	40848,71	40848,71	14070,49	20295	17815,24	19800	22631,77	19800	23067,98	18225
HDR-DRC	ETOILE	2713,91	2713,91	1429,92	1800	740	450			732,3	1215
ALLE	ARGUS	64472,94	56186,83	17607,65	20295	21012,66	20700	21975,45	20700	22071,39	18630
	HADES	3434	0	10286,1	0	13676,48	0	13443,92	0	15756,25	
	Totaal	120756,8	109036,7	61204,12	62190	72815,06	61650	76781,67	61200	82429,51	55890

7.4. Risicogroepen²⁶

Onze probleemgerichte aanpak beperkt zich niet tot een focus op de daders. Het doel van deze aanpak is het identificeren van risicogroepen van zowel daders als slachtoffers. Vanuit inzichten uit vakliteratuur en geraadpleegde experts kiezen we dus voor een **persoonsgerichte aanpak**. De mogelijkheid om ook te werken op kwetsbare groepen of te vertrekken vanuit slachtoffers wordt zo mee in deze aanpak opgenomen. Wie zijn de **risicogroepen** die verantwoordelijk kunnen zijn voor criminele feiten?

Op basis van vakliteratuur, contacten met experts en het nationaal politieel veiligheidsbeeld 2015 werd de volgende lijst met risicogroepen meer gedetailleerd uitgewerkt:

- illegalen, asielzoekers en transmigranten
- sedentaire dadergroepen

²⁶ Zie bijlage argumentatiemodel beslissingsmatrix externe fenomenen voor een meer gedetailleerde toelichting

- (polycriminele) veelplegers
- tienerpooiers
- risicjongeren
- stadsbendes
- patsers
- personen met een verslavingsproblematiek (drugs, alcohol, gokken ...)
- personen die vatbaar zijn voor radicalisering
- religieuze en politieke extremisten
- gevangenen en ex-gevangenen
- portiers
- krakers
- hooligans
- drugsfacilitators

7.5. Gebieden²⁷

Politiezone Antwerpen pakt samen met de bestuurlijke overheid bepaalde criminaliteitsfenomenen aan, op een manier waarbij de bestuurlijke handhaving voorop staat. Om de focus van deze aanpak te bepalen, zullen er telkens gebiedsscans worden uitgevoerd. Deze zullen een geografisch afgebakend gebied aangeven waar op dat moment een aantal politionele acties gericht zouden moeten plaatsvinden.

Politiemedewerkers met terreinervaring, misdaadanalisten en partners van de stedelijke bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid gaan dan telkens dieper in op de veiligheidsanalyses om zich op die manier een beeld te vormen van de realiteit achter de cijfers. Harde informatie uit (politie)systemen wordt gecombineerd met zachte informatie en andere informatie zoals de straatkennis van wijkagenten, rechercheurs, patrouilleurs, buurtregisseurs en inspecteurs van inspectiediensten allerhande. Op die manier maken we gebruik van systeem- én praktijkkennis.

8. Samenwerking

Politiezone Antwerpen heeft een aantal protocolovereenkomsten afgesloten met haar partners en vruchtbare samenwerkingsverbanden in het leven geroepen, ingegeven door de netwerkgedachte waarvan onze werking doordrongen is. Ook internationale samenwerkingsverbanden werden de afgelopen jaren geofficialiseerd en kregen hun beslag in formele *memoranda of understanding* (MOU).

Volgende **protocolakkoorden** werden afgesloten (niet-exhaustieve opsomming):

- met de FGP over taakverdeling FGP en lokale recherche, het gebruik van materiaal zoals *live scan*, inzake videooverhoor, het informantenbeheer en de gevangenis van Antwerpen
- met Politiezone Zwijndrecht werd een associatieakkoord afgesloten met afspraken omtrent de inzet van de communicatiedienst van onze politiezone

²⁷ Zie bijlage argumentatiemodel beslissingsmatrix externe fenomenen voor een meer gedetailleerde toelichting

- met de politie van de verbindingswegen, meer bepaald de scheepvaartpolitie (SPN), de luchthavenpolitie Deurne (LPA), de spoorwegpolitie (SPC) en de wegpolitie (WPR)
- met andere politiezones en FGP over het gebruik van het cellencomplex Noorderlaan en inzake de voorleiding van arrestanten
- met het CSD inzake logistieke steun
- met het AIK inzake de detachering van personeel
- met het CIC inzake afspraken over de telefonische 101-oproepen
- met de provincie Antwerpen inzake de uitvoering van Wodca-controles, provinciedomeinen en -gebouwen en rampenbeheer
- met de ziekenhuizen in het kader van collocatie en verdwijningsdossiers (privacyprotocol)
- met de scholen ter bevordering van een effectieve samenwerking tussen Antwerpse secundaire scholen, Politiezone Antwerpen en het jeugdparkeet
- met De Lijn inzake de veiligheid op het openbaar vervoer en ondersteuning bij controles door personeel van De Lijn
- met de deurwaarders inzake de steun bij hun werkzaamheden
- met de voetbalbond inzake de voetbalploegen Beerschot en RAFC
- protocolovereenkomsten met buurtinformatienetwerken (inclusief BIN-hotels en BIN-apothekers)
- protocol veiligheid diamantwijk

Volgende **samenwerkingsverbanden** werden afgesloten:

- In het kader van het digitaliseringsprogramma is er nauw samengewerkt met de algemene directie bestuurlijke politie van de federale politie (DGA), de directie van de politionele informatie en de ICT-middelen van de federale politie (DRI) en de NV ASTRID, maar ook met Digipolis, Deloitte en de bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid van de stad Antwerpen.
- Een aantal proefprojecten en realisaties waarbij er geïntegreerd en gestructureerd werd/wordt samengewerkt met FGP:
  - POSA-stad met DSU
  - FOCUS@GPI met DRI
  - eigen werving met DPRS
  - het sporenteam met LWTP
  - het stroomplan met FGP
- Onze medewerkers van diversiteit en integriteit beschikken ook over een uitgebreid extern netwerk. Wanneer we bepaalde onrusten detecteren, beschikken de bemiddelingsteams over contactpersonen die ons snel informatie kunnen bezorgen.
- De dienst IDPB werkt nauw samen met de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDEWE).
- De afdeling communicatie heeft sterke contacten uitgebouwd met de stadsdiensten, de pers en desgevallend externe partners in geval van een specifieke expertise. Voor het programma Politie 24/7 is de samenwerking met de VRT en het externe productiehuis 100.000 Volts bijvoorbeeld ook heel belangrijk geweest.

Nationale en internationale samenwerkingsverbanden

De lokale context bepaalt in belangrijke mate de werking van een politiezone. In Antwerpen is deze context sterk internationaal gericht, omwille van een aantal factoren zoals de aanwezigheid van een grote internationale haven. Om ons meer bewust te worden van deze internationale dimensie en de uitdagingen die hieraan verbonden zijn, moeten onze houding en werking doordrongen zijn van een externe gerichtheid. Samenwerking zoeken met andere organisaties en ervaringen en kennis uitwisselen, moeten onze werking versterken. Om die redenen werden zowel op nationaal als op internationaal vlak een aantal samenwerkingsverbanden aangegaan.

- 1) met de New York Police Department
- 2) met de Baskische politie Ertzaintza
- 3) met de Singapore Police Force

De korpschef neemt deel aan een talrijke overlegorganen en bouwde op die manier zowel intern als extern een netwerk uit. Hier volgt een niet-limitatief overzicht.

- 1) het mandaat voor de aanpak van gewelddadig radicalisme en terrorisme (LIVC en taskforces), toegewezen door de bestuurlijke overheid
- 2) lid van het arrondissementeel korpschefoverleg (AKO)
- 3) lid van het provinciaal overleg korpschefs (POK)
- 4) lid van de provinciale veiligheidsceel
- 5) lid van de opleidingsraad van de provinciale politieschool Campus Vesta
- 6) lid van de raad van bestuur van de NV Astrid
- 7) vicevoorzitter voor Vlaanderen in de vaste commissie van de lokale politie

9. Synthese van de bestede capaciteit

Capaciteitsbesteding 2018

Cluster	Cluster-totaal	% beschikbaar ²⁸	% inzetbaar ²⁹	Activiteitengroep	Mensuren
interventie	881 904	15,97 %	22,24 %	ondersteuning telecommunicatie	111 767
				operationele interventieondersteuning	36 300
				logistieke interventieondersteuning	35 539
				interventie	522 604
				terreinondersteuning	86 825
				afwerk interventie	6 528
				gespecialiseerde interventieondersteuning	54 036

²⁸ Beschikbaar verwijst naar het totaal aantal effectief inzetbare medewerkers (netto).

²⁹ Inzetbaar verwijst naar het totaal aantal medewerkers (bruto).

				operationele sturing interventie	28 305
Wijkwerking	799 921	14,48 %	20,17 %	acties en toezichten	250 093
				preventie	18 103
				diversiteit	9 763
				wijkwerking	324 787
				operationele sturing wijkwerking	48 916
				opsporing en onderzoek	148 259
Onthaal	358 232	6,49 %	9,03 %	Blauwe Lijn	27 513
				klachten en aangiften	122 542
				operationele sturing onthaal en K&A	8 931
				onthaal	199246
Openbare orde	471 348	8,53 %	11,88 %	evenementen en ordendiensten	233 404
				operationele sturing openbare orde	25 645
				bewaking en begeleiding	140 081
				informatiebeheer openbare orde	56 354
				operationele steun	15 864
Verkeer	207 670	3,76 %	5,24 %	operationele sturing verkeer	23 624
				verkeer	105 032
				verkeersinterventie	79 013
Opsporing en onderzoek ³⁰	327 209	5,92 %	8,25 %	opsporing en onderzoek	327 209
Slachtoffer- bejegening	11 006	0,20 %	0,28 %	slachtofferbejegening (2 ^e lijn)	11 006
Sturing	123 866	2,24 %	3,12 %	beleidsvoering	123 866
Onder- steuning	605 695	10,97 %	15,27 %	personeelsbeheer	168 764
				juridische ondersteuning	21 343
				communicatiebeheer	34 070
				informatiebeheer	192 422
				logistieke ondersteuning	189 095

³⁰ Binnen de wettelijk vastgelegde norm van 8 %.

Vorming	179 126	3,24 %	4,52 %	geweldbeheersing	72 936
				vorming	105 738
				vorming geven	452
Andere³¹	1 557 092	28,19 %		dienstvrijstelling	7 462
				orde en tucht	1 715
				syndicale activiteiten	13 044
				verlof	971 451
				ziekte en welzijn	547 822
				afwezigheden (geen verlof)	15 598
Totaal beschikbaarheid	5 523 069	100 %			5 523 069
Totaal inzetbaarheid	3 965 977		100 %		396 5977

9.1. De beschikbare capaciteit

De bovenstaande tabel biedt een overzicht van het aantal gepresteerde uren in 2018, naast het aantal uren dat medewerkers onbeschikbaar zijn. Hieruit kunnen we afleiden dat 43 % van de totale capaciteit of 55 % van de beschikbare capaciteit in 2018 wordt besteed aan het vervullen van de zeven basisfunctionaliteiten. Het zwaartepunt ligt hierbij nog steeds op de functionaliteiten interventie en wijkwerking die het merendeel van de capaciteit vereisen.

9.2. De onbeschikbaarheden

De onbeschikbaarheden nemen 22 % van het aantal beschikbare uren in. De dalende trend die reeds was vastgesteld in het vorige ZVP (2007: 28 %, 2011: 26 %), wordt hiermee bevestigd.

³¹ De rubriek 'andere' omvat een aantal statutair voorziene stelsels waarbij medewerkers onbeschikbaar zijn voor uitoefening van dienstprestaties.

10. Conclusie

In dit omvangrijke hoofdstuk hebben we een groot aantal thema's behandeld.

We schetsten een beeld van onze omgeving, de maatschappelijke context waarin we werken, de criminaliteit en overlast. Het beeld van de veiligheid en leefbaarheid werd verder aangevuld met criminaliteitscijfers en de resultaten van de bevragingen van bevolking en eigen medewerkers. We gingen uitvoerig in op de inrichting van het korps en de manier waarop de dienstverlening aan de bevolking werd uitgevoerd. We boden een overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake de externe en interne prioriteiten. We vervulde het beeld met een overzicht van de samenwerking die werd opgezet.

We boekten successen op het vlak van criminaliteitsbestrijding en maakten onze organisatie slagvaardig en wendbaar. Zo slaagden we de afgelopen jaren in ons opzet om meer politiemensen op het terrein te brengen.

Samengevat slaagden we erin om een grote centralisatiebeweging door te voeren, gecombineerd met een administratieve vereenvoudiging en een invoering van procesoptimalisaties. We zorgden voor meer automatisatie en digitalisatie, beperkten de *overhead* bij bepaalde diensten en afdelingen en bouwden oneigenlijke taken af. De samenwerking en kruisbestuiving tussen verschillende diensten werd versterkt en dat zal ook in de toekomst een van de speerpunten vormen.

Om het hoofd te kunnen bieden aan de verwachte personeelsuitstroom wordt de eigen werving en selectie structureel geborgd in de organisatie. Daarnaast worden nieuw aangeworven medewerkers op een innovatieve manier begeleid bij de eerste stappen van hun loopbaan bij de probatie-eenheid.

De ondersteunende directies en afdelingen worden tot slot structureel versterkt zodat zij de noodzakelijke grondstoffen kunnen blijven aanleveren, nodig om onze productielijn draaiende te houden. Zij staan in voor de personele, financiële, logistieke en IT-middelen, de kwaliteitszorg, de interne en externe communicatie en de informatiehuishouding.

Hoofdstuk 3: STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Inleiding

In het vorige hoofdstuk hebben we elke basisfunctionaliteit geëvalueerd op basis van de doelstellingen uit het vorige zonaal veiligheidsplan, het bestuursakkoord en de minimale wettelijke norm. We concludeerden dat de kwaliteit van onze werking verhoogd is, onder meer door een systematische opvolging en bijsturing van de processen en een inbedding van deze werkwijze in de reguliere werking.

Bij de aanpak van de prioritaire criminaliteitsfenomenen stelden we vast dat de afgesproken inspanningen geleverd werden, ondanks de zware inspanningen die de terreurbestrijding vergde. De globale criminaliteit daalde jaar na jaar.

In dit hoofdstuk gaan we dieper in op onze toekomstige ambities, zowel op het vlak van criminaliteitsbestrijding, als op het vlak van de verdere optimalisering van onze bedrijfsvoering, noodzakelijk om de veiligheidsproblemen effectief aan te pakken.

Op het vlak van de **interne werking** wil Politiezone Antwerpen in de eerste plaats het aantal te behalen doelstellingen tijdens de komende legislatuur 2019-2024 rationaliseren. Er werden tijdens de afgelopen bestuursperiode een 190-tal projecten opgestart waarvan intussen al ruim 160 projecten volledig gerealiseerd werden. Dit zorgde ervoor dat Politiezone Antwerpen grondig gereorganiseerd werd, wat tot een verbeterde werking leidde. Tegelijk kunnen we ook duidelijk stellen dat dit zware inspanningen vroeg van zowel de organisatie als haar medewerkers. Onze behaalde resultaten willen we nu dan ook borgen en verder verdiepen. Ook de komende legislatuur blijft innovatie een sleutelbegrip in onze werking.

De toekomstige uitdagingen situeren zich op verschillende vlakken:

- het vergroten van onze effectiviteit door zowel interne als externe verkokering op te heffen en meer geïntegreerd te werken
- het verder versterken van partnerschappen in de veiligheidsketen
- het versterken van onze informatiepositie door organisatorische maatregelen, versneld verzamelen en analyseren van informatie en deze vlot raadpleegbaar maken voor de terreinwerkers

We willen onze werking nog meer baseren op geanalyseerde informatie over de daders die de feiten plegen en de slachtoffers van deze feiten in een persoonsgerichte aanpak, de focus leggen op buurten waar deze feiten plaatsvinden in een buurtgerichte aanpak, en ons richten op die fenomenen die het grootste deel van de feiten uitmaken in een fenomeengerichte aanpak.

Deze uitgangspunten worden in dit hoofdstuk verder uitgewerkt.

2. De strategische doelstellingen 2019-2025 – synthese van de argumentatie³²

2.1. Veiligheid en leefbaarheid

2.1.1. Leidende principes toekomstige aanpak

Ervaring leert ons dat onze huidige organisatiestructuur ons voldoende flexibiliteit biedt om in te spelen op grote crisissen. De keuze voor een combinatie van gecentraliseerde en gedeconcentreerde diensten heeft geleid tot een betere aansturing van onze eenheden. Zowel recherche, interventie, wijkwerking, verkeerspolitie en de mobiele eenheid bestrijden de criminaliteit en de fenomenen binnen hun eigen domein. Ervaring leert ons dat er nog beter structureel kan samenwerkt te worden tussen de verschillende eenheden heen. Een betere definiëring van de rol en duidelijke afspraken kunnen leiden tot een nog efficiëntere criminaliteitsbestrijding.

Een andere getrokken les is dat de bevolking nog meer kan betrokken worden bij de criminaliteitsbestrijding. Naast de klassieke partners in de veiligheidsketen kunnen immers ook de burgers een nog grotere rol van betekenis spelen. Op die manier kan de heterdaadkracht significant verhoogd worden. Uit studies blijkt immers dat in het overgrote deel van de gevallen waar politie een dader van een misdrijf op heterdaad kan betrappen, dit het gevolg is van een melding door een alerte burger. Het actiever betrekken van de burger bij het veiligheidsbeleid heeft dus mogelijk een positieve impact op de criminaliteitscijfers. Op dit vlak steeg bijvoorbeeld tijdens de afgelopen bestuursperiode het aantal BIN's fors. We willen dus kiezen voor het vergroten van **burgerparticipatie**.

Ook zal onze informatiepositie bij de criminaliteitsbestrijding verder versterkt moeten worden. Tijdens de voorbije bestuursperiode werden op dit vlak al stappen vooruitgezet. Door het geïntegreerd beheer van informatie in het bestuursakkoord 2013-2018 als strategische doelstelling in te schrijven, creëerden we een hefboom om onze operationele informatiehuishouding te optimaliseren. De afdeling informatiegestuurde politiezorg (IGPZ) werd uitgebreid en zij voorziet momenteel onze operationele diensten dagelijks van informatie en inzichten op basis van de uitgevoerde analyses. De telecomcommandokamer stuurt dagelijks een groot aantal noodploegen aan en maakt daarbij gebruik van het track-and-tracesysteem om op de meest optimale manier de meest nabije beschikbare ploegen in te zetten. Met de ontwikkeling van de applicatie FOCUS slaagden we erin om de informatie waarover we beschikken op elk tijdstip, op elke plaats en op elk toestel tot bij de eindgebruiker te brengen. Het laagdrempelig beschikbaar maken van politieoneel relevante informatie heeft ontegensprekelijk bijgedragen aan een meer efficiënte politiewerking. We kozen dus voor een meer **informatiegestuurde politie**. Deze informatiegestuurde politie willen we op basis van de principes van het *intelligence led policing*-model naar het volgende niveau brengen. Geanalyseerde en geautomatiseerde informatie en kennis zal nog meer de basis vormen ter ondersteuning van de uitvoering van de politietaak.

Samengevat vormt **probleemgerichte politie** de *mindset*, is **intelligence sturing** het hulpmiddel en vormt **burgerparticipatie** de weg waarlangs.

Het is zinvol om de grootschalige en veelvuldige acties die PZ Antwerpen verricht op een andere manier te organiseren, waarbij de effectiviteit van de inzet vergroot moet worden. Dit

---

³² Zie bijlage argumentatiemodel externe prioriteiten ZVP

willen we bereiken door een fenomeen- en buurtgerichte aanpak te combineren met een focus op specifieke risicogroepen van zowel daders als slachtoffers. De ketenbenadering blijft daarbij het uitgangspunt, waarbij de zogenaamde aanklampende aanpak, die al werd uitgerold bij de aanpak van specifieke profielen van de verschillende risicogroepen, zoveel mogelijk algemeen gesystematiseerd wordt voor de aanpak van alle risicogroepen.

Dit wordt mogelijk door de principes van *intelligence led policing* toe te passen. Bij de operationele uitvoering wordt de inzet op zowel operationeel, tactisch als strategisch niveau sterker gestuurd, op basis van doorgedreven dataverzameling en -analyse. De meet- en rapporteringsstructuur wordt hierop afgestemd, zodat de beslissingen op elke niveau kunnen genomen worden op basis van onderbouwde adviezen. Het is ook onze ambitie om onze inzichten hierover te vergroten door samen te werken met de academische wereld.

De actieplannen zullen op volgende manier aangepast worden:

- Informatie moet leidend worden. Sturing van de operaties gebeurt op basis van geanalyseerde data. In de uitvoering van dit concept neemt de afdeling IGPZ een sterkere sturende rol op zich.
- Het actiegebied wordt beperkt tot op wijkniveau met stratenclusters.
- Opdrachten worden maximaal actiegericht, met alle relevante fenomeengerichte informatie over daders, plaatsen en tijdstippen.
- Een duidelijke omschrijving van de rollen, taken en onderlinge verhouding tussen leidinggevenden en misdaadanalisten wordt opgemaakt.
- Een geïntegreerde werking waarbij acties op wijkniveau gezamenlijk worden uitgevoerd door de mobiele eenheid, de wijkteams en de recherche. Daarbij wordt ook maximaal ingezet op samenwerking met relevante externe partners.

Een meer gedetailleerde uitwerking van het operationele concept zal opgenomen worden in de actieplannen en de operatieorders.

2.1.2. Fenomeengerichte aanpak – prioriteiten

De politiezones in het gerechtelijk arrondissement beslisten samen met het CSD om een uniform canvas te gebruiken bij het bepalen van de prioritaire fenomenen. Hierbij werden onderstaande twaalf criminele fenomenen vooropgesteld.

- 1) **Cybercriminaliteit**
informaticabedrog – hacking – valsheid in informatica – sabotage
- 2) **Diefstal uit auto's**
Hiervoor werden de cijfers geteld van de criminele figuur diefstal uit of aan voertuig zoals bepaald door de federale politie-DRI.
- 3) **Drugs**
Hier worden zes componenten geteld: bezit – handel – in- en uitvoer – fabricatie – gebruik – andere. Samen vormt dit de criminele figuur drugs zoals bepaald door de federale politie-DRI.

4) Fietsdiefstallen

Hier werd de criminele figuur fietsdiefstallen gebruikt zoals bepaald door de federale politie-DRI.

5) Geweld binnen de familie

Dit bestaat uit vier componenten: fysiek geweld – psychisch geweld – seksueel geweld en economisch geweld.

6) Inbraken in bedrijven of handelszaken

Hiervoor werd gekeken naar de cijfers voor de criminele figuur inbraak in bedrijf of handelszaak zoals opgesteld door de federale politie-DRI.

7) Lichamelijk geweld

Dit fenomeen bestaat uit negen componenten: opzettelijke slagen en/of verwondingen buiten familie – opzettelijke slagen en/of verwondingen binnen familie – andere opzettelijke misdrijven tegen de lichamelijke integriteit (o.a. kind achterlaten in behoeftige toestand) – doodslag – onopzettelijke misdrijven tegen de lichamelijke integriteit – moord – schuldig verzuim – marteling en mishandeling – vrouwelijke genitale verminking.

8) Omgevingsoverlast

Hiervoor werden de volgende componenten geteld: geluidshinder (incl. dieren en incl. nachtlawaai) – hinderlijk parkeren – hinderlijk gedrag (hangrisicjongeren – groepen die mensen tegenhouden) – netheid: omgeving, sluikestorten, sluijklozen en afvalverbranding – vandalisme (inclusief beschadigingen) – loslopende dieren – openbare dronkenschap.

9) Radicalisme en extremisme

Per uitzondering werd hier gekeken naar het aantal opgestelde informatierapporten, aangezien deze een realistischer beeld geven van de werklust dan het aantal processen-verbaal. Er werd gekeken naar de volgende kwalificaties: veiligheid van de staat, inbreuken gelinkt aan een terroristische groep en gedragingen in relatie met geweld.

10) Verkeer

Hiervoor werden de ongevallen lichamelijk letsel geteld zoals gepubliceerd in de verkeersbarometer.

11) Woninginbraken

De criminele figuur woninginbraken, zoals bepaald door DRI, werd hiervoor gebruikt.

12) Zedenfeiten

Hiervoor werden de volgende componenten geteld: verkrachting – aanranding van de eerbaarheid – openbare zedenschennis.

Weging

De **beslissingsmatrix** is onderverdeeld in een objectief en een subjectief luik. In beide onderdelen worden meerdere indicatoren gebruikt om de fenomenen te kunnen rangschikken. Beide luiken wegen voor een bepaald percentage door in de globale weging. Deze bepaalt de volgorde van belangrijkheid van de fenomenen. In het objectieve luik brengen we de zogenaamde *hot crimes* in beeld, waarbij we ervan uitgaan dat een beperkt aantal delicten verantwoordelijk is voor het grootste deel van de criminaliteit.

Het **objectieve luik** is opgebouwd uit meerdere indicatoren, namelijk de **omvang** van het fenomeen in Politiezone Antwerpen en in het arrondissement, de **evolutie** van het fenomeen

in Politiezone Antwerpen en in het arrondissement en tenslotte ook per fenomeen de **criminaliteitsgraad** (aantal feiten per inwoner) voor Politiezone Antwerpen ten opzichte van de criminaliteitsgraad voor het arrondissement. Deze indicatoren worden gerangschikt op een schaal van 1-12. Hierbij is het fenomeen met score 12 het fenomeen met de hoogste prevalentie, de grootste stijging en de hoogste criminaliteitsgraad. De hiervoor gebruikte cijfers zijn de federale cijfers, beschikbaar voor 2017.

Het **subjectieve luik** van de matrix werd ingevuld na bevraging van zowel interne als externe partners. Deze partners geven elk vanuit hun expertise en ervaring een prioritaire volgorde aan de fenomenen. Bij deze werkwijze maken we gebruik van intersubjectiviteit om zo te komen tot een objectieve rangorde.

Wanneer we de objectieve en subjectieve rangordening van de externe prioriteiten samenvoegen levert dit de volgende globale rangschikking op van de externe prioriteiten:

- 1) radicalisme en extremisme
- 2) drugs
- 3) lichamelijk geweld
- 4) omgevingsoverlast
- 5) geweld binnen de familie
- 6) zedenfeiten
- 7) cybercriminaliteit
- 8) woninginbraken
- 9) verkeer
- 10) fietsdiefstallen
- 11) inbraken in bedrijven of handelszaken
- 12) diefstal uit auto's

Op basis van bovenstaande elementen besliste de zonale veiligheidsraad om onderstaande criminaliteitsfenomenen te weerhouden. Hierbij werd woninginbraken als extra fenomeen mee opgenomen omwille van de enorme impact die dit type misdrijf heeft op de slachtoffers en het algemene onveiligheidsgevoel.

- 1) radicalisme en extremisme
- 2) drugs
- 3) lichamelijk geweld
- 4) omgevingsoverlast
- 5) geweld binnen de familie
- 6) woninginbraken

Per weerhouden fenomeen beschrijven we vervolgens onze strategische doelstelling.

2.1.2.1. Radicalisme en extremisme

In haar aanpak van dit fenomeen vrijwaart Politiezone Antwerpen de openbare orde en veiligheid door tijdig criminele, radicaliserende en terroristische groeperingen of individuen te detecteren en te ontwrichten.

Om dit te kunnen realiseren zal elke partner binnen zijn bevoegdheden een maximale bijdrage leveren om de doelstelling te kunnen behalen. De bestaande partnerschappen worden versterkt en de informatiepositie wordt verder uitgebouwd. Het actieplan vertrekt vanuit de ketenaanpak, met proactie, preventie, repressie en nazorg.

2.1.2.2. Drugs

In haar aanpak van dit fenomeen voert Politiezone Antwerpen over haar volledige grondgebied een doordacht drugsbeleid uit via een multidisciplinaire aanpak en dit met de nodige aandacht voor preventie-initiatieven. Hierbij zal specifieke aandacht gaan naar het verder exploreren van de bestuurlijke handhaving, een buitgerichte aanpak en informatie-uitwisseling.³³

Om deze doelstelling te halen zal elke partner, zowel intern als extern, een maximale bijdrage moeten leveren om te kunnen komen tot een effectief drugsbeleid. De bestuurlijke handhaving en buitgerichte aanpak worden vandaag al toegepast en zullen in de toekomst nog verder uitgediept worden. De informatie-uitwisseling tussen alle betrokken partners moet binnen het wettelijke kader versterkt worden.

2.1.2.3. Lichamelijk geweld

In haar aanpak van dit fenomeen wenst Politiezone Antwerpen de gewelddadige diefstallen verder in het algemeen te bestrijden en via *hotspots* verder aan te pakken. Verder wil ze investeren in beeldvorming om proactief nieuwe geweldsfenomenen tijdig te detecteren en via multidisciplinaire aanpak verder optreden tegen vormen van extreem geweld.

Niet enkel bestaande maar ook nieuwe fenomenen worden geïntegreerd en vanuit een ketenbenadering aangepakt. Het actieplan en daaraan verbonden meetplan stellen ons in staat om te rapporteren aan de zonale veiligheidsraad. Op die manier kan er multidisciplinair sneller gereageerd worden wanneer nieuwe fenomenen de kop opsteken.

2.1.2.4. Omgevingsoverlast

Politiezone Antwerpen en de stedelijk bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid werkten de afgelopen jaren intensief samen, wat resulteerde in een geïntegreerde

---

³³ We verwijzen terzake eveneens naar de afspraken tussen de parketten van Antwerpen en Oost-Vlaanderen, welke vervat werden in de hierboven opgesomde samenwerkingsprotocollen, alsook naar de taakafspraken tussen Politiezone Antwerpen en de federale gerechtelijke politie Antwerpen, eveneens vervat in de samenwerkingsprotocollen.

aanpak van dit fenomeen. Deze samenwerking zal worden verdergezet en nog geïntensifieerd. Waar mogelijk zullen ook andere (stedelijke) partners betrokken worden om zo de effectiviteit nog te vergroten.

2.1.2.5. Geweld binnen de familie

In haar aanpak van dit fenomeen wil Politiezone Antwerpen strijden tegen intrafamiliaal geweld, seksueel geweld, partnergeweld en eergerelateerd geweld samen met de stedelijke partners en hulpverleners.

Een succesvolle aanpak van dit fenomeen vereist het verderzetten van de intensieve samenwerking tussen Politiezone Antwerpen, de stedelijke partners (zoals Maatschappelijke Veiligheid) en de hulpverlening. Proactie en preventie zijn hierbij cruciaal en vormen twee aspecten die samen met onze partners onder de loep zullen genomen worden.

2.1.2.6. Woninginbraken

Politiezone Antwerpen wil samen met haar partners onderzoeken hoe dit fenomeen conform de principes van *intelligence led policing* (ILP) kan aangepakt worden. Dataverzameling en -analyse kunnen leiden tot een meer effectieve bestrijding en meer efficiënte inzet van zowel politie als haar partners.

Bij de bestrijding van het fenomeen woninginbraken zal samen met de stedelijke partners bekeken worden hoe het verstrekken van technopreventieve adviezen kan overgeheveld worden naar andere partners, en op welke manier bij de aanpak meer datagestuurd kan gewerkt worden.

2.1.2.7. Fietsdiefstallen als bijzonder aandachtspunt³⁴

De bestrijding van het fenomeen van de fietsdiefstallen leent zich tot een projectmatige en geïntegreerde aanpak, conform de krachtlijnen opgenomen in de nota rond het veiligheidsbeleid van het openbaar ministerie en de federale politie.

Met een adequaat veiligheidsbeleid waar de bestuurlijke en de gerechtelijke overheid samen met de politie focussen op een projectmatige aanpak in bepaalde *hotspots*, willen we het fenomeen aanpakken en terugdringen. Zowel een verbeterde infrastructuur alsook sensibilisering over de verantwoordelijkheid van elke fietseigenaar maken hier deel van uit. Deze aanpak wordt ondersteund door in overleg met de gerechtelijke overheden in tijd en ruimte afgebakende repressieve projecten of acties in de *hotspots* op te zetten.

2.1.2.8. Verbinding met het nationaal veiligheidsplan 2016-2019

Tot slot verbinden we de bestrijding van bepaalde fenomenen op lokaal vlak met de fenomenen die werden opgenomen in het nationaal veiligheidsplan 2016-2019. Bij de publicatie van het nieuwe NVP in 2020 zal deze oefening hernomen worden.

---

³⁴ Voor een meer uitgebreide analyse verwijzen we naar de nota 'Beeldvorming fietsdiefstallen' in de bijlagen.

Bestrijding fenomenen – Politiezone Antwerpen	Fenomenen – nationaal veiligheidsplan ³⁵
Uitvoeren van een doordacht drugsbeleid via een multidisciplinaire aanpak en dit met de nodige aandacht voor preventie-initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> • bestuurlijke handhaving en informatie-uitwisseling • buitgerichte aanpak • rechenmanagement • geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid
Strijden tegen intrafamiliaal geweld, seksueel geweld, partnergeweld en eengerelateerd geweld blijft een prioriteit voor politie, stad en hulpverleners	Geweldscriminaliteit, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie met bijzondere aandacht voor intrafamiliaal geweld, seksueel geweld t.a.v. meerderjarigen en minderjarigen
Opvolgen van minderjarige veelplegers met een ketenaanpak	
Bestrijden van criminele ondernemingen en ondermijnende criminaliteit met bestuurlijk beleid	<ul style="list-style-type: none"> • bestuurlijke handhaving en informatie-uitwisseling • sociale en fiscale fraude

2.1.3. Persoonsgerichte aanpak – prioriteiten

Bij een probleemgerichte aanpak beperken we ons niet tot een louter fenomeengerichte aanpak. We focussen ons ook op de gebieden waar criminaliteit zich het meest manifesteert en op de risicogroepen, met zowel de daders als de slachtoffers van misdrijven.

Het doel van deze aanpak is het identificeren van risicogroepen van zowel daders als slachtoffers. Onze probleemgerichte aanpak beperkt zich dus niet tot een focus op daders. Vanuit inzichten uit vakliteratuur en geraadpleegde experts kiezen we voor een **persoonsgerichte aanpak**. De mogelijkheid om ook te werken op kwetsbare groepen of te vertrekken vanuit slachtoffers wordt zo mee in deze aanpak opgenomen. Wie zijn de **risicogroepen** die verantwoordelijk kunnen zijn voor criminele feiten?

De definiëring en de keuze van de risicogroepen wordt bepaald op basis van politionele gegevens uit de databank ISLP, expertengroepen en inzichten uit het nationaal politioneel veiligheidsbeeld. De gegevens uit ISLP laten ons enkel toe om zeer algemene profielen op te stellen. Om een scherp beeld te krijgen van onze risicogroepen moeten we meer gedetailleerde profielen opstellen. Hierbij beperken we ons niet enkel tot inzichten op basis van beschikbare data. We beschouwen onze medewerkers als professionals die over heel wat relevante ervaring en inzichten beschikken. Zij worden geraadpleegd om een methodiek uit te werken en risicogroepen te omschrijven, op basis van analyses, kennis en ervaring. In expertengroepen wordt op basis van intersubjectiviteit een zekere mate van objectiviteit behaald. Op die manier worden de kennis en ervaring van onze medewerkers meegenomen bij de beeldvorming.

³⁵ Nationaal veiligheidsplan 2016-2019, 'Samen, naar de kern van de zaak'

Dit resulteerde in de onderstaande lijst met risicogroepen:

- 1) illegalen, asielzoekers en transmigranten
- 2) sedentaire dadergroepen
- 3) (polycriminele) veelplegers
- 4) loverboys
- 5) risicjongeren
- 6) stadsbendes
- 7) patsers
- 8) personen met een verslavingsproblematiek (drugs, alcohol, gokken ...)
- 9) personen die vatbaar zijn voor radicalisering
- 10) religieuze en politieke extremisten
- 11) gevangenen/ex-gevangenen
- 12) portiers
- 13) krakers
- 14) hooligans
- 15) drugsfacilitators

2.1.3.1. Weging

Ook hier werd gebruik gemaakt van een **beslissingsmatrix** met twee luiken: een objectief en subjectief luik.

In het **objectieve luik** werden een aantal criteria bepaald op basis waarvan de risicogroepen beoordeeld werden. Voor elke risicogroep bekijken we of deze zich leent tot een proactieve aanpak. We selecteren die risicogroepen die een binding hebben met ons grondgebied. De risicoprofielen moeten een grote impact hebben op het aantal gepleegde feiten, zowel naar prevalentie toe, als naar waarschijnlijkheid. Risicogroepen worden ook geselecteerd op basis van hun onderliggende problematiek die maakt dat ze feiten plegen. Tot slot bekijken we welke risicogroepen zich lenen voor een geïntegreerde aanpak met externe partners.

In het **subjectieve luik** werden intern een aantal sleutelfiguren uit de regio- en recherchewerking binnen onze organisatie bevraagd en extern een aantal experts uit de stedelijke dienst Maatschappelijke Veiligheid.

Beide onderdelen werden gewogen en resulteerden in één totale rangschikking van de risicogroepen.

- 1) risicjongeren
- 2) (poly)criminele veelplegers
- 3) personen met een verslavingsproblematiek
- 4) gevangenen en ex-gevangenen
- 5) illegalen, asielzoekers, transmigranten
- 6) drugsfacilitators
- 7) personen die vatbaar zijn voor radicalisering
- 8) religieuze en politieke extremisten
- 9) loverboys en minderjarige weglopers
- 10) patsers

- 11) portiers
- 12) sedentaire dadergroepen
- 13) krakers
- 14) hooligans
- 15) stadsbendes

Op basis hiervan keurde de zonale veiligheidsraad de prioritaire aanpak van onderstaande risicogroepen goed.

- 1) risicjongeren
- 2) (poly)criminele veelplegers
- 3) personen met een verslavingsproblematiek
- 4) personen die vatbaar zijn voor radicalisering
- 5) drugsfacilitators

2.1.3.2. Strategische doelstelling

In haar aanpak van de risicogroepen wil Politiezone Antwerpen naast het repressieve ook duidelijk aandacht hebben voor het preventieve luik. We kijken hierbij uitdrukkelijk naar zowel de daders als de slachtoffers en willen samen met onze partners een aanpak uitwerken op maat van elke risicogroep.

Bij de uitvoering van de persoonsgerichte aanpak kiezen we voluit voor een uitgesproken aanklampende aanpak, waarbij daders en slachtoffers van nabij gevolgd worden. Dit aanklampende beleid heeft in het verleden zijn waarde bewezen. We willen deze aanpak dan ook veralgemenen.

2.1.4. Gebiedsgebonden aanpak

2.1.4.1. Situering – begrippenkader – methodiek

Na een verhoogde focus op bepaalde delictgroepen en dadergroepen willen we ook een grotere focus richten op bepaalde plekken, of *hotspots*. Dit zijn een beperkt aantal locaties waar een groot deel van de criminaliteit en overlast zich afspeelt. We willen onze effectiviteit verhogen door onze middelen in deze gebieden gericht in te zetten. We pakken samen met de bestuurlijke en gerechtelijke overheid de aanwezige ondermijnende criminaliteit aan op basis van de inzichten uit de gebiedsscan. In de aanpak van de onderliggende fenomenen combineren we de gerechtelijke met de bestuurlijke handhaving. De gebiedsscan wordt uitgevoerd op basis van een aantal objectieve indicatoren, op een voldoende laag geografisch niveau en wordt regelmatig herhaald zodat de inzichten actueel blijven.

Begrippenkader

Ondermijnende criminaliteit moet onderscheiden worden van georganiseerde criminaliteit.

Georganiseerde criminaliteit wordt gepleegd in het kader van de activiteiten van een criminele organisatie en kent een strikt juridische omschrijving in het strafwetboek met een afgebakend

toepassingsgebied. Deze vorm van criminaliteit manifesteert zich in uiteenlopende criminaliteitsfenomenen zoals drugshandel en -smokkel, prostitutie, arbeidsuitbuiting, vastgoedfraude, mensenhandel en -smokkel, wapenhandel enzovoort.

Ondermijnende criminaliteit is echter ruimer te bekijken. Het omvat vormen van georganiseerde misdaad, maar wordt vooral gezien als criminaliteit met schadelijke effecten voor de rechtsstaat en voor het economische of maatschappelijke verkeer. In deze omschrijving staan de maatschappelijke gevolgen en niet zozeer de organisatorische vorm van criminaliteit centraal.

Ondermijnende criminaliteit wordt gekenmerkt door het afgeschermd karakter, waarbij men zoveel mogelijk uit beeld probeert te blijven en vaak geen directe slachtoffers maakt. Het gaat om misdaad met sociale en economische functies, in die zin dat het voorziet in de behoefte aan illegale producten zoals drugs of illegale diensten zoals zwartwerk. Criminelen zijn bereid om (fysiek) geweld te gebruiken of om door middel van corruptie diensten of informatie te verwerven. Dergelijk geweld en corruptie zijn functioneel om een criminele positie te verwerven of te behouden. Om uit handen te blijven van politie en justitie en om bestuurlijke boetes te voorkomen, worden contrastrategieën gebruikt. Grote spelers beschikken over financiële middelen om te reageren of te anticiperen en kunnen diensten inkopen zoals financieel advies, technologische beveiliging, juridisch advies of beleidsadvies.

Ondermijning neemt op wijkniveau verschillende verschijningsvormen aan. De schadelijke effecten zijn niet altijd goed zichtbaar. Sterker nog: in sommige opzichten zijn de criminaliteitsfenomenen functioneel en stimuleren ze bijvoorbeeld lokaal ondernemerschap. Ondermijnende criminaliteit is ook een aanjager van maatschappelijke problemen en creëert alternatieve normen en levenswijzen.

Negatieve verschijningsvormen van ondermijning zijn de aantasting van het overheidsgezag, een aangetaste marktwerking, een aangetast vertrouwen onder frontlijnwerkers, de innesteling in lokale gemeenschappen en de sluipende maatschappelijke acceptatie van misdaad(geld).

Methodiekgebonden aanpak

Het grondgebied wordt onderworpen aan een gebiedsscan. Door middel van kwantitatieve data en kwalitatieve informatie uit de bevraging van professionals op het terrein, wordt een duidelijk ondermijningsbeeld geschetst van de criminele aanwezigheid en de maatschappelijke verwevenheid ervan. En dit tot op het niveau van de wijken en buurten. De scan maakt ondermijnende criminaliteit zichtbaar en vormt zo de basis voor een integrale en geïntegreerde aanpak, waarbij strafrechtelijke, sociale, economische, fiscale en private partners in de veiligheidsketen samenwerken en informatie delen om een brede waaier aan problemen aan te pakken.

De aanpak wordt gekenmerkt door een combinatie van gerechtelijke en bestuurlijke handhaving. Bij de gerechtelijke handhaving leert de ervaring dat sterk moet ingezet worden op financieel rechercheren en kaalplukken, waarbij onterecht verkregen vermogensvoordeel wordt afgenomen.

Bij bestuurlijke handhaving worden criminele groeperingen ontmoedigd om zich in de stad te vestigen en wordt het werk van gevestigde criminelen maximaal verstoord door het weigeren, schorsen of intrekken van vergunningen, subsidies en andere tegemoetkomingen van de overheid, door het sluiten van inrichtingen en andere bestuurlijke maatregelen.

Op lokaal niveau nemen in Antwerpen de bestuurlijke en gerechtelijke overheid hun verantwoordelijkheid als voortrekkers op. Waar mogelijk wordt maximaal samengewerkt en informatie uitgewisseld. Bovendien worden de mogelijkheden die de bestuurlijke handhaving ons biedt maximaal aangewend. Er wordt gesensibiliseerd en expertise wordt gedeeld op bovenlokaal niveau via het bestaande samenwerkingsplatform Arrondissementeel Informatie- en Expertisecentrum (ARIEC).

2.1.4.2. Strategische doelstelling

In de gebiedsgebonden aanpak wil Politiezone Antwerpen acties ondernemen om de ondermijnende criminaliteit in specifieke hotspots te bestrijden met een geïntegreerde aanpak waarbij bestuurlijke en gerechtelijke handhaving worden gecombineerd. De gebiedsscan zal als methode gebruikt worden om te bepalen naar welke gebieden extra aandacht zal uitgaan.

2.2. Dienstverlening en werking

De toekomstige prioriteiten van onze dienstverlening en werking worden mee bepaald door de prioriteiten in het bestuursakkoord 2019-2024³⁶ en het nationaal veiligheidsplan 2016-2019. Dit laatste werd toegelicht in hoofdstuk 2.6 Overzicht van de verwachtingen en doelstellingen inzake interne prioriteiten.

2.2.1. Verder optimaliseren van de basisfunctionaliteiten

2.2.1.1. Wijkwerking

Politiezone Antwerpen optimaliseert de wijkwerking op een integrale en geïntegreerde manier met de klemtoon op externe transparantie en versterking van de bekendheid van haar werking.

Deze strategische doelstelling is opgenomen in het bestuursakkoord 2019-2024 en zal via die weg verder opgevolgd worden. We wensen hierbij de resultaten, effecten en aanwezigheid van de wijkwerking digitaal raadpleegbaar te maken, partnerschappen verder uit te bouwen en via een promotiecampagne de bekendheid en de contactmogelijkheden meer onder de aandacht te brengen. Een uitbreiding van het huidige kader van de wijkwerking behoort tot de mogelijkheden, gebaseerd op de toegenomen werklast.

---

³⁶ De Grote Verbinding: bestuursakkoord 2019-2024

2.2.1.2. Interventie

Rekening houdend met de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, blijft de (interventie)politie maximaal in het straatbeeld aanwezig en is zij voor de meest dringende oproepen zo snel mogelijk ter plaatse.

De mogelijkheden op het vlak *realtime intelligence*, het werken met zogenaamde patrouillelocaties (*patlocs*) en het informatiegestuurd werken worden verder onderzocht. Al bestaande ondersteuning wordt verder geoptimaliseerd.

De beschikbare relevante informatie wordt tot bij de eindgebruiker op het terrein gebracht, door middel van op maat gemaakte briefings die worden aangeboden op mobiele dragers zoals smartphone en tablet. Het *realtime intelligence center* (RTIC) dat in 2019 werd opgericht, zal in belangrijke mate bijdragen aan het principe van meer informatiegestuurd werken. Het intussen al geïmplementeerde *patloc*-concept brengt het informatiegestuurd werken volop in de praktijk. Hierdoor wordt de juiste informatie op het juiste ogenblik en op de juiste plaats aangeboden aan de eindgebruiker op het terrein.

Om deze eindgebruikers nog beter te ondersteunen zal de ICT-ondersteuning nog verder geoptimaliseerd worden. Ook de ondersteuning van de snelleresponsteams zal nog verder uitgebouwd worden.

2.2.1.3. Onthaal

Politiezone Antwerpen werkt aan een professionalisering van het onthaal met het oog op een betere dienstverlening en aanspreekbaarheid voor de Antwerpenaar.

Deze doelstelling werd mee opgenomen in het bestuursakkoord 2019-2024. Hierbij zal de visie rond kanaalkeuze verder worden verfijnd en uitgevoerd. Gezien de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen wordt er bekeken welke mogelijkheden er zijn om op termijn met de installatie van een frontsecurity en externe onthaalmedewerkers te werken.

Het bestaande open onthaalconcept strookt niet meer met de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Waar nodig zal een zogenaamde *frontsecurity* voorzien worden zodat de veiligheid van onze onthaalmedewerkers en de bezoekers verhoogd wordt. Voor deze specifieke bewakings- en beveiligingsopdracht en voor de uitvoering van een nieuw *hospitality* onthaalconcept voorzien we een professionele samenwerking met de private veiligheidssector.

Het nieuwe mastergebouw in Berchem neemt na de oplevering als permanent geopend kantoor de rol over van het tussentijdse mastergebouw aan de Noorderlaan. In alle andere wijkkantoren kan de burger nog steeds na afspraak terecht om aangifte te doen.

In de toekomst kan de onthaalwerking nog verder evolueren conform de maatschappelijke noden.

2.2.1.4. Slachtofferzorg

Politiezone Antwerpen blijft slachtoffers van misdrijven maximaal en met voldoende empathie ondersteunen en contacteert hen, zodat de nodige psychologische bijstand en de juiste informatie omtrent de politionele en justitiële nazorg kan worden verstrekt.

De bijkomende opleiding voor de eerstelijnsmedewerkers in hoe men omgaat met slachtoffers en hoe men hen kan doorverwijzen, wordt verdergezet. De nazorgsessies die worden gegeven aan bepaalde groepen van slachtoffers zullen eveneens verder worden ingericht.

2.2.1.5. Lokale recherche en onderzoek

De lokale recherche bouwt het recherchemanagementsysteem (RMS) verder uit met het oog op een kwaliteitsvolle opvolging en tijdige afhandeling van de gerechtelijke dossiers.

De specifieke aanpak van de fenomenen drugs, lichamelijk geweld, geweld binnen de familie en woninginbraken werd opgenomen in de rubrieken 2.2.1.1.2., 2.2.1.1.3., 2.2.1.1.5. en 2.2.1.1.6. van dit hoofdstuk.

KALI-team

De aanpak van de ondermijnende criminaliteit in al zijn uitingsvormen blijft voor onze politiezone ook de komende jaren een absolute prioriteit. De internationale drugshandel en de winsten die daaruit voortvloeien vinden hun weg in de legale economie en ondermijnen het stedelijk weefsel. Met de oprichting en installatie van het KALI-team hebben we de strijd aangevat. Ook de komende jaren zal hier verder sterk op worden ingezet.

2.2.1.6. Openbare orde

Politiezone Antwerpen gaat verder met de optimalisatie van de opgebouwde expertise in het kader van ordehandhaving.

Binnen het nationale politiebestedel wordt de expertise van onze politiezone op het vlak van ordehandhaving algemeen erkend. We beschikken met de mobiele eenheid over een goed uitgeruste en getrainde eenheid, die snel zowel op lokaal gebied als buiten de eigen zone inzetbaar is. De arrestatie-eenheid geniet dezelfde reputatie op het vlak van tussenkomsten bij situaties met een hoog risico.

Politiezone Antwerpen is dan ook in staat om elke verstoring van de openbare orde tijdig te detecteren en op een adequate manier over te gaan tot het herstel ervan en wenst dat ook in de toekomst te blijven doen. In het kader van het bestuursakkoord 2019-2024 wordt de uitbouw van een digitale toepassing opgenomen zodat het volledige proces van evenementenbeheer gedigitaliseerd kan worden en de operationele werking digitaal ondersteund kan worden.

2.2.1.7. Verkeer³⁷

Politiezone Antwerpen wil zich de komende jaren verder actief inzetten voor het verbeteren van de verkeersveiligheid, -vlotheid en de strijd tegen inbreuken door in te zetten op:

- **preventieve en repressieve verkeersacties**
- **verkeersregeling**
- **kwalitatieve opname van ongevallen**
- **verstrekken van advies**

Elke dag verplaatsen heel wat mensen zich in, rond en door Antwerpen en ze gebruiken hiervoor verschillende vervoersmodi. Hierdoor wordt het verkeer met de dag complexer. De politie blijft mee instaan voor het beheer van de lokale verkeersveiligheid, de strijd tegen verkeersinbreuken en de bijdrage tot een vlot verkeer op het grondgebied van de politiezone. Hiervoor voorziet Politiezone Antwerpen in de uitvoering van preventieve en repressieve verkeersacties, verkeersregeling, het vaststellen van verkeersongevallen en het verstrekken van advies.

De beleidsdoelstellingen zijn opgenomen in een drieledig verkeersveiligheidsplan (VVP):

- Verkeersveiligheidsplan – basisplan op strategisch niveau (als bijlage aan het ZVP)
- Programma – uitvoeringsplan op operationeel niveau over de engagementen voor het komende jaar
- Evaluatie – evaluatie op operationeel niveau over de realisaties van het afgelopen jaar

Het cyclisch beleid van de politie is afgestemd op objectieve gegevens. Op die manier werken we korpsbreed sterk datagestuurd en fenomeengericht. De rationale materiële en personele inzet is gericht op efficiëntie en effectiviteit om tot een optimaal resultaat te komen. Er wordt ingezet op een maximale aanwezigheid in het straatbeeld. Iedere agent is verkeersagent. Het materiaal beantwoordt aan moderne behoeften en het personeel wordt gefaciliteerd door onder andere training en opleiding om de kennis en expertise te borgen en actueel te houden.

Demografische ontwikkelingen, verandering in keuze van vervoerswijze, inrichting van het openbaar domein en de effecten ervan op de omgeving, nieuwe verkeersgerelateerde technologieën, én grootschalige infrastructurele projecten zijn factoren die in sterke mate een invloed hebben op het bepalen van de doelstellingen op korte, middellange en lange termijn.

Politiezone Antwerpen volgt de mobiliteits- en verkeersveiligheidsproblemen op en houdt daarbij rekening met nieuwe tendensen en evoluties. Ze richt haar handhaving en adviesverstrekking op deze actuele fenomenen door een verregaande analyse en exploitatie van de beschikbare data uit diverse bronnen. Onder meer de kwalitatieve opname van verkeersongevallen draagt bij tot een verfijnde analyse.

---

³⁷ In het verkeersveiligheidsplan in de bijlage wordt hier dieper op ingegaan.

Elk verkeersongeval is er een te veel. Daarom blijft de Antwerpse politie maximaal inzetten op verkeersveiligheid en draagt zij bij tot de creatie van een veiligheidscultuur in het verkeer. Verkeersveiligheid is immers de verantwoordelijkheid van elke weggebruiker. Veilige wegen vol veilige voertuigen betekent maar weinig als de verkeersdeelnemers zelf zich niet veilig gedragen. Aan elke weggebruiker in onze stad vragen we zich te houden aan de verkeersregels met respect en hoffelijkheid voor elkaar.

2.2.2. Evolueren van een informatie- naar een intelligencegestuurde politiedienst

Politiezone Antwerpen evolueert van een informatie- naar een intelligencegestuurde politiedienst door het voeren van een integraal en geïntegreerd intelligencebeleid volgens het model van *intelligence led policing*.

Deze doelstelling werd volledig opgenomen in het bestuursakkoord en zal ook via die weg verder opgevolgd worden.

2.2.3. Versterken van het imago van PZA

Politiezone Antwerpen wil het imago versterken van een moderne en communicerende overheid door het voortdurend optimaliseren van haar communicatiebeleid.

Deze doelstelling werd opgesplitst in verschillende subdoelstellingen overgenomen in het bestuursakkoord 2019-2024. Enerzijds wil Politiezone Antwerpen inzetten op de ontwikkeling van communicatie-initiatieven die de dienstverlening verder bekend maken alsook een correcte beeldvorming in de hand werken. Daarnaast wenst Politiezone Antwerpen ook in te zetten op het organiseren van een betere informatiedoorstroming en -ontsluiting op maat van de ontvangers. Het verder optimaliseren van Politiezone Antwerpen als aantrekkelijke werkgever en als aantrekkelijk merk werd omschreven in hoofdstuk 2 onder het luik communicatie.

2.2.4. Verhogen van de veiligheid, het welzijn en het welbevinden van de medewerkers

Politiezone Antwerpen wil op een duurzame en innovatieve manier zorgen voor een continue optimalisatie van de kwaliteit, de kosten en de doorlooptijden van onze producten en diensten.

Deze doelstelling werd opgenomen in het bestuursakkoord 2019-2024. We willen meer bepaald innoverende, duurzame en gezonde gebouwen realiseren en groene voertuigen aankopen, het gebouwen- en voertuigenpark op een doorgedreven manier digitaliseren en excellente processen voor ons financieel beleid en de bevoorrading (*supply chain*) ontwikkelen. Op die manier moet de directie FILOG een trendsetter binnen de geïntegreerde politie worden.

2.2.5. *Instaan voor een proactief kwaliteitsbeleid*

Politiezone Antwerpen staat in voor een proactief kwaliteitsbeleid.

De bovenstaande doelstelling vertaalt zich in de volgende subthema's:

- Diversiteit staat in de hele organisatie zowel beleidsmatig als operationeel centraal.
- Integriteit wordt structureel ingebed in alle organisatiedomeinen van ons korps.
- Een continue verbetering van het welzijn van de werknemers wordt nagestreefd bij de uitvoering van het werk van de medewerkers van Politiezone Antwerpen.
- Het doorgeven van kennis doorheen afdelingen en de organisatie wordt bevorderd.
- Een onafhankelijk *data protection office* wordt geoptimaliseerd.

De bovenstaande thema's werden meer uitvoerig toegelicht in hoofdstuk 2 en worden hier dan ook niet niet meer in detail toegelicht.³⁸ Het betreft een mix aan projecten die kaderen in het bestuursakkoord 2019-2024 en een verdere optimalisatie van de reguliere werking en zullen via deze weg dan ook opgevolgd worden.

2.2.6. *Integere medewerkers*

Politiezone Antwerpen beschikt over integere medewerkers die de waarden van de organisatie veruitwendigen en altijd en overall daadkrachtig en vooruitstrevend aan de vrijheid en veiligheid van Antwerpen werken.

De bovenstaande doelstelling vertaalt zich in een aantal subthema's:

- We zetten in op een duurzaam loopbaanbeleid via een intern *development center* (IDC) dat inspeelt op de werk- en inzetbaarheid alsook op de groei en ontwikkeling van iedere medewerker. Hierbij wordt het traject versterkend leiderschap verder ontwikkeld en evolueren we naar een eigen selectiecentrum. Loopbaanpaden worden voor alle medewerkers uitgetekend en opgenomen in een talentdatabank.
- We komen tegemoet aan maatschappelijke evoluties zoals een veranderende loopbaancontext en een datagestuurde toekomst. Hierbij wordt onderzoek gedaan naar de inzet van politievrijwilligers. Instrumenten worden ontwikkeld om een information based hr-beleid in te voeren.

---

³⁸ Hoofdstuk 2, 6.1.10.3. Afdeling kwaliteitszorg (KZ)

HOOFDSTUK 4: HET COMMUNICATIEBELEID

1. Externe communicatie

1.1. Te trekken lessen over de externe communicatie van het politiebeleid 2013-2019

In het zonaal veiligheidsplan 2013-2019 waren de intenties neergeschreven met betrekking tot de externe communicatie van het zonaal veiligheidsplan. Deze zijn in het kader van proactieve communicatie over de werking, de resultaten en beleidsthema's als volgt samen te vatten:

- de dienstverlening van Politiezone Antwerpen beter bekend maken via mediacampanes, optimalisatie perswoordvoering, creëren van een correcte beeldvorming door actief gebruik te maken van alle mogelijke kanalen
- bekendmaking zonaal veiligheidsplan en de resultaten ervan naar de pers en andere externe communicatiekanalen (bv. onthaalkantoren, sociale media, website ...)

We kunnen dan ook stellen dat al deze initiatieven ook daadwerkelijk in realiteit zijn omgezet. Een aantal van deze initiatieven zal in dit huidige plan ook verder worden gezet om ze nog te optimaliseren. Elk groot of belangrijk beleidsinitiatief is via op maat gekozen kanalen systematisch aan de bestuurlijke overheid en de bevolking teruggekoppeld.

1.2. Intenties betreffende de externe communicatie van het politiebeleid 2020-2025

Ook in het huidige ZVP wenst Politiezone Antwerpen haar imago verder te versterken. We wensen gezien te worden als een sterk merk en willen ook duidelijkheid en transparantie creëren naar de burgers toe over de dienstverlening. Aangezien de mediakanalen een snelle evolutie kennen, is het van belang voor de afdeling communicatie om goed op de hoogte te blijven van de snelle ontwikkelingen voornamelijk op het vlak van sociale media en hier als organisatie ook op in te spelen. Ook het afstemmen van het communicatiekanaal op de doelgroep die men wenst te bereiken is van groot belang om zoveel mogelijk mensen te kunnen bereiken.

De andere communicatie-initiatieven zijn terug te vinden in onderdeel 6.1.10.4. Afdeling communicatie in hoofdstuk 2 en deel 1.2.2. Het verder uitwerken van een professioneel communicatiebeleid in hoofdstuk 3.

2. Interne communicatie

2.1. Te trekken lessen over de interne communicatie van het politiebeleid 2013-2019

In het vorige ZVP was de interne communicatie opgenomen als strategische prioriteit van het organisatiebeleid van PZA. Een optimalisatie van de informatiedoorstroming werd met succes ingezet, alsook het aanbieden op maat van de medewerker van bepaalde informatie. Daarnaast werden de nodige initiatieven op touw gezet om de beschikbare informatie beter te ontsluiten. Op dit elan zal in het huidige ZVP ook verder worden gewerkt, gezien het grote succes ervan.

2.2. Intenties betreffende de interne communicatie van het politiebeleid 2019-2025

Zoals ook omschreven in onderdelen 6.1.10.4. Afdeling communicatie in hoofdstuk 2 en 1.2.2. Het verder uitwerken van een professioneel communicatiebeleid in hoofdstuk 3, willen we verder inzetten op het op maat van de medewerker aanbieden van communicatie. Aangezien de interne medewerkers steeds de eerste klant betreffen, wordt er de laatste jaren sterk ingezet op het eerst bekendmaken van nieuwe initiatieven bij de betrokken medewerkers alvorens dit aan de burger aan te kondigen. Afhankelijk van de interne doelgroep zal ook steeds worden bekeken wat het meest aangewezen kanaal is om zoveel mogelijk betrokken medewerkers te bereiken.

HOOFDSTUK 5: GOEDKEURING VAN HET PLAN

1. Initiatieven

- ZVR 30 januari 2019: eerste toelichting fenomeengerichte, persoonsgerichte en gebiedsgebonden aanpak
- ZVR 5 juni 2019: tweede toelichting fenomeengerichte, persoonsgerichte en gebiedsgebonden aanpak – keuze in prioriteiten
- ZVR 24 oktober 2019: goedkeuring ZVP 2019-2025

2. Goedkeuring

ZONALE VEILIGHEIDSRAAD	VOOR AKKOORD
Burgemeester – voorzitter <i>Bart De Wever</i>	
Procureur des Konings <i>Franky De Keyzer</i>	
DIRCO <i>Jean-Claude Gunst</i>	
Korpschef <i>Serge Muyters</i>	

HOOFDSTUK 6: ACTIEPLANNEN EN PROJECTEN

In actieplannen beschrijven we hoe we de strategische keuzes over de fenomenen, risicogroepen en gebieden in de praktijk zullen aanpakken. Aan de actieplannen wordt ook een meetplan gekoppeld, wat ons moet toelaten om de effectiviteit te meten en resultaten te rapporteren met het oog op eventuele bijsturing. De actieplannen maken deel uit van de bijlagen van het zonaal veiligheidsplan.

De actieplannen worden ontwikkeld na de goedkeuring van het zonaal veiligheidsplan. Zij zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de eerste zonale veiligheidsraad in 2020.

VERSPREIDINGSLIJST

Gerechtelijke overheid – procureur des Konings

Bestuurlijke overheid – burgemeester

Federale politie – DIRCO / DIRJUD

Arbeidsauditeur

Bedrijfseenheid Maatschappelijke Veiligheid Stad Antwerpen – directeur

BIJLAGEN

Verkeersveiligheidsplan

Nota veiligheidsbeleid gerechtelijke overheid

Argumentatiemodel beslissingsmatrix externe prioriteiten

Nota fietsdiefstallen

NOTA: BEELDVORMING FIETSDIEFSTALLEN PZ ANTWERPEN 2013-2019

EVOLUTIE VAN DE FIETSDIEFSTALLEN OP HET GRONDGEBIED VAN POLITIEZONE ANTWERPEN

1. Situering fenomeen

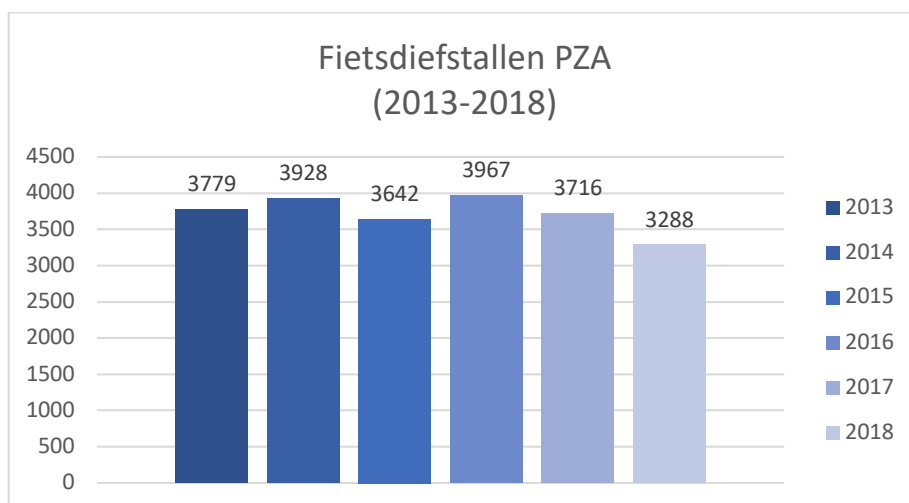
Antwerpen promoot zich de komende jaren meer en meer als een fietsstad. Samen met een aantal externe partners zet de stad steeds meer in op de verdere uitbouw van een veilig en functioneel fietsnetwerk. Steeds meer zullen bezoekers, bewoners en pendelaars de fiets gebruiken om zich naar en in de stad te verplaatsen. Forenzen verplaatsen zich naar de verschillende stations om van daaruit verder te reizen met de trein. Met de toename van het aantal fietsers stijgt ook het aantal fietsdiefstallen.

In deze nota schetsen we een beeld van dit fenomeen, naar ruimte, tijd, plaats en modus operandi. Op basis hiervan brengen we advies uit aan de zonale veiligheidsraad.

2. Kwantificering fenomeen

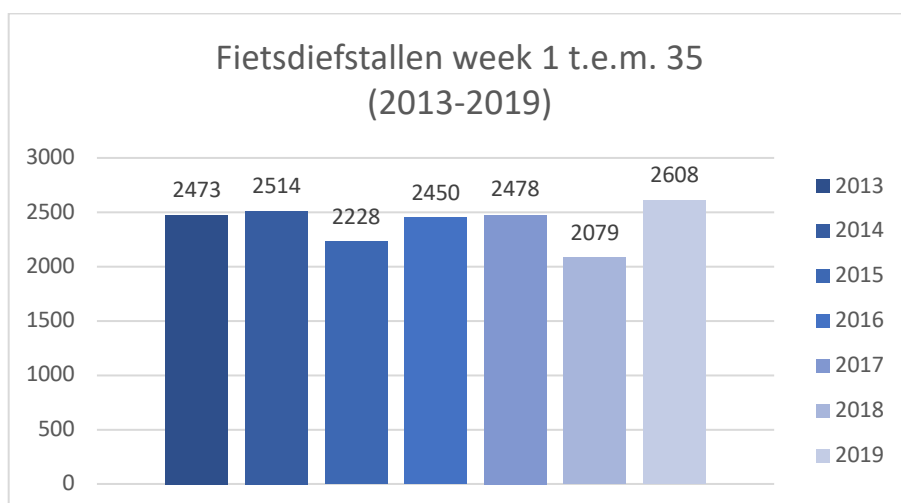
2.1. Fietsdiefstallen 2013-2019: naar aantal

In de periode 2013-2018 stellen we een licht golvende trend vast voor wat betreft het fenomeen van de fietsdiefstallen. Na een aanzienlijke stijging in 2016 zien we twee jaar op rij een daling. Van 2016 naar 2017 zien we een daling van 7 % en van 2017 naar 2018 zien we het aantal feiten nog eens met 13 % dalen.

Wanneer we de cijfers van 2019¹ mee in de telling opnemen, stellen we opnieuw een opmerkelijke stijging vast. Deze stijging is **significant hoger** dan elke andere stijging in de voorbije zes jaar.

¹ Als we de cijfers van 2019 meenemen, vergelijken we slechts de eerste periode van elk jaar, om een representatief cijfer te bekomen. We bakenen dit af door weken 1 t.e.m. 35 op te nemen.

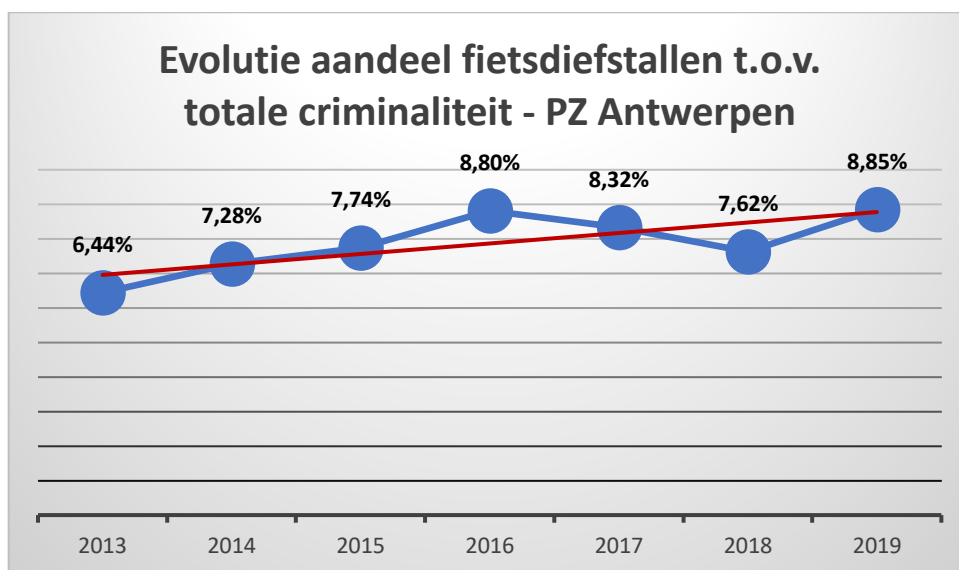
Momenteel tellen we op 31/08/2019 in totaal 2 608 feiten van fietsdiefstal, wat 25 % meer is dan in diezelfde periode vorig jaar.

Noot: we merken hierbij op dat de tendens zoals opgetekend in de eerste 35 weken, de afgelopen jaren telkens ook representatief bleek voor het volledige jaarcijfer. Enige uitzondering hierop wordt gevormd door het jaar 2017.

2.2. Fietsdiefstallen 2013-2019: verhouding tot totale criminaliteit

2.2.1. Stijging aandeel fietsdiefstallen

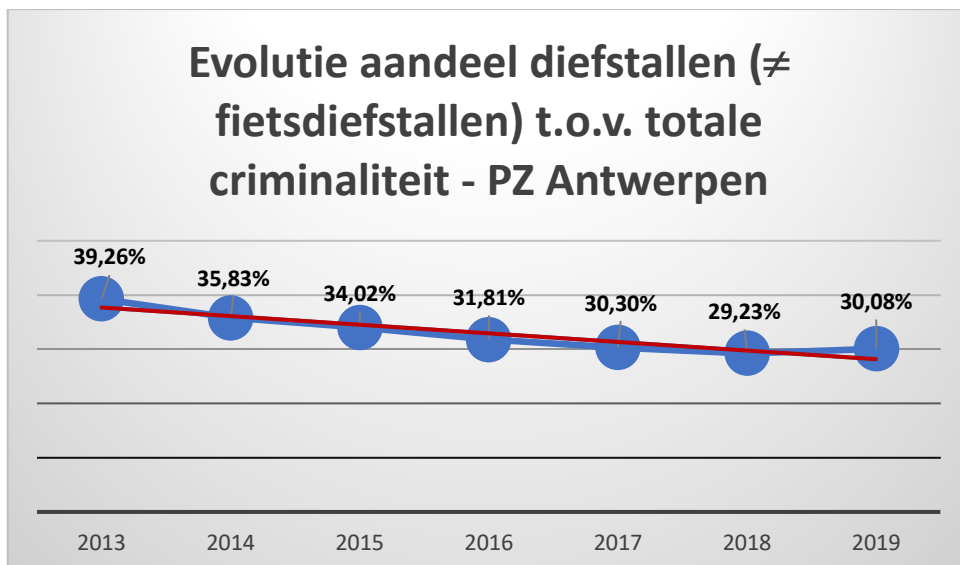
Wanneer we kijken naar het aandeel fietsdiefstallen in verhouding tot de totale criminaliteit zien we een stijgende trend.

Het aandeel fietsdiefstallen t.o.v. de totale criminaliteit stijgt van 6,44 % in 2013 naar 8,85 % in 2019 (enkel de eerste acht maanden van 2019 werden weerhouden). Het aandeel fietsdiefstallen t.o.v. de totale criminaliteit kent van 2013 tot 2018 ongeveer 3,42 % jaarlijks groeipercentage. We zien een verderzetting van deze stijging in de eerste acht maanden van 2019. We kunnen dus aannemen dat het belang van fietsdiefstallen in de context van de totale criminaliteit toeneemt.

2.2.2. Daling aandeel eigendomsdelicten en voertuigdiefstallen

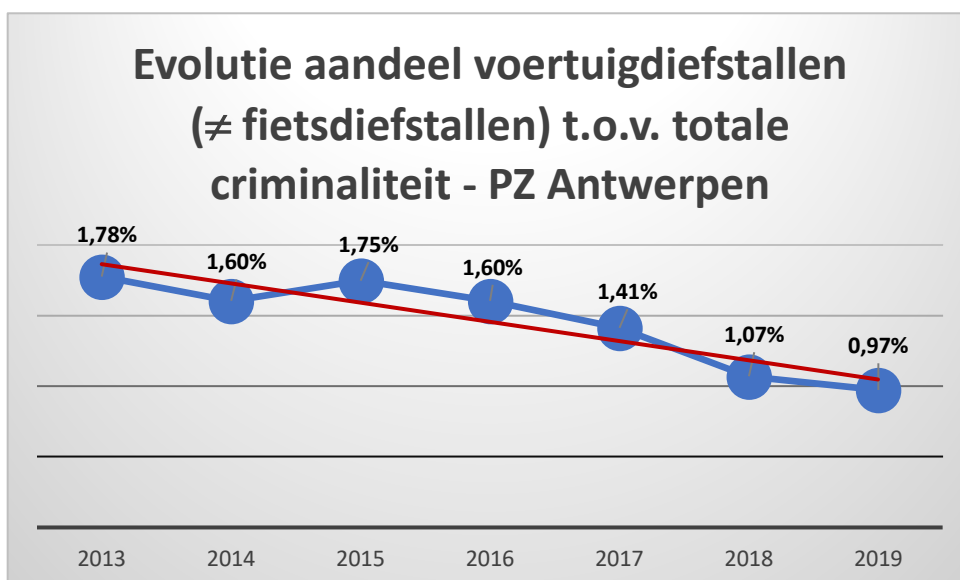
Wanneer we het **aandeel van de diefstallen, andere dan fietsdiefstallen**, afzetten ten opzichte van de totale criminaliteit stellen we een dalende trend vast.

Het aandeel diefstallen daalde van 39,26 % in 2013 naar 30,08 % in 2019 (ook hier werden enkel de eerste acht maanden van 2019 weerhouden). Het aandeel diefstallen andere dan fietsdiefstallen t.o.v. de totale criminaliteit kent van 2013 tot 2018 ongeveer een jaarlijkse afname van 5,73 % (jaarlijks groeipercentage). We zien in de eerste acht maanden van 2019 een verderzetting van deze daling.

We kunnen dan ook aannemen dat het belang van diefstallen in de context van de totale criminaliteit afneemt.

Ook wanneer we het aandeel van de **voertuigdiefstallen**, andere dan fietsen, ten opzichte van de totale criminaliteit afzetten, zien we een uitgesproken dalende trend.

Het aandeel voertuigdiefstallen daalde van 1,78 % in 2013 naar 0,97 % in 2019 (ook hier werden enkel de eerste acht maanden van 2019 weerhouden). Het aandeel voertuigdiefstallen

andere dan fietsen ten opzichte van de totale criminaliteit kent van 2013 tot 2018 ongeveer een jaarlijkse afname van 9,67 % (jaarlijks groeipercentage). We zien in de eerste acht maanden van 2019 een verderzetting van deze daling. **We kunnen dus aannemen dat het belang van diefstallen van vervoersmiddelen andere dan fietsen in de context van de totale criminaliteit sterk afneemt.**

2.2.3. Conclusie

Op basis van deze grafieken stellen we vast dat het **aandeel fietsdiefstallen** in de context van de totale criminaliteit **aanzienlijk stijgt** van 2013 tot 2019 terwijl we zien dat het aandeel diefstallen, andere dan fietsdiefstallen, een dalende trend kent van 2013 tot 2019.

Wanneer we ons beperken tot het aandeel voertuigdiefstallen, andere dan fietsen, ten opzichte van de totale criminaliteit zien we zelfs een sterker dalende trend. Hoewel we dus een algemene daling zien van het aandeel diefstallen ten opzichte van de totale criminaliteit en zelfs een sterkere daling zien van het aandeel voertuigdiefstallen ten opzichte van de totale criminaliteit, **groeit het aandeel van fietsdiefstallen ten opzichte van de totale criminaliteit**. Deze grafieken ondersteunen het belang van een specifieke aanpak van fietsdiefstallen binnen PZ Antwerpen.

2.3. Fietsdiefstallen 2013-2019: trend (spreiding) 2013-2019

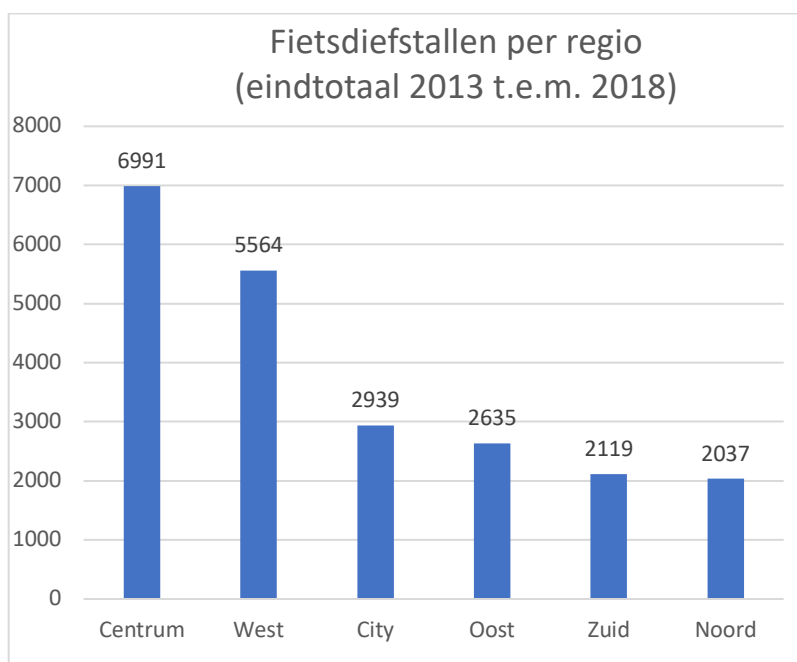
2.3.1. Geografisch

Wanneer we de verdeling van het aantal fietsdiefstallen per regio bekijken, merken we op dat voornamelijk de regio's intramuros getroffen worden. De regio's Centrum en West springen hierbij duidelijk in het oog waarbij Centrum sinds 2014 als absolute koploper kan worden beschouwd. Regio City telt ten opzichte van Centrum en West slechts de helft van het aantal fietsdiefstallen, maar blijft duidelijk de derde grootste regio.

Regio	2013	2014	2015	2016	2017	2018	EINDTOTAAL
Centrum	995	1 027	1 117	1 372	1 406	1 074	6 991
West	1 124	937	814	933	853	903	5 564
City	421	501	448	566	467	536	2 939
Oost	509	620	570	320	346	270	2 635
Zuid	337	432	345	406	317	282	2 119
Noord	388	406	339	367	322	215	2 037
EINDTOTAAL	3 774	3 923	3 633	3 964	3 711	3 280	22 285

Als we in onderstaande grafiek de eindtotalen op deze vijfjaarlijkse basis vergelijken, kunnen we vaststellen dat bijna **73 % van de fietsdiefstallen intramuros** gebeurde. De regio Centrum is in verhouding tot het eindtotaal goed voor zowat 30 % van de fietsdiefstallen.

2.3.2. Verdere verfijning beeld naar plaats

Binnen de regio's Centrum en West stellen we vast dat er in de **fietsparkings** rond de omgeving van de **treinstations Antwerpen-Centraal en Antwerpen-Berchem**², op de **winkels** en aan de Scheldekaaien gemiddeld meer fietsen gestolen worden dan in de rest van politiezone. De aanwezigheid van talrijke camera's op het publieke domein weerhoudt de daders er niet van om op die locaties fietsen te stelen.

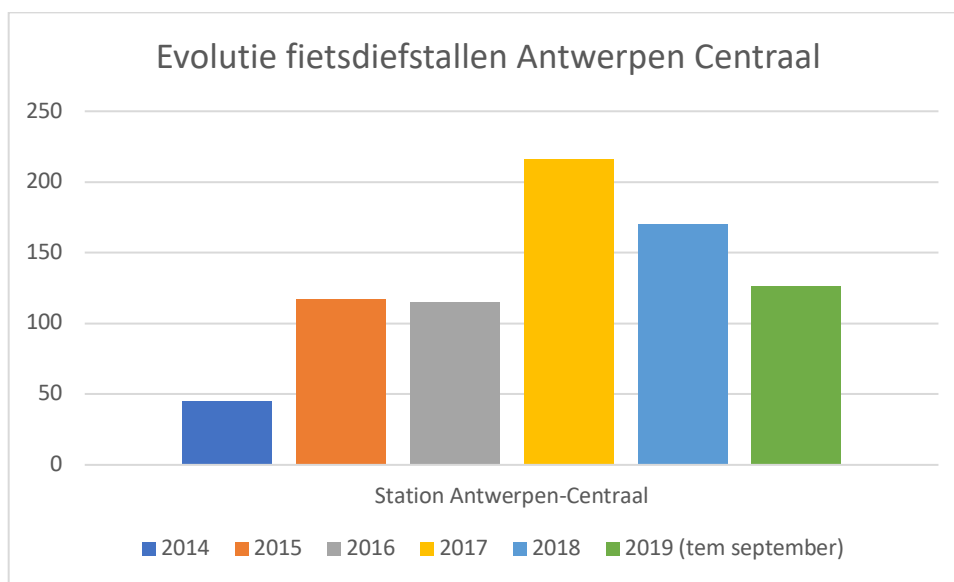
2.3.2.1. Antwerpen-Centraal

Het aantal fietsdiefstallen in Antwerpen-Centraal

	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (t.e.m. sept)	EINDTOTAAL
Antwerpen-Centraal	45	117	115	216	170	126	789

² Om de exacte locatie van de fietsdiefstal te bepalen, werd gezocht op basis van straatnaam, lokale plaats, bestemming pleegplaats en op tekst bepaald in welk station het feit werd gepleegd. Voor Antwerpen-Centraal werd het Koningin Astridplein weerhouden, voor Antwerpen-Berchem het Burgemeester E. Ryckaertsplein.

De evolutie van het aantal fietsdiefstallen in Antwerpen Centraal 2014-2018

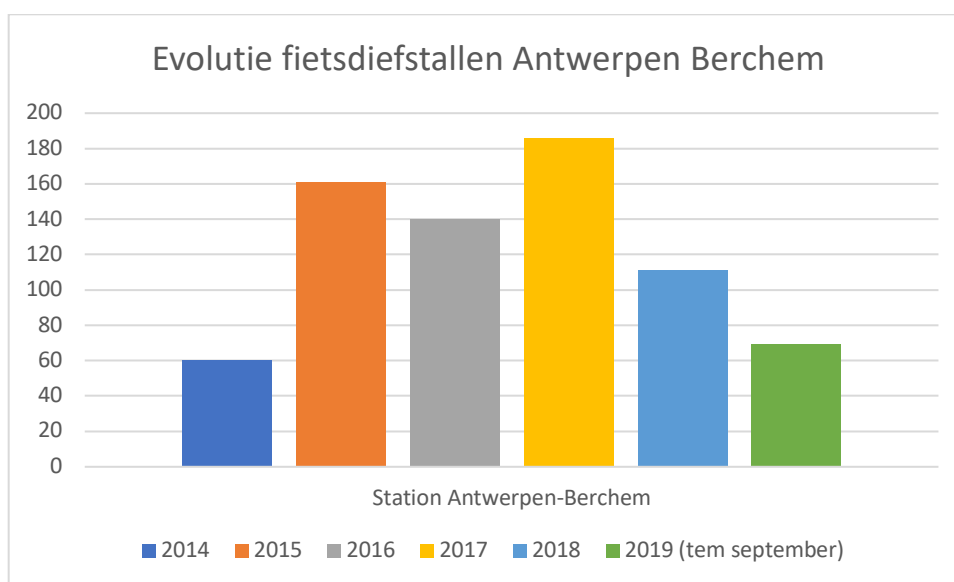

2.3.2.2. Antwerpen-Berchem

Het aantal fietsdiefstallen in Antwerpen-Berchem

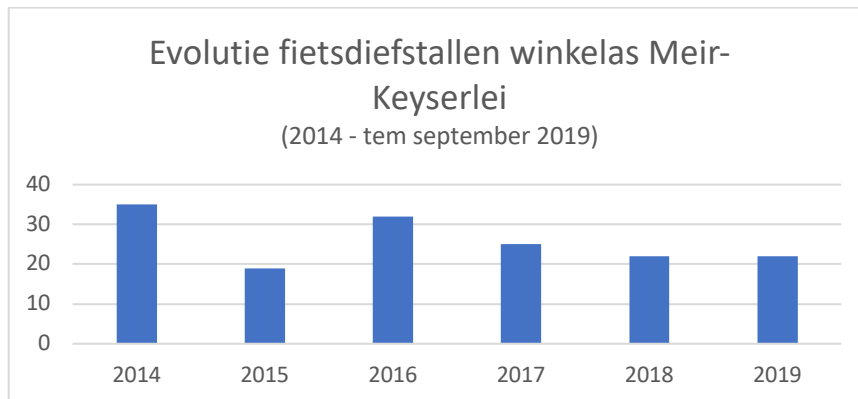
	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (t.e.m. sept)	EINDTOTAAL
Antwerpen-Berchem	60	161	140	186	111	69	727

De evolutie van het aantal fietsdiefstallen in Antwerpen-Berchem 2014-2018

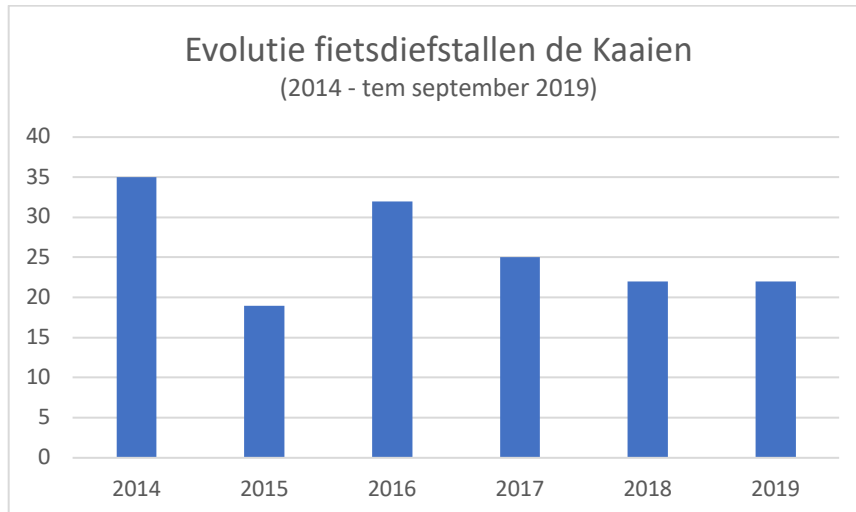
2.3.2.3. Winkelas De Keyserlei-Meir³

Bekijken we de winkelas De Keyserlei-Meir in detail, dan bemerken we de sterkste piek in 2014. In 2015 doet zich op deze as een sterke daling voor van het aantal fietsdiefstallen. Maar de daaropvolgende jaren lijkt het aantal fietsdiefstallen opnieuw licht te stijgen. De cijfers voor 2019 geven een beeld van de eerste negen maanden. Indien dezelfde tendens zich verder zet in de laatste drie maanden van het jaar zou ook in 2019 een stijging vast te stellen zijn ten opzichte van de voorgaande jaren.

2.3.2.4. De Kaaien

Voor deze cijfers werd de locatie als volgt geografisch afgebakend: de Kaaien doorlopend van de Rijnkaai tot de D'herbouvillekaai, aangevuld met de Vlaamse Kaai en de Waalse Kaai.

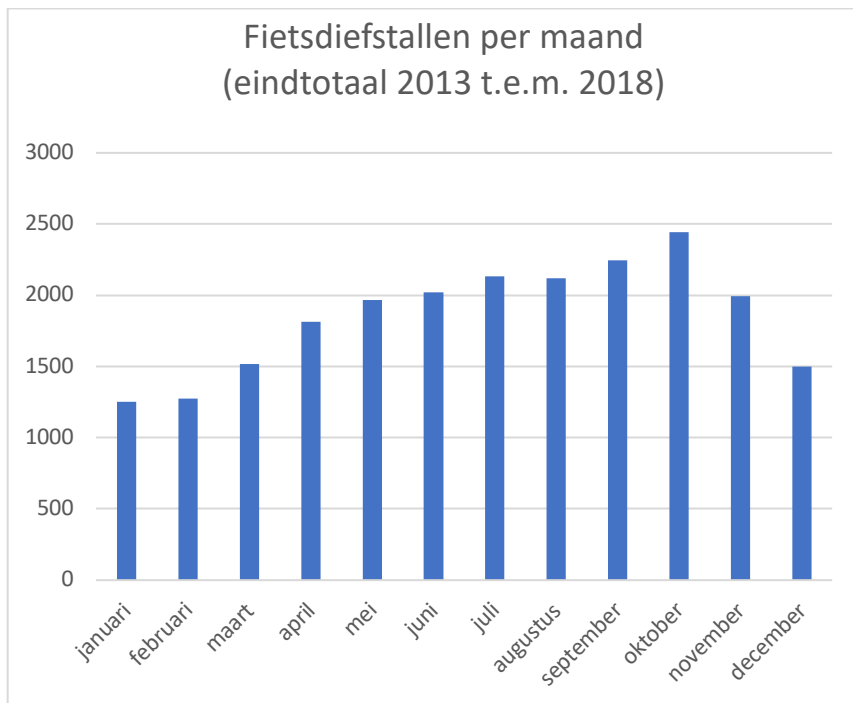
De evolutie in deze straten kent meer uitgesproken pieken en dalen. De piek van fietsdiefstallen is in deze straten eerder vast te stellen in 2014 en 2016. Indien de tendens van 2019 zich verder zet, zal in 2019 hier terug een stijging vast te stellen zijn ten opzichte van 2018 en zelfs 2017.

³ Deze cijfers worden niet opgeteld bij de cijfers van de stationsomgeving. In de cijfers van de stationsomgeving kunnen ook feiten opgenomen zijn met als pleegplaats De Keyserlei. Door beide cijfers op te tellen, ontstaan dubbelstellingen, hetgeen een foutief beeld creëert.

2.3.3. Evolutie in de tijd

Wanneer we het aantal fietsdiefstallen per maand berekenen, stellen we vast dat deze tijdens de zomermaanden stelselmatig pieken. Deze trend tekent zich af sinds 2013. Vanaf maart zien we telkens een stijging en vanaf juli zakken de cijfers niet meer onder de 300 feiten/maand. Deze stijging houdt aan tot oktober.

Onderstaande grafiek illustreert de eindtotalen op vijfjaarlijkse basis, met een duidelijke stijging vanaf maart tot een piek in oktober. In de wintermaanden stellen we dan weer opmerkelijk minder feiten vast.

2.3.4. Conclusie

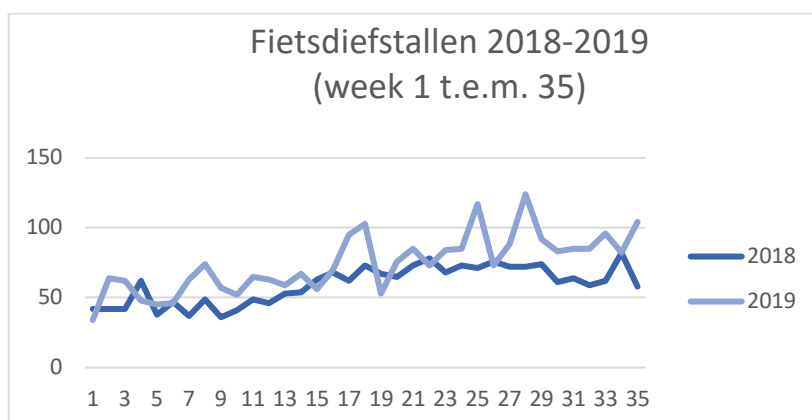
Wanneer we het fenomeen afzetten in ruimte en tijd ontstaat een duidelijk beeld van de probleemzones en -periodes. In de regio's intramuros noteren we de grootste piek in fietsdiefstallen. De regio Centrum is met duidelijke voorsprong de koploper, en de cijfers vertonen nog steeds een stijgende lijn. Tijdens de zomermaanden nemen de fietsdiefstallen gestaag toe om een hoogtepunt te bereiken in oktober.

2.4. Recente piek: zomerperiode 2019

2.4.1. Stijging t.o.v. 2018

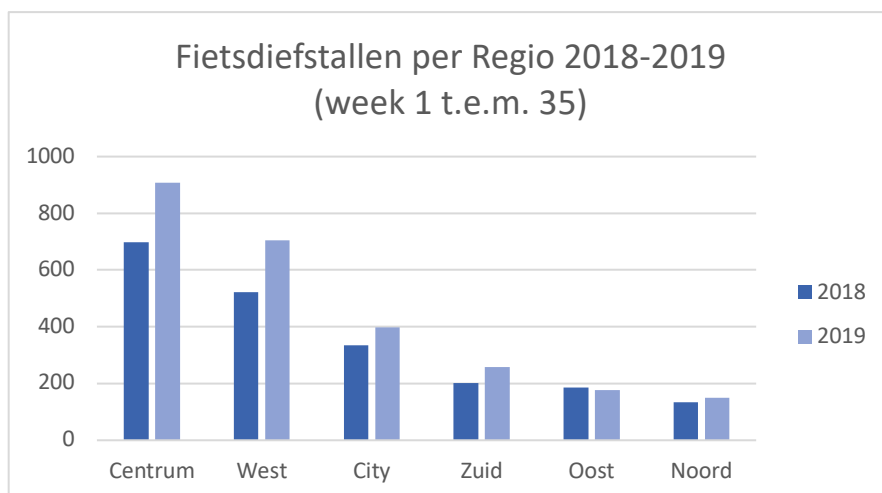
2.4.1.1. Algemene trend 2019

Algemeen zagen we reeds dat in 2019 een hoger aantal fietsdiefstallen op te merken viel ten opzichte van 2018 (dit in de periode van de eerste acht maanden, ofwel de eerste 35 weken). Als we dit per week bekijken, stijgen de cijfers in 2019 bijna permanent boven die van dezelfde week in 2018 uit.

In vergelijking met de hele periode 2013-2019 zagen we reeds in de grafiek 'Fietsdiefstallen week 1 t.e.m. 35 (2013-2019)' dat het cijfer in 2019 boven elk ander jaar uitstijgt in de cumulatieve telling tot en met week 35.

Als we de laatste twee jaar tegenover elkaar afzetten in deze weken 1 tot en met 35, stellen we in 2019 duidelijk een stijging vast, die vooral opvallend is in de regio's intramuros.

We zien opmerkelijke verhogingen in de regio's Centrum en West wat betreft het gemiddelde aantal feiten per week per regio, berekend op de weken 1 tot en met 35.

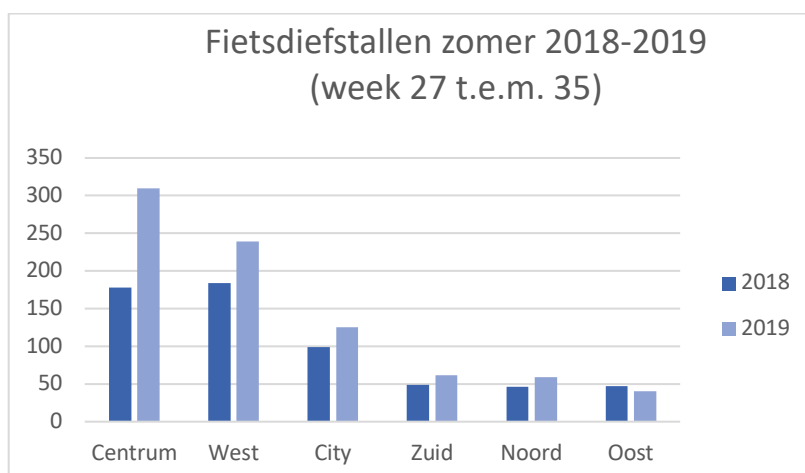
	2018	2019
Centrum	20	26
West	15	20
City	10	11
Zuid	6	7
Oost	6	5
Noord	4	4

2.4.1.2. Zomer 2019

In de zomermaanden juli en augustus van 2019 merken we een toename van het aantal fietsdiefstallen op. Gemiddeld worden wekelijks 93 feiten geteld (gebaseerd op de weken 27 t.e.m. 35 van 2019). Diezelfde weken vorig jaar (2018) spreken we over gemiddeld 67 feiten/week. Dit is een verhoging van wel 38 %.

Weeknummer	Aantal feiten 2018	Aantal feiten 2019
27	72	88
28	72	124
29	73	92
30	61	83
31	64	84
32	59	85
33	62	96
34	82	81
35	58	102
EINDTOTAAL	603	835
GEMIDDELDE	67	93

In vergelijking met 2018 zien we dat het aantal fietsdiefstallen in de zomer van 2019 sterker is toegenomen in de regio's intramuros dan extramuros. In Oost dalen de cijfers van 2018 naar 2019 licht. Noord en Zuid vertonen een stijging, weliswaar minder sterk dan de toename in de regio's City en West. In de regio **Centrum** kunnen we zelfs spreken van meer dan een **verdubbeling** (+60 %).

Het valt op dat meer dan 80 % van de fietsdiefstallen plaatsvonden in de regio's intramuros.

3. Verschuivingen binnen fenomeen fietsdiefstallen

3.1. Verschuiving in soort nadeel – opkomst van de elektrische fiets⁴

Allereerst zien we een opkomende maatschappelijke trend: een sensibilisering in het gebruik van andere vervoersmiddelen dan de wagen. Dit zet mensen vooral aan het fietsen. De laatste jaren wordt dan ook voornamelijk woon-werkverkeer per fiets erg gepromoot. Wanneer mensen zich vaker per fiets verplaatsen en ook grotere afstanden per fiets afleggen, merken we dat in de media veel aandacht uitgaat naar de verkoop en het gebruik van elektrische fietsen.

⁴ Alle verder vermelde cijfers in deze rubriek rond het 'nadeel: rijwiel > (elektrische) fiets' wijken af van de totalen bij fietsdiefstallen zoals hoger weergegeven in het document. Dit heeft alles te maken met het telniveau – bij één diefstal kunnen immers meerdere fietsen worden gestolen – alsook met het feit dat de fietsen niet enkel als nadeel binnen de kwalificatie fietsdiefstal worden geteld maar bv. ook als nadeel van een woninginbraak.

De elektrische fiets, los van de gewone fiets, kan sinds juni 2014 in onze databanken geregistreerd worden als voorwerp/vervoermiddel. Wanneer het nadeel een elektrische fiets betreft, moeten we ook in het achterhoofd houden dat het hier in de meeste gevallen om een groter financieel nadeel gaat. Fietsdiefstal wordt hiermee per definitie dus ook lucratiever als fenomeen.

Als we de fietsdiefstallen bekijken binnen elke feittkwalificatie (wat wil zeggen dat eveneens fietsen zijn meegeteld die werden gestolen bij woninginbraken en dergelijke) zien we sinds 2014 een opmerkelijke stijging in het aandeel van elektrische fietsen ten opzichte van niet-elektrische fietsen.

	2014		2015		2016		2017		2018	
Rijwiel > Fiets	4 385	99 %	3 907	97 %	4 171	96 %	3 860	94 %	3 274	91 %
Rijwiel > Elektrische fiets	17	1 %	119	3 %	173	4 %	255	6 %	351	9 %
TOTAAL	4 402		4 026		4 344		4 115		3 625	

Het jaar 2013 werd niet mee opgenomen, omdat elektrische fietsen toen nog niet afzonderlijk in te brengen waren in onze databanken als nadeel. Deze werden veelal onder nadeel 'gewone' fiets geplaatst. Het cijfer van 2014 is eveneens weinig representatief, gezien de elektrische fiets als apart nadeel pas in juni kon ingebracht worden.

In **2019** merken we reeds in de cijfers van de eerste 35 weken dat deze **stijgende trend** in elektrische fietsdiefstallen **aanhoudt**.

	Aantal	
Rijwiel > Fiets	2 451	86 %
Rijwiel > Elektrische fiets	397	14 %
EINDTOTAAL	2 848	

We zien een verschuiving binnen het nadeel waarbij het aantal gestolen elektrische fietsen een stijgende trend kent en het aantal gewone fietsen in dalende lijn gaat.

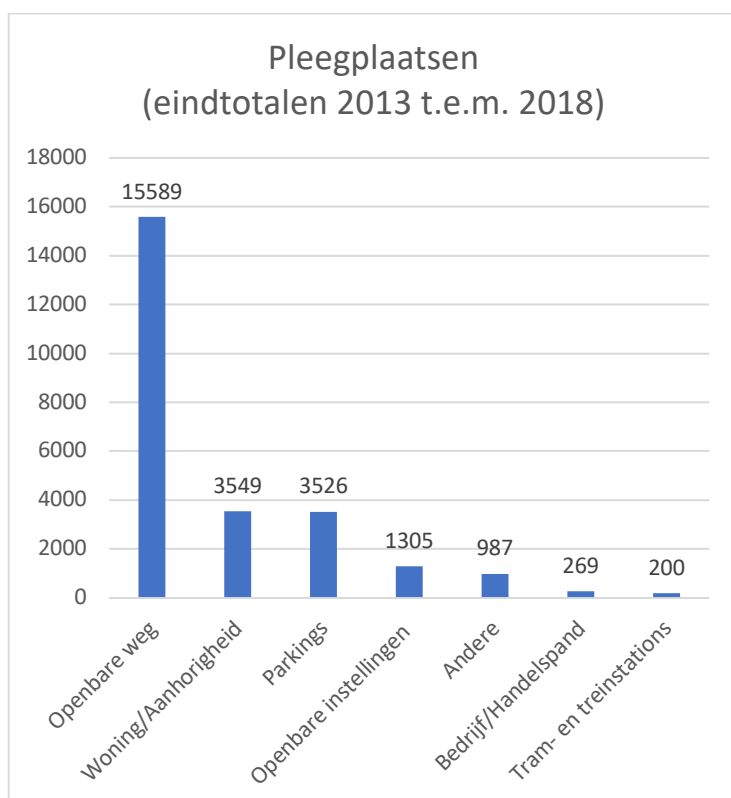
In de maanden **juli** en **augustus** van 2019 zien we dat het **aandeel** van de gestolen elektrische fietsen **meer dan 50 % is gestegen** ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

	2018		2019	
Rijwiel > Fiets	587	90 %	757	84 %
Rijwiel > Elektrische fiets	68	10 %	145	16 %
EINDTOTAAL	655		902	

Hierbij zien we dat de verhouding van gestolen elektrische fietsen in de zomer van 2019 nog zwaarder doorweegt op het totale aantal gestolen fietsen dan in de rest van het jaar.

3.2. Bestemming pleegplaats

Wanneer we binnen alle feittkwalificaties bekijken op welke plaats het vaakst fietsen worden gestolen, blijkt de openbare weg de absolute koploper qua pleegplaats.

Bij het opvragen van de straten die meermaals werden aangegeven als pleegplaats van feiten van fietsdiefstal in 2019, merken we op dat de **straten nabij treinstations**, alsook **toeristische trekpleisters** en **grotere assen** door of naar de stad hierbij in het oog springen.

In bijna 70 % van de gevallen werd de fiets gestolen op de openbare weg. Ook parkings en garages scoren hoog, en we zien ook regelmatig fietsen dewelke gestolen worden uit woningen of aanhorigheden aan woningen.

Wanneer we de drie meest bezochte pleegplaatsen per jaar bekijken, merken we echter een verschuiving in de pleegplaats 'woning' of 'aanhorigheid aan de woning'. Sinds 2013 gaat deze pleegplaats jaar na jaar in licht stijgende lijn. De openbare weg daarentegen verliest in aandeel sinds 2016.

Pleegplaats	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Openbare weg	2 750	3 041	2 601	2 697	2 389	2 111
Woning/aanhorigheid	573	631	561	569	601	614
Parkings	508	422	433	787	783	593

Als we de pleegplaatsen in 2019 bekijken en in een maandelijks gemiddelde afzetten ten opzichte van 2018, zien we dat zowel de openbare weg als de woning/aanhorigheid in de gemiddelde maandcijfers al sterk boven 2018 gestegen zijn. De stijging is echter opmerkelijker op de pleegplaats 'openbare weg' namelijk meer dan 25 %. In woningen stijgen de diefstallen van fietsen met 14 % van 2018 naar 2019.

Pleegplaats/nadeel	2018	2019
Openbare weg	176	235
Rijwiel > Elektrische fiets	17	33
Rijwiel > Fiets	159	202
Woning/aanhorigheid	51	59
Rijwiel > Elektrische fiets	5	8
Rijwiel > Fiets	46	51

Meer opvallend is dat het **aantal elektrische fietsen dat gestolen wordt uit woningen of aanhorigheden met meer dan 60 % gestegen** is ten opzichte van 2018.

3.3. Modus operandi

Een duurdere fiets brengt ook mee dat deze fiets beter beveiligd wordt wanneer hij op het openbaar domein wordt gestald. Dit maakt dat verdachten beter voorbereid moeten zijn of met betere tools moeten komen om deze fietsen (ongemerkt) mee te nemen. Ook hier zien we een – enigszins verontrustende – evolutie. Ter illustratie verwijzen we naar twee casussen.

Op 10 september 2019 (bron: AN.17.LB.103791/2019) werd bij een fietsdiefstal aan Berchem-Station een verdachte betrapt met drie zelfgemaakte lopers in zijn bezit om de meest voorkomende beugelsloten van fietsen te kunnen openen. De diefstal gebeurde op slechts enkele seconden tijd, waaruit blijkt dat de verdachte dit al vaker heeft toegepast.

Ook op 20 april 2019 controleerden onze diensten een verdachte die in het bezit bleek van een werktuig waarmee hij fietsloten zonder veel moeite kon openen (bron: AN.18.LB.136445/2018).

De toepassing van dit soort technieken waarbij men razendsnel en onopgemerkt dure (elektrische) fietsen kan onvreemden, kan als een verontrustend gegeven worden beschouwd.

3.4. Conclusie

Als maatschappelijk fenomeen wordt de verplaatsing per fiets sterk gepromoot. Fietskledij en -gadgets hebben een hele nieuwe markt aangeboord. Er wordt ook sterk ingezet op de brede ondersteuning van de fietser met onder meer de aanleg van (nieuwe) fietspaden, de ontwikkeling van fietslichten of voorrangsborden voor fietsers.

Wanneer vaker (dure) fietsen in het straatbeeld verschijnen, kan men verwachten dat fietsdiefstal minder dan vroeger een gelegheidsdiefstal zal zijn. Het zal eerder uitgroeien tot een lucratief fenomeen waarop georganiseerde dadergroepen zich zullen toeleggen en waarbij ze de nodige technische deskundigheid aan de dag leggen.

4. Criteria veiligheidsbeleid parket - beoordeling op basis van transversale thema's nota veiligheidsbeleid

De procureur des Konings, DIRCO en DIRJUD formuleerden in een gezamenlijke nota 'Veiligheidsbeleid 2020-2025' een aantal verwachtingen. Hierbij werd onder meer dieper ingegaan op de manier waarop partners in de veiligheidsketen met elkaar samenwerken en werkprocessen en beleidskeuzes op elkaar afstemmen.

Van elke partner wordt het nodige engagement gevraagd om mee in te zetten op een aantal transversale thema's.

We houden het fenomeen fietsdiefstallen tegen het licht en bekijken of het, afgezet tegen deze thema's, in aanmerking komt voor een geïntegreerde aanpak.

- **Informatiedeling**

Het fenomeen fietsdiefstallen leent zich tot een projectmatige en gerichte aanpak waarbij het openbaar ministerie en verschillende partners de krachten bundelen en multidisciplinair optreden tegen het opduikende fenomeen. Informatiedeling tussen zowel de partners in de gerechtelijke keten (bv. lokale politie – federale politie), als met de externe partners die een rol opnemen in het vooropgestelde zonale en arrondissementele veiligheidsbeleid (bestuurlijke overheden, douane, sociale en economische inspectiediensten, hulpverleningsinstanties enzovoort) is mogelijk, mits inachtnaam van de wettelijke richtlijnen.

- **Bestuurlijke handhaving**

Het fenomeen fietsdiefstallen leent zich in eerste instantie vooral tot een gerechtelijke aanpak. De bestuurlijke overheid kan wel een belangrijke rol spelen op infrastructureel vlak, onder meer door te voorzien in voldoende cameradekking op specifieke diefstalgevoelige plekken en voldoende inbraakveilige fietsparkings.

- **Recherchemanagement**

Waar fietsdiefstallen gepleegd worden door georganiseerde bendes of waar er sprake is van seriematige diefstallen kunnen het openbaar ministerie en de politie afspraken maken over het managen van de rechtecapaciteit. Hierbij kan proactief een onderzoeksstrategie worden uitgewerkt.

- **Buitgerichte aanpak**

Waar seriematige fietsdiefstallen geleid hebben tot de opbouw van criminele vermogens kunnen vermogensontnemende acties ondernomen worden. In hun onderzoek richten politiediensten zich op financieel rechtecheren en het kaalplukken van daders.

- **Dadergerichte aanpak/optreden in een geografische omschrijving**

Het fenomeen fietsdiefstallen leent zich bij uitstek tot een dadergerichte aanpak als daders niet occasioneel maar seriematig te werk gaan. Door zich te richten op de zogenaamde *hotshots* wordt de capaciteit toegespitst op die daders die verantwoordelijk zijn voor het grootste deel van de strafrechtelijke feiten. Na analyse van het profiel van de daders kan bepaald worden welke regelgeving het meest adequaat is om efficiënt en effectief op te treden. Waar nodig kunnen multidisciplinaire teams worden opgezet bij politie en parket.

Dezelfde benadering kan worden gevolgd wanneer uit beeldvorming blijkt dat zich een specifieke aanpak opdringt voor een bepaalde buurt (*hotspot*). In dat geval kan een projectmatige aanpak worden opgezet.

We concluderen dat de aanpak van het fenomeen fietsdiefstallen in aanmerking komt voor een geïntegreerde aanpak conform de transversale thema's beschreven in de veiligheidsnota.

5. Algemene conclusie

In de periode van 2013-2018 vertoont het aantal fietsdiefstallen in absolute aantallen een eerder stabiele trend. Deze absolute cijfers geven op zichzelf bekeken echter geen representatief beeld weer.

Alhoewel het aandeel van de diefstallen, andere dan fietsdiefstallen, in de totale criminaliteit een dalende trend kent en dat het aandeel voertuigdiefstallen in de totale criminaliteit, andere dan fietsdiefstallen, een nog sterker dalende trend kent, stijgt het aandeel van de fietsdiefstallen in de totale criminaliteit significant in de periode 2013-2018

De cijfers van 2019 voor de eerste 35 weken duiden op een significante stijging van het aantal fietsdiefstallen in vergelijking met de voorgaande jaren.

Analyse van de fietsdiefstallen gespreid naar ruimte en tijd geven ons duidelijke indicaties van de probleemzones en -periodes. Het gebied intramuros, met de regio Centrum als koploper, toont met duidelijke voorsprong de grootste piek in fietsdiefstallen. Qua temporele spreiding ligt het zwaartepunt in de periode april tot oktober.

Afgezet tegen de transversale thema's uit de nota veiligheidsbeleid van het openbaar ministerie en de federale politie leent het fenomeen zich ook tot een geïntegreerde en projectmatige aanpak.

We adviseren de zonale veiligheidsraad om het fenomeen fietsdiefstallen als een extra aandachtspunt op te nemen in het zonaal veiligheidsplan.